ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 г.

Съдържание

Стр.

Увод 5
ЧАСТ I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО,СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО
1. **Обща характеристика на общината** 8
1.1. Местоположение и географски особености 8
1.2. Релеф, почви, климат, води и полезни изкопаеми 11
1.3. Защитени зони, защитени територии и биоразнообразие 28
1.4. Селищна система и урбанизация 39
2. **Състояние на местната икономика** 40
2.1. Обща характеристика 40
2.2. Селско стопанство 44
2.3. Туризъм 48
3. **Развитие на социалната сфера и човешките ресурси** 51
3.1. Демографска характеристика 51
3.2. Пазар на труда, заетост и безработица 55
3.3. Здравно обслужване 59
3.4. Образование 59
3.5. Култура 60
4. **Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията** 72
4.1. Транспортна инфраструктура 72
4.2. Водоснабдителна и канализационна мрежа 76
4.3. Телекомуникационна и съобщителна мрежа 80
4.4. Енергийна мрежа (вкл. възобновяеми енергийни източници (веи) и енергийна ефективност
4.4.1. Енергийна мрежа 80
4.4.2. Енергийна ефективност иВЕИ 82
4.5. Газопреносна мрежа 85
4.6. Сметосъбиране 86
5. **Екологично състояние и рискове** 88
6. **Анализ на административния капацитет на общинската администрация за реализация на Плана за интегрирано развитие на общината** 104
7. **Анализ на културно-историческото наследство** 113
8. **Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор** ... 119

9. **Анализ на връзката на общината със съседните територии извън административните и граници, с потенциал да влияят върху развитието на населените места и териториите в рамките на общината**……120
10. **SWOT анализ**…… 121
11. **Взаимовръзки на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално- икономически анализ на районите на национално ниво от Националния център за териториално развитие** 130

Част II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО ЗА ПЕРИОДА 2021 - 2027 Г…….. 134
Част III. ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА (ПИРО) ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НАПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ……152
Част IV. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ - ПРИОРИТЕТНИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ…… 157
Част V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ……160
Част VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ……....163
Част VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО……166
Част VIII. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА, СЪГЛАСНО УСЛОВИЯТА НА ЧЛ. 32 ОТЗРР……170

Използвани съкращения

БВП	Брутен вътрешен продукт
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ЕВРОСТАТ	Статистическа служба на Европейския съюз
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФРЗ	Европейски фонд за развитие на земеделието
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗВД	Закон за ветеринарната дейност
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
КФ	Кохезионен фонд
МСП	Малки и средни предприятия
ДРСЗ	Дирекция регионална служба по заетостта
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
НПО	Неправителствени организации
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България
ИТСЗ	Интегрирана териториална стратегия за развитие
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОП	Оперативна програма
ОПМ	Общинска пътна мрежа
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ОПРР	Оперативна програма регионално развитие
НЦПР	Национална концепция за пространствено развитие
РСПР	Регионални схеми за пространствено развитие
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ОУПО	Общ устройствен план на община
ПЧП	Публично-частно партньорство

ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЦП	Райони за целенасочена подкрепа от държавата
СИР	Североизточен район
СИФ	Социално-инвестиционен фонд
ОПНОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
NUTS	Класификация на териториалните единици за статистически цели в ЕС/ по Евростат

УВОД

Планът за интегрирано развитие (ПИРО) на Община Никола Козлево е средносрочен стратегически планов документ за следващите 7 години, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на Общината в годините на новия програмен период 2021-2027.

Планът е разработен в съответствие с изискванията на Закон за регионалното развитие ЗРР, Правилника за неговото прилагане (ППЗРР) и Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО 2021-2027 г.

Определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките и с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона и общия устройствен план на общината.

Планът за интегрирано развитие (ПИРО) на Община Никола Козлево 2021-2027 г. е разработен в съответствие с целите на Националната концепция за пространствено развитие 2021-2025 г. и Кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и цели максимален принос към политиката „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

Стратегическата част на ПИРО е обвързана с националните цели и приоритети на основополагащите стратегически документи за развитие на страната през новия програмен период, като:

Националната програма за развитие: България 2030, Актуализираната национална концепция за пространствено развитие, Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022 г., Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г., както и целите на политиките на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г.

ПИРО е в унисон със стратегическата рамка на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточния район от ниво 2 за периода 2021-2027 г.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево е изготвен на основата на обстоен анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на Общината, изявените тенденции, изведените и обсъдени със заинтересованите страни приоритети за развитие. Проследени са промените в икономическото и социално развитие на Общината и факторите, оказващи влияние върху състоянието и качеството на живот.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево е разработен в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северен централен регион за периода 2021-2027 г. и отчита предвижданията на местно и

регионално ниво на стратегии в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, комуникациите, туризма и околната среда.

Приложен е принципът на партньорство, осигуряване на информация и публичност. Предвидените механизми за осигуряване и обмен на информация между заинтересованите и пряко участващите страни, както и разпознатите възможности за публичното представяне и разпространяване на резултатите от етапите по разработването и реализацията на ПИРО, гарантират публичността при реализиране на плана и намаляват риска от грешки в процеса.

Ефективността на взаимодействие и комуникация между страните (общинска администрация, неправителствения сектор, представителите на бизнеса и др.) създава положителното усещане, което следва да се поддържа и по време на реализация на плана. Идентифицирани са ключовите заинтересовани страни и са проведени консултации с всички, като тези консултации са общо тринадесет на брой.

По този начин се постига широка обществена подкрепа на плана, която ще се реализира не само в процеса на разработването му, но и в етапите на неговото прилагане, наблюдение и оценка.

Планът за интегрирано развитие на община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. е интегриран документ, който отчита планираните политики и дейности в останалите стратегически документи, действащи на общинско ниво, мрежата от населени места и отделните сектори (селско стопанство, индустрия, транспорт, екологична инфраструктура, образователни, здравни и социални услуги, спорт, култура, туризъм и др.), залегнали в устройствените планове и схеми за развитие на територията. При необходимост документът може да бъде актуализиран съгласно разпоредбите на ЗРР.

При разработването на Плана за интегрирано развитие на община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г са използвани следните методи:

- Проучване на официални документи, публикувани на интернет страницата на община Никола Козлево, получаване на информация от различни дирекции и отдели в Община Никола Козлево, изпращане на запитвания до различни институции за получаване на данни, събиране на предложения чрез въпросници и анкети и др.
- Теренни проучвания - Срещи със заинтересованите страни във всяко населено място на община Никола Козлево.
- Описание – създаване на писмени документи.
- Анализ и Синтез – анализиране на базовата входяща информация и данни и обобщаване на резултатите.

- Оценка – оценка на социално-икономическото състояние и степен на развитие на Община Никола Козлево, оценка на възможностите за постигане на заложените цели, оценка на необходимите материални, човешки и финансови ресурси за изпълнение на плана.
- Сравнение – сравняване на цифрови данни, факти, показатели и резултати от проучването и наблюдението и на тяхна база изводи и формулировки в плана.
- Работа в екип – разпределение на задачите по експерти и съгласуване действията на екипа за изготвяне на ПИРО с Общинската администрация на община Никола Козлево.
- SWOT анализ – анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите за изпълнение на Плана за интегрирано развитие на община Никола Козлево до 2027 г.
- Индексен метод - сравняване равнището на даден статистически показател към момента и неговото равнище в минал период или към равнище на минало време, прието за база.
- Графични методи – за изобразяване на резултатите, фактите и тенденциите са използвани геометрически изображения на функционална зависимост с помощта на линии на равнината. ПИРО съдържа цветни таблици, графики, фигури, диаграми и схеми.

Основните източници на данни и информация за разработването на ПИРО са:

1. Общински план за развитие на община Никола Козлево 2014-2020 г.;
2. Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточния район от ниво 2 за периода 2021-2027 г.;
3. Официални статистически данни от НСИ, Териториално статистическо бюро – Шумен , Бюрото по труда- гр. Нови пазар, Областна и Общинска служби по земеделие, РИМ-Шумен, Национален център за териториално развитие ЕАД, др. институции;
4. Официални справки и информация от Общинска администрация Никола Козлево;
5. Анкети на бизнес, граждани, общински служители, културни дейци и кметове на малки населени места;
6. ИСУН – Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България;
7. Интернет сайтове на Общинска администрация – Никола Козлево, структурните фондове на ЕС в България, НСИ, Агенция по заетостта, Оперативни програми и др.

ПИРО обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие с ясно дефинирана визия, цели и приоритети, насочени към общия стремеж за по-висок стандарт и доходи на хората в Община Никола Козлево, по-добра жизнена среда и качество на живот.

Планът за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021-2027 г. е отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия.

ЧАСТ I - ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА.

1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА/ПРОФИЛ НА ОБЩИНАТА И НЕЙНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН ЦЕНТЪР, ВКЛЮЧИТЕЛНО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

1.1.Местоположение и географски особености

Община Никола Козлево се намира в Североизточната част на Република България и в североизточната част на Област Шумен. Общинският център село Никола Козлево отстои на разстояние 405 км от столицата София. Село Никола Козлево е разположено на 48 км от областния град Шумен, на 93 км от морския и пристанищен център – Варна, на 160 км от дунавското пристанище – Русе.

Площта на община Никола Козлево е 264,3 кв. километра и съставлява 7,8 % от територията на Шуменска област и 1,8% от територията на Североизточния район. Във физикогеографско отношение общината попада в източната част на Дунавската равнина.

Община Никола Козлево граничи:

- на юг - с община Нови Пазар;
- на запад - с община Каолиново;
- на североизток - с община Тервел;
- на югоизток - с община Вълчи Дол.

Територията на община Никола Козлево се отличава с благоприятно географско положение поради преминаването в близост на важни магистрали и пътища – магистрала „Хемус”, първокласен път Русе – Варна, който ще прерасне в международен път, свързващ Румъния с Турция. През общината преминават 4 пътя от Републиканската пътна мрежа на България с обща дължина 47,888 км. Дължината на общинската пътна мрежа е 38,85 км.

Фигура №1. Местоположение на община Никола Козлево в област Шумен

Селищна система

В състава на община Никола Козлево влизат следните 11 населени места: село Никола Козлево, с.Векилски, с.Вълнари, с.Каравелово, с.Красен дол, с.Крива река, с.Пет могили, с.Ружица, с.Хърсово, с.Цани Гинчево и с.Църквица.

Таблица №1. Територия на общините в област Шумен

Общини в Област Шумен	Територия, кв. км	Населени места (брой)	Градове (брой)	Села (брой)
Велики Преслав	277.6	12	1	11
Венец	222.6	13	-	13
Вървица	456.8	16	1	15
Каолиново	293.5	16	1	15
Каспичан	274.4	9	2	7
Никола Козлево	264.3	11	-	11
Нови пазар	317.6	16	1	15

Хитрино	276.7	21	-	21
Шумен	652.3	27	1	26
Смядово	353.8	10	1	9

Източник: НСИ

Община Никола Козлево е обособена като самостоятелна административно-териториална единица с Указ №2704 от 28 август 1987 г.

Селищната система на общината се състои от 11 населени места – общинският център с. Никола Козлево и още 10 села: Векилски, Вълнари, Каравелово, Красен дол, Крива река, Пет могили, Ружица, Хърсово, Цани Гинчево и Църквица.

Класификацията на селищата към 2016 г. е поляризирана – 2 големи села – Вълнари и Пет могили (над 1000 жители), 3 средно големи села – Никола Козлево, Църквица и Крива река (500-1000 жители), 4 средни села – Каравелово, Цани Гинчево, Ружица и Хърсово (200-500 жители), 1 малко село – Красен дол (100-200 жители) и 1 много малко село (под 100 жители) – Векилски със само 54 жители, което е застрашено от обезлюдяване.

Населените места са неравномерно разпределени по територията на общината. Общинският център - с. Никола Козлево се намира в северозападната част на територията.

На изток от него са разположени селата - Пет Могили, Векилски и Каравелово, на север се намират с. Вълнари и с. Цани Гинчево, на запад е само с. Ружица. На юг от Никола Козлево са разположени селата – Хърсово, Църквица, Крива река и Красен дол.

Отстоянието в километри от административния център – с. Никола Козлево до отделните населени места в общината е следното: Векилски – 14 км, Вълнари – 3,5 км, Каравелово – 16,5 км, Красен дол – 21,5 км, Крива река – 17 км, Пет могили – 11 км, Ружица – 6 км, Хърсово – 8 км, Цани Гинчево – 7 км и Църквица – 15 км.

Таблица № 2. Население по населени места и пол за периода 2017 - 2019 г. в община Никола Козлево

НАСЕЛЕНИЕ ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ПОЛ ЗА ПЕРИОДА 2017 - 2019 Г.В ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО									
Община, населени места	Население към 31.12. 2019								
	2017			2018			2019		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	6204	3113	3091	6236	3118	3118	6327	3168	3159
с. Векилски	62	26	36	59	26	33	54	23	31
с. Вълнари	1640	809	831	1650	816	834	1667	824	843

с. Каравелово	348	184	164	341	182	159	331	177	154
с. Красен дол	123	60	63	120	60	60	121	61	60
с. Крива река	542	270	272	551	270	281	565	278	287
с. Никола Козлево	785	378	407	800	380	420	801	381	420
с. Пет могили	1063	556	507	1059	547	512	1060	538	522
с. Ружица	321	167	154	318	166	152	344	181	163
с. Хърсово	294	155	139	294	158	136	326	179	147
с. Цани Гинчево	363	180	183	370	188	182	361	185	176
с. Църквица	663	328	335	674	325	349	697	341	356

Източник: Отдел „Статистически изследвания“ – Шумен

1.2. Релеф, климат, води, почви и полезни изкопаеми

Релеф

Релефът на общината е хълмист, като територията ѝ попада в централните части на Източната Дунавска равнина.

Община Никола Козлево заема крайните източни части на Лудогорското плато и най-югозападните части на Добруджанското плато с надморска височина между 200 и 350 m. В най-южната част на общината, в землището на село Църквица, попада северният стръмен склон на платото Стана. В него, на границата с община Нови пазар, се намира най-високата точка на общината - 418,9 m.

Минималната височина на община Никола Козлево се намира в североизточната ѝ част, на границата с община Тервел – 190 m н.в.

В тектонско отношение, частите от Дунавската равнина са формирани в обхвата на Мизийската плоча. Най-добре е изразена тектонската структура и най-издигната в района на Никола Козлево и общините Каолиново и Тодор Икономово. Структурата е изградена от плавно потъващи на север скални пластове. По отношение на сеизмичната опасност, територията попада между земетръсните огнища в Северна България – Стражица и Шабла, в сеизмичната зона от 7-ма степен.

Климат

Община Никола Козлево попада в умерено-континенталната климатична област. Основните фактори, обуславящи този тип климат, са разположението на общината в Дунавската равнина и възможността за безпрепятствено нахлуване на северозападни, северни и североизточни въздушни маси.

Според климатичното райониране на Република България община Никола Козлево се намира в Климатична зона 2, която се характеризира със следните климатични особености:

- Продължителността на отоплителния сезон е 190 дни;

начало: 21 октомври, край: 25 април

- Отоплителни денградуси (DD–2800) при средна температура в сградата - 19ºC;
- Изчислителна външна температура: -15 ºC;
- Средна надморска височина: 230 m.

Температурният режим се отличава с горещо лято и студена зима.

В режима на валежите се регистрира максимум през юни и минимум през септември.

Графика № 1. Средни месечни температури и валежи в общината

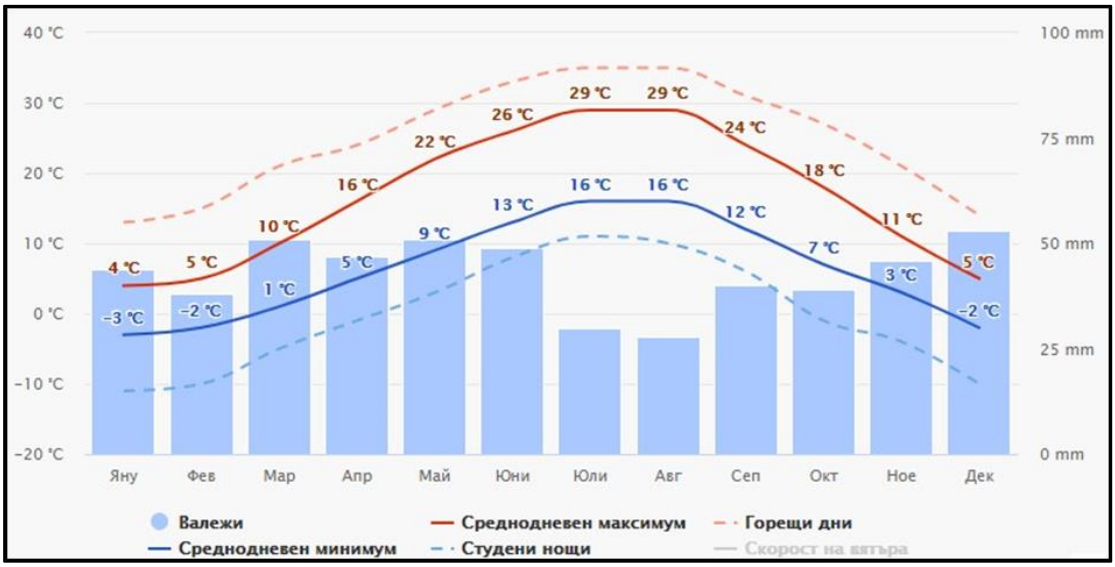

Източник: www.meteoblue.com/bg

"Среднодневният максимум" (плътна червена линия) показва средната максимална дневна температура за всеки месец за Никола Козлево. По същия начин "Среднодневният минимум" (плътна синя линия) показва средната минимална дневна температура. Горещите дни и студените нощи (пресечени червени и сини линии) изразяват средната дневна температура в най-топлия ден и средната нощна температура в най-студената нощ от месец .

Температурните условия в района са сравнително добри за отглеждане на голям брой традиционни за страната ни земеделски култури. Средната денонощна температура на въздуха е 9,7 °C. Няма промяна в температурните условия през периода на активна вегетация на зимните и пролетни зърнено-житни култури, както и на пролетните окопни култури.

Графика № 2.Средни месечни количества на валежите в общината

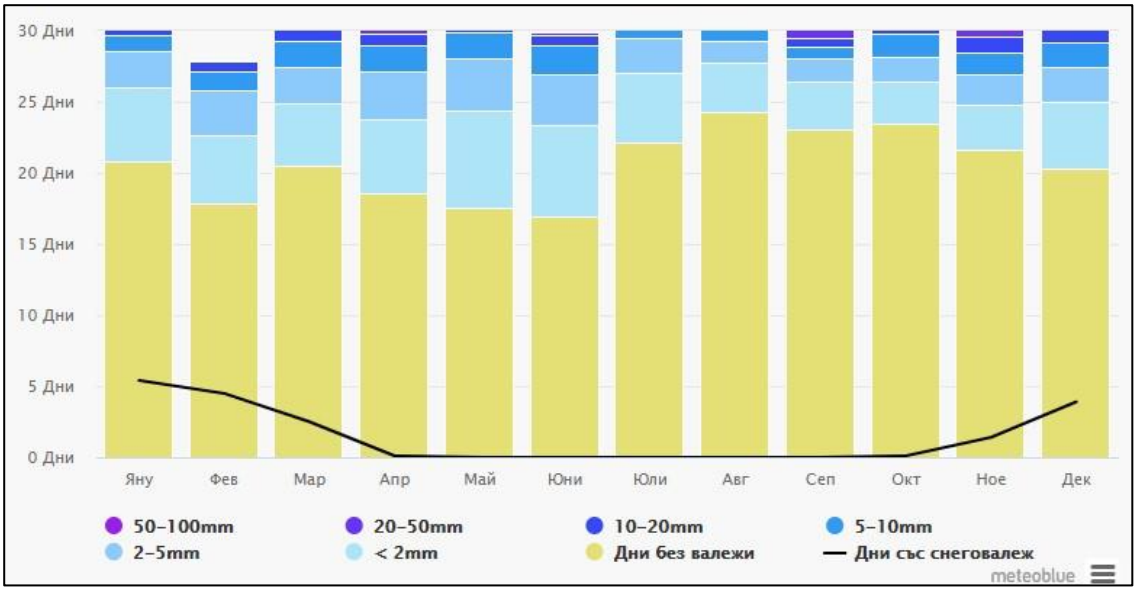

Източник: www.meteoblue.com/bg

Диаграмата за валежи за община Никола Козлево показва броя на дните от месеца, в които е достигнато определено количество валежи.

Особеностите на климата и геоложката основа определят смесеното - дъждовно-снежно и карстово подхранване на реките в областта, както и относителната бедност на повърхностно течащите води. Модулът на оттока на територията на общината е един от най-ниските за страната. Той се колебае от 0,5 до 8-10 l/s/km2 и се обуславя както от неголемите суми на валежите, така и от водопропускливата льосова и карбонатна основа и значителното изпарение.

Около 43-44% от годишните валежи падат през периода на активната вегетация на зимните и пролетни зърнено-житни култури (263,2 л.), през периода на активната вегетация на пролетните окопни култури (IV–IX) падат около 60% от годишните валежи (360,5 л.), което гарантира успешното им отглеждане.

Преобладаващи ветрове за община Никола Козлево са западните, северните и североизточните, а с най-малка повторяемост са южните, източните и югозападните. Случаите на тихо време са около 56% от общия брой на наблюдаваните дни. Средната скорост на вятъра е 2,2 м/сек. Бурните ветрове със скорост 30-40 м/сек. са рядкост. Те се явяват при преминаването на циклон през страната.

Графика № 3.Схема на температурата, валежите и скорост на вятъра от 1.01.2020 до 31.12.2020 г за Община Никола Козлево

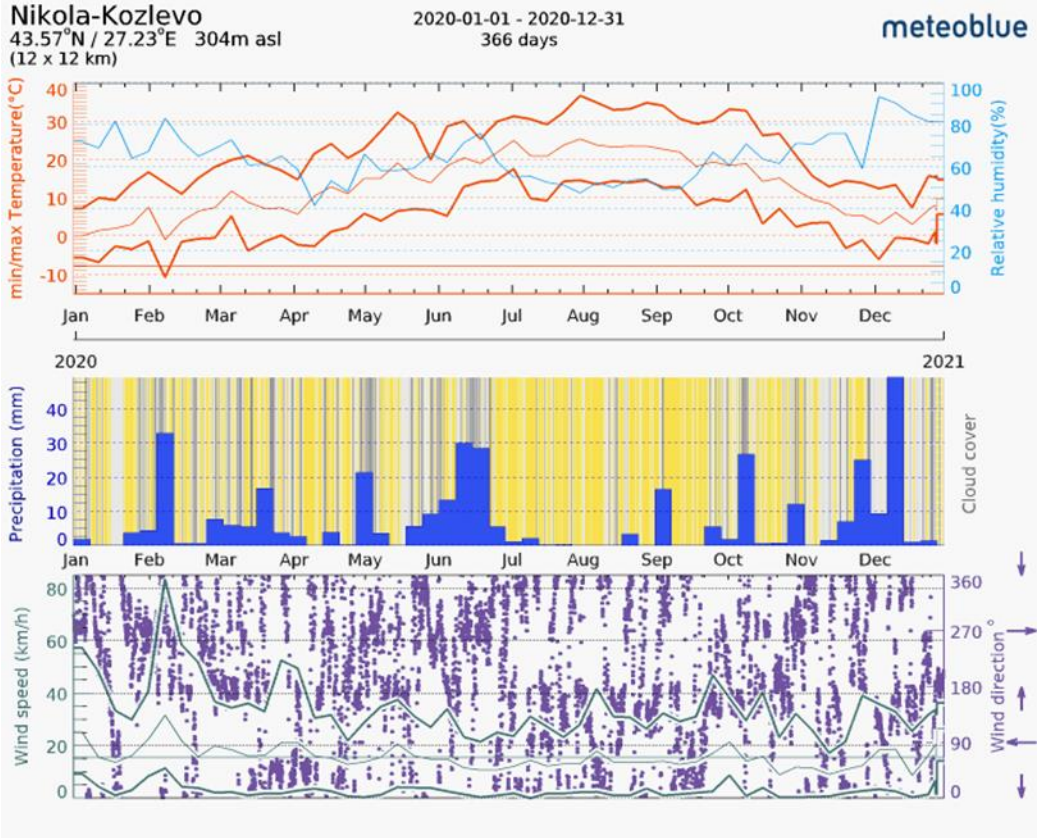

Източник: https://www.meteoblue.com

Води

Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) е основен инструмент за интегрирано управление на водите съгласно изискванията на Рамкова Директива за водите (РДВ), транспонирана в Закона за водите.

Съгласно Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) на Черноморски район за басейново управление 2016-2021 г., територията на община Никола Козлево не попада в определените райони със значителен потенциален риск от наводнения.

Съгласно Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) на Дунавски район за басейново управление 2016-2021 г. територията на община Никола Козлево не попада в определените райони със значителен потенциален риск от наводнения.

Особеностите на климата и геоложката основа определят смесеното - дъждовно-снежно и карстово подхранване на реките в областта, както и относителната бедност на повърхностно течащите води. Модулът на оттока на територията на общината е един от най- ниските за страната. Той се колебае от 0,5 до 8-10 l/s/km2 и се обуславя както

от неголемите суми на валежите, така и от водопропускливата льосова и карбонатна основа и значителното изпарение.

Подземните води са формирани в резултат на разнообразието от физикогеографски и геоложки условия, с които се характеризира територията на областта. Те обуславят формирането на различни по тип и характер подземни води – грунтови, карстови и пукнатинни. Преобладаващият карстов режим на подхранване обхваща северните части. Речната мрежа е рядка и често е представена от суходолия.

Голяма част от валежните води се губят в пукнатините на карстовия терен.

През територията на общината преминават следните реки:

- Хърсовска река;
- Река Крива река;
- Река Ружичка река;
- Добруджански реки: включват малки реки, които протичат в северна посока, като част от тях се губят. За територията на РИОСВ-Шумен се обхващат основно р.Канагьол, малки местни реки и дерета в северните части на общините Каолиново и Никола Козлево.

В най-южната част на общината, северно от селата Крива река и Църквица, преминава вододелът между Дунавския водосборен басейн и Черноморския водосборен басейн. Основна водна артерия е Хърсовска река (десен приток на Канагьол, от басейна на Дунав). Хърсовска река извира на 397 m н.в., на 2,5 km северозападно от с. Хърсово. Хърсовска река е с основно дъждовно-снежно подхранване, но с непостоянен речен отток, като максимумът е през пролетта март-юни, а минимумът – юли-октомври.

По течението на реката са разположени 4 села:

- От Област Шумен: Община Никола Козлево – с.Хърсово, с.Каравелово, с.Цани Гинчево;
- Област Силистра: Община Алфатар – с.Кутловица.

В горното течение на реката, там където има постоянен водоток, водите ѝ се използват за напояване, като по самата река и по няколко от нейните притоци са изградени няколко микроязовира – „Деребою", „Каравелово" и др.

До село Пет могили протича на изток и североизток в широка долина, а след това се насочва на север, като долината ѝ става каньоновидна, дълбоко всечена в аптските и сарматски варовици и льосовата покривка на Лудогорието и Добруджа. След село Цани Гинчево коритото ѝ окончателно пресъхва и от там нататък, вече в община Тервел, продължава като суходолие, в което епизодично има водоток.

В най-южната част на общината покрай селата Крива река и Църквица протича част от горното течение на Крива река (ляв приток на Провадийска река).

Река Крива река преминава през територията на община Никола Козлево и през още няколко общини, а именно Венец, Хитрино, Каолиново и Нови пазар. Река Крива река е ляв приток на Провадийска река. Дължината ѝ е 48 км. Крива река води началото си под името Габришка река от западния край на село Дренци, община Венец в Самуиловските височини, на 456 м. надморска височина до село Църквица тече на изток в дълбока, на места проломна долина между Войводското плато (Сърта) на юг и Лудогорското плато на север. След село Църквица завива на юг и долината ѝ значително се разширява, като в този си участък разделя Войводското плато (Сърта) на запад от платото Стана на изток. Влива се отляво в Провадийска река на 82 м надморска височина при село Енево.

Крива река е с дъждовно-снежно подхранване, с максимален отток през февруари-март, а минимален – август-септември. Средният годишен отток при град Нови пазар е 0,22 м3/сек.

По течението на реката са разположени 1 град и 7 села:

Община Никола Козлево – Крива река, Църквица;

Община Венец – Дренци, Габрица;

Община Каолиново – Лиси връх;

Община Нови пазар – Жилино, Нови пазар, Енево.

Водите на реката се използват основно за напояване – язовири „Габрица“, „Стоян Михайловски“ и др.

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо.

Съгласно данни от Плана за управление на речните басейни, химичното и екологичното състояние на повърхностно водно тяло с код BG2PR600R1013 и наименование р.Крива - от след с. Лиси връх до гр. Нови Пазар е следното:

Таблица №3 Оценка на екологичното състояние на водно тяло BG2PR600R1013

Код на Водното тяло	Име на Водното тяло	Код на типа	Обща оценка на екологичното състояние / потенциал - Повърхностни водни тела	Химична оценка на състоянието - приоритетни вещества - Повърхностни водни тела	Показатели влошаващи екологичното състоянието	Риск за непостигане на целите на РДВ
BG2PR600R1013	р.Крива - от след с. Лиси връх до гр. Нови Пазар	R11	**лошо**	**няма данни**	МЗБ,ФБ, БПК, N-NO2, N-NO3,	В риск

Участъка от река Крива река - от след с. Лиси връх до гр. Нови Пазар е включен в Целите за опазване на околната среда за повърхностни водни тела на Черноморски район за басейново управление на водите.

Цели на опазване на водното тяло:

- 2015 г. – Предотвратяване влошаването на екологичното състояние. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло. Постигане на добро химично състояние.
- 2021 г. – 1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние;

2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на умерено екологично състояние:

- Постигане на възможно най-добро състояние по биологични елементи - МЗБ и ФБ ;
- Постигане на възможно най-добро състояние по физикохимични елементи - БПК, N-NO2, N-NO3, N-total, P-total;

3. Постигане и запазване на добро химично състояние.

- 2027 г. – 1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние;

2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние:

- Постигане и запазване на добро състояние по биологични елементи - МЗБ и ФБ;
- Постигане и запазване на добро състояние по физикохимични елементи - БПК, N-NO2, N-NO3, N-total, P-total;

3. Запазване на добро химично състояние.

Химичното и екологичното състояние на повърхностно водно тяло с код BG2PR600R014 и наименование р.Крива - от извора до след с.Лиси връх е следното:

Таблица №4 Оценка на екологичното състояние на водно тяло BG2PR600R014

Код на Водното тяло	Име на Водното тяло	Код на типа	Обща оценка на екологичното състояние / потенциал - Повърхностни водни тела	Химична оценка на състоянието - приоритетни вещества - Повърхностни водни тела	Показатели влошаващи екологичното състоянието	Риск за непостигане на целите на РДВ
BG2PR600R014	р.Крива - от извора до след с.Лиси връх	R11	**умерено**	**добро**	БПК, N-NH4, N-NO3, N-total, P-PO4, P-total	В риск

Участъка от р.Крива - от извора до след с.Лиси връх е включен в Целите за опазване на околната среда за повърхностни водни тела на Черноморски район за басейново управление на водите.

Цели на опазване на водното тяло:

- 2015 г. – 1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло.

2.Поддържане и запазване на добро химично състояние.

- 2021 г. – 1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние;

2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние;

- запазване на добро екологично състояние по биологични елементи;
- постигане и запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи - БПК, N-NH4, N-NO3, N-total, P-PO4, P-total;

3. Запазване на добро химично състояние .

- 2027 г. – 1. Запазване на добро екологично състояние;

2. Запазване на добро химично състояние.

Постигането на целта „добро екологично състояние” на повърхностните водни тела е свързано с:

- намаляване на натоварване с биогенни вещества, главно от отпадъчни води от населени места;

- подобряване на общото физико-химично състояние от дифузно замърсяване;
- намаляване замърсяване със специфични вещества;
- подобряване на хидроморфоложките условия.

Подземните води е събирателно понятие за водите, които попадат в земната кора вследствие на инфилтрационни процеси и филтрационни процеси. Обикновено, за подземна вода се счита вода, която тече през плитки водоносни хоризонти, но в технически смисъл, тя може да съдържа почвена влага, вечна замръзналост, неподвижна вода върху скална основа с много ниска проницаемост и дълбока, геотермална или петролна вода.

Подземните води в България имат повсеместно разпространение и играят важна роля, както за формиране на природната среда, така и като важен воден ресурс за задоволяване на потребностите на човека и на икономиката като цяло. Подземните води в България имат свои собствени басейни, в които се извършват процесите на тяхното количествено натрупване, движение и формиране на хидрохимичните им свойства. Факторите, които определят условията за формиране на подземните води в България, тяхната динамика и режим са много, но първостепенно значение от тях имат:

- Физико-географски – релеф, климат, хидрология, хидрография;
- Геоложки – геоложки строеж, литоложки състав на скалите и тектонски структури.

Съгласно хидрогеоложката подялба на България, района на управление на Басейнови дирекции Дунавски и Черноморски район обхваща части от Мизийския и Балканидния хидрогеоложки региони.

Най-значителните карстови извори са Синивирските, Капуновските, изворите северно от Каолиново и Войвода. В община Никола Козлево няма разкрити източници на дълбоко подпочвени минерални води.

Таблица№5 Подземни водни тела на територията на община Никола Козлево

Код на подземното водно тяло	Име на подземното водно тяло	Площ на подземното водноо тяло, km2	Химично състояние	Количествено състояние	Специфична екологична цел за подземното водно тяло
BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	3308	добро	добро	Запазване доброто състояние на подземните води
BG1G000K1hb050	Карстови води в Разградската формация	4840	лошо	добро	Постигане доброто състояние на

					подземните води
BG1G0000J3K051	Карстови води в Малм-Валанжския басейн	13033	добро	добро	Запазване доброто състояние на подземните води
BG1G0000Qal052	Порови води в Кватернера - р. Суха	43	добро	добро	Запазване доброто състояние на подземните води
BG2G000K1hb036	Пукнатинни води в хотрив - барем - апт Каспичан, Тервел, Крушари	-	лошо	-	Постигане доброто състояние на подземните води
BG2G000J3K1041	Карстови води в малм-валанж	-	добро	-	Запазване доброто състояние на подземните води

Санитарно-охранителните зони /СОЗ/ са в съответствие с изискванията на Наредба № 3 от 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно – охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно – битово водоснабдяване (ДВ, бр. 88 от 2000 г.).

Санитарно-охранителните зони се състоят от три пояса:

1. най-вътрешен пояс I - за строга охрана непосредствено около водоизточника и/или съоръжението от човешки дейности, които могат да увредят ползваната вода;

2. среден пояс II - за охрана на водоизточника от:

а) замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества;

б) дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и/или проектния дебит на водовземното съоръжение;

в) други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на водоизточника;

3. външен пояс III - за охрана на водоизточника от:

а) замърсяване с химични, бавно разпадащи се, трудно разградими, слабо сорбируеми и несорбируеми вещества;

б) дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и/или проектния дебит на водовземното съоръжение;

в) други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на водоизточника.

На територията на община Никола Козлево са учредени няколко санитарно-охранителни зони, както следва:

- Пояс III на СОЗ на „Вн-35х, Кранево“, определена със Заповед на Министъра на околната среда и водите №РД-255/22.04.2008 г. и още 17 бр. минерални сондажа.
- Пояс I, II и III на СОЗ на „Каптаж „Бойдана“, определена със Заповед № 85/30.11.2011 г. на Директора на БДЧР.

Зоните за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите, са регламентирани по следния начин:

• Зони за защита на водите предназначени за питейно – битово водоснабдяване от повърхностни и подземни води по чл. 119а, ал. 1 от ЗВ;

• Зони за защита с води за къпане водите, които са открити водни площи, използвани масово от хората за къпане – море, язовири, реки, езера, съгласно изискванията на чл. 135, ал. 1 от ЗВ, Директива 2006/7/ЕО и Наредба № 5 за управление на качеството на водите за къпане;

• Зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включващи чувствителни и уязвими зони;

• Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми, съгласно чл. 119а, ал.1, т.4 от Закона за водите и Наредба № 4/20.10.2000 г. на МОСВ;

• Защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

Подземни водни тела, определени като зони за защита – това са водните тела, със следните кодове:

Таблица №6 Най-близки подземни водни тела

Регистър на подземни водни тела определени като зони за защита за питейни нужди (съгл. чл. 119а от Закона за водите)			
Код на зоната за защита за питейно водоснабдяване	**Код на водното тяло**	**Име на водното тяло**	**Площ на водното тяло, кв.км.**
BG2DGW000K1HB036	BG2G000K1hb036	Пукнатинни води в хотрив-барем-апт Каспичан	1228,46
BG2DGW000J3K1041	BG2G000K1J3041	Карстови води в малм-валанж	2622,05

В регистъра на чувствителните зони в повърхностни водни тела за чусвствителни зони, следва да се определят тези водни обекти, в които се цели защита от еутрофикация- явление, което е предизвикано от повишаване на съдържанието във водите на биогенните елементи- азот и фосфор и съответно предизвиква растеж на зелени растения във водите. Това състояние е свързано с ускорен растеж на водорасли и по - висши растителни видове, в резултат на което настъпва нежелано нарушаване в баланса на присъстващите във водите организми и влошаване качеството на водите.

Поради това се изисква, отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 е.ж., които се заустват в него да бъдат предмет на допълнително пречистване с цел отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения. По този начин водоприемникът се предпаза от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние.

За повърхностните и подземните тела със значими натоварвания с нитрати, като уязвими зони се приемат само тези, за които има данни за съдържание на нитратни йони над 50 mg/l.

Таблица №7 Регистър на чувствителните зони на територията на Черноморски район за управление на водите

Регистър на чувствителните зони на територията на Черноморски район за управление на водите, съгласно Заповед РД 970/28.07.2016г.на министъра на околната среда		
Начало		**Край**
Черно море - от границата при с.Дуранкулак		***Черно море - до границата при с.Резово***
Всички водни обекти във водосбора на Черно море на територията на Р. България		
Код на зоната	**Име на зоната**	**Площ на зоната кв. км**
BGCSARI05	***Водосборен басейн на р. Камчия***	***5362746972***
BGCSARI13	***Водосбора на черно море - крайбрежна линия***	***8766747734***
BGCSARI09	***Водосбора на р. Провадийска и р. Девненска***	***2438432783***

За територията на община Никола Козлево има едно издадено разрешително за водовземане от подземни води, с цел „питейно-битово водоснабдяване“. Титуляр на Разрешително №2151 0255/17.09.2011 г. за каптиран извор „Бойдана“ е „В и К –

Шумен“ ООД. Водното тяло е с код BG2G000K1hb036, водоносен хоризонт горна креда. Поземлен имот №000169, в който попада се намира в землището на с. Църквица.

Република България е страна, ангажирана по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (РКООНИК), Протокола от Киото, новото рамково международно споразумение, както и по Парижкото споразумение.

Българските задължения се регламентират от националното законодателство чрез Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК), където се посочват най-важните мерки, които водят до намаляване емисиите на парникови газове и към които трябва да се стремим, а именно:

• Повишаване на енергийната ефективност;

• Повишаване на дела от енергията от възобновяеми източници;

• Залесяване, повторно залесяване и промени в земеползване;

• Насърчаване преминаването към видове транспорт с ниски емисии;

• Развитие на научноизследователска дейност с оглед развитието на ефективна „зелена“ икономика;

• Повишаване на административния капацитет за изпълнение на екологична политика;

• Повишаване на осведомеността на гражданите по въпросите за изменението на климата.

Закона за опазване на околната среда също има отношение към климатичните промени, тъй като в него се регулира стратегическия процес във всички области на защита, мониторинг и управление на околната среда. В него се посочват принципите за включване на политиките в областта на околната среда (включително политиките в областта на климата и биологичното разнообразие) в други сектори.

Закона за водите има за цел да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението.

Мерки за ограничаване изменението на климата - този вид мерки са свързани с анализ и оценка на антропогенните фактори, които довеждат до увеличение на вредните емисии на парникови газове. Следват необходимите превантивни действия, които да неутрализират източниците на вредни емисии. Необходимо е да се осигурят ефективни начини, които да гарантират осъществяването на функциите, зависими от заменените енергийни източници. Общините като публични институции имат специални ангажименти по горепосочените закони, за изпълнението на които се следи по редица индикатори. Община Никола Козлево работи и ще продължава да работи по прилагането на мерки за намаляване на изменението на климата в няколко направления:

Опазване на общински терени и недопускане на замърсяване - отделяните отпадъци и по-конкретно отделяните битови отпадъци имат пряко отношение към натрупването на парникови газове в атмосферата. Следва да се предприемат мерки за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране на отпадъците и намаляване на количествата на депонираните отпадъци; мерки за предотвратяване генерирането на отпадъци; мерки за подготовка за повторна употреба и рециклиране, изграждане, разширяване и/или надграждане на системата за разделно събиране на отпадъци и подобряване на базата от знания относно кръговата икономика;

• Обогатяване на неземеделски терени с определен брой дървета и превръщането им в гори;

• Ограничаване употребата на нитрати и пестициди в селското стопанство;

• Необходими са мерки за изграждането на канализационни мрежи в малките населените места и пречиствателна станция за отпадъчни води обслужваща селата Никола Козлево, Вълнари и Цани Гинчево. Въпреки, че на територията на общината всички населени места са с населени под 2 000 е.ж. и съответно не попадат в приоритетите за изграждане на канализационни системи и ПСОВ, необходимо е предприемането на действия за проектиране и финансиране на тези системи;

При прилагането на ПИРО Общинска администрация-Никола Козлево следва да има предвид ограниченията, регламентирани в Закона за водите, включително:

 Уредбата на отношенията, свързани със собствеността върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, се основава на следните принципи:

1. обществената значимост на водата като ценен природен ресурс;

2. многоцелево използване на водите и водните обекти с оглед задоволяване на стопански интереси без вреда за обществените интереси и за съществуващи права;

3. закрила на правото на собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, доколкото с упражняването ѝ не се уврежда целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система;

4. упражняването на правото на собственост така, че да не се нарушава технологичното единство на водностопанската система.

 В крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата се забранява:

1. складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци;

2. строителство на животновъдни ферми;

3. строителство на стопански и жилищни постройки;

4. миенето и обслужването на транспортни средства и техника;

5. засаждането на трайни насаждения с плитка коренова система;

6. изхвърлянето на отпадъци.

- За защита от вредното въздействие на водите се забранява:

1.нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици;

2. намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително;

3. използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси;

4. извършването на строежи над покритите речни участъци;

5. съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

- Забранява се разполагането на жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения и язовирните стени.
- При извършване на дейности, граничещи с води и водни обекти – публична държавна собственост е необходимо да се определят границите, в съответствие с чл.155, ал. 1, т.1 от Закона за водите.
- При заявено искане за водовземане или ползване на воден обект да се спазват изискванията на чл.44 и чл. 46 от Закона за водите.
- При липса на канализационна система, лицата от стопанската дейност на които се формират отпадъчни води, са длъжни да изградят пречиствателни съоръжения в съответствие с изискванията за заустване във воден обект.

В следващата таблица е представена информация за язовирите, разположени на територията на община Никола Козлево:

Таблица №8 Язовири на територията на община Никола Козлево

№ по ред	Статут на водоема	Местонахождение / Землище	Номер на поземления имот	Площ / дка	Отдаден за безвъзмездно ползване
1	Язовир "Каравелово"	с. Красен дол	000139	195,772	ОП „Никола Козлево“
		с.Каравелово	000370	101,240	
2	Язовир „Църквица“ (яз.Башпунар)	с.Църквица	000019	10,880	ОП „Никола Козлево“
		с.Крива река	000079	12,405	

3	Язовир „Хърсово“ (яз.Папурлук)	с.Хърсово	000220	71,206	ОП „Никола Козлево“
4	Язовир „Вълнари – 1“	с.Вълнари	000302	1,564	ОП „Никола Козлево“
5	Язовир „Вълнари – 2“	с.Вълнари	000303	12,835	ОП „Никола Козлево“
6	Язовир „Вълнари – 4“	с.Вълнари	000305	2,771	ОП „Никола Козлево“
7	Язовир „Вълнари – 3“	с.Вълнари	000304	6,935	Не е отдаден
8	Язовир „Никола Козлево – 1“	с.Никола Козлево	000070	9,963	Не е отдаден
9	Язовир „Никола Козлево – 2“	с.Никола Козлево	-	-	Не е отдаден
10	Язовир „Никола Козлево – 3“	с.Никола Козлево	000005	10,408	Не е отдаден
11	Язовир „Крива река“	с.Крива река	-	-	Не е отдаден
12	Язовир „Хърсово – 1“	с.Хърсово	000218	1,323	Не е отдаден
13	Язовир „Хърсово – 2“	с.Хърсово	000217	1,429	Не е отдаден
14	Язовир „Хърсово – 3“	с.Хърсово	000219	0,830	Не е отдаден

Източник: Община Никола Козлево

ОП „Никола Козлево“ поддържа язовирите общинска собственост, които не са предадени за стопанисване на физически и юридически лица, включително поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.

За язовир „Каравелово“ е издадено разрешително за ползване на водния обект на ОП „Никола Козлево“. Разрешителното е издадено на 16.06.2017 г. с цел на ползването „Риборазвъждане, любителски и спортен риболов“. Срокът му е до 16.06.2027 г.

Почви

В района са разпространени преди всичко сиви горски почви, с отсъствие или слаба степен на ерозия. Голямо разпространение имат тъмно-сивите горски почви, при които липсват ерозионни процеси. По-слабо разпространени са излужения чернозем с липсваща или слабо проявена ерозия, силно излужения чернозем със слаба ерозия, карбонатен чернозем със слаба ерозия и алувиално-делувиалните ливадни почви. Без стопанско значение в района са каменистите, силно ерозирали плитки черноземи.

В района на Никола Козлево са разпространени предимно средно мощни почвени типове от 55 до 110 см почвен хоризонт с не особено мощен хумусен хоризонт (от 22 до 35 см), с изключение на алувиално-делувиалните ливадни почви с 120 см хумусен хоризонт от общо 150 см общ почвен хоризонт.

Почвената реакция е различна за отделните почвени видове и варира от pH 4,3 – 4,4 за сивите горски почви до pH 6,6 – 6,8 за алувиално-ливадните и карбонатни черноземи. Като цяло, хумусното съдържание е ниско и варира от 1,9 -2,0% за сивите горски почви и до 2,5% за алувиално-делувиалните ливадни почви. Почвеният вид карбонатен чернозем, слабо ерозирал, се характеризира с 30 см мощност на хумусния хоризонт, 47% съдържание на физична глина, почвена реакция, близка до неутралната pH 6,8 и съдържание на хумус 2,2%. Тези свойства предопределят успешното отглеждане на зърнено-житни култури, технически култури, зеленчуци, многогодишни бобови култури, овощни насаждения – ябълки и череши, лозя. Излужените черноземи с липсваща или слаба ерозия са с мощност на хумусния хоризонт 35 см от общата 85-100 см мощност на почвата. Тъмносивите горски почви не се различават от излужения чернозем по мощност на хумусния хоризонт и съдържание на физична глина. Сивите горски почви в зависимост от степента на ерозия се различават, както по отношение на мощността на хумусния хоризонт (20 – 30 см) от общата почвена мощност (65 – 110 см), така и по съдържание на физична глина. Те са благоприятни за отглеждане на традиционни земеделски култури. Алувиално-девиалните ливадни почви, с много мощен хумусен хоризонт (120 см) в сравнение с общата мощност на почвата (150 см) и особено с останалите почвени видове, предлагат на растенията почти нормална почвена реакция pH 6,6 и по-високо хумусно съдържание 2,5%. Тези почви са с еднакво съдържание на физична глина 37,0% в горния коренообитаем слой и в подгорницата. Притежават много добра пригодност за отглеждане на земеделски култури. Плитките черноземи с висока степен на ерозия са без стопанско значение за района, тъй като са с изключително малка мощност на хумусния хоризонт и с много ниско хумусно съдържание 1,5%.

Полезни изкопаеми

Основни полезни изкопаеми са нерудните, свързани предимно с широкото разпространение на глинести материали (каолинови глини), пясъчници, варовици, мергели и кремъци.

По данни на Министерството на енергетиката на територията на Община Никола Козлево попада площ „Пет могили", предоставена с Разрешение на Министъра на енергетиката, икономиката и туризма № 249 от 18.05.2012 г. за проучване на строителни материали, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства. Разрешението е приключило на 01.07.2014 г., като е внесен геоложки доклад за резултатите от търсенето и проучването за варовик за трошен камък с изчисляване на запаси и ресурси към 01.01.2014 г. Към доклада е подадено и заявление за регистриране на търговско откритие за находище на варовик за трошен камък „Цани Гинчевото" в землищата на селата Цани Гинчево и Пет Могили, община Никола Козлево.

Посочените полезни изкопаеми не са проучени от гледна точка на възможности за развитие на производства и крият сериозен потенциал в тази насока. Община Никола Козлево граничи с най-големите предприятия, обработващи глина – „Каолин" АД и предприятието в Нови пазар.

1.3. Защитени зони, защитени територии и биоразнообразие

Законът за защитените територии (ЗЗТ) е приет от Народното събрание през ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси. Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия и се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхранение на естествените екосистеми.

Националната екологична мрежа включва защитени зони като част от Европейската екологична мрежа "Натура 2000" и защитени територии, които не попадат в защитени зони. Целта е дългогодишно опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие.

Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, протичащи в тях. Биологичното

разнообразие е част от националното богатство и опазването му е задължение с приоритетна значимост.

Защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и опазване на характерни или забележителни обекти на неживата природа. Законът регламентира процедурите за обявяване и промените в защитените територии - прекатегоризиране, заличаване, промяна на площта, режима и др. както и управлението, стопанисването и охраната им.

В допълнение към опазването и възстановяването на местообитанията, понякога са необходими специални усилия за опазване на специфичните видове, които са изключително застрашени. В България все още липсва всеобхватен преглед върху състоянието на растителните и животинските видове.

Последната Червена книга на България бе публикувана през 1984 г., т.е. преди повече от двадесет години. Към този момент 574 висши растителни видове са изброени като редки (от общо 3600 висши растителни видове), а 158 са определени като застрашени.

Територията на община Никола Козлево не попада в защитена зона от Европейската екологична мрежа "Натура 2000".

На територията на община Никола Козлево няма природни паркове и природни резервати с национално значение, но има природни забележителности като вековните дървета.

Налице е и защитена местност, наречена „Чибуклията”. Намира се в землището на с. Хърсово на площ 31,8 ха. Представлява вековна церова гора, като е налице и единично представителство на дървесния вид благун. Защитената местност е отдалечена от населените места и е трудно достъпна за туризъм. В края на 1999 г. ледолом причинява частично увреждане на дървесните видове в защитената местност.

Обявена е със Заповед №1187/19.04.1976 г. на КОПС на площ 5,0 ха с цел опазване на вековна церова гора, в съжителство с единично представения дървесен вид благун. Със Заповед № 333/16.05.1991 г. на МОС, площта на защитената местност е разширена и е 31,80 ха и включва отдели и подотдели: № 219 в, д, 1; 222 а. Намира се в ДГФ на СИДП ТП „ДЛС Паламара”, землище с. Хърсово, община Никола Козлево и се стопанисва и опазва от ТП „ДЛС Паламара”, под контрола на РИОСВ- Шумен. Защитената местност е отдалечена от населени места, поради което е трудно достъпна за туризъм.

Защитената местност се намира в землището на с.Хърсово, с обща площ 31,8 хектара.

Графика № 4. Местоположение на защитена местност „Чибуклията“ в землището на с.Хърсово

Режим на дейности:

1. Забранява се разкриване на кариери, промяна на водния режим и естествения облик на местността.

2. Забранява се строителство на сгради и пътища.

3. Забранява се чупене, драскане и повреждане по какъвто и да е начин на скалните и пещерни образувания.

4. Забранява се залесяване с неприсъщи за района дървесни и храстови видове, бране на диви цветя, събиране на билки, кастрене, чупене на клони и увреждане на вековните дървета.

5. Забранява се извеждане на сечи, освен санитарни и отгледни.

6. Забранява се паша на домашни животни.

7. Забранява се разрушаване на гнезда, леговища, събиране на яйца на птици и техните малки, събиране и изнасяне на прилепно гуано.

8. Разрешава се извеждането на селекционни сечи.

10. Разрешава се провеждане на експедиции за проучване на пещерите с разрешение на стопанина и след съгласуване с РИОСВ.

На територията на община Никола Козлево в Държавния горски фонд се намират 8 (осем) броя единични вековни дървета, обявени за природна забележителност със заповед № 1566/28.05.1977 год. на Министерство на горите и горската промишленост.

Таблица № 9.Вековни дървета на територията на община Никола Козлево

№		Дървесен вид	Населено място / местност	Височина / м.	Обиколка / м.
430		Дъб (цер)	с.Хърсово, м.Чабуклийското дере	25	2,61
432		Дъб (цер)	с.Хърсово, м.Чабуклийското дере	25	2,76
434		Дъб (цер)	с.Хърсово, м.Дядо Василев гьол	24	2,70
436		Дъб (цер)	с.Хърсово, м.Дядо Василев гьол	24	2,67
438		Дъб (цер)	с.Хърсово, м.Дядо Василев гьол	25	2,70
441		Дъб (цер)	с.Никола Козлево, м.Горска барака	24,50	2,67
443		Дъб (цер)	с.Никола Козлево, м.Горска барака	24	2,51
446		Дъб (цер)	с.Никола Козлево, м.Горска барака	25	2,67

Източник: ТП ДЛС „ПАЛАМАРА“

Растителност

Община Никола Козлево заема крайните източните части на Лудогорското плато и най-югозападните части на Добруджанското плато. Общината е разположена в североизточната част на Област Шумен с площта си от 264,335 km2.

Лесостепната зона включва територията на Лудогорието в рамките на общината, която представлява 28,9 %.

Дървесна растителност: Основни горски видове са няколко вида дъб – бял, червен, черен; бряст; ясен; клен; липа; топола; акация; люляк; дива черница; дива круша и габър. От изкуствено създадените чрез залесяване са: зимен дъб, сребриста липа, черен дъб. В Лудогорското плато най-съществено участие в растителната

покривка има формацията на цера form. (Querceta certis), която лимитира границата с Дунавския биогеографски район. Между Дулово и Тервел и източно от Кубрат са запазени смесени гори от сребролистна липа - Tilia tomen- tosa, обикновен габър – Carpinus betulus, цер - Quercus cerris, на места с горун - Quercus dalechampii и полски клен – Acer campestre. На ограничени пространства се срещат гори от формацията на горуна (form. Querceta dalechampii) или смесени гори от горун - Quercus dalechampii, обикновен габър - Carpinus betulus, цер - Quercus cerris и полски клен - Acer campestre.

Храстова растителност: От храстите най-често се срещат глог, трънка, шипка, смрадлика, къпина и люляк. В източната част на Лудогорския район са запазени лесостепни храстови съобщества от формацията на ниския бадем (form. Amygdaleta nanae) и на драката (form. Paliureta spina-christi). Между тях или в непосредствена близост е възникнала производна степна растителност, представена от формациите на белия пелин (form. Artemisieta albae), брандзовия житняк (form. Agropireta brandsae) и изправената овсига (form. Brometa erectii). Значителни площи в целия район вторично са покрити от ксеротермните тревни формации на белизмата (form. Dichantieta ischaemi), луковичната дивадина (form. Poaeta bulbosae) и садината (form. Chrysopogoneta grylli).

Тревна растителност: Тревният тип растителност е представен предимно от вторичен тип растителност, който е адаптиран към ареала на унищожените гори. Тя е тясно свързана с ливадите и пасищата. Ливадите съпровождат предимно влажните и умерено влажни почви, а сравнително по-рядко се срещат върху сухите почви. Техните тревни съобщества са представени от житни и бобови растения. Тревният състав се състои от червена (Trifolium pratense) и бяла детелина (Trifolium repens L.), ливадна класица (Alopecurur pratensis), овсига (Bromus arvensis), коило (Stippa capillata) и др. В заливните тераси на реките се наблюдават представители предимно от житното растение пирей (Agropyrum repens), ливадината (Limnanthes alba), полевицата (Agrostis tenuis) и др.

Установените при теренно-проучвателните работи дървесни, храстови и тревни видове и според Хорологичния атлас на лечебните растения в Република България, които се срещат на територията на Община Никола Козлево, са представени в следната таблица:

Таблица № 10. Дървесни, храстови и тревни видове

Обикновен равнец	*Achillea collina*
Камшик	*Agrimonia eupatoria*
Багрилно подрумниче	*Anthemis tinctoria*

Змиярник	*Arum Maculatum*
Копитник	*Asarum europaeum*
Клинавче	*Astragalus glycyphyllos*
Парички	*Bellis perennis*
Ранилист	*Betonica officinalis*
Кървавиче	*Bistorta major*
Змийско мляко	*Chelidonium majus*
Чувен	*Chenopodium bonus - henricus*
Синя жлъчка	*Cichorium intybus*
Мразовец	*Colchicum autumnale*
Обикновен дрян	*Cornus mas*
Обикновена леска	*Corylus avellana*
Обикновен глог	*Crataegus monogyna*
Кукувича прежда	*Cuscuta europaea*
Наумка	*Cynoglossum officinale*
Мъжка папрат	*Dryopteris filix mas*
Ветрогон	*Eryngium campestre*
Боянка	*Erysimum diffusum*
Очанка	*Euphrasia - species diversa*
Брястолистно орехче	*Filipendula ulmaria*
Горска ягода	*Fragaria vesca*
Бударица	*Galeopsis tetrachit*
Багрилна жълтуга	*Genista tinctoria*
Синя тинтява	*Gentiana cruciata*
Обикновен здравец	*Geranium macrorrhizum*
Зловонен здравец	*Geranium robertianum*
Кръвен здравец	*Geranium sanguineum*
Градско омайниче	*Geum urbanum*
Кукуряк	*Helleborus odorus*
Сибирски девисил	*Heracleum sibiricum*
Голо изсипливче	*Herniaria glabra*
Влакнесто изсипливче	*Herniaria hirsuta*
Рунянка	*Hieracium pilosella*
Жълт кантарион	*Hypericum perforatum*
Дяволска уста	*Leonurus cardiaca*
Обикновена мента	*Mentha spicata*

Обикновен гръмотрън	*Ononis arvensis*
Обикновен риган	*Origanum vulgare*
Чобанка	*Petasites hybridus*
Теснолистен живовляк	*Plantago lanceolata*
Широколистен живовляк	*Plantago major*
Голяма телчарка	*Polygala major*
Пача трева	*Polygonum aviculare*
Сладка папрат	*Polypodium vulgare*
Трепетлика	*Populus tremula*
Пълзящо прозорче	*Potentilla reptans*
Трънка	*Prunus spinosa*
Орлова папрат	*Pteridium aquilinum*
Лечебна медуница	*Pulmonaria officinalis*
Обикновена шипка	*Rosa canina*
Малина	*Rubus idaeus*
Обикновен киселец	*Rumex acetosa*
Козя брада	*Rumex acetosella*
Алпийски лапад	*Rumex alpinus*
Ракита	*Salix purpurea*
Дебрянка	*Sanicula europaea*
Живениче	*Scrophularia nodosa*
Горски енчец	*Solidago virgaurea*
Офика	*Sorbus aucuparia*
Вратига	*Tanacetum vulgare*
Обикновено подъбиче	*Teucrium chamaedrys*
Подбел	*Tussilago farfara*
Чемерика	*Veratrum album*
Висок лопен	*Verbascum thapsiforme*
Мъхнат лопен	*Verbascum phlomoides*
Великденче	*Veronika officinalis*
Трицветна теменуга	*Viola tricolor*
Бял имел	*Viscum album*
Коприва	*Urtica dioica*
Черно кучешко грозде	*Solarium nigrum*
Червено кучешко грозде	*Solanum dulcamara*
Черница	*Morus alba*

Американски ясен	*Fraxinus americana*
Коноп	*Cannabis sp.*
Аморфа	*Amorpha fruticosa*
Тревист бъз	*Sambucus ebulus*
Ябълка	*Malus domestica*
Бучиниш	*Conium maculatum*
Щир	*Amaranthus blitum*
Троскот	*Cynodon dactylon*
Полска поветица	*Convolvulus arvensis*
Лайка	*Chamomilla recutita*
Маточина	*Melissa officinalis*
Червена детелина	*Trifolium pratense*
Смрадлика	*Cotinus coggygria*
Обикновена овчарска торбичка	*Capsella bursa pastoris*
Врабчови чревца	*Stellaria media*
Ялча ябълка	*Aristolochia clematitis*
Бабини зъби	*Tribulis terrestris*

Лечебни растения

Билките, още наричани лечебни растения и лечебни треви, обхващат голяма група растения, които се използват в медицинската и ветеринарномедицинската практика за профилактика и лечение на болести.

Макар и в малки количества, билките съдържат лекарствено-активни вещества, които благотворно влияят на човешкия организъм. Наред с тях съдържат и придружаващи вещества, които могат да подсилят ефекта на лечебното вещество или да окажат вредно влияние.

Във връзка с това е необходимо да бъдат опазени, както самите лечебни растения, така и техните естествени находища. За опазването им е приет Закон за лечебните растения, който цели, чрез контролирано и организирано използване на лечебните ресурси, да се следи за тяхното състояние и количество. В обхвата на Закона е включен списък с лечебните растения, които подлежат на контрол и опазване.

Находищата на лечебните растения се определят от почвените (типовете месторастения) и климатичните условия, наличието на естествена и изкуствена хидрографска мрежа, надморската височина, наклона на терена, и други биотични и абиотични фактори. Абиотичните фактори са свързани с ползването от горския фонд (сечите), залесяванията, прокарване на нови горски пътища, пашата от дребен и едър

домашен добитък, построяването на изкуствени водоеми, сезонното събиране на билки, цвят, горски плодове, добив на сено и др., които в своята съвкупност дават пряко или косвено отражение върху популациите от лечебни растения.

Ежегодно със своя заповед Министърът на околната среда и водите определя специален режим на опазване и ползване на лечебните растения. Последната Заповед № РД-406/26.05.2020 г. забранява събирането на листо-стъблена маса от блатно кокиче от определени местообитания, които не попадат на територията на община Никола Козлево.

На основание чл. 10, ал. 1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР), Министърът на околната среда и води издава и ежегодно заповед за определяне на допустимите количества билки за събиране (които са извън територите на националните паркове) и забрана за събиране на определен вид билки от естествените им находища. Последната Заповед № РД-203/2.03.2020 г., определя събирането и забраната на следните билки:

Допустими за събиране количества билки (кг сухо тегло) от естествените находища, извън територията на националните паркове на следните видове лечебни растения.

- Божур червен *(Paeonia peregrine Mill)*
- Зърнастец елшовиден *(Frangula alnus Mill)*
- Иглика лечебна *(Primula veris L.)*
- Катраника, пелин бял *(Artemisia alba Turra)*
- Лазаркиня, еньовче ароматно *(Galium odoratum (L) Scop.)*
- Лудо биле, старо биле *(Atropa belladonna L.)*
- Ранилист лечебен *(Betonica officinalis L.)*
- Решетка безстъблена *(Carlina acanthifolia All)*
- Тлъстикова лютива, жълто прозорице *(Sedum acre L.)*
- Трън кисел *(Berberies vulgaris L.)*
- Шапиче *(Alchemilla vulgaris compleh)*

Изцяло забранени за добив в цялата страна лечебни растения със заповедта на Министъра на околната среда и водите са :

- Бенедиктински трън, пресечка *(Cnicus benedictus L.)*
- Волски език *(Phyllitis scolopendrium (L.) Newm.)*
- Горицвет, пролетен *(Adonis vernalis L.)*
- Дилянка лечебна, валериана *(Valeriana officinalis L.)*
- Залист бодлив *(Ruscus aculeatus L.)*
- Изтравниче, страшниче *(Asp Lenium trichomanes L.)*
- Исландски лишей *(Cetraria islandica (L.) Ach.)*

- Исоп лечебен *(Hys s opus ffi cinalis L. s sp. aris tatus)*
- Какула едроцветна *(Salvia tomentosa Mill.)*
- Копитник *(Asarum europaeum L.)*
- Мечо грозде *(Arctostaphyllos uva-ursi (L.) Spreng)*
- Момина сълза *(Convallaria majalis L.)*
- Оман бял (*Inula helenium L.)*
- Папаронка жълта, жълт мак (*Glauciumflavum Crantz)*
- Пелин сантонинов *(Artemis ia s antonicum L.)*
- Пиренски (мурсалски алибушки)чай *(Sideritis scardica Grisb.)*
- Пищялка панчичева *(Angelica pancici Vand)*
- Плаун бухалковиден *(Lycopodium clavatum L.)*
- Риган бял *(Origanum vulgare L. Ssp. Hirtum(Link) Ietswaart)*
- Ружа лечебна *(Althaea officinalis L.)*
- Салеп *(Orchis sp. diversa);*
- Смил жълт *(Helichrysum arenarium (L.) Moech.)*
- Хуперция иглолистна, плаун обикновен *(Hup erzia inundata (L.)B ernh: L. s elago);*
- Цистозира *(Cystoseira barbata (Good et Vood) Ag.).*

Със закона се урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки, за което са поставени конкретни изисквания при събирането на билките:

1. Извършва се от находища, в които лечебните растения не са подложени на отрицателното въздействие на естествени или предизвикани от човешка дейност фактори;

2. Обект на събиране са само растителните части, които се използват като билки;

3. Събирането се извършва при подходящи атмосферни условия с оглед получаването на качествени билки;

4. Не се допуска увреждане на находищата в резултат на дейността;

5. Не се събират билки в замърсени с тежки метали, пестициди, други химически или минерални вещества, животински или битови отпадъци райони;

6. Събирането се извършва след издаване на разрешително за ползване съгласно чл. 21, ал. 2 от Закона за лечебните растения ;

7. Не се допуска попадане на чужди примеси, в т.ч. камъни, пръст, органични замърсители;

8. Не се допуска контакт на събраните свежи билки с почвата;

9. Съдовете, използвани при събиране на билки, се поддържат чисти и се съхраняват на места, недостъпни за домашни животни, гризачи, птици;

10. Транспортните средства, с които се превозват свежите билки, се поддържат чисти, сухи и при нужда се застилат или покриват.

Ежегодно кметът на Община Никола Козлево издава заповед за забрана на брането на липов цвят от насаждения и отделни дървета на общината, включващи – улици, паркове, сервитутите на пътните артерии общинска собственост и други площи, както и рязането, чупенето и увреждането на липови дървета на територията на цялата община. Също така се забранява смитането на липовия прашец в населените места и ползването му за търговия.

За опазване и недопускане на търговия със застрашени, защитени и под специален режим диворастящи растения през пролетния сезон се публикуват съобщения за недопускане продажбата на снежно кокиче, пролетна циклама, оливиеров минзухар, битински синчец, горска теменуга, кукуряк, иглика, божур, кукувиче грозде и др.; клонки от бодлив и подезичен залист, както и луковици, туфи, коренища, предназначени за засаждане. Засилване на контрола се осъществява около пролетните, официални и църковни празници в периода на месеците март –април.

До момента нито на национално ниво, нито на местно са правени проучвания на ресурсите от лечебни растения. Точна количествена оценка за ресурсите от популациите на лечебните растения на територията на общината не може да се даде, поради липса на изготвена методика за наблюдението и оценката им. Точните количества и местообитания на определените видове билки не могат да се определят, тъй като не е правено обследване на районите в България. Единствения ориентир за това са местните билкари, които ежегодно добиват билки от обследвани от тях местности.

Необходимо е да се разработи приблизителна оценка на ресурса лечебни растения от земи - общинска собственост, както и оценка на ресурсите на национално ниво. Тъй като обследването на ресурсите би отнело много време и финансов ресурс, който Общината не може да отдели, е добре да се направи приблизителна оценка като се използват данни от местните билкари, както и кметовете по населените места.

Оценката на ресурсите е необходима, за да може чрез нея да се определи ресурса на видовете билки и при драстично намаляване да се ограничи тяхното ползване. Оценката следва да определи ефективното управление и опазване на находищата от лечебни растения в Община Никола Козлево.

Животински свят

На територия на общината се срещат редица защитени видове животни, включени в приложение №3 от ЗБР – обикновен таралеж, прилепи, пор, невестулка; от птиците – сива гъска, белочела патица, голям и малък ястреб, малък креслив орел, обикновен и белоопашат мишелов, орел змияр, сокол скитник, керкенез, ливаден дърварец, турилик, стридоядец, кокилобегач, врабчета, гугутки, лястовици, кос, дроздояд, синигери, коприварчета, шаварчета, овесарки, сови, кълвачи, кукувици, бял и черен щъркел; от влечугите – сухоземна и блатна костенурка, пепелянки, пъстър смок, кастава жаба и др. На територията на община Никола Козлево не се е извършвало преброяване на видовото разнообразие на водолюбивите птици.

1.4. Селищна система и урбанизация

Територията на община Никола Козлево е формирана от 11 населени места, като в състава няма наличие на град: с.Никола Козлево, с.Векилски, с.Вълнари, с.Каравелово, с.Красен дол, с.Крива река, с.Пет могили, с.Ружица, с.Хърсово, с.Цани Гинчево и с.Църквица.

Таблица №11. Баланс на територията на община Никола Козлево (дка) по видове

Общо	Земеделска	Горска	Населени места	Водни течения и водни площи	За добив на полезни изкопаеми	За транспорт и инфраструктура
264999.412	166199.452	85866.029	11359.356	750.254	21.893	802.428

Таблица № 12. Баланс на територията по видове собственост

№	Вид собственост	Имоти бр.	Площ в дка
1.	Държавна частна	729	83546.049
2.	Държавна публична	34	8477.231
3.	Общинска частна	1090	18464.383
4.	Общинска публична	1941	19729.087
5.	Стопанисвана от общината	126	2825.873
6.	На религиозни организации	8	324.905
7.	На чуждестранни лица	36	420.832
8.	На юридически лица	1929	23290.373

9.	Частна	8877	93720.290
10.	Смесена	164	2841.125
	ВСИЧКО:	14934	253640.148

Графика № 5. Разпределение на землищата по населени места

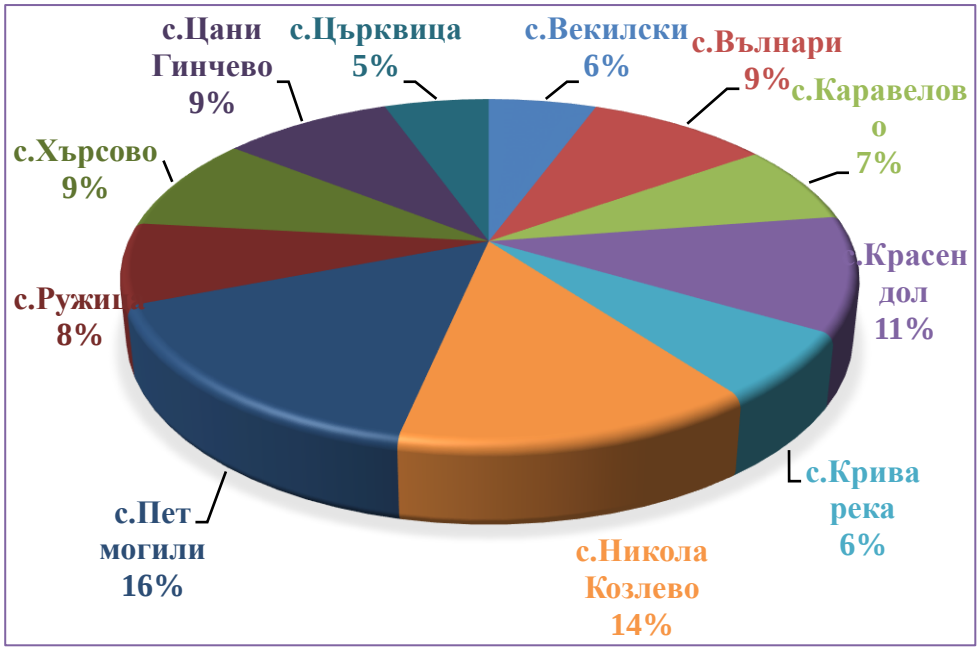

2. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

2.1. **Обща характеристика**

Особеностите на икономическото развитие на община Никола Козлево следва да се разглеждат като резултат от влиянието на редица фактори от природно, социално и демографско естество. Сред най-важните фактори, оказващи влияние върху състоянието на икономиката, се открояват особеностите на природно-ресурсния потенциал, демографските процеси /количествени и качествени показатели/, изградеността на различни видове инфраструктура, наследените производствени традиции на населението и др. Структуроопределящи отрасли за местната икономика в община Никола Козлево са селското стопанство, търговията и услугите, като водещо място и най-значим за генерираните от населението доходи е аграрният сектор.

Таблица №13. Отчетени нефинансови предприятия по групи предприятия според заетите в тях лица

ОТЧЕТЕНИ НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ СПОРЕД ЗАЕТИТЕ В ТЯХ ЛИЦА				
Община Групи предприятия според заетите в тях лица	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Общо	**102**	**104**	**108**	**121**
Микро до 9 заети	97	98	100	113
Малки от 10 до 49	5	6	..	..
Средни от 50 до 249	-	-	..	..
Големи над 250	-	-	-	-

Източник: Отдел „Статистически изследвания“ – Шумен

На територията на община Никола Козлево развиват стопанска дейност само Микро предприятия.

Липсата на малки, средни и големи фирми е фактор, който дава отговор на въпроса за големия брой безработни, неработещи граждани на Общината.

Таблица №14.Основни промишлени предприятия в община Никола Козлево

ОТЧЕТЕНИ НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ					
ЗА ПЕРИОДА 2016 - 2019 Г. В ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО					
	Община	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
	Икономически дейности (A21)				
Общо		**102**	**104**	**108**	**121**
A	Селско, горско и рибно стопанство	40	38	43	42
B	Добивна промишленост	-	-	-	-
C	Преработваща промишленост	6	5	3	3
D	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	-	-	-	-
E	Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	-	-	-	-
F	Строителство	..	..	4	7
G	Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	40	44	41	48
H	Транспорт, складиране и пощи	4	..	..	..
I	Хотелиерство и ресторантьорство	4	4	5	5
J	Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	-	-	-	..
L	Операции с недвижими имоти	..	..	..	4
M	Професионални дейности и научни изследвания	..	..	..	..
N	Административни и спомагателни дейности	-	-	-	-
P	Образование	-	-	-	-
Q	Хуманно здравеопазване и социална работа	..	3	3	4
R	Култура, спорт и развлечения	-	-	-	-
S	Други дейности	..	..	..	..

Източник: Отдел „Статистически изследвания“ - Шумен

Икономическото развитие на община Никола Козлево през последните години се характеризира с нарастваща динамика, като през 2019 г броят на предприятията бележи ръст спрямо предходните години - от 108 през 2018 г на 121 бр. през 2019 г.

От общо 121 регистрирани предприятия на територията на община Никола Козлево с най-голям дял от 48 бр. са предприятията в сферата на търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети. На второ място по брой-42 бр. са предприятията в селското и горско стопанство.

По показател средна брутна годишна работна заплата по икономически дейности в община Никола Козлево за периода 2016-2019 г. с най-високи стойности се очертава заплащането в сектор Селско и горско стопанство, следвано от сектор Строителство и сектор Образование. Прави впечатление, че в Общината съществуват още няколко сектора, в които са наемани граждани на трудово и служебно правоотношение – сектор Транспорт, Търговия, Здравеопазване и социална работа и други.

Таблица №15.Средна брутна годишна работна заплата по икономически дейности за периода 2016 - 2019 г. в община Никола Козлево

СРЕДНА БРУТНА ГОДИШНА РАБОТНА ЗАПЛАТА НА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО И СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПЕРИОДА 2016 - 2019 Г. В ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО					
Община Никола Козлево		**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Икономически дейности (А21)					
Общо		**8153**	**10196**	**10176**	**10985**
A	Селско, горско и рибно стопанство	13321	18425	15739	**18895**
B	Добивна промишленост	-	-	-	-
C	Преработваща промишленост	5288	6030	6554	..
D	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	-	-	-	-
E	Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	-	-	-
F	Строителство	..	..	8368	**17787**
G	Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	5402	6628	6744	6917
H	Транспорт, складиране и пощи	5889	5780	6199	7003
I	Хотелиерство и ресторантьорство	..	..	..	..
J	Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	-	-	-	-
K	Финансови и застрахователни дейности	..	..	..	..
L	Операции с недвижими имоти	..	..	..	..
M	Професионални дейности и научни изследвания	..	..	-	..
N	Административни и спомагателни дейности	..	..	6958	..
O	Държавно управление	..	..	..	..
P	Образование	8840	10275	11432	**13962**
Q	Хуманитарно здравеопазване и социална работа	5982	6230	6373	6302
R	Култура, спорт и развлечения	-	-	-	-
S	Други дейности	4802	5890	6240	6537

Източник: Отдел „Статистически изследвания“ - Шумен

Таблица № 16.Средна брутна годишна работна заплата на наетите лица по трудово правоотношение

СРЕДНА БРУТНА ГОДИШНА РАБОТНА ЗАПЛАТА НА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО ПРАВООТНОШЕНИЕ					
Област		**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
	Общини				
Общо		**9026**	**9994**	**11028**	**12124**
	Велики Преслав	7600	7904	8765	10069
	Венец	7372	8899	9699	10364
	Върбица	6690	7472	7995	8928
	Каолиново	6786	7534	8077	8856
	Каспичан	9723	10893	12002	13040
	Никола Козлево	8153	10196	10176	10985
	Нови пазар	8190	9054	9692	10779
	Смядово	7162	7849	8674	9862

	Хитрино	7910	8838	9795	10619
	Шумен	9436	10444	11592	12735

Източник: Отдел „Статистически изследвания“ – Шумен

Като съпоставка с другите общини в Шуменска област средната брутна заплата на наетите по трудово правоотношение в община Никола Козлево се нарежда на трета позиция с 10 985 лв. след община Каспичан – 13 040 лв. и община Шумен с 12 735 лв.

Таблица №17. Водещи предприятия в община Никола Козлево

Предприятие	Дейност	Местоположение
Общинско предприятие „Никола Козлево“	Чистота, БКС, озеленяване, строителство, социален патронаж и др.	с.Никола Козлево
„Еко Система – Никола Козлево“ ЕООД	Строителство	с.Никола Козлево
„Тетрахиб“ АД	Отглеждане на свине	с.Никола Козлево
„Фантастико“ ЕООД	Производство на минерални води и безалкохолни напитки	с.Никола Козлево
ЕТ „Захари Борачев“	Фуражен цех	с.Никола Козлево
„Камаджиев – Милк“ ЕООД	Производство на мляко и млечни продукти	цех в с. Крива река
„Стар-89“ ЕООД	Цех за производство на PVC дограма	с.Ружица
„Едже текстил“ ЕООД	Шивашки цех	с.Пет могили
„Еко Био Бри“ ЕООД	Производство на пелети от растителна биомаса	с.Пет могили
„Пласттранс“ ООД	Дървообработващ цех	с.Пет могили

2.2. Селско стопанство

Селското стопанство е водещ отрасъл на общинската икономика в Никола Козлево. То е основен източник на доходи и заетост за населението и ще продължава да играе важна роля за развитието на района в бъдеще.

Селското стопанство се специализира в производството на зърнено - житни култури, зеленчуци, отглеждане на едър и дребен рогат добитък. Общината разполага

със сравнително добри ресурси за развитие на земеделието - плодородни почви, благоприятни климатични условия за отглеждане на разнообразни видове култури.

Таблица №18. Площ на землищата в община Никола Козлево

Населено място	Площ на землището (км^2)
с.Векилски	14,957
с.Вълнари	25,358
с.Каравелово	19,414
с.Красен дол	28,611
с.Крива река	16,751
с.Никола Козлево	36,005
с.Пет могили	41,660
с.Ружица	20,088
с.Хърсово	23,401
с.Цани Гинчево	23,590
с.Църквица	14,500
Общо:	264,335

Земеделската земя в община Никола Козлево е много плодородна, като близо 35% са висока категория - II втора и III трета. Около 52% от териториите или 138 044.198 дка са с начин на трайно ползване – ниви, близо 6% са пасища и мери, а трайните насаждения са само 1,25%.

Обработваемата земеделска земя в общината към 2016 г. е 166 198,929 дка. Комасираните селскостопански площи на територията на общината са 55,43%.

Таблица №19. Баланс на територията по категория на земята

№	Категория земя	Имоти брой	Площ в дка
1	II втора	1234	15670.613

2	III трета	6291	77143.749
3	IV четвърта	3540	37996.241
4	V пета	242	2970.366
5	VI шеста	1112	13092.206
6	VII седма	52	756.430
7	VIII осма	476	14240.636
8	IX девета	123	3090.617
9	X десета	109	2452.707
10	Без категория	1755	86226.492
	ВСИЧКО	14934	253640.148

Източник: Общинска служба по земеделие и гори – с. Никола Козлево

В община Никола Козлево има регистрирани 130 земеделски производители, от които по-големи са „Екофрут”, „Агра-Спектър” ООД, „Агролес” ЕООД, Биозем 33” ООД, „ЕТ „Коко - 2000”, ЗКПУ „Земляк”.

Таблица №20. Брой земеделски производители в община Никола Козлево 2015-2019(2020) г.

2015	2016	2017	2018	2019	2020
27	44	54	95	57	61

Източник: Общинска служба по земеделие и гори – с. Никола Козлево

Таблица №21. Баланс по видове собственост общо за общината

№	Вид собственост	Площ / ха	Площ %
1	Държавна публична	889,11	3,35
2	Държавна частна	8328,56	31,41
3	Общинска публична	1900,62	7,17
4	Общинска частна	1774,77	6,69
5	Частна	9461,46	35,68
6	Частни обществени организации	2370,81	8,94
7	Частна-чужди ФЛ и ЮЛ	98,06	0,37

8	Частна-религиозни организации	36,09	0,14
9	Съсобственост	1370,19	5,17
10	Стопанисвано от общината	285,02	1,07
	Всичко:	26514,70	100,00

Растениевъдството е основният земеделски отрасъл в Никола Козлево, благоприятствано от плодородните земеделски земи и климатичните условия в района. Основно място в общината заемат зърнените и техническите (маслодайни) култури.

С най-голям абсолютен размер и относителен дял, вариращ от 38% до 75%, са нивите, което е предпоставка за развитието на растениевъдството и животновъдството и прилагането на нови иновационни технологии в тези сектори. На второ място са териториите на дърво-производствените площи, което е добра предпоставка за развитие на дърводобива и дървопреработващата промишленост, въпреки че кметствата сега разполагат с нищожен дял от тези гори. На трето място са мерите и пасищата, особено при с. Крива река, и са важна предпоставка за развитие на екологично пасищно животновъдство на дребен и едър добитък. На четвърто място са жилищните територии на кметствата. Останалите територии, въпреки важното им стопанско значение – лозя, изоставени трайни насаждения, гори и храсти в земеделски земи, терени за силаж, стопански дворове, полски пътища, храсти, водостопански съоръжения, кариери, пътища III и IV клас и др., заемат малки размери и имат нисък относителен дял в териториите на кметствата и общината.

По данни от ОСЗ – с. Никола Козлево, средният добив от декар пшеница в общината за периода 2011-2016 г. е около 423 кг/дка. Най-високи добиви (480 кг/дка пшеница) са достигнати през 2012 г. и 2015 г. Средният добив от декар на засятите площи с ечемик е 368 кг/дка, като най-висок е добивът през 2016 г. - 420 кг/дка. Царевицата за зърно достига високи добиви през 2014 г. – 480 кг/дка, а средният добив за анализирания период е 385 кг/дка. Слънчогледът е другата основна култура, отглеждана в Никола Козлево, със среден добив около 168 кг/дка. През последните години се разширяват площите, засяти с овес и маслодайна рапица. Средният добив от овеса е 292 кг/дка, а от рапицата – 232 кг/дка. Като цяло растениевъдството в общината се развива устойчиво през последните години и бележи известен ръст.

Таблица №22. Среден добив на основните култури в община Никола Козлево (кг/дка)

Култура	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Пшеница	400	480	580	400	450	310
Ечемик	380	420	480	350	420	380
Рапица	220	280	280	210	250	210
Царевица	380	380	420	400	580	300
Овес	280	350	380	420	420	-
Слънчоглед	160	180	220	210	170	180

Източник: Общинска служба по земеделие и гори – с. Никола Козлево

Животновъдството – вторият подотрасъл на селското стопанство бележи значителен спад през последните години. В таблицата по-долу е представена информация за броят на отглежданите животни в периода 2014-2016 г.

Таблица №23. Брой отглеждани животни в община Никола Козлево 2015-2019(2020) г.

Показатели	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Говеда	578	463	891	920	1837	990
Свине	18860	33050	26000	27400		
Кози	1884	1805	1480	1620	3498	3023
Овце	2564	2465	5931	6100	11127	8308
Зайци						
Птици						
Пчели	3668	3590	4415	3720		4732

През последните години 2019-2020 г. броят на свинете намалява и това се дължи на заболяването Африканската чума по свинете (АЧС). АЧС е едно от най-важните заболявания при домашните и дивите свине поради своите високи нива на смъртност, липсата на лечение и ваксина. Веднъж проникнала в дадена държава болестта има значително негативно въздействие върху националната, регионалната и международната търговия, поминъка на свиневъдите и ловното стопанство. Още повече изкореняването му е изключително трудно и при дивите свине може да отнеме години.

2.3. Туризъм

Шуменска област е част от Североизточния регион за планиране на Р. България и попада в три от туристическите райони - ТР Дунав (общините Хитрино, Никола Козлево, Каолиново и Венец), ТР Стара планина (община Върбица) и Варненски черноморски туристически район (общините Велики Преслав, Каспичан, Нови пазар, Смядово и Шумен).

Към настоящият момент на приемане на ПИРО все още няма разработена Стратегия за развитието на туризма на област Шумен за периода 2021-2027 г.

Най-важни за общото развитие цели на политиката в областта на туризма, записани с различна редакция в национални документи, са подобряването на инфраструктурата - транспортна, инженерна, социална и туристическа, на национално, регионално и общинско ниво и съхраняването, опазването и подобряването на качествата на туристическите ресурси - природни, културни и антропогенни.

Много често културното наследство се разглежда като "генератор на туристическа инфраструктура, която от своя страна генерира процеси и дейности в населените места".

Този факт налага необходимостта от бъдещо преосмисляне на приоритетите, използване в максимална степен на природни, исторически, археологически и културни дадености и приемането, че това е неизползвана възможност за икономическо развитие на община Никола Козлево.

Туризмът като отрасъл в община Никола Козлево не е развит, въпреки че за Шуменска област се разглежда като приоритет.

В община Никола Козлево липсва специализирана туристическа инфраструктура.

Предимствата и силните страни за развитие на туризъм на територията на община Никола Козлево са:

Наличие на екологично чиста територия;

Наличие на голям брой останки от археологически обекти от времето на античността и траките;

Наличие на мрежа от културни институции и добре поддържани читалищни традиции;

Наличие на защитена територия "Чибуклията";

Наличие на красиви природни дадености;

Наличие на добре поддържан язовир в с. Каравелово;

Наличие на добре поддържани пътища, подходящи за велоспорт;

Наличие на добре развит селско стопански сектор, даващ възможност за развитие на селски туризъм.

Слаби страни:

Висок процент на население с ниско образователно ниво и липса на кадри по туризъм;

Липса на разработена общинска стратегия за развитие на туризма в Общината;

Неравномерно разпределение на активното население по населени места;

Липса на опит в разработване на туристически продукт;

Липса на консултативен съвет по туризъм към кмета на община Никола Козлево;

Слаба активност и инициативност сред населението;

Липса на рекламна и маркетингова стратегия за развитие на туризма;

Липса на туристически информационен център;

Относително бедно население с ниска бизнес ориентация;

Продължаващо заличаване на археологическите обекти и незаинтересованост от опазването им;

Изоставане от развитието на другите общини и държави;

Незаинтересованост от развитието на сектор туризъм.

Възможности за развитие на туризъм в община Никола Козлево:

Създаване на консултативен съвет по туризъм;

Разработване на дългосрочна общинска стратегия за устойчиво развитие на туризма в община Никола Козлево;

Създаване на експозиционна среда - общински туристически информационен център с места за експониране - носители на важна автентична информация и на автентични сведения за демографията, социалната структура, исторически събития, археологически обекти, културна наследство, еко маршрути и др.;

Развитие на екотуризъм на базата на запазената природна среда чрез създаване на еко пътеки, еко маршрути и места за отдих в защитената местност "Чибуклията";

Използване на природните и екологични дадености - извори, чешми, наличие на редки птици и диви животни, редки растения, разнообразни дървесни видове, билки,

гъби и др. за наблюдение на флора и фауна, за организиране на пленери, фото-лов; селски туризъм в селата на базата на запазения традиционен бит и начин на живот;

Създаване на туристически продукт на основата на селското стопанство - По пътя на сиренето, на меда, на хляба, на лавандулата…..и т.н.;

Развитие на риболовен туризъм, чрез подобряване на условията за отдих около язовир с. Каравелово;

Обогатяване и популяризиране на културния календар чрез създаване на фестивален туризъм, за представяне и популяризиране на местните традиции, обичаи, местна кухня;

Създаване на рекламни сувенири от местни производители;

Създаване на туристически атракции етносбирки, исторически възстановки;

Развитие на спортен туризъм- велотуризъм, туристическо ориентиране, риболовен, ловен туризъм;

Разработване на междуобщински маркетингови и рекламни стратегии и програми за съвместни туристически дейности;

Иновативен маркетингов подход за развитие на регионален туристически продукт;

Използване на дигиталните технологии за представяне на културно, природно, историческо наследство.

План за интегрирано развитие на община Никола Козлево за периода 2021-2027 г. дава възможност за формиране на туристически и културни маршрути както самостоятелно, така и като част от туристически маршрути , преминаващи през съседни общини.

3. РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

3.1. Демографски фактори

Демографската ситуация в община Никола Козлево е резултат от действието на фактори и влияния, които от една страна са характерни за Република България, а от друга специфични за територията на общината, обусловени от географското положение, историко-културно, социално-икономическо и демографско развитие.

Особеностите на географското положение на територията спрямо важни пътни артерии и големи градове в страната оказват пряко въздействие върху характера на демографските тенденции. Това оказва влияние най-вече върху състоянието на различните видове структури на населението и върху неговите миграционни нагласи и поведение. Съществено влияние оказват раждаемостта и смъртността, миграцията, полово-възрастовата, етническа, религиозна и образователна структури на

населението. Те влияят на формирането на човешките ресурси в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

Таблица № 24. Население по населени места и пол за периода 2017-2019 г. в община Никола Козлево

Община, населени места	**Година**								
	2017			**2018**			**2019**		
	Общо	**Мъже**	**Жени**	**Общо**	**Мъже**	**Жени**	**Общо**	**Мъже**	**Жени**
Общо	**6204**	**3113**	**3091**	**6236**	**3118**	**3118**	**6327**	**3168**	**3159**
с. Векилски	62	26	36	59	26	33	54	23	31
с. Вълнари	1640	809	831	1650	816	834	1667	824	843
с. Каравелово	348	184	164	341	182	159	331	177	154
с. Красен дол	123	60	63	120	60	60	121	61	60
с. Крива река	542	270	272	551	270	281	565	278	287
с. Никола Козлево	785	378	407	800	380	420	801	381	420
с. Пет могили	1063	556	507	1059	547	512	1060	538	522
с. Ружица	321	167	154	318	166	152	344	181	163
с. Хърсово	294	155	139	294	158	136	326	179	147
с. Цани Гинчево	363	180	183	370	188	182	361	185	176
с. Църквица	663	328	335	674	325	349	697	341	356

Източник: НСИ, НЦТР обработка

Текущата демографска ситуация в общината се характеризира с продължаващо застаряване на населението и задържащо се високо равнище на общата смъртност.

Населението на община Никола Козлево по данни на НСИ към 2019 г. е 6327 души.

Графика №6. Население в община Никола Козлево 2015 – 2019 г.

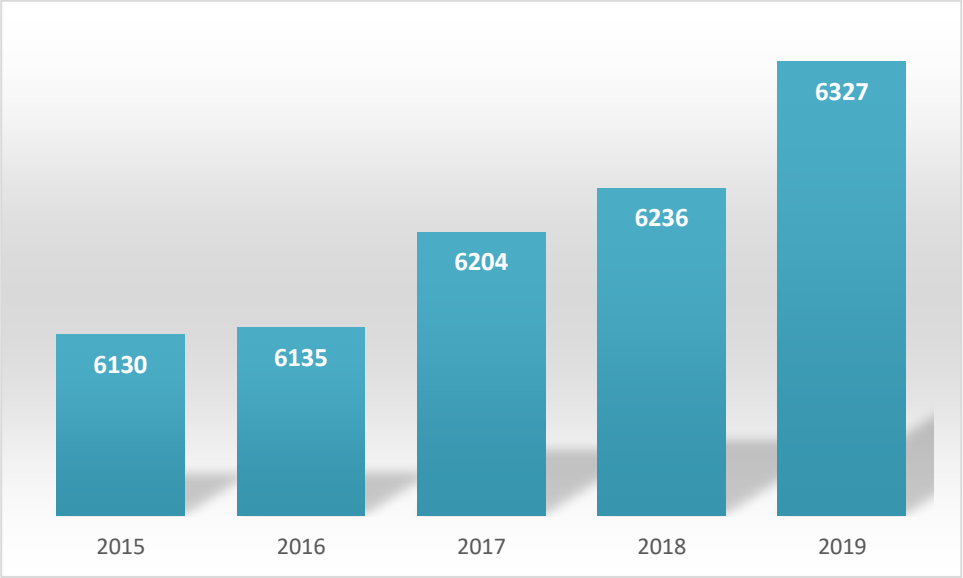

В община Никола Козлево няма демографска криза. Динамиката показва тенденция на увеличаване броя на населението.

Към 2015 г. населението на община Никола Козлево е 6 130 души, а към края на 2019 г. е 6327. По признака „пол“ структурата на населението е балансирана. През 2019г. мъжете в общината са само с 9 повече от жените.

Раждаемост

Раждаемостта е един от основните показатели, които характеризират динамиката на населението в даден район. Най-често раждаемостта се определя като брой родени деца за определен период от време (1 календарна година) или чрез коефициент на раждаемост. Коефициентът на раждаемост е отношението между броя на живородените деца и средногодишното население през същата година.

Таблица №25. Брой живо родени деца

2017			2018			2019		
Живородени			Живородени			Живородени		
общо	момчета	момичета	общо	момчета	момичета	общо	момчета	момичета
83	32	51	80	40	40	84	49	35

Източник: НСИ

За община Никола Козлево, през 2019 г. броят на живородените деца в общината е 84 в сравнение с предходната година, когато броят на живородените деца е бил 80. Наблюдава се запазване на раждаемостта в периода 2017 – 2019 г.

Графика №7. Брой живородени деца

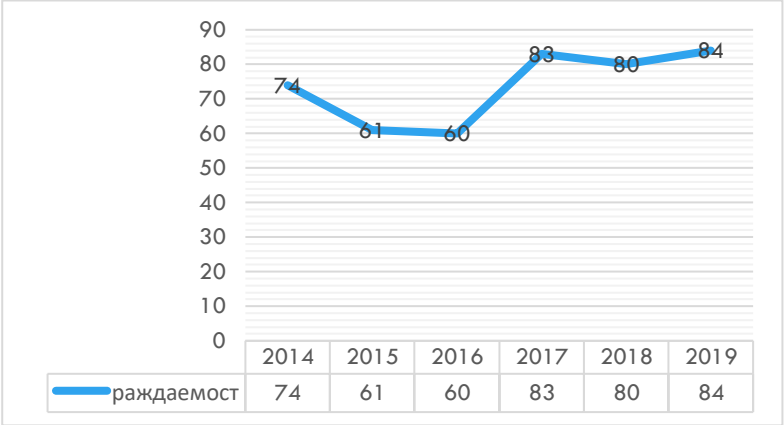

В следващата диаграма е представено процентното разпределение на възрастта на родилките.

Графика №8. Възраст на родилките

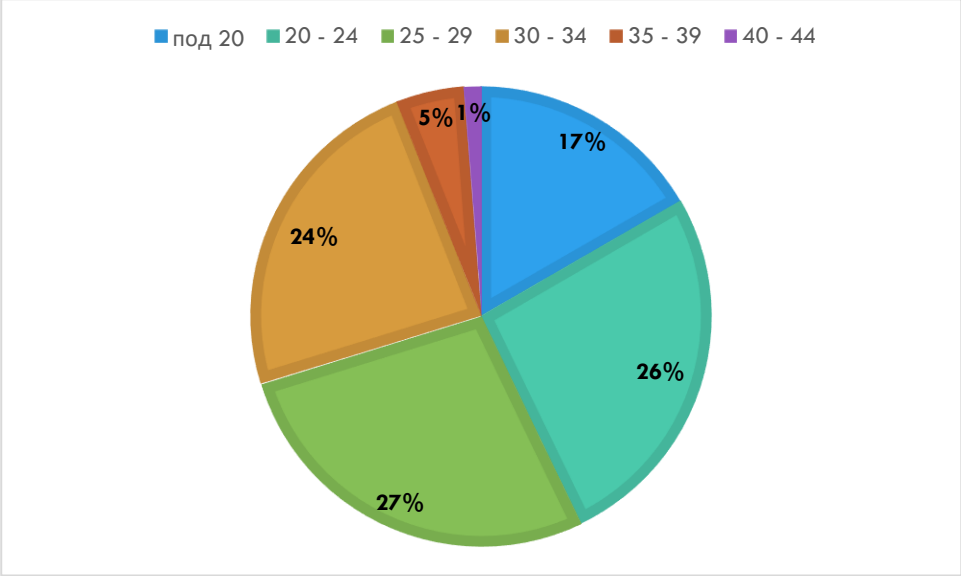

Смъртност

Смъртността е както биологичен, така и социално обусловен процес. Динамиката ѝ е повлияна от промените в условията за живот на населението, състоянието на възрастовата и половата му структура, екологичната обстановка и множество други фактори. За територията на общината равнището на смъртността е с високи стойности за периода 2017 – 2019 г.

Таблица №26. Смъртност в община Никола Козлево

2017			2018			2019		
Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени

79	39	40	83	47	36	90	47	43

Източник: НСИ

Върху демографската структура в общината влияят процесите на стареене, характеризиращи се с ниска раждаемост и висока обща смъртност. Причините за високата смъртност както в общината, така и в страната като цяло е, че голяма част от населението, което влиза в трудоспособна възраст, всяка година намалява в съотношение с населението, излизащо от тази възраст.

Графика №9. Смъртност в община Никола Козлево

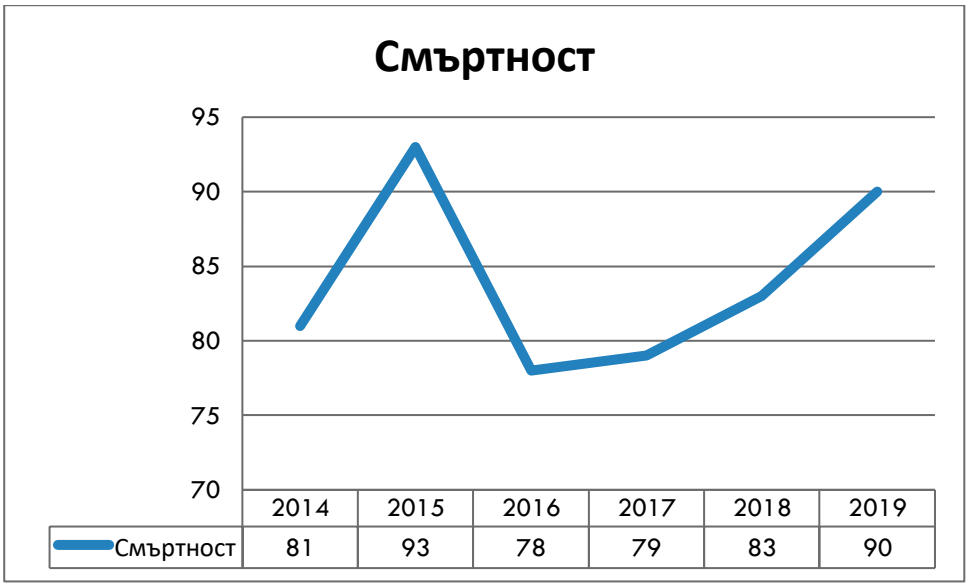

Таблица №27. Естествено движение на населението през 2019 г. по области, общини и пол

ЕСТЕСТВЕНО ДВИЖЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ 2019 Г. ПО ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ И ПОЛ									
(Брой)									
Области	**Живородени**			**Умрели**			**Естествен прираст**		
Общини	**всичко**	**момчета**	**момичета**	**всичко**	**мъже**	**жени**	**всичко**	**мъже**	**жени**
Общо за страната	**61 538**	**31 515**	**30 023**	**108 083**	**56 118**	**51 965**	**-46 545**	**-24 603**	**-21 942**
Шумен	**1 414**	**725**	**689**	**2 692**	**1 457**	**1 235**	**-1 278**	**-732**	**-546**
Велики Преслав	85	43	42	226	127	99	-141	-84	-57
Венец	70	48	22	99	55	44	-29	-7	-22
Върбица	80	42	38	126	69	57	-46	-27	-19
Каолиново	121	62	59	181	98	83	-60	-36	-24
Каспичан	80	38	42	139	81	58	-59	-43	-16

Никола Козлево	84	49	35	90	47	43	-6	2	-8
Нови пазар	126	55	71	276	144	132	-150	-89	-61
Смядово	43	24	19	115	65	50	-72	-41	-31
Хитрино	38	19	19	151	82	69	-113	-63	-50
Шумен	687	345	342	1 289	689	600	-602	-344	-258

Източник: НСИ

Миграция на населението

При изследване на миграцията (механично движение на населението) се наблюдава съвкупността на лица, които са променили своето обичайно местоживеене (настоящ адрес). Единиците на тази съвкупност се регистрират в момента на събитието и техният брой се установява към 31.12. на съответната година. Миграцията е вътрешна, когато лицето сменя обичайното си местоживеене в страната и външна, когато лицето сменя обичайното си местоживеене от страната в чужбина или от чужбина в страната.

Механичният прираст на населението в териториален аспект представлява разликата между броя на заселените и броя на изселените лица за всяко населено място. За периода 2011-2019 г. в община Никола Козлево се наблюдават пикове и спадове на механичния прираст на населението. През 2019 г. коефициентът на естествен прираст е с най-благоприятна положителна стойност. Положителни стойности се отчитат и през 2015 г. и 2017 г., съответно с 78 и 65 души.

Най-често посочваните причини за миграциите според изследване на НСИ са: по семейни причини, трудова реализация, по-добри условия за живот и предоставяне на условия за по-добро образование на децата.

3.2. Пазар на труда, заетост и безработица

Пазарът на труда включва два основни компонента: трудова заетост и безработица. Икономически активните лица в община Никола Козлево по данни от последното преброяване на населението - 01.02.2011 г. са 2263 души. По данни на НСИ към 2019 г. населението в трудоспособна възраст е 3843 души, което съставлява 61% от цялото население на община Никола Козлево.

Таблица №28. Трудоспособност на населението

Година	2017			2018			2019		
	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени

Общо	6204	3113	3091	6236	3118	3118	6327	3168	3159
Под трудоспособна	1234	614	620	1223	613	610	1226	634	592
В трудоспособна	**3755**	2039	1716	**3769**	2028	1741	**3843**	2055	1788
Над трудоспособна	1215	460	755	1244	477	767	1258	479	779

Източник: НСИ

Под трудоспособна възраст - до 15 навършени години.

В трудоспособна възраст - жени от 16 до 60 години и 8 месеца и мъже от 16 до 63 години и 8 месеца.

Над трудоспособна възраст - тези граници са до навършването на 60 години и 8 месеца за жените и 63 години и 8 месеца за мъжете.

Към 2019 г. лицата над 60-годишна възраст са 20 % от населението, децата и младежите до 19 г. са 19 %. Останалите 61 % са хора в активна трудова възраст между 20 и 59 години. Населението на общината е с много добра възрастова структура и няма данни за застаряване, каквато е общата тенденция в страната.

Таблица №29. Безработица в община Никола Козлево по възрастови групи

Показател	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
до 19 г.	25,00	31,00	41,00	36,00
от 20 до 29 г.	173,00	189,00	219,00	223,00
от 30 до 39 г.	131,00	141,00	171,00	150,00
от 40 до 49 г.	134,00	149,00	169,00	156,00
от 50 до 54 г.	39,00	64,00	65,00	61,00
над 55 г.	103,00	106,00	175,00	97,00
общо	**605,00**	**680,00**	**840,00**	**723,00**

Източник: Бюро по труда гр. Нови пазар

Анализът на данните за безработицата в община Никола Козлево показва, че за 2019 г. 22% от хората в трудоспособна възраст са безработни.

Тревожна е констатацията за най-голям дял безработни на възраст 20-29 години, възраст, в която се създават трайни трудови навици. Следващи по брой безработни са на възраст 40-49 г., следвани от тези на 30-39 г.

Според образованието най-висок дял сред безработните имат тези, които са с начално и по-ниско образование, което е над 45% от всички безработни. Най-висок коефициент на безработица се забелязва при лицата с начално и по-ниско образование, както и при средното. Несъответствието между предлаганите и търсените квалификации е очевидно предимно в следните групи: незавършилите училище, млади хора, завършващи основно образование и тези без или с много ниско ниво на професионална квалификация.

Това поставя остро въпроса за мястото на образованието и квалификацията на кадрите за намиране на своето място на пазара на труда.

Таблица №30. Безработни лица в община Никола Козлево по образование

Безработни лица в община Никола Козлево по образование				
образование	**2017 г.**	**2018 г.**	**2019 г.**	**2020 г.**
висше образование	13	8	15	11
Средно и средно професионално образование	184	235	299	253
основно образование	132	135	125	132
начално и по-ниско	**255**	**275**	**362**	**297**
Общо	**329,00**	**378,00**	**801,00**	**693,00**

Източник: Бюро по труда гр. Нови пазар

Все повече квалифицирана работна ръка е нужна във всяка област на обществено - икономическия живот.

Получава се разминаване между търсените от работодателите работници или служители с определена квалификация и образование и личното ниво на образованост на търсещите работа.

На второ място има разминаване между квалификацията на безработния, нежеланието за повишаване на квалификацията и твърде големите очаквания за високо заплащане.

На трето място е възможността за сезонна работа в чужбина при по-високо ниво на заплащане. Всичко това води до трайна безработица на голям брой от безработните в община Никола Козлево.

По продължителност на безработицата в община Никола Козлево най- много са трайно безработните с регистрация до 1 година- за 2019 г. те са 416 души, а за 2020 г. са 359 души. Голям е броят и на трайно безработните с регистрация над 2 години.

Нужна е промяна в политиката на национално ниво за спиране на порочната практика, която води до нежелание за започване на работа на голяма част от населението с ниска квалификация.

Таблица №31. Продължителност на безработицата към 31.12.2020 г.

Продължителност на безработицата към 31.12.2020 г. в община Никола Козлево				
Продължителност	**2017 г.**	**2018 г.**	**2019 г.**	**2020 г.**
Безработни лица с регистрация до 1 година	302	371	416	359
Безработни лица с регистрация от 1 до 2 години	132	137	94	166
Безработни лица с регистрация над 2 години	482	351	278	240
Общо	**916,00**	**859,00**	**788,00**	**765,00**

Източник: Бюро по труда гр. Нови пазар

Причините за ниските коефициенти на икономическа активност и заетост в общината са демографската криза, липсата на работни места и несъответствието между професионалната квалификация и пазара на труда, в следствие от преструктурирането на икономиката. В същото време младите квалифицирани кадри предпочитат да напуснат родните места и да работят в големите градове или в чужбина.

Бюрото по труда в гр. Нови пазар организира различни обучения и посредничи при намиране на работа на регистрираните безработни лица. За периода 2017-2020г. 110 безработни лица са преминали обучение за придобиване на ключови компетентности по програми на ОПРЧР.

За същия период 144 лица са преминали професионално обучение по програми на ОПРЧР.

Няма регистрирани безработни лица от община Никола Козлево, които да са стартирали собствен бизнес по програми през периода 2017-2020 г.

3.3. Здравно обслужване

Достъпът до здравеопазване и медицинска помощ на населението на община Никола Козлево като цяло е силно ограничен. В общината няма лечебни, здравни заведения и Център за спешна медицинска помощ. Болничната помощ се осъществява основно от болницата в гр. Нови пазар и областната и специализирани болници в гр. Шумен.

Първичната извънболнична медицинска помощ в община Никола Козлево се осигурява от 4 лекарски практики в обновени кабинети в с. Вълнари, с. Пет могили , с. Никола Козлево и с. Църквица.

Стоматологичното обслужване се осъществява в много добре оборудвани кабинети по дентална медицина в с. Пет могили и с. Вълнари.

Голяма част от населението в общината е неосигурено или с прекъснати здравно - осигурителни права и това допълнително затруднява здравното обслужване.

Ученическото здравеопазване се осъществява от медицински персонал, назначен в училищата и детските учебни заведения. За осъществяване на дейността се използват оборудвани в учебните заведения медицински кабинети. Децата боледуват най-често от масови инфекциозни заболявания – сезонни грипове и вирусни инфекции, изкривяване на опорно-двигателния апарат и др.

Здравеопазването в ромската общност е комплексен проблем. Рисковите фактори, като високата безработица, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятната околна и жилищна среда, начина на живот, създават условия и повишават вероятността от възникване на заболявания.

3.4. Образование

На територията на община Никола Козлево функционират седем целодневни детски градини. ДГ „Слънчево детство“ с. Крива река; ДГ „Радост“ с. Пет могили; ДГ „Зорница“- с.Н.Козлево; ДГ „Ален мак“ с. Вълнари; ДГ „Щастливо детство“ - с. Каравелово; ДГ „Пролет“ с. Ружица; ДГ „Здравец“ - с. Църквица (вж. табл. Детски градини).

В тях към 31.01.2021 г. се обучават и възпитават 189 деца (56 деца, разпределени в три групи за деца на 3-4 годишна възраст и 46 деца втори групи за 5-6 годишни. В сборни групи се обучават общо 87 деца в пет различни детски градини.)

За обучението на децата в детските градини се грижи педагогически персонал от 23 педагози и 31 бр. помощен персонал.

През последните три години броят на децата в детските градини на община Никола Козлево има съвсем малък спад - от 195 през 2018/2019 г. на 189 деца през 2020/2021 г.

Най-много деца се обучават в ДГ "Ален мак"" с. Вълнари-54 бр. Най-малко са децата в ДГ „Слънчево детство с. Крива река -13 бр. и в новосформираната детска градина в с. Каравелово -12 бр.

Нужни са повече усилия от страна на целия персонал на детските градини и Общината за да се привлекат повече деца за обучение. Това се налага поради големия брой деца-94,7%, за които българският език не е майчин и които имат проблеми с изразяване и разбиране на разговорната българска реч.

Въпреки, че четири от детските градини са работили по Проект "Активно приобщаване в системата на предучилищното образование", проблемът не е решен.

Наред с изразената незаинтересованост на голяма част от родителите от образованост на децата този проблем се задълбочава в дългосрочен план и създава в бъдеще още по-голяма трудност за децата при разбирането и усвояването на учебното съдържание в училище.

Графика №9. Брой деца по години, групи, детските градини на община Никола Козлево

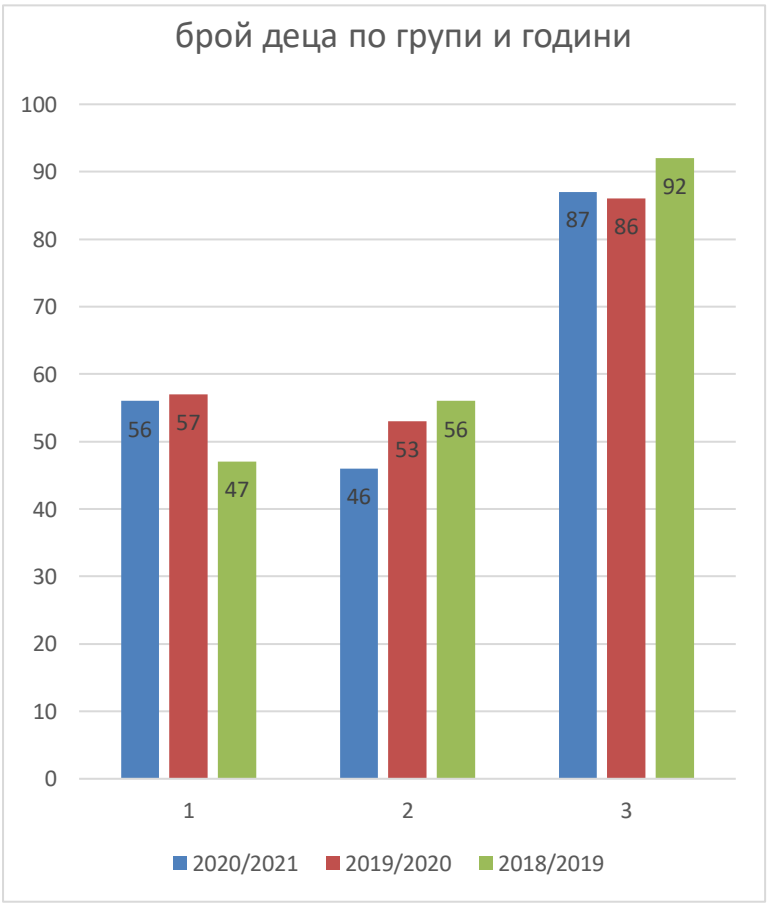

Таблица №32. Брой деца по години, групи, етнически състав и персонал в детските градини на община Никола Козлево

2020/2021	I група от 3 до 4 Години	IIгрупа от 5до 6 Години	сборна група от..до.. години	всичко	етнос-българи	етнос-роми	етнос-турци	етнос-други	брой педагогически персонал	брой помощен персонал
ДГ „Слънчево детство" с. Крива река			13	13	0	12	1		2	3
ДГ "Радос" с. Пет могили	18	17		35	4	14	17		4	5
ДГ "Зорница"- Н. Козлево	19	17		36	5	17	2	12	4	6
ДГ "Ален мак" с. Вълнари	19	12	23	54	0	0	40	14	7	8
ДГ "Щастливо детство"- с. Каравелово			12	12	1		2	9	2	3
ДГ "Пролет" с. Ружица			19	19			6	13	2	3
ДГ "Здравец"- с. Църквица			20	20		20			2	3
общо:	**56**	**46**	**87**	**189**	**10**	**63**	**68**	**48**	**23**	**31**
2019/2020										
ДГ „Слънчево детство" с. Крива река			18	18	0	16	2		2	3
ДГ "Радос" с. Пет могили	24	18		42	5	24	13		4	5
ДГ "Зорница"- Н. Козлево	15	22		37	5	14	3	15	4	6
ДГ "Ален мак" с. Вълнари	18	13	28	59	0	0	45	14	7	8
ДГ "Щастливо детство"- с. Каравелово										
ДГ "Пролет" с. Ружица			16	16			4	12	2	3
ДГ "Здравец"- с. Църквица			24	24		24			2	3
общо:	**57**	**53**	**86**	**196**	**10**	**78**	**67**	**41**	**21**	**28**
2018/2019										
ДГ „Слънчево детство с. крива река			23	23	0	21	2		2	2,5
ДГ Радост с. Пет могили	17	18		35	2	21	12		4	5
ДГ Зорница- Н. Козлево	19	22		41	5	17		19	4	6
ДГ Ален мак с. Вълнари	11	16	31	58	0	0	50	8	7	8
ДГ Щастливо детство- с. Каравелово										
ДГ Пролет с. Ружица			14	14			4	10	2	3
ДГ Здравец- с. Църквица			24	24		24			2	3
общо:	**47**	**56**	**92**	**195**	**7**	**83**	**68**	**37**	**21**	**27,5**

Източник: Община Никола Козлево

Затруднено е обучението на децата в смесените групи поради различния възрастов състав и лошо владеене на български език.

Грижа на всички обществени структури е да подкрепя семействата, да ги мотивира и стимулира да подкрепят децата да общуват на български език, за да имат бъдеще.

За подобряване на ситуацията е необходимо, според детските учителки, да:

- Поставяне на детето в центъра на възпитателно-образователния процес;
- Интеграцията на децата и родителите;
- 100% посещаемост на децата;
- Родителите да бъдат убедени от ползата на владеенето на българския език за по-

добрата реализация на децата;

- Организиране на извънкласни дейности по интереси на децата;
- Ремонт и обновяване на материалната база, подмяна на обзавеждането;
- Подобряване на материалната база с дидактически материали и компютърна техника;
- Обучение на педагогическия състав в умение за писане на проекти.

Училищно образование В община Никола Козлево има няколко училища: Средно училище „Цанко Бакалов Церковски“ с. Н.Козлево , в което през учебната 2020/2021 се обучават 338 деца от I до XII клас. НУ „Борис Първи“ с. Крива река - през учебната 2020/2021 г се обучават 30 деца от I до IV клас. ОУ „Христо Ботев”, с. Вълнари - през учебната 2020/2021 г се обучават 93 деца от I до VII клас. ОУ "Свети Климент Охридски ”с. Пет могили - през учебната 2020/2021 г се обучават 131 деца от I до VII клас. ОУ Христо Ботев с. Църквица - през учебната 2020/2021 г се обучават 96 деца от I до VII клас.

Общо в Общинските училища през учебната 2020/2021 г . се обучават 682 деца. За тях се грижат 85 педагози и 21 бр. непедагогически персонал.

Наблюдава се тенденция към намаляване на броя ученици след начална училищна степен. От 254 в начална степен, в средна и горна степен са съответно 190 и 193 деца. Поради липсата на работа в селата, родителите са принудени да търсят препитание в големите градове и чужбина.

Графика №10. Брой ученици през последните 3 години, обучавани в училищата на община Никола Козлево

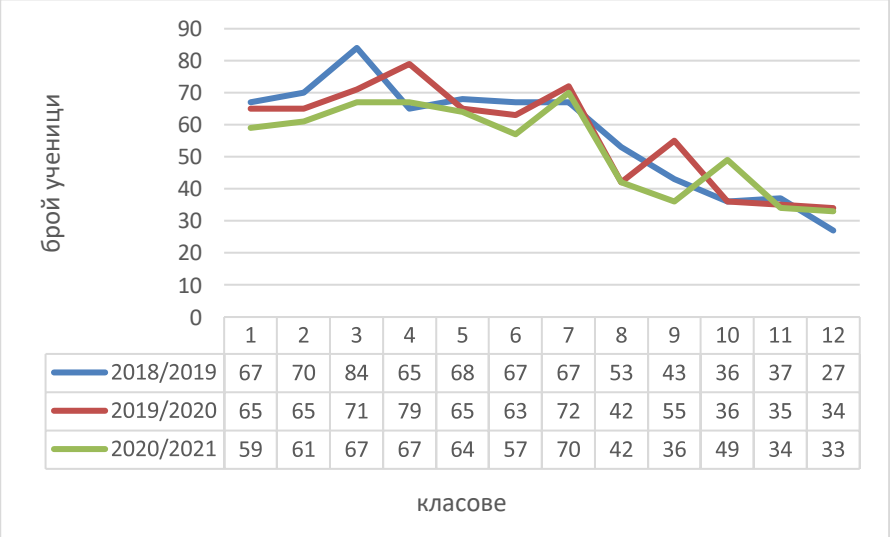

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2018/2019	67	70	84	65	68	67	67	53	43	36	37	27
2019/2020	65	65	71	79	65	63	72	42	55	36	35	34
2020/2021	59	61	67	67	64	57	70	42	36	49	34	33

Общината полага усилия за поддръжка на сградния фонд на училищата Разполагат със сравнително добра материална база за провеждане на качествен учебен

процес. Липсват оборудвани кабинети по физика, химия и работилници.

Социално-икономическите фактори като безработица, ниска квалификация и недостатъчна образованост на родителите, бедност, ниската мотивираност и нагласа за учене както от децата, така и от страна на родителите, принадлежност към малцинствени групи, водят до базова и функционална неграмотност на децата.

Поради големия брой ученици, чийто майчин език не е българският, съществува проблем с разбирането и усвояването на учебния материал. Проблемът се задълбочава поради много слабата заинтересованост от страна на родителите и общуването на битово ниво на майчин език. Това води до капсулиране на децата и младежите и намалява шанса им да се учат и реализират успешно на пазара на труда като високо квалифицирани специалисти.

ОУ "Свети Климент Охридски" с. Пет могили и ОУ "Христо Ботев" с. Църквица изпитват особени затруднения в обучението на децата поради факта, че над 80% от децата са от малцинствата и деца- биливинги, които говорят на български език само в училище!

Този факт изключително много затруднява процеса на огрaмотяване и обучение, както и попълването на речниковия запас на учениците и четенето с разбиране.

Друг проблем е малкият брой деца в ученическа възраст в селата Цани Гинчево, Векилски, Ружица, Хърсово, Красен дол, Каравелово. Поради тази причина всеки ден ученици се извозват до съседните села, в които има училища. За съжаление, училищните сгради в изредените села са оставени да се рушат.

Въпреки трудностите учителите полагат усилия за огрaмотяването и образованието на децата. Организиране на децата в извънкласни занимания по интереси като: клуб „Сръчност и красота" и клуб „Здравословно хранене".

В НУ „Борис Първи" с. Крива река – „Краезнание"; „Моето екологично съзнание"; „Магията на четката"; „Забавна математика"; „Местен фолклор" „Приятели на книгата" в ОУ "Свети Климент Охридски "с. Пет могили.

Спортът като начин за здравословен начин на живот се осъществява чрез занимания в спортни клубове като: Спортен клуб Киокушин , Клуб по волейбол в СУ „Цанко Бакалов Церковски" с. Никола Козлево.

Таблица №33.Разпределение на учащите се в община Никола Козлево по училища, селища и класове

2020/2021	I клас	II клас	III клас	IV клас	V клас	VI клас	VII клас	VIII клас	IX клас	X клас	XI клас	XII клас	всичко	педагогически персонал	непедагогически перс
Средно училище „Цанко Бакалов Церковски“ с. Н.Козлево	20	19	19	20	16	11	24	42	36	48	34	33	322	37	8
НУ „Борис Първи“ с. Крива ре	6	6	8	5									25	4	1, 5
„Христо Ботев”,с. Вълнари	12	12	12	12	12	12	12						84	13	5
ОУ “Свети Климент Охридски ”с. Пет могили	11	14	14	19	19	18	15						110	16	4
ОУ Христо Ботев с. Църквица	10	10	14	11	17	15	19						96	15	3
ОТПАДНАЛИ УЧЕНИЦИ-брой	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2	0	0
общо:	**59**	**61**	**67**	**67**	**64**	**57**	**70**	**42**	**36**	**49**	**34**	**33**	**639**		
2019/2020															
Средно училище „Цанко Бакалов Церковски“ с. Н.Козлево	19	22	20	19	14	24	21	40	55	35	35	34	338	37	8
НУ „Борис Първи“ с. Крива ре	6	8	5	11									30	4	1, 5
„Христо Ботев”,с. Вълнари	15	10	13	18	13	9	15						93	14	5
ОУ “Свети Климент Охридски ”с. Пет могили	15	15	19	19	21	15	17						121	19	4
ОУ Христо Ботев с. Църквица	10	10	14	11	17	15	19						96	15	3
ОТПАДНАЛИ УЧЕНИЦИ-брой	0	0	0	1	0	0	0	2	0	1	0	0	4	0	0
Общо	**65**	**65**	**71**	**79**	**65**	**63**	**72**	**42**	**55**	**36**	**35**	**34**	**682**		
2018/2019															
Средно училище „Цанко Бакалов Церковски“ с. Н.Козлево	22	21	17	14	23	17	17	53	41	36	37	27	325	37	7
НУ „Борис Първи“ с. Крива ре	7	5	14	7									33	5	1, 5
ОУ„Христо Ботев”,с. Вълнари	11	15	19	12	11	17	12						97	14	5
ОУ “Свети Климент Охридски ”с. Пет могили	17	19	20	21	17	18	19						131	19	4
ОУ Христо Ботев с. Църквица	10	10	14	11	17	15	19						96	15	3
ОТПАДНАЛИ УЧЕНИЦИ-брой	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0
Общо	**67**	**70**	**84**	**65**	**68**	**67**	**67**	**53**	**43**	**36**	**37**	**27**	**684**		

Източник: Община Никола Козлево

Училищата работят по различни проекти като: Проекти на Министерство на образованието: „Подкрепа за успех“ и проект „Образование за утрешния ден”.

СУ „Цанко Бакалов Церковски“ с. Никола Козлево е привлякло финансиране по следните проекти:

2018/2019 Изграждане на WiFi мрежа – 10 050.00 лв.; Изграждане на спортна площадка – 148 000.00 лв.; Проект „Мост към бизнеса“ – подготовка за ДЗИ на ученици от 11 и 12 клас – 5 000.00 лв.

2019/2020 НП ИКТ средства за електронен дневник – 900.00 лв.; НП ИКТ средства за интернет свързаност – 360.00 лв.

2020/2021 НП ИКТ – кандидатстване за хардуерно оборудване – закупуване на 4 лаптопа; НП ИКТ – средства за интернет свързаност – 360.00 лв.; НП „Заедно в грижата за ученика“ – 860.00 лв.; НП „Участвай и променяй“ – родителят активен партньор в училищния живот – 2 967.00 лв.

Училището е със статут на иновативно училище.

НУ „Борис Първи“ с. Крива река:

2018 г. – Проект „Твоят час“ – фаза 1 – 4 302 лв.

2019 г. – Съфинансиране по Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“ модул „Осигуряване на ученически шкафчета“ – 1 116 лв.;

Национална програма „Информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование“ – „Изграждане на безжични мрежи за нуждите на държавните и общинските училища за 2019 г. – 6 350 лв.

2019 г. – Проект „Подкрепа за успех” по ОП Наука и образование за интелигентен растеж на стойност 4 320 лв.

2020 г. - Проект „Подкрепа за успех” по ОП Наука и образование за интелигентен растеж на стойност 7 280 лв.

2020 г. - Проект „Образование за утрешния ден“ за интерактивен дисплей на стойност 7 591 лв. и средства за провеждане на занимания по интереси на стойност 778 лв.

ОУ „Христо Ботев” с. Вълнари:

По проект „Подкрепа за успех“ са доставени 2 лаптопа и по Проект „Образование за утрешния ден” също 2 лаптопа. От община Никола Козлево по проект е направен ремонт на спортната площадка, сменени са тротоарните плочи на двора и сменена оградата на училището. Направена е и вътрешна тоалетна.

ОУ “Свети Климент Охридски ”с. Пет могили:

По Проект “ Образование за утрешния ден“ - Интерактивен дисплей и преносим компютър, по постановление на Министерския съвет – три преносими компютъра, от дарение Амалипе – 11 компютъра, от Училищното настоятелство -

преносим компютър персонално за всеки учител в училището, както и проектори за всяка класна стая. По Проект е изградена и безжичната мрежа в училището, както и електронният мелодичен звънец и пет таблета. По Проект е санирана новата сграда на училището. Отложени са финансирани по Проект обучения – по Проект "Бизнесът обучава" и СТЕМ среда. По Проект е финансиран и електронният дневник на училището. Годишно финансирането от проекти към училището е на стойност над 100 000 лева.

ОУ Христо Ботев с. Църквица - компютърна техника по Национална програма.

За да се предложи по-добра образователна услуга в община Никола Козлево, според мнението на педагозите, има нужда от:

- Подобряване на средата в училище.
- Ежегодно модернизиране на електронни устройства и подновяването им.
- Закупуване на учебници за учениците от 8 – 12 клас.
- Работа с родителите и финансова обвързаност на посещението на децата им в училище.
- Повишаване на квалификацията на учителите.
- Осъвременяване на образователната среда.
- От уважението на общността и осъзнаването, че без необходимата дисциплина няма да има резултати в обучението.

Като най- спешни мерки за подобряване на ситуацията с образователните дейности на местно ниво педагозите посочват:

- В основата на подобряването на ситуацията е създаването на условия за живот- създаване на работни места с цел задържане на жителите в населеното място и подобряване на благосъстоянието им.
- Да се назначат медиатори, които да мотивират родителите за ежедневно посещение на децата им в учебните часове.
- Подобряване на материално техническата база в училищата – създаване на съвременна образователна среда.
- Подобряване на училищната култура.
- Допълнително финансиране.
- Изграждането на физкултурен салон е необходимост на НУ „Борис Първи" с. Крива река за провеждане на часове по физическо възпитание и спорт при зимни условия.

Като цяло, общината е създала ефективна организация, както на училищната мрежа, така и на организацията на учебния процес.

В условия на динамично развиващото се общество, настъпващите промени и

засилващата се престъпност сред малолетните и непълнолетните, все по-важна става ролята на МКБППМН. Дейността и като структура към община Никола Козлево е уредена с чл. 10 от Закона за БППМН, като акцентът е поставен върху организацията и координацията на социално-превантивната дейност на територията на Община Никола Козлево, ограничаване и противодействие на обществено опасните прояви и превенция на насилието сред децата, обхващане, проучване и превенция на противообществените прояви на учениците и оказване на помощ и подкрепа на училищното ръководство и на учениците.

Местната комисия осъществява своите задължения и правомощия, ръководейки се от националните и европейските правни норми и изисквания.

МКБППМН води системна работа по възпитанието на децата, юношите и девойките в община Никола Козлево като: взаимодейства със специализираните институции, взема мерки срещу извършването на противообществени прояви, ръководи и контролира дейността на обществените възпитатели, изготвя програми за предотвратяване на незаконни прояви, оказва помощ на родители по възпитанието на децата и ежегодно отчита дейността си пред Общинския съвет.

Основна цел на МКБППМН към община Никола Козлево е:

Намаляване броя на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и превенция на рисковото поведение у подрастващите.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Утвърждаване на МКБППМН, като основен орган за превенция на противодействие на детското асоциално поведение.

2. Развитие и прилагане на модел на ефективно сътрудничество между държавни и общински структури.

3. Взаимодействие с ДСП при социална закрила на малолетни и непълнолетни нуждаещи се от помощ – при наличие на инспектор ДПС.

4. Разглеждане на противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни по сигнали на прокуратура, съд, полиция, граждани и налагане на възпитателни мерки, съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

5. Превенция на употребата на наркотици и злоупотребата с алкохол и тютюнопушене от малолетни и непълнолетни.

6. Превенция на тормоза и агресията в училище.

7. Превенция на трафика на хора.

8. Изграждане на умения и навици на децата за безопасно общуване в Интернет.

9. Опазване здравето и живота на децата, като участници в пътното движение.

10. Информиране на обществеността за дейността на МКБППМН и мерките, които се налагат.

Грижа на Местната комисия за БППМН е:

Участие на членовете на МК и/или обществени възпитатели в родителски срещи и часове на класа по покана на училищното ръководство;

Контрол и ръководство на дейността на обществените възпитатели, като в Общината работят 3 обществени възпитатели.

Като помощен орган на МКБППМН към община Никола Козлево функционира КАБИНЕТ ЗА СОЦИАЛНА ПРЕВЕНЦИЯ - открит с решение на Общински съвет №17/22.02.2018 г.

При констатирани нарушения МКБППМН сезира органите на реда и отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ гр. Каолиново.

На територията на Общината няма инспектор Детска педагогическа стая. Съвместно с инспекторите от РУ- Каолиново и МК се провеждат беседи във всички учебни заведения на територията на община Никола Козлево във връзка с безопасното движение по пътищата.

Организирани и проведени мероприятия и беседи:

- Отбелязване на Световния ден срещу тормоза или т.н. Ден на розовата фланелка;
- Конкурс „Пижо и Пенда” – изработване на мартенички;
- Конкурс на тема: „Екофантазия- 2019 год;
- Информационна кампания по училищата за превенция на тютюнопушенето;
- Провеждане на информационни кампании сред учениците и децата по проблеми, свързани със здравословния начин на живот;
- Спортно мероприятие - организиране и провеждане на футболен и волейболен турнир между училищата на територията на общината;
- Беседа с родители;
- Информационна кампания за безопасно сърфиране в интернет;
- Информационна кампания във връзка с превенцията и противодействие на употреба на психоактивни вещества;
- Провеждане на информационна кампания сред учениците по проблема за трафика на хора и деца, разпространение на брошури;
- Провеждане на информационна кампания сред учениците за разпространението на ХИВ/СПИН и други болести, предавани по полов път. Риск от преждевременно водене на полов живот и аборт в ранна детска възраст;
- Информационна кампания „Противообществени прояви и наказателна отговорност при малолетните и непълнолетните“;
- През 2020 г. са проведени общо 79 различни мероприятия с участието на 93 родители,

1611 малолетни и 504 непълнолетни деца.

- Разпространени са 55 различни информационни материали.
- Проведени са 12 индивидуални консултации с 3 малолетни и 25 консултации с непълнолетни лица за ненасилие между деца.
- Проведени са и 4 семейни консултации по темата, както и 35 семейни консултации за вредата от тютюнопушенето.

На територията на общината няма малолетни и непълнолетни лица настанени в поправителни домове или условно осъдени пълнолетни.

3.5. Култура

Културният живот в община Никола Козлево е резултата от наличието на културни институции, културни дейци, наличието на движимо и недвижимо културно наследство.

Културното наследство на община Никола Козлево представлява фактор за социално-икономическото развитие на общината и ценен ресурс на туризма.

Обликът на културния живот в община Никола Козлево се определя от културно-историческото наследство; наличието на професионални културни институции - читалища, библиотеки и др.

На територията на Община Никола Козлево функционират единадесет читалища, които развиват богата културна дейност и съхраняват българското и местно културно наследство.

Всички читалища са съдебно регистрирани и имат регистрация и в Министерството на културата и в Агенцията по вписванията като НПО. В тях има разкрити библиотеки, читални, школи за художествено творчество, кръжоци, курсове, зали за концерти, чествания, събори, фолклорни празници и фестивали на етносите, интернет-зали и др., което налага институционалното им укрепване като местни общински центрове с културно-просветни информационни, социални и граждански функции.

Таблица №34. Народни читалища в община Никола Козлево

Рег. №	Име на читалище	Град/село	Община	Област
1806	**"Пробуда-1909"**	СЕЛО ХЪРСОВО	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
2472	**"Пробуда 1906"**	СЕЛО НИКОЛА КОЗЛЕВО	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
2495	**"Пробуда -1929г."**	СЕЛО ВЪЛНАРИ	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
2497	**"Просвета 1963г."**	СЕЛО ЦАНИ ГИНЧЕВО	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
2533	**"Д-р Петър Берон -1928г."**	СЕЛО ЦЪРКВИЦА	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
2570	**"Отец Паисий -1956"**	СЕЛО ПЕТ МОГИЛИ	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН

2574	**"Христо Ботев - 1928"**	СЕЛО КАРАВЕЛОВО	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
2577	**"Напредък 1957"**	СЕЛО КРАСЕН ДОЛ	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
3202	**"Светлина-1929"**	СЕЛО КРИВА РЕКА	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
3635	**"Георги Сава Раковски 1927"**	СЕЛО РУЖИЦА	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
3637	**"Майор Векилски - 2016"**	СЕЛО ВЕКИЛСКИ	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН

Източник: https://chitalishta.com/

Към читалищата развиват дейност множество художествено-творчески и самодейни състави, групи и клубове:

- група за изворен фолклор "Росна китка" , танцов клуб "Веселие", клуб на майсторките, клуб Краезнание," - НЧ"Пробуда-1906". с. Никола Козлево;
- Група за автентичен фолклор " Иглика " , Коледарска група , Лазарска група- НЧ "Пробуда-1909" с. Хърсово;
- Лазарска група - НЧ "Христо Ботев -1928", с. Каравелово;
- Коледарска група - НЧ"Напредък -1957", с. Красен дол;
- Танцов състав - НЧ "СВЕТЛИНА - 1929" с. Крива река;
- 1. Танцов състав "На мегдана", 2. Фолклорна група "Китчица", 3. МПГ "Войводите", 4. ДГ "Индийски танци" -НЧ "Отец Паисий - 1956" с. Пет могили;

Читалищните дейци играят значителна роля за запазване на обичаите, традициите, фолклора. Културните мероприятия, организирани от читалищата сплотяват хората, пресъздават и организират празници във всяко село от общината.

Мероприятия, организирани от читалищата:

НЧ "Пробуда-1909" с. Хърсово- Съвместно с Община Никола Козлево лятна работа с деца "Читалището е мой приятел"

НЧ "Христо Ботев -1928", с. Каравелово - Работа с деца по проект "МКБППМН И ЧИТАЛИЩЕТО МОИ ПРИЯТЕЛИ"; - "Трифон Зарезан", "Баба Марта" - с децата от детската градина, "Лазаровден", "Великденски празници"- боядисване на яйца с децата от детската градина , "Еньовден"

НЧ "Напредък -1957", с. Красен дол - Работа с деца по проект "МКБППМН И ЧИТАЛИЩЕТО МОИ ПРИЯТЕЛИ";

НЧ СВЕТЛИНА - 1929 с. Крива река - ЧЕСВАНИЯ ,ОБИЧАИ , ЛЯТНА РАБОТА С ДЕЦА;

НЧ "Отец Паисий - 1956" с. Пет могили - 1. Бабин ден ; 2. Ден на пчеларя ; 3. Трифон Зарезан ; 4. Баба Марта ; 5. Трети март ; 6. Осми март ; 7. Първа пролет ; 8. Лазаров ден ; 9. Великден ; 10. Двадесет и четвърти май ; 11. Дни на моето село; 12.

Рисунка на асфалт ; 13. Еньовден ; 14. Лятна работа с деца - две групи ; 15. Ден на пенсионера ; 16. Ден на художника ; 17. Ден на ябълката ; 18. Новогодишно тържество ; 19. Беседи - Празници и обичаи, литературно исторически;

НЧ"Пробуда-1906г. с. Никола Козлево - Чествания всички национални празници. Празник на зелника. Възстановяване на обичаите Трифон Зарезан, Благовещение, Лазаруване, Боядисване на великденски яйца, майски празници, Еньовден, Димитровден, Никулден, Игнажден, Коледа, Побратимяване. Лятна работа с деца "Читалището мои приятел" с финансова подкрепа на общ. Никола Козлево, лятна занималня под надслов " Детето, което чете, успява". Изложба на художничката Мими Димова, Родова среща на потомци на тракийци в с. Никола Козлево. Възстановяване на автентичен кладенец.

НЧ "Пробуда-1929г."с. Вълнари - Празник на Плодородието, кулинарни изложби, лятна работа с деца.

НЧ "Просвета 1963г." с. Цани Гинч ево - Чествания на годишнини на бележити писатели и поети, Изложби на мартеници, сурвакници, великденски яйца , Лятна занималня.

НЧ"Г.С.РАКОВСКИ-1927"с. Ружица - Честване на Коледа, Ден на жената(8-ми март), Бабин ден, Първа пролет и Ден на селото 1-ви май.

Самодейните състави на читалищата участват във фестивали и конкурси, организирани от други общини и читалища: с.Червенци 2018г., гр. Пещера 2018г., гр.Несебър 2019г., гр.Шумен 2019г., Хумористичен фестивал " Сребърна пее и се смее", Ден на младото вино и пресния суджук с. Кюлевча, "Хоро се вие край манастира" гр. Лясковец, "На Хармана" гр. Харманли, Празник на църквата „Св. Неделя“ с. Черепово, обл. Хасково, Празник на плодородието с. Бабук, Празник на инвалидите гр. Шумен, изложба на Родовите корени от Тракия в радио Шумен, "Море от ритми" гр. Балчик.

Попълването на книжния фонд на читалищата се осъществява чрез финансиране по Проект "Български библиотеки съвременни центрове за четене и информираност" и от Общински бюджет.

Културният календар на община Никола Козлево е богат на събития, празници и чествания. Ежегодно се отбелязват всички официални национални и религиозни празници, събори на селата, фестивали и други.

Традиционно културно събитие за общината, което набира популярност и привлича все повече туристи през последните години е Празникът на зелника през месец май.

Липсата на финанси , закриване на училища и детски градини поради липса да деца, обезлюдяването на селата, липса на желаещи млади членове на читалищата

създават трудности на читалищните дейци за организиране на повече културни мероприятия по селата.

По отношение на движими и недвижими паметници на културата сведения съществуват от историческите извори, археологическите разкопки, теренните проучвания.

4. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ , СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА

4.1. Транспортна инфраструктура

Община Никола Козлево няма важно транспортно-географско положение и е сравнително близо, но встрани от главни пътни артерии.

Пътната мрежа на територията на общината е разделена на Републиканска пътна мрежа и Общинска пътна мрежа, осигуряващи връзки на населението от общината до областния център - град Шумен и до по-големите градове /София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе/. Главните пътни артерии са сравнително близо до община Никола Козлево. Съществуват добре изградени транспортни връзки с всички населени места в рамките на общината и съседните общини.

Таблица №35. Списък на населените места на територията на Община Никола Козлево, през които преминават републикански пътища:

№ и клас на пътя	Населено място	III-ти клас			Обща дължина на участъка
		км положение		Дължина на пътя през нас.място	
		от км	до км	(км)	(км)
III-207	с. Векилски	30.830	31.570	0.740	0.740
III-701	с. Вълнари	25.338	26.516	1.178	1.178
III-701	с. Никола Козлево	28.636	30.334	1.698	1.698
III-2073	с. Векилски	0.000	0.789	0.789	0.789
III-2073	с. Пет могили	1.368	4.301	2.933	2.933
III-2075	с. Цани Гинчево	10.268	11.179	0.911	0.911
III-2075	с. Никола Козлево	16.607	16.967	0.360	0.360
Всичко за Община Никола Козлево				8.609	8.609

Източник: Агенция „Пътна инфраструктура“ Областно пътно управление – Шумен

Таблица №36. Състояние на републиканската пътна мрежа на територията на Община Никола Козлево : вид настилка, брой, дължина в километри.

№ по ред	Път №	Наименование на Републикански път	от км.	до км.	Добро	Средно	Лошо
ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО							
1	III-207	(о.п.Шумен-Девня) - Ветрино - Калоян - Векилски - Кочмар - Тервел - Алеково - (о.п.Силистра - о.п.Дулово)	29+000	35+900		6.900	
					0.000	6.900	0.000
2	III-701	(о.п.Дулово-о.п.Шумен) - Секулово - Тодор Икономово - Никола Козлево - Хърсово - Стоян Михайловски - Нови пазар - (о.п.Шумен - Девня)	23+300	43+500	20.200		
					20.200	0.000	0.000
3	III-2073	Векилски - Пет могили - Никола Козлево	0+000	12+753			12.753
					0.000	0.000	12.753
4	III-2075	(Векилски - Кочмар)- Орляк - Зърнево - Цани Гинчево - Никола Козлево	8+932	16+967			8.035
					0.000	0.000	8.035
За пътища III-ти клас					20.200	6.900	20.788

Източник: Агенция „Пътна инфраструктура“ Областно пътно управление – Шумен

- Дължината на общинските пътища в община Никола Козлево е 38,85 км.:
- Път SHU 1060 (III-7005) (Изгрев – Каолиново/Тъкач – Сини вир- гр. общ. (Каолиново-Никола Козлево) – Крива река. Дължина 5,000 км.
- Път SHU1100 (III-701) (Хърсово – Стоян Михайловски) – Църквица. Дължина 1,550 км.
- Път SHU 1102 (III-2073) (Векилски – Никола Козлево) Пет могили – Красен дол – граница общ. (Никола Козлево – Нови пазар) –Мировци). Дължина 12,280 км.
- Път SHU-2101 (III-701) (Тодор Икономово – Хърсово) Никола Козлево – Ружица – Хърсово. Дължина 10,010 км.
- Отсечка Никола Козлево – Ружица, дължина 5,910 км.
- Отсечка Ружица – Хърсово, дължина 4,100 км.

Ремонтирани участъци и пътища за периода 2016-2020 г., включително километри ремонтирани отсечки и обща стойност на инвестираните средства за ремонта.

Таблица №37. Рехабилитирана пътна мрежа в км за периода 2016- 2020 г. на територията на Община Никола Козлево

ОПУ - ШУМЕН	Клас Път	ОБЩО / км./	Инвестирани средства	Наименование на обекта
	III		лв. с ДДС	
2016 г.	3.500	3.500	1 661 370.42	ПРЕВАНТИВЕН РЕМОНТ III-701 Граница ОПУ - Силистра - Тодор Икономово - Дойранци от км. 12+300 до км. 22+300 и от км. 25+300 до км. 28+800
2017 г.	16.700	16.700	1 332 183.40	ПРЕВАНТИВЕН РЕМОНТ III-701 Граница ОПУ - Силистра - Тодор Икономово - Дойранци от км. 22+300 до км. 25+300 и от км. 28+800 до км. 48+350
2018 г.			6 433 918.92	
2019 г.			1 350 067.58	
	20.200	20.200	10 777 540.32	
2020 г.	8.035	8.035	2 771 162.08	ПРЕВАНТИВЕН РЕМОНТ III-2075 "Цани Гинчево - Никола Козлево" от км. 8+932 до км. 16+967
ОБЩО / км./	28.235	28.235	13 548 702.40	

Източник: Агенция „Пътна инфраструктура“ Областно пътно управление – Шумен

През 2014 година се реализира проект „Реконструкция и рехабилитация на път IV- 70138 "III-2073 – Пет могили – Каравелово – Красен дол – разклон Писарево" от км. 1+007 до км. 4+517.18, от км. 6+437.18 до км. 10+503.45 и от км. 11+732.45 до км. 13+302.80”, в изпълнение на договор ИД №27/321/01256 от 27.11.2012 г. по мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“ от Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г., съфинансирана от ЕЗФРСР. Проектът включваше рехабилитация на следните пътни участъци:

- Участък от км.1+007 /с. Пет могили/ до км. 4+517.18 /с. Каравелово/ ;
- Участък от км.6+437.18 /с. Каравелово/ до км. 10+503.45 /с. Красен дол/;
- Участък от км.11+732.45 /с .Красен дол/ до км. 13+302.80 /разклон за с. Писарево, което е и общинска граница на община Никола Козлево с община Нови пазар. Рехабилитирани са общо 9,147 км общинска пътна мрежа.

През 2018 г. е сключен договор с ДФ „Земеделие”, подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от „Програма за развитие на селските райони 2014-2020” за „Реконструкция и рехабилитация на общински път SHU2101/III-701, Тодор Икономово –

Хърсово/Никола Козлево – Ружица – Хърсово/III-701, в община Никола Козлево“.

През 2019 г. е сключен Административен договор по Процедура чрез подбор № BG06RDNP001-7.001 Улици „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръжения и принадлежностите към тях“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за „Рехабилитация и реконструкция на улици от общинска пътна мрежа на територията на община Никола Козлево, област Шумен”.

Наличие на рискови участъци от ПТП – НЕ СА КОНСТАТИРАНИ.

По предоставените данни от ДП „Национална Компания Железопътна Инфраструктура“ на територията на община Никола Козлево не преминава трасе на ЖП линия. Най- близките ЖП гари са в Хитрино, Каспичан и Шумен.

От направения анализ на достъпност, става ясно, че на територията на област Шумен се наблюдават значителни различия по отношение на времето за достигане до областния център. В най-неблагоприятно положение е община Никола Козлево. Цялото население (100%) е отдалечено на повече от 45 минути време от областния център. Възможностите за достъп са още по-ограничени през зимните месеци, които се характеризират с навявания и преспи.

Един от основните проблеми на населението е липсата на транспортна свързаност както с общински център, така и с областен център.

Жителите на община Никола Козлево могат да ползват транспорт по следните линии:

1. Варна – през Суворово – през Вълчи дол - Пет могили
   Тръгва 8,20 часа, пристига 10,29 часа
2. Пет могили – през Вълчи дол – през Суворово – Варна
   Тръгва 11,45 часа, пристига 13,54 часа
3. Варна – през Суворово – през Вълчи дол - Пет могили
   Тръгва 15,00 часа, пристига 17,22 часа
4. Пет могили – през Вълчи дол – през Суворово – Варна
   Тръгва 17,25 часа, пристига 19,49 часа
5. Преминава през 2 населени места от община Никола Козлево /с. Векилски и с. Пет могили/
6. Тервел – Цани Гинчево – Никола Козлево – Хърсово – Църквица – Шумен
   Тръгва 6,45 часа, пристига 8,59 часа
7. Шумен – Църквица – Хърсово – Никола Козлево – Цани Гинчево – Тервел
   Тръгва в 11,00 часа, пристига в 13,20 часа

Преминава през 4 населени места от община Никола Козлево /с. Църквица, с. Хърсово, с. Никола Козлево и с. Цани Гинчево/

8. Исперих - Каолиново – Вълнари - Никола Козлево – Хърсово – Нови пазар – Варна
Тръгва 7,15 часа, пристига 10,00 часа
9. Варна – Нови пазар – Хърсово – Никола Козлево – Вълнари – Каолиново – Исперих
Тръгва 14,00 часа, пристига 16,45 часа
Преминава през 4 населени места от община Никола Козлево /с. Вълнари, с. Никола Козлево, с. Хърсово, с. Църквица/

През четири от селата не преминава никакъв транспорт - с. Каравелово, с. Красен дол, с. Крива река и с. Ружица.

Необходимо е създаване на междуселищна транспортна система.

4.2. Водоснабдителна и канализационна мрежа

Водоснабдителните мрежи в общината изпълняват жизненоважни функции за населението, производството и за други дейности, свързани с комплексното обслужване. Поради тези причини общинското ръководство полага особени грижи за развитието, поддържането и разширяването на водоснабдителната система. Основната функция на тази система е да удовлетвори нуждите на жителите на общината от вода.

Основният физически проблем с водопотреблението е свързан с лошото състояние на тръбопроводите, което води до големи загуби на вода. Изключително амортизираните етернитови тръби създават предпоставки за аварии, както в междуселищните проводи, така и в селищните водопроводни мрежи.

Изградените водопроводи са главно от етернитови, манесманови, стоманени и поцинковани тръби. По информация от „ВиК – Шумен“ ООД, водоснабдяването на населението, промишлеността и селското стопанство в селата, включени в рамките на община Никола Козлево, се осъществява от следните съоръжения: - тръбни кладенци - 5 бр. - шахтови кладенци - 2 бр. - каптажи - 6 бр.

За нуждите на населението средногодишно се подава водна маса в размер на 690 х.м^3, равняващо се на 22 л/сек, от които само 2 л/сек се подават гравитачно, а останалите 20 л/сек са по помпажен начин. Водоснабдяването на селищата в общината е обособено в споменатите по-долу водоснабдителни групи, а в останалите селища е самостоятелно. Населените места в община Никола Козлево се захранват с вода от следните водоснабдителни групи:

Водоснабдителна група Вълнари – Обхваща централните селища на общината с.Никола Козлево и с.Вълнари, където функционира 1 тръбен кладенец. Използваният дебит е недостатъчен за нуждите на двете селища, особено през летните месеци. Тогава се подават допълнителни водни количества от дълбок сондаж Цани Гинчево.

Необходимо е да се осигурят средства за доизграждането на нов напорен водоем 1000 м^3, с. Никола Козлево.

Водоснабдителна група Цани Гинчево – От дълбок сондаж се захранва село Цани Гинчево. Има изградена аварийна връзка за захранване на селата Никола Козлево и Вълнари, като същата е реконструирана през 2001 г.

Водоснабдителна група Хърсово – Захранва се от дълбок сондаж. От групата в момента се захранва само с.Хърсово. Има работен проект за захранване на село Ружица от същия сондаж, но досега същият не е реализиран поради липса на средства. Понастоящем с. Ружица получава вода от група Лятно, но е за сметка на селата от Каолиновска община. В същите има недостиг от водни количества през летните месеци.

Водоснабдителна група Пет могили – Обхваща селата Пет могили и Векилски. Водоснабдява се от дълбок тръбен кладенец. Водата на тръбния кладенец е достатъчна за двете селища. Няма авариен водоизточник. В село Пет могили се изгражда нов напорен водоем, за завършването на който трябва да се осигурят средства.

Водоснабдителна група Каравелово – Село Каравелово се захранва от шахтов кладенец и гравитачни водоизточници. През летните месеци, когато водата е недостатъчна, се подават допълнителни водни количества от дълбок сондаж Мировци, който захранва и село Красен дол.

Водоснабдителна група Лиси връх – Групата се захранва от шахтов кладенец и гравитачни водоизточници селата Лиси връх и Крива река. Водните количества, подавани за тези села, са недостатъчни през летния сезон. В момента се изготвя проект за хидрогеоложко проучване и ППР за нов тръбен кладенец в района на с.Църквица за подсилване на трите села – Църквица, Крива река и Лиси връх. Необходими са средства и за изграждането му.

Село Църквица се захранва от собствен водоизточник. Има недостиг от вода през летните месеци и селото преминава на режимно водоподаване. През 2009 год. беше построен водопровод ниска зона клон I с. Църквица. През 2009 год. общината е кандидатствала за подмяна на вътрешната водопроводна мрежа с. Църквица ниска зона клон II към ПУДООС.

Общият брой потребители на водопроводни услуги в община Никола Козлево е 1871 броя, от които общинско водоснабдяване 1842, собствени източник - 6, смесено 8 и няма източници на вода в 15 обитавани жилища.

Загубите по водопроводната мрежа са вследствие на лошото техническо състояние на водопроводните мрежи, обуславящи големи течове и аварии, както и кражбите на вода от потребителите на оператора на ВиК мрежата. Прекъсвания във водоподаването се получават при липса на ел.енергия или вследствие на аварии.

Община Никола Козлево има изработен проект за „Допълнително водоснабдяване на с. Църквица, Община Никола Козлево на обща стойност 903 355,43 лв. с ДДС.

Контролът върху качеството на питейните води се осъществява ежегодно от РЗИ – Шумен, която извършва пробонабиране и анализ на питейната вода, подавана за водоснабдяване на населението на област Шумен от пунктове и с честота, съгласно мониторинговата програма, разработвана ежегодно съвместно с „В и К – Шумен" ООД. Постоянният мониторинг обхваща следните показатели: цвят, мирис, вкус, мътност, активна реакция, амониев йон, нитрити, нитрати, манган, остатъчен свободен хлор, електропроводимост, ешерихия коли и колиформи.

Периодичният мониторинг обхваща следните групи показатели: физикохимични, микробиологични и радиологични, които се прецизират за всяка конкретна зона на водоснабдяване на база резултатите от предходни изследвания.

През 2020 г. в с.Църквица, с.Крива река е въвеждано режимно водоподаване.

На територията на община Никола Козлево няма населени места с изградени канализационни мрежи за отвеждане на отпадъчните води и ПСОВ. Към момента отпадъчните води от домакинствата и обществения сектор са заустени в септични ями и това създава предпоставки за замърсяване на почвата, повърхностните и подземни води. От друга страна, липсата на дъждовна канализация създава условия за образуване на водосбори и залежаване на повърхностните води, което води до разрушаване на пътните платна и непроходимост на места от уличната мрежа. Като цяло се нарушава и екологичното равновесие на територията на общината в резултат на непречистените води. Изграждането на канализация и пречиствателни станции ще спомогне за постигане на целите, заложени в Рамковата директива по водите и Директива 91/271/ЕС.

Общината има идеен проект за изграждане на ПСОВ, която да обслужва селата Никола Козлево, Вълнари и Цани Гинчево. Станцията ще се намира в подходяща местност между тези села и отпадъчните води ще се довеждат с колекторни тръби до нея. Реализирането на проекта ще обхване 27% от селищата на общината и ще обслужва 44,25% от общото население на общината.

От извършените от РИОСВ-Шумен проверки през 2019 г. за превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показатели, дадени в разрешителните за заустване, на основание чл. 69 от ЗООС, е наложена месечна санкция на МПП „Камаджиев Милк" ЕООД, с.Крива река. Дружеството зауства отпадъчни води в р.Крива река, приток на р.Провадийска.

Качеството на водите е най-значителният индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда. Основните източници на

замърсявания на водите, от които идват и съответните проблеми, са земеделието, промишлеността, транспортът и населените места, като голяма част от тези замърсявания постоянно се изпускат в повърхностните и подземни води.

Състоянието на водните тела се определя в зависимост от следните категории значими натоварвания:

- Значими точкови източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими дифузни източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими водовземания от повърхностните води;
- Други въздействия върху повърхностните води - морфологични изменения и регулиране на оттока.

Възможностите за рационално използване на водните ресурси в общината са свързани с необходимостта от:

- реконструкция и модернизация на водоснабдителните мрежи в населените места и на съществуващите водовземни съоръжения;
- по-пълното използване на проектния капацитет на тези съоръжения;
- изграждане на нови вододобивни съоръжения при доказана необходимост;
- почистване на речните легла;
- разработване и реализация на нова водостопанска схема за интегрирано управление на водните ресурси в общината, което ще реши водните проблеми на някои населени места с недостиг на питейни води и води за напояване.

ИЗВОДИ:

- *Повърхностните и подземни води на територията на община Никола Козлево като цяло са с добро качество. Проблемите са свързани главно с липсата на канализационна мрежа и пречиствателна станция за отпадъчни води. Водопреносната мрежа също е остаряла, амортизирана и загубите на вода са значителни.*
- *Необходимо е да се предвидят мерки за подобряване на цялостната инфраструктура в Общината, с акцент върху подобряване на ВиК инфраструктура.*
- *Необходимо е поддържане на речните легла и деретата с цел превенция от природни бедствия и ограничаване вредното въздействие на водите.*
- *Съществуват много нерешени проблеми при управлението и опазването на водите, свързани с остаряла и амортизирана техника и съоръжения, ограничени финансови възможности, заустване на непречистени отпадъчни води в септични ями.*

4.3. Телекомуникационна и съобщителна мрежа

Всички населени места на общината имат пощенски станции, като само в с. Хърсово е собственост на БТК. Телефонизирането е 100%, интернет достъпът е изграден на 95%, чрез локална мрежа. Има добро покритие на мобилните оператори, ефирни и сателитни ТВ, кабелна ТВ, общинско кабелно радио и ефирни радиостанции.

Опериращите интернет-доставчици предоставят относително бърз и надежден достъп на гражданите, учрежденията, фирмите и селата.

Общинската администрация на Никола Козлево е оборудвана с компютърни конфигурации. Функционира електронна страница на общината www.nikolakozlevo.bg която подобрява качеството и намалява времето за административно обслужване на гражданите. Кметствата на територията на общината също са оборудвани с компютърна техника.

Жителите на общината ползват куриерски услуги на „Еконт Експрес“, „Спиди“ и „Рапидо“, чрез офисите им в гр. Нови пазар и на „Лео Експрес“ по график в понеделник и четвъртък, чрез офиса им в гр. Шумен.

4.4. Енергийна мрежа (вкл. възобновяеми енергийни източници (веи) и енергийна ефективност

4.4.1. Енергийна мрежа

На пазара на горива и енергия Община Никола Козлево е представена като Потребител. Основното перо в консумацията на енергия е обслужването на Общинските сгради: административни сгради, сгради на образованието, на здравеопазването, социалните дейности и на културата, както и системите за уличното осветление.

По отношение на енергоносителите, балансът за община Никола Козлево се формира от: ел. енергия, течни горива, компресирани газови горива и биомаса – основно дърва и пелети.

Важен елемент на техническата инфраструктура на всяка община са енергийните мрежи и системи, с които се осигурява необходимата енергия. Всички населени места са електрифицирани на 100 % с изградени трафопостове и разпределителна мрежа за ниско напрежение – въздушна общо 100 км. Общата трансформирана мощност в трафопостовете в селищата на община Никола Козлево е достатъчна, за да поеме съществуващите товари. В част от населените места електропреносните мрежи са физически и морално остарели.

Електроснабдяването на община Никола Козлево се осъществява от Националната енергийна система, като електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се стопанисват, поддържат и реконструират от електроразпределително дружество, опериращо в Североизточна

България. Електропреносната и електроразпределителната мрежа на Община Никола Козлево са добре изградени. Всички селища на територията на общината са електрифицирани. Мрежата НН е предимно въздушна. Проблемите са основно в енергоснабдяването и поддържането на енергийната система през зимния период.

По данни на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО), на територията на община Никола Козлево преминават въздушни електропреносни линии (ВЕЛ). ВЕЛ 110 kV „Иглика“ с дължина 1,7 км ., ВЕЛ 110 кV “Долина“ с дължина 0,66 км. ЕСО ЕАД няма перспектива за развитие и изграждане на нови обекти до 2033г., а до 2025 г. не са предвидени рехабилитации на упоменатите ВЕЛ. В случаи на нови инвестиционни намерения за изграждане на голям индустриален обект или се отреди площ за такъв, ще се предвиди „Зона високо напрежение“.

Относно състоянието и развитието на електроразпределителната мрежа на територията на община Никола Козлево, собственост на „Енерго-Про Мрежи“ АД, е предоставена следната информация:

Таблица №38. Електроснабдителна мрежа и съоръжения

П/ст, бр.	Ел.проводи СН / км.	ТП / бр.	ТП / kVA
0	100	65	10000

Сред основните проблеми по отношение на енергийната инфраструктура се открояват морално остарелите съоръжения, авариите и др. Поради това е необходимо предприемане на действия, насочени към отстраняване на проблемите, оказващи неблагоприятно влияние върху качеството на предоставяните услуги. Сред основните проблеми, характеризиращи състоянието на енергийната инфраструктура на територията на общината, се откроява високият дял на енергията, произвеждана от твърди горива. Това неефективно от екологична гледна точка производство, налага необходимостта от приоритетното предприемане на мерки, насочени към оптимизиране на енергопотреблението, въвеждане на енергоефективни технологии и създаване на условия, стимулиращи производството на енергия от възобновяеми енергийни източници. Основният дял в консумацията на електрическа енергия на територията на общината се дължи на битовите абонати, като през последните години не се отчитат резки промени в консумацията на електроенергия, но се наблюдава увеличаване в дела на обществения сектор. Започнало е въвеждане на енергоспестяващо улично LED осветление.

4.4.2. Енергийна ефективност и ВЕИ

Съвременното понятие за енергийна ефективност означава извличане на

максимална полза от всяка единица енергия чрез използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните нужди. Тя е най-лесният и ефективен начин за намаляване на енергийната консумация и замърсяването на околната среда. Разходът на енергия зависи основно от индустриалното развитие и броя на населението на всяка страна. Ако не се намали употребата на енергия, ще продължи да се увеличава цената й и зависимостта от внос на енергия и енергоносители.

За енергийна ефективност говорят следните фактори:

- Намаляване разходите за скъпи горива и енергии;
- Повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- Подобряване топлинния комфорт;
- Намаляване емисиите на вредни вещества;
- Предпоставка за устойчиво развитие.

Енергийната ефективност може да се представи и като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това, без загубата на енергиен комфорт.

Енергийната ефективност, като елемент от политиката по устойчиво развитие, води до:

- намаляване разходите за горива и енергия;
- повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- подобряване на топлинния комфорт;
- намаляване емисиите на парникови газове.

Главна задача на общинската програма за енергийна ефективност е прилагането на оптимален вариант от мерки за енергийна ефективност в средносрочен период и постигането на максимални икономически, социални и екологични резултати.

Ролята на Общината като *потребител* на енергия най-често се прилага в 4 основни групи елементи за повишаване на енергийната ефективност в общината - технически, поведенчески, организационни и стимулиращи. Технически мерки се осъществяват при производството, доставката, разпределението и при крайната консумация на енергия. Останалите мерки изискват по-малки разходи, но оказват съществено влияние, както върху консумацията на енергия, така и върху енергийната култура на крайните консуматори. Общината изпълнява тази си функция чрез:

- Възлагане извършването на енергийни обследвания на общински сгради;
- Възлагане изготвянето на необходимата строителна документация, съгласно ЗУТ;
- Реализация на проекти за саниране, рехабилитация и енергийноефективна реконструкция на общинските сгради;

- Обучения за прилагане на мерки за ЕЕ, използване на ВЕИ и реализация на Енергийни програма/проекти.

Програмата за енергийна ефективност е насочена предимно към общинския сектор – сградите и услугите, при които общината изпълнява функцията си на консуматор на енергия. Мерките се съсредоточават предимно в общински сгради в различните сектори. Община Никола Козлево е потребител на енергия и нейно задължение е да осигурява енергия за всички общински обекти – сгради и външно изкуствено осветление.

С оглед ролята на общината като местен орган на властта и произтичащите от това правомощия тя се явява като мотиватор за въздействие върху поведението на потребителите на енергия, основно чрез провеждане на информационна кампания и предоставяне на информация относно енергийната ефективност и използването на ВЕИ на територията на общината.

Община Никола Козлево планира да провежда политика за повишаване културата на енергопотребление и неговата ефективност, чрез :

- Стимулиране на населението и стопанските обекти на територията на общината за изпълнението на мерки по енергийна ефективност за жилищния фонд, сгради и съоръжения на стопански субекти;
- Провеждане на образователна и информационна кампания;
- Въвеждане на наблюдение, анализ и оценка на състоянието на изпълнението на програмата за енергийна ефективност на общината.

Общината се явява и в ролята на регулатор и инвеститор основно чрез някои от своите дейности, като :

- Извършване на предпроектни проучвания;
- Подготовка на апликационни формуляри, събиране и окомплектоване на съпътстваща документация за кандидатстване с проекти за финансиране по Оперативни програми;
- Провеждане на процедури за избор на изпълнител, съгласно ЗОП, за реализиране на получили финансиране проекти;
- Подпомагане на процеса за договаряне между етажна собственост и останалите участници на пазара на стоки и услуги при обновяване и поддържане на жилищните сгради;
- Спазване на законовите изисквания на ЗУТ при издаване на разрешения за строеж на инвестиционни проекти и въвеждането на обектите в експлоатация;
- Разработване и приемане на транспортната схема на общината.

До момента са предприети следните мерки за увеличаване на енергийната независимост на Община Никола Козлево:

- Подменени са уличните лампи с нови енергоспестяващи.
- Ремонтирани са общинските сгради.
- Монтирани са високоефективни термогенератори за изгаряне на биомаса.

Таблица №39.Консумация на енергия в общински сектори на община Никола Козлево

Консумация на енергия в общински сектори								
Година	Обществен сектор	Дърва и Биомаса		Течни горива		Пр.Газ	Ел.енергия	Общ разход на енергия
		t/y	MWh/y	t/y	MWh/y	MWh/y	MWh/y	MWh/y
2017г.	Администрация	99.00	325.71	0.00	0.00	0.00	155.66	481.37
	Здравеопазване	9.00	29.61	0.00	0.00	0.00	1.31	30.92
	Образование	193.59	636.91	0.00	0.00	5.83	136.07	778.81
	Култура	26.30	86.53	0.00	0.00	0.00	22.78	109.31
	Транспорт	0.00	0.00	16.59	192.94	0.00	0.00	192.94
	Улично осветление	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	222.53	222.53
	Общо	327.89	1078.76	16.59	192.94	5.83	538.35	1815.88
2018г.	Администрация	99.00	325.71	0.00	0.00	0.00	130.50	456.21
	Здравеопазване	9.00	29.61	0.00	0.00	0.00	1.59	31.20
	Образование	150.59	495.44	0.00	0.00	5.69	147.29	648.42
	Култура	31.10	102.32	0.00	0.00	0.00	22.72	125.04
	Транспорт	0.00	0.00	14.38	167.24	0.00	0.00	167.24
	Улично осветление	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	296.67	296.67
	Общо	289.69	953.08	14.38	167.24	5.69	598.77	1724.78
2019г.	Администрация	99.00	325.71	0.00	0.00	0.00	140.7	466.43
	Здравеопазване	9.00	29.61	0.00	0.00	0.00	1.7	31.33
	Образование	210.59	692.84	0.00	0.00	5.82	129.6	828.29
	Култура	26.64	87.65	0.00	0.00	0.00	20.0	107.65
	Транспорт	0.00		16.68	193.99	0.00	0.0	193.99
	Улично осветление	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	346.0	346.03
	Общо	345.23	1135.81	16.68	193.99	5.82	638.10	1973.72

В резултат от изпълнението на Общинските Програма за енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива се очакват следните ефекти:

1. Намаление на потреблението на енергия от конвенциални горива.
2. Повишаване сигурността на енергийните доставки.
3. Минимизиране на вредните емисии в атмосферния въздух.
4. Ръст на благосъстоянието и намаляване риска за здравето на населението.
5.Ограничаване на енергийната зависимост на общината, поддръжка и модернизация на уличното осветление и ретланслационните мрежи.

6. Постигане на устойчиво енергийно развитие.
7. Оползотворяване на местни възобновяеми енергийни източници.

В общината функционират следните три фотоволтаични електроцентрали:

- ФтЕЦ "Никола Козлево" - до 5MWp; Мощност: 100kW; 2 декара; въведена в експлоатация: 22.06.2012 г.;
- ФтЕЦ "Никола Козлево - 1" - до 5MWp; Мощност: 100kW; 2 декара; въведена в експлоатация: 22.06.2012 г.;
- ФтЕЦ "Никола Козлево - 2" - до 5MWp; Мощност: 100kW; 2 декара; въведена в експлоатация: 22.06.2012 г.

ОП „Никола Козлево“ извършва дейностите по поддържане на уличното осветление. С цел подобряване качеството на услугата „Улично осветление“ и привеждането й в съответствие с националните и европейски стандарти и подобряване сигурността и безопасността на гражданите на общината, през последните години се извършва рехабилитация на част от уличното осветление на територията на общината. Извършва се подмяна на осветителните лампи.

Община Никола Козлево разполага с благоприятни условия за използването на слънчевата енергия като основен ВЕИ за фотоволтаични и соларни инсталации, които са алтернатива за бита, обществените сгради и уличното изкуствено осветление.

4.5. Газопреносна мрежа

В близост до общината преминава магистрален газопровод, който предоставя възможности за газоснабдяване. Газифицирани са ОУ и ЦДГ в с.Вълнари. Някои от предприятията в общината също са газифицирани.

Към момента на територията на Община Никола Козлево няма изградени газоразпределителни мрежи и прилежащи съоръжения. Предвидено е снабдяването с природен газ на общината да се извърши по неконвенционален способ, чрез изграждане на площадка за декомпресиране на сгъстен природен газ и изграждане на газоразпределителна мрежа и прилежащи съоръжения в урбанизираната територия. До този момент „Черноморска технологична компания“ АД не е представила уведомление за инвестиционно намерение „Газоснабдяване на община Никола Козлево – проектиране и изграждане на газоразпределителна мрежа (ГРМ) в урбанизираната територия на община Никола Козлево“, поради липса на потенциални потребители на природен газ, които да направят възможно реализирането на проекта.

„Булгартрансгаз“ ЕАД няма изградени съоръжения на територията на община Никола Козлево. Към момента дружеството няма инвестиционни намерения за изграждане на газопроводни трасета на територията на общината.

4.6. Сметосъбиране

На територията на община Никола Козлево основно се генерират битови неопасни отпадъци от домакинствата, както и производствени отпадъци от фирмите, извършващи производствена дейност, животински отпадъци (оборска тор), растителни отпадъци от домакинствата и от поддръжката на зелените площи, парковете, градините, и строителни отпадъци от ремонтна и строителна дейност.

Община Никола Козлево е изградила система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци във всички населени места и е обхванато цялото население на общината.

В таблица №13 са показани данни за количествата на образуваните отпадъци през последните години предоставени от общината:

Таблица №40. Количества на битовите отпадъци

ГОДИНА	ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ	БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ	СРЕДНО ТОНА НА ЖИТЕЛ
2015	514,660	6130	0,084
2016	656,820	6135	0,107
2017	509,060	6204	0,082
2018	566,900	6236	0,091
2019	591,200	6327	0,093

Източник: НСИ

Количествата битови отпадъци са образувани не само в домакинствата, но също и в обществените сгради, търговски обекти, предприятия и други генератори.

Основен показател при дефиниране на битовите отпадъци е нормата на натрупване, показваща количеството на отпадъците, образувани от един човек за определен период от време, обикновено година. Нормата на натрупване може да се изрази в тегловни кг/жител/год. Въз основа на отчетените количества на битовите отпадъци са изчислени и нормите на натрупване за последните години. Образуваните битови отпадъци на човек от населението в България за 2017 г. е 435 кг/жител/година, за община Никола Козлево – 82 кг/жител/година, значително по-ниско от средната норма за страната.

Нормата на натрупване на отпадъците в община Никола Козлево за 2018 г. е 91 кг./ж/г., което е с 9 кг/човек/на година повече спрямо 2017 г. По данни на НСИ образуваните битови отпадъци на човек от населението за 2018 г. е 407 кг./ж./г., следователно нормата за общината е с по-ниски стойности. Това означава, че Общинската администрация – Никола Козлево се справя добре с процесите на управление на битовите отпадъци, но трябва да предприеме съответните мерки за

ограничаване на образуването им и да намали регистрирания минимален ръст през последните години.

Основният поток отпадък е смесения битов отпадъци с код 20 03 01 по Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците.

Генерираните отпадъци на територията на община Никола Козлево се събират и извозват от Общинско предприятие „Никола Козлево“ до регионално депо.

Предприятието изпълнява общински дейности и има предмет на дейност свързан с изпълняване на функции по поддръжката и чистотата на територията на общината:

- почистване на улични платна, площади, паркинги, алеи, тротоари и други на територията на община Никола Козлево, предназначени за обществено ползване;
- сметосъбиране и сметоизвозване;
- почистване на отпадъци, изхвърлени на нерегламентирани места;
- други дейности, свързани с поддържане на чистотата и терените за обществено ползване в община Никола Козлево.

Събирането и транспортирането на отпадъците се извършва от специализиран автомобил с марка MAN, модел TGA, с регистрационен номер Н 0425 ВХ, собственост на Община Никола Козлево.

На територията на всички населени места за разположени съдове за събиране на отпадъците тип „Бобър“ от 1100 л., тип „Ракла“ 1100 л., тип „Мева“ 110 л., пластмасов кош от 240 л. разпределени, както следва:

Таблица №41. Брой съдове за събиране на отпадъци по населени места

Населено място	Брой контейнери тип „Ракла“ 1100 л	Брой контейнери тип „Бобър“ 1100 л	Брой контейнери тип „Мева“ 110 л	Пластмасов кош 240 л
с. Никола Козлево	6	13	230	32
с.Векилски	0	0	34	0
с. Вълнари	16	9	450	33
с. Каравелово	4	3	100	12
с. Красен дол	0	0	46	8
с. Крива река	7	4	182	20
с. Пет могили	9	8	365	30
с. Ружица	5	3	100	15
с. Хърсово	4	3	109	10
с. Цани Гинчево	2	2	111	10
с. Църквица	7	5	215	30
Общо	60	50	1942	200

Източник: Община Никола Козлево

Обслужването на съдовете се извършва два пъти в месеца по график, както следва:

- За населени места с.Крива река, с.Църквица, с.Хърсово и с.Ружица на 1-во, 2-ро, 3-то и 4-то число от месеца и на 13-то, 14-то, 15-то и 16-то число от месеца.
- За населени места с.Пет могили, с.Векилски, с.Каравелово и с.Красен дол на 6-то, 7-мо, 8-мо число на месеца и на 18-то, 19-то и 20-то число от месеца.
- За населени места с.Никола Козлево, с.Вълнари и с.Цани Гинчево на 9-то, 10-то, 11-то и 12-то число на месеца и на 21-во, 22-во, 23-то и 24 число от месеца.

Сметоизвозването до депо за битови отпадъци се извършва на всяко четно число от месеца. Когато дейностите на гореописаните дати са почивни или празнични дни се извършва от следващия работен ден на месеца.

Събраните битови отпадъци се извозват до депо за битови отпадъци в с.Стожер, община Добрич. Разстоянието от общинския център – Никола Козлево до регионалното депо е 75 км.

Община Никола Козлево е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците – Добрич, с председател – кмета на Община Добрич и членове – кметовете на общините. Общините, които участват, са Добрич, Балчик, Генерал Тошево, Добричка, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла и Никола Козлево. Сдружението е създадено съгласно изискванията на ЗУО и Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 г. Целта е да се обединят усилията на общините в изграждането на екологосъобразни съоръжения за третиране на отпадъците, отговарящи на нормативната база и представляващи минимален риск за околната среда. Чрез създаване на Сдружението деветте Общини вземат общи решения за бъдещото третиране на отпадъците си.

5. ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ И РИСКОВЕ

Опазването на околната среда е сред най-важните приоритети на съвременното общество. За запазване на природните богатства на страната и осигуряването на здравословна околна среда за живот, труд и отдих на населението, е необходимо да се провежда целенасочена и комплексна екологична политика на държавата. Нейни задължителни елементи са изграждането и усъвършенстването на законодателството и нормативната уредба и наличието на институции, осигуряващи постоянен контрол и оценка на състоянието на околната среда, вземане на управленски решения и тяхната реализация.

Концепцията за устойчиво развитие, приета на Конференцията на ООН за околна среда и развитие в Рио де Жанейро през 1992 г., формулира новите принципи за организиране на дейностите в обществото. Приет е “Дневен ред 21” - план за действие на ООН, който в процеса на вземане на решения за околната среда отрежда много важна роля на местните власти - те са най-близо до хората до проблемите и в много случаи най-близо до решенията.

Програмата за опазване на околната среда на община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. (ПООС) е изложение на основните цели и задачи на общината в областта на опазване на околната среда. Програмата отчита влиянието на икономическите и социалните интереси в обществото и създава условия за устойчиво развитие на общността като цяло.

Принципи за опазване на околната среда

При разработването на настоящата Програма е залегнат принципа за опазването на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защитата на здравето на хората. От съществено значение е съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на страната. Съгласно ЗООС, както Националната стратегия за околна среда, така и общинските програми за опазване на околната среда, са средство за постигане на целите на Закона и се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда по чл. 3 от ЗООС, а именно:

1. устойчиво развитие;
2. предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
3. предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
4. участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
5. информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
6. замърсителят плаща за причинените вреди;
7. съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
8. възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
9. предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;
10. интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;

11. достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Устойчиво развитие

Устойчивото развитие задоволява потребностите на настоящето, без да нарушава възможностите на бъдещите поколения да задоволяват собствените си потребности. Програмата на ООН до 2030 г., приета от световните лидери през 2015 г., представлява новата глобална рамка за устойчиво развитие и определя 17 цели за устойчиво развитие, както следва:

1. Изкореняване на бедността във всичките й форми и навсякъде.
2. Преодоляване на глада, постигане на продоволствена сигурност и по-добро хранене, стимулиране на устойчиво селско стопанство.
3. Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст.
4. Осигуряване на приобщаващо и справедливо качествено образование и насърчаване на възможностите за учене през целия живот за всички.
5. Постигане на равнопоставеност на жените и мъжете и равни права за всички жени и момичета.
6. Осигуряване на наличие и устойчиво управление на вода и канализация за всички.
7. Осигуряване на достъп до финансово достъпна, надеждна, устойчива и съвременна енергия за всички.
8. Стимулиране на траен, приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълноценна и продуктивна заетост и достоен труд за всички.
9. Изграждане на устойчива инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите.
10. Намаляване на неравенствата между и в рамките на държавите.
11. Превръщане на градовете и селищата в приобщаващи, безопасни, адаптивни и устойчиви места за живеене.
12. Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство.
13. Предприемане на спешни действия за борба с изменението на климата и неговите последици.
14. Опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и водните ресурси за устойчиво развитие.
15. Опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на сухоземните екосистеми, устойчиво управление на горите, борба с опустиняването, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и предотвратяване загубата на биологично разнообразие.

16. Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, осигуряване на достъп до правосъдие за всички и изграждане на ефективни, отговорни и приобщаващи институции на всички равнища.

17. Укрепване на средствата за изпълнение и възобновяване на глобалното партньорство за устойчиво развитие.

Графика № 11.Цели за устойчиво развитие

Опазване на природните ресурси

Постигането на целите на устойчивото развитие изисква съблюдаването на принципа устойчиво използване на природните ресурси и принципа на заменяемост. Природните ресурси следва да се използват при условия и по начини, при които да се съхраняват екосистемите и присъщото им минерално, биологично и ландшафтно разнообразие.

Моделите на потребление на възобновяеми ресурси следва да гарантират тяхното непрекъснато и ефективно обновяване, както и запазване и подобряване на качеството им. Невъзобновяемите ресурси следва да се използват рационално и разумно, включително и като бъдат налагани ограничения върху използването на стратегически и редки природни ресурси и тяхната замяна в потреблението с алтернативни ресурси и синтетични материали.

Принцип на превенцията и предпазливостта

Необходимо е да се даде предимство на предотвратяването на замърсяванията за сметка на отстраняването на екологичните щети, причинени от тях. Дейности, които съгласно принципа на предпазливостта, представляват потенциална заплаха за околната среда и човешкото здраве, следва да се избягват.

Принципът на предпазливостта се прилага посредством оценка на въздействието върху околната среда и използване на най-добрите налични технологии. Липсата на сигурни научни данни не следва да бъде възприемана като основание за непредприемане на мерки за предотвратяване на деградацията на околната среда, в случаи на потенциални или съществуващи въздействия върху нея. Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики.

Според този принцип е необходимо изискванията за опазване на околната среда да бъдат интегрирани в секторните политики на национално, регионално и местно ниво. Околната среда стои над политическите, правните и изкуствено създадените граници. Основната цел е да се подобри качеството на околната среда, да се защитава здравето на човека, да се използват разумно и рационално природните ресурси и да се насърчават международните мерки за справяне с глобалните или регионалните екологични проблеми.

Субсидираност на политиките

Този принцип се основава на децентрализиране на процеса на вземане на решения. Необходимо е все повече компетенции и отговорности да бъдат трансферирани в посока от централно към регионално и местно ниво. Органите на регионалното и местното управление са по-близо до проблемите и в някои случаи до правилните решения за справянето с тях.

Замърсителят плаща за причинените вреди

Замърсителят заплаща глоби и такси, ако извършваните от него дейности причиняват или могат да причинят натиск върху околната среда, или ако произвежда, използва или търгува със суровини, полуфабрикати и готови продукти, съдържащи материали, увреждащи околната среда. Замърсителят трябва да поеме всички екологични разходи, доколкото това е възможно, за предприемане на превантивни мерки, ако в резултат на дейността му е възникнала непосредствена заплаха за екологични щети, както и за оздравителни мерки при настъпване на екологични щети.

Прилагане на чисти технологии

Необходимо е да се насърчава въвеждането на “чисти технологии” и постепенно да се преустановява използването на технологии, които причиняват вредни въздействия върху околната среда. Следва да се прилагат “най-добри налични техники” в индустрията и енергетиката по смисъла на Директива 96/61/ЕС за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, както и “добри земеделски

практики" в селското стопанство, съгласно дефиницията на Организацията за прехрана и земеделие на ООН (FAO).

Използване на икономически инструменти за опазване и подобряване състоянието на околната среда

Икономическите инструменти, които се използват за целите на екологичната политика, е необходимо да включват стимули за въвеждане на екологосъобразни технологии, дейности и практики, и да предвиждат постепенно премахване на субсидии, които подкрепят дейности, причиняващи вредни въздействия върху околната среда.

Потребителят плаща

Всеки, който употребява природни ресурси, следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им.

Споделена отговорност

Всички страни, които носят отговорност за замърсяване на околната среда, трябва да участват в разрешаването на възникналите екологични проблеми.

Достъп до информация за околната среда

Компетентните органи следва да предоставят на обществеността информация за околната среда. Всеки има право на достъп до наличната информация за околна среда, без да е необходимо да доказва конкретен интерес. Участие на обществеността във вземането на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда. На обществеността следва да бъде осигурена възможност да участва в процеса на вземането на решения за околната среда, както и да й бъде осигурен ефективен достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда

Третиране на отпадъци: Организираното сметосъбиране и извозване, обхваща всички населени места от общината и се извършва от ОП „Никола Козлево", със специализирана техника, нейна собственост. За населението са предоставени необходимите контейнери / съдове за събиране на отпадъците. Извозването се извършва съгласно предварително определен график.

Водоснабдяване и канализация: В и К услугите се осъществяват от „Водоснабдяване и канализация" ООД, гр.Шумен. Дружеството обслужва населените места на територията на област Шумен. Във всяка община са организирани клонове,

където се извършват експлоатацията и техническото обслужване, отчитането на водомерите и събирането на таксите.

Учрежденията, обществените организации, държавните, общинските или частни фирми, домсъветите на етажните собственици и гражданите имат задължения по отношение опазване на околната среда, за ежедневно почистване и поддържане чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

Населените места на територията на община Никола Козлево се водоснабдяват от „Водоснабдяване и канализация – Шумен" ООД – търговско дружество с основен предмет на дейност водоснабдяване и канализация и пречистване на отпадъчни води. "Водоснабдяване и канализация-Шумен" ООД, гр.Шумен е търговско дружество с ограничена отговорност, поделена между собствениците според тяхното участие. С Решение № 437/23.04.1997 г. на МС на Република България дружествените дялове в размер на 49% са прехвърлени на десетте общини на Шуменска област. Така с Решение от 24.09.1997 г. се преregистрира дружеството от еднолично в ООД с 51% дялове на Държавата и 49% на общините, разпределени според броя на населението им. Към 2020 г. процентното разпределение е следното: Община Шумен – 23 %, **Община Никола Козлево – 2 %**, Община Върбица – 3 %, Община Нови пазар – 5 %, Община Велики Преслав – 4 %, Община Смядово – 2 %, Община Хитрино – 2 %, Община Каолиново – 4 %, Община Венец – 2% и Община Каспичан – 3 %.

„Водоснабдяване и канализация – Шумен" ООД е разработило Бизнес план за периода 2017-2021 г., който е съобразен с целите и приоритети в приетия Регионален генерален план за обособената територия.

Община Никола Козлево членува в Асоциацията по В и К на обособена територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация – Шумен" ООД. В Асоциацията участват всички общини от Област Шумен. Сключен е Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги между Асоциацията и „ВиК – Шумен" ООД. С договора оператора приема да предоставя услугите в обособената територия, да стопанисва, поддържа и експлоатира публичните активи. Договорът се изпълнява от месец април 2016 г. Срокът на договорът е 15 год.

В таблица №39 е представена информация за процентното съотношение на гласовете в общото събрание:

Таблица №42. Разпределение на гласовете в Асоциацията по ВиК

№ по ред	Членове на Асоциацията	Население на общините в обособената територия	% съотношение на гласовете в общото събрание
1	Държавата	–	35.00 %
2	Община Шумен	93 649 ж.	33.72 %
3	Община Нови Пазар	16 879 ж.	6.08 %
4	Община Велики Преслав	13 382 ж.	4.82 %
5	Община Каолиново	12 093 ж.	4.35 %
6	Община Върбица	10 391 ж.	3.74 %
7	Община Каспичан	7 976 ж.	2.87 %
8	Община Венец	7 137 ж.	2.57 %
9	Община Смядово	6 698 ж.	2.41 %
10	Община Хитрино	6 223 ж.	2.24 %
11	Община Никола Козлево	6 100 ж.	2. 20 %
Население на Област Шумен		180 528 ж.	100.00 %

Водопроводната мрежа в община Никола Козлево има дължина на довеждащите водопроводи от 53 км, а на разпределителната мрежа - 80 км.

Таблица №43. Водопроводна мрежа в община Никола Козлево по населени места

№ по ред	**Населено място**	**Година на изграждане**	**Дължина на довеждащите водопроводи, км**	**Дължина на разпределителната мрежа, км**
1	с.Никола Козлево	1953-1965	16	11
2	с.Вълнари	1982	3	7
3	с.Цани Гинчево	1976	1	5
4	с.Пет могили	1965	5	19
5	с.Векилски	1959	4	4
6	с.Каравелово	1962	7	6
7	с.Красен дол	1961	4	6
8	с.Хърсово	1939-1952	6	6
9	с.Ружица	1954	2	5
10	с.Църквица	1962	0	3
11	с.Крива река	1967	2	5
	Общо		**53**	**80**

Източник: Общински план за развитие на община Никола Козлево 2014-2020 г.

Управление на битовите отпадъци: Националният план за управление на отпадъците (НПУО) за периода 2021-2028 г. има ключова роля за ефективното и ефикасно управление на отпадъците в Република България. С плана се цели намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето на населението, както и постигане на максимално ефективно използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места. Важна част от Плана е създаването на максимални условия за предотвратяване образуването на отпадъци.

НПУО се основава на следните основни принципи:

- ***"Предотвратяване"*** - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.
- ***"Разширена отговорност на производителя"*** и ***"замърсителят плаща"*** – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- ***"Превантивност"*** – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- ***"Близост"*** и ***"самодостатъчност"*** – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.
- ***„Участие на обществеността"*** – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост, имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Генералната стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е: Общество и бизнес, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива.

Стратегическите цели, гарантиращи постигането на генералната стратегическа цел и съответстващите на тях програми от мерки, са:

Таблица №44. Стратегически цели на НПУО

Цел	Програма
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	Програма за предотвратяване образуването на отпадъци с Подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО с Подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки
Цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци	Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци

Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Община Никола Козлево има сключен договор с Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки “Булекопак” АД. Договорът е сключен на 19.08.2011 г., с последващо допълнително споразумение №3 към договора и краен срок до 31.12.2023 г.

Системата за разделно събиране в Община Никола Козлево е изградена по двуконтейнерен модел, като на утвърдените адреси (точки) са разположени по един или два броя контейнери тип „Иглу“, с жълт цвят и един брой зелен контейнер тип „Иглу“. Жълтите контейнери са с обем 1 500 л., с предназначение за събиране на отпадъци от опаковки от хартия, пластмаса и метали. Зелените контейнери, предназначени за събиране на отпадъци от опаковки от стъкло са с обем 1 500 л. Контейнерите отговарят на всички стандарти за качество и безопасност. Върху тях са поставени информационни стикери с видими четливи и ясни надписи, какви видове отпадъци от опаковки се събират в тях, като са посочени телефон и интернет адрес за връзка с „Булекопак“ АД.

Количествата разделно събрани отпадъци от опаковки са дадени в следващата таблица:

Таблица №45. Количества разделно събрани отпадъци от опаковки

Година		Хартия / тона	Пластмаса / тона	Метал / тона	Стъкло / тона	Общо рециклирани
2016		3,962	3,795	0,178	9,195	17,130
2017		2,237	1,817	0,091	9,142	13,287
2018		2,393	1,682	0,122	10,443	14,640
2019		1,767	1,249	0,080	1,759	4,855

Разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

Община Никола Козлево има сключен договор от 05.03.2013 г. с ООп „Рекобат“ АД за организиране на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА, образувани на територията на общината. Съгласно договора се организират кампании за събиране на НУБА 2 пъти годишно по предварително определен график. Поставени са кошчета с вместимост 3 литра, на следните места:

- с. Никола Козлево, пл.“23-ти Септември“ №5
- с. Вълнари, ул. „Г. Димитров” № 17
- с. Пет могили, ул. „Г. Димитров” №2
- с. Църквица, ул. „В. Коларов” № 3

Разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

Община Никола Козлево има сключен договор от 01.03.2013 г. с ООп „Грийнтех България“АД за организиране на система за разделно събиране от крайните потребители, временно съхраняване и транспортиране на отпадъци от ИУЕЕО, генерирани на територията на общината, като по този начин отделя потока от ИУЕЕО от потока на битовите отпадъци събирани от системата за сметосъбиране и сметоизвозване. ООп извършва събирането на ИУЕЕО със специализирано транспортно средство по време на организирани кампании, които са два пъти годишно.

Разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)

Община Никола Козлево няма сключен договор с организация по оползотворяване за разделно събиране на излезлите от употреба моторни превозни средства.

Разделно събиране на излезли от употреба гуми (ИУГ)

До настоящият момент община Никола Козлево няма сключен договор с организация по оползотворяване за разделно събиране на излезли от употреба гуми.

Разделно събиране на отработени масла

Задълженията на общината за разделно събиране на отработени масла се определят от Наредба за отработените масла и отпадъчни нефтопродукти. Съгласно чл. 39, ал. 1 от Наредбата, кметът на общината съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване и обезвреждане, като определя местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината и информира обществеността за местоположението и условията за приемане на отработените масла.

До настоящия момент Община Никола Козлево няма сключен договор с организация по оползотворяване за разделно събиране на отработени масла.

Биоразградими отпадъци

"Биоразградими отпадъци" са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно.

На територията на община Никола Козлево няма изградена система за разделно събиране на биоразградими отпадъци. Образуваните биоразградими отпадъци в домакинствата се третират чрез компостиране на място от собствениците на имоти.

Строителни отпадъци

“Строителни отпадъци” са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения.

Строителните отпадъци образувани на територията на община Никола Козлево се транспортират и предават за третиране на терен в кариера „Златна нива“, собственост на фирма „Голдън Фийлд“ ООД, с която общината има сключен договор.

Опасни отпадъци

Основните генератори на производствен отпадък в община Никола Козлево са действащите промишлени предприятия, сред които няма такива с висок рисков потенциал на образувания отпадък. На територията на общината няма изградена инфраструктура за разделно събиране и третиране на опасни отпадъци. При констатирани такива се използват услугите на лицензирана фирма.

На територията на община Никола Козлево, в землището на с.Хърсово, са разположени опасни отпадъци – негодни за употреба пестициди, съхранени в 6 броя

„Б-Б кубове“. Налични количества залежали пестициди в “Б-Б” кубове са 7556 кг / 5432 л.

С цел предотвратяване на течове от кубовете, недопускане замърсяване на прилежащите територии и опазване живота и здравето на населението на 07.10.2020 г. община Никола Козлево сключва договор с „БалБок Инженеринг“ АД, гр.София за постоянно съхраняване на 6 броя контейнери „Б-Б куб“, запълнени с негодни и забранени за употреба пестициди на своя площадка, при условията на Комплексно разрешително. Дружеството притежава документи по чл.35 от ЗУО за събиране, транспортиране и третиране на отпадъци: Комплексно разрешително по чл.117 от ЗООС КР №732-Н0/2013 г.

Регионално депо за неопасни отпадъци

Като член на Сдружение „Регионално управление на отпадъците – Добрич“, община Никола Козлево използва Регионалното депо за отпадъци в с.Стожер, община Добрич.

Съгласно издаденото Комплексно разрешително №433НО-ИО-АО/2012г. на обекта дневният капацитет на РД Стожер е 130 тона/24 часа, а общия капацитет за депониране е 685 000 тона.

Почви

Замърсяването на почвата се проявява основно в две форми:

- Физическо изменение на почвените структури. Най-големи поражения върху почвите се нанасят от антропогенно натоварените екосистеми. Отклоненията в почвените параметри се отнасят преди всичко до структурата на почвата, нейната порьозност и плътност. Измененията им водят до рязко влошаване на вентилацията и дренажа в почвата, вследствие на което настъпва рязко снижаване на активността и количеството на микроорганизмите, разлагащи органичните вещества.
- Химическо замърсяване на почвата. Химическите замърсявания на почвите от антропогенен произход превъзхождат многократно в количествено и качествено отношение всички видове физически изменения. Те са следствие от много причини, които условно можем да ги разделим в следните групи:

✓ Газове - промишлени отходи, съдържащи сяра, а също така съдържащи и тежки метали, халогениди, азотни оксиди;
✓ Прах - дим от промишлени димоотводи, транспортен прах и др.;
✓ Соли - особено тези в резултат на обработване с луги и химикали на пътищата през зимата, рудодобивната промишленост, кариери и др.;
✓ Агрохимикали от растителната защита;

- ✓ Органични газове и течности.

Измененията в химическите параметри на почвата се отразяват след кратък или по-дълъг период от време върху ръста и продуктивността на отделните видове и техните популации. Човекът, като консумент и почвената флора и фауна, често изпитват косвеното влияние на тези процеси в следствие изменения във вътрешната структура на фитоценозите.

В Община Никола Козлево няма производства, които да замърсяват почвите с тежки метали (олово, цинк, мед, арсен, кадмий, никел, хром) и нефтопродукти.

Като единствен значим източник на замърсяване с оловни аерозоли могат да бъдат идентифицирани моторните превозни средства с бензинови двигатели. Потенциално замърсени с олово са земи в крайпътни зони с ширина 15-25 м. Няма конкретни изследвания за наднормено ниво на замърсяване.

Атмосферен въздух

Атмосферният въздух е елемент на околната среда, който оказва пряко и косвено въздействие върху здравословното състояние на човека.

Качеството на въздуха е последица от комбинираното действие на много и разнообразни фактори. Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух.

Нивото на замърсяване на въздуха се определя, както от количеството емисии от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата.

Националната система за мониторинг на околната среда извършва оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, утвърдени със Заповед №969/21.12.2013 г. на министъра на околната среда и водите.

Община Никола Козлево не е включена в район за оценка и управление на КАВ.

Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух на МОСВ се състои от 48 стационарни пункта, в т.ч. 9 пункта с ръчно пробонабиране и последващ лабораторен анализ, 30 автоматични измервателни станции (АИС), 5 автоматични ДОАС системи (работещи на оптичен принцип), както и 4 АИС за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в горски екосистеми.

На територията на община Никола Козлево няма постоянни режимни пунктове за определяне на качеството на атмосферния въздух. Не се извършват и епизодични измервания чрез мобилна автоматична станция.

Най-близко разположената до община Никола Козлево автоматична измервателна станция се намира в град Шумен, разположена в двора на СУ „Йоан Екзарх Български“.

Източник на замърсяване с ФПЧ$_{10}$ са битовите, транспортните и промишлените дейности на територията на съответните общини, замърсените и лошо поддържани пътни настилки и др. Допълнителен принос към замърсяването на атмосферния въздух с прахови частици оказват неблагоприятните климатични условия – продължителното време с ниска скорост на вятъра и продължителни засушавания.

През 2019 г. АИС - Шумен е регистрирала 36 превишения на средноденонощната норма (СДН - 50 μg/m^3) по показател ФПЧ.

През 2019 г. не са регистрирани превишения на средночасовите норми (СЧН) за показател серен диоксид и азотен диоксид. Не е регистрирана и концентрация на O_3 (озон), превишаваща краткосрочната целева норма (максимална 8 часова стойност в рамките на денонощието – 120 мкг/м^3), съответно и прага за информиране на населението (средночасова стойност) – 180 μg/m^3.

В регионалните доклади за качеството на околната среда на РИОСВ – Шумен за 2015 г., 2016 г., 2017 г., 2018 г. и 2019 г. няма данни за замърсяване на въздуха на територията на община Никола Козлево.

Съгласно чл. 27, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, в случаите, когато в даден район общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и на нормите за отлагания, кметовете на общини разработват и изпълняват програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми.

Съгласно утвърдения списък на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух от МОСВ за община Никола Козлево не се изготвят индивидуални програми за намаляване нивата на замърсителите на атмосферния въздух.

Община Никола Козлево няма разработена „Програма за управление качеството на атмосферния въздух“. С дотук изложеното се стига до извода, че към настоящият момент за община Никола Козлево не е необходимо изработването на програма.

Въздействие на шума върху човека

Шумът е един от основните физични фактори с неблагоприятно въздействие върху населението и водещ до акустичен дискомфорт в околната среда. Законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната среда, както и осигуряване на качество на живот на населението.

Действащ като стресов фактор, шумът атакува почти всички органи и системи. Индивидуално оценено, въздействието на шума най-често оказва влияние като:

предизвиква раздразнение, главоболие, пречи на съня и почивката, затруднява възприемането на речта, пречи на умствената работа.

Източници на шум

Голям дял за шумово замърсяване в общината заема автотранспортът. За неговото повишаване роля играе увеличаващият се брой МПС, състоянието на пътната мрежа и нейната пропускателна способност.

Основният шумов фон се създава от автомобилите – леки и товарни. През последните години в резултат на масовия внос на автомобили предимно "втора употреба" автомобилният парк е основно подменен.

През територията на община Никола Козлево преминават няколко пътя от Републиканската пътна мрежа, които имат значителен принос за трафика в населените места.

Шумовото замърсяване от автомобилния транспорт зависи и от вида на преминаващите автомобили (леки, товарни), състоянието им, скоростта, пътните условия и нивото на реконструкция и рехабилитация на съществуващата улично-пътна мрежа в общината.

В община Никола Козлево няма въведена мониторингова система за измерване нивото на шума, излъчван от различните източници и нивото на шума в местата на въздействие.

На територията на общината няма летища и ж.п. линии; няма работещи шумни предприятия и обекти, което спомага нивото на шума в различните устройствени зони да бъде в границите на допустимите норми.

Няма данни за превишения нивата на шума на производствените предприятия, намиращи се в обособените производствени зони. Има различни локални източници на шум (работилници, търговски обекти, заведения и др.) с ограничен обхват на шумово въздействие. Няма данни за превишения на шума в жилищните зони.

Таблица №46. Гранични стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони и урбанизираните територии и извън тях

№	ТЕРИТОРИИ И УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ В УРБАНИЗИРАНИТЕ ТЕРИТОРИИ И ИЗВЪН ТЯХ	ЕКВИВАЛЕНТНО НИВО НА ШУМА, DB (A)		
		ден	**вечер**	**нощ**
1	Жилищни зони и територии	55	50	45
2	Централна градски части	60	55	50
3	Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50

4	Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
5	Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
6	Производствено-складови територии и зони	70	70	70
7	Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
8	Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
9	Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
10	Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

На следващо място по отношение на източниците на шум са локалните източници от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, сметоизвозването на отпадъците, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки) и др. Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на града, е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервизи и работилници, разположени в непосредствена близост до жилищни сгради. Към настоящия момент значителни интензивни строителни мероприятия в общината не се осъществяват и поради това не се генерира сериозен строителен шум. Освен това този вид шум е ограничен по време (предимно в светлата част на денонощието) и е с невисок интензитет.

6. АНАЛИЗ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО

Структурата, човешкият и професионален капацитет на администрацията в община Никола Козлево има за задача да служи по най-добрия начин на населението в Общината.

Общинската администрация осигурява изпълнението на законите, подзаконовите нормативни актове, решенията на Общинския съвет, подпомага кмета на общината за осъществяване правомощията му, осигурява технически дейността му, както и подпомага Общинския съвет като осигурява дейността му по отношение административното обслужване на гражданите, физическите и юридическите лица.

Структурата на Общинска администрация е в съответствие с приетия от Общински съвет Никола Козлево „Устройствен правилник на общинска

администрация Никола Козлево“, издаден на основание чл. 44, ал. 1, т. 17 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл. 11 от Закона за администрацията.

Устройственият правилник на общинската администрация е утвърден със Заповед № РД - 420 / 20.12.2019 год. на кмета на общината и влиза в сила считано от 23.12.2019 год. Чрез този правилник се урежда организацията на дейността на Общинската администрация на Община Никола Козлево, функционалните задължения на структурните звена и взаимодействието на Общинската администрация с гражданите, другите органи на власт, неправителствени и бизнес организации.

Целта му е да осигури ефективна дейност на изпълнителната власт в съответствие с Конституцията на Република България, Европейската харта за местно самоуправление, Закона за местното самоуправление и местната администрация и законите на страната.

Общинската администрация е администрация по смисъла на Закона за администрацията и при осъществяване на своята дейност се ръководи от принципите на законност, равнопоставеност, прозрачност, откритост и достъпност, отговорност и отчетност, целесъобразност и ефективност, субординация и координация, предвидимост и безпристрастност.

Община Никола Козлево е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище с. Никола Козлево и адрес на управление пл. „23ти септември” № 5.

В състава на общината влизат 11 населени места, в това число общински център, 8 кметства с избираеми кметове и два кметски наместника, отговарящи за 2 населени места. Съгласно „Устройствен правилник на общинска администрация Никола Козлево“, структурата на общинската администрация е следната:

Изборни длъжности и органи по чл. 19, ал. 2, 3 и 4 от Закона за администрацията /ЗА/, за техните заместници, а за общинските администрации - и кметските наместници -13 бр.

Обща администрация – 14,5 бр.

Специализирана администрация -27 бр.

Длъжности на пряко подчинение на органа на власт -3,5 бр.

Обща администрация

Общата администрация осигурява технически дейността на органите на местната власт и на специализираната администрация и извършва дейности по административното обслужване на гражданите, физическите и юридическите лица.

Общинската администрация се ръководи от кмета на общината. Кметът на община Никола Козлево упражнява общо ръководство и контрол на общинската администрация и представлява общината.

Администрацията е структурирана в дирекции, отдели и звена, а за определени задачи се привличат външни лица в качеството им на експерти и консултанти. Дейността на общинската администрация се осъществява от държавни служители и лица, работещи по трудово правни отношения.

Администрация пряко подчинена на кмета:

Заместник кмет на община; Заместник кмет на община ; Кметски наместник с.Красен дол; Кметски наместник с. Векилски; Секретар на община; Финансов контрольор; Секретар на МК БППМН; Главен архитект.

Заместник-кметовете подпомагат Кмета на общината, съобразно конкретно възложените от него функции чрез Длъжностни характеристики или Заповеди.

1.Заместник-кмет по:

Образование и култура; ВиК и енергоснабдяване; Транспорт и съобщения; Общинска собственост и стопански дейности; Екология и чистота; ПМС 66 / 1996 по съответните ресори; Европейски и национални програми, свързани с горепосочените ресори.

2. Заместник-кмет по:

Устройство на територията и строителство; Социални дейности и подпомагане; Здравеопазване; Вероизповедания; Масова физкултура, спорт и младежки дейности; ПМС 66 / 1996 по съответните ресори; Европейски и национални програми, свързани с горепосочените ресори.

Секретарят на общината осъществява административното ръководство, като ръководи, координира и контролира функционирането на общинската администрация за точното спазване на законите и подзаконовите нормативни актове.

Финансов контрольор, който осъществява контрол по Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, контролира изпълнението на бюджетните средства и оказва методична помощ на звената от бюджетната сфера, дава становища по документи, свързани с финансовата дейност на общинската администрация;

Секретар на МК за БППМН – организира и контролира цялостната дейност на МК за БППМН; налага възпитателни мерки по ЗБППМН, организира оказването на социална подкрепа и съдейства на малолетните и непълнолетните пред институции в общината (ДСП, съд, прокуратура, следствие, НО, медии, училища и др.).

Главният архитект ръководи, координира и контролира дейностите по устройственото планиране, проектирането и строителството на територията на общината и издава административни актове съобразно правомощията, предоставени му по Закона за устройство на територията.

Изборни длъжности и органи по чл.19 от Закона за администрацията

Кмет на община

Кмет на населено място с. Вълнари;

Кмет на населено място с. Пет могили;

Кмет на населено място с. Църквица;

Кмет на населено място с. Крива река;

Кмет на населено място с. Цани Гинчево;

Кмет на населено място с. Хърсово;

Кмет на населено място с. Ружица;

Кмет на населено място с.Каравелово;

Общинската администрация извършва административни услуги при спазване на принципите на законност, бързина, достъпност и икономичност на производството по предоставяне на тези услуги и спазва изискванията за качествено и удобно за физическите и за юридическите лица административно обслужване.

Дирекциите са структурни звена на ръководство, организация и контрол в съответните сфери от работата на общинската администрация и осъществяват дейност в рамките на предоставените им правомощия и функции, определени в нормативните актове и този правилник.

Структурните звена на общинската администрация участват в изготвянето и реализирането на проекти за привличане на средства от национални и международни програми и фондове, за развитие на инфраструктурата и подпомагане дейностите на общината, както и при разработване и реализиране на съвместни програми и проекти с неправителствени организации.

Дирекция „Финансово-стопански дейности и административно обслужване”

В дирекцията се разработва и се организира изпълнението и отчета на общинския бюджет. Извършват се финансово-счетоводни дейности по изготвянето на обобщени счетоводни отчети за изпълнение на бюджета и контрол за правилното разходване на средства.

Дирекцията организира разработването и изпълнението на програми и проекти, отразяващи общинската политика в областта на икономическото развитие и инфраструктурата.

Изпълняват се контролни дейности по прилагането на наредбите на Общинския съвет.

Извършва се цялостната организация и управление на общинската собственост.

Извършва административно обслужване по ГРАО.

Организирана е в една дирекция „Финансово-стопански дейности и административно обслужване”. Тя осъществява дейност по:

1. Бюджет, счетоводство и финанси.
2. По юридически и правни въпроси.
3. По гражданската регистрация и административното обслужване.

В състава и влизат:

Директор на дирекция; Главен счетоводител; Старши юрисконсулт; Старши експерт /Стопански дейности и общинска собственост/; Старши експерт /Гражданската защита, ОМП и сигурност на информацията/; Главен специалист „Банкови операции”; Главен специалист "ТРЗ и бюджет"; Старши специалист "Счетоводство"; Старши специалист "Счетоводство и каса"; Старши специалист „ГРАО”; Специалист „Счетоводство”; Специалист „Счетоводство”; Специалист „Човешки ресурси”; Специалист "Административно обслужване"; Специалист "ОбС".

Специализирана администрация

Специализираната администрация подпомага осъществяването на правомощията на кмета на общината, свързани с неговата компетентност.

Изпълнява политиката на общината по организацията и осъществяването на техническото обслужване на физическите и юридическите лица, свързани с УТ в съответствие с действащата нормативна уредба.

Чрез своите експерти и специалисти осъществява правомощията на кмета, произтичащи от законите и други нормативни актове в областта на образованието и културата, социалните дейности, екология, защита на потребителите.

Изпълнява политиката на общината по организацията и осъществяването на техническото обслужване и специализираните дейности, свързани с изпълнението на проекти, финансирани от ЕС.

Специализираната администрация е организирана в една дирекция с 27 щата.

Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти”

Директор на дирекция ; Старши експерт /Европроекти и обществени поръчки/; Главен специалист "Инвеститорски контрол и незаконно строителство"; Главен специалист "УТ и незаконно строителство"; Главен специалист "МДТ" ; Главен специалист "Деловодство";

Главен специалист "Автопарк"; Главен специалист "Технически сътрудник кметство" ИРМ с. Пет могили; Старши специалист "МДТ" ; Старши специалист "МДТ"; Специалист "УТ";

Специалист „Защита на потребителите и контрол на общински пазари"; Специалист "Технически сътрудник кметство" ИРМ с. Вълнари; Специалист "Технически сътрудник кметство" ИРМ с. Цани Гинчево; Специалист "Технически сътрудник кметство" ИРМ с. Хърсово; Специалист "Технически сътрудник кметство" ИРМ с. Ружица; Специалист "Технически сътрудник кметство" ИРМ с. Крива река; Специалист "Технически сътрудник кметство" ИРМ с. Каравелово; Специалист "Технически сътрудник кметство" ИРМ с. Църквица; Специалист „Образование и култура”; Специалист „Европроекти, обществени поръчки и ИТ”; Специалист "Екология и опазване на горите"; Специалист "Етнически и интеграционни въпроси и социални дейности"; Специалист "Протокол на ОбС"; Специалист "Младежки дейности и спорт"; Домакин; Шофьор.

Общинският съвет е приел Харта на клиента с цел предоставяне на гражданите на качествени услуги по бърз, ефикасен и прозрачен начин. Регламентирани са 19 вида услуги по гражданската регистрация и състояние и 45 вида услуги, свързани с териториалното и селищното устройство, предоставени от дирекция „Устройство на територията и специализирани дейности”. Дейността на общинската администрация се осъществява от държавни служители и служители по трудово правоотношение.

Служителите в общинската администрация осъществяват своята дейност в съответствие със Закона за държавния служител, Кодекса на труда, подзаконовите нормативни актове и Правилника за вътрешния трудов ред;

Длъжностите в общинската администрация се заемат от лица с професионална квалификация, включваща задължителна минимална степен на завършено образование и професионален опит, определени със закон.

Ръководителите на административните звена ръководят, организират, контролират, координират, отчитат и носят отговорност за дейността на съответното структурно звено в съответствие с определените в този правилник функции. Те изпълняват и други задачи, определени от кмета на общината в кръга на дейността им.

Дейността на общинската администрация се контролира и утвърждава от Общинския съвет, който има 11 члена, представители на различни политически партии и на различни териториални и социални общности. Към Общинския съвет функционират пет постоянни комисии:

1. Постоянна комисия „Бюджет и финанси, управление на общинската собственост, стопански дейности, общински предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала“
2. Постоянна комисия „Административно-правно обслужване, устройство на територията, европейски проекти и програми“

3. Постоянна комисия „Просвета, образование, култура, младежки дейности и спорт, здравеопазване и социална политика“

4. Постоянна комисия „Законност и обществен ред, преодоляване и разкриване на конфликт на интереси, жалби и сигнали, антикорупция“

5. Постоянна комисия „Етнически и интеграционни въпроси, вероизповедания, евроинтеграция, международно сътрудничество, взаимодействие с неправителствени организации“.

Основен елемент за постигането на стратегическите цели на Общината е капацитетът на общинската администрация.

Определящи фактори за оценка на административния капацитет са: квалификацията на служителите в администрацията; взаимодействие, организация и координация, както и координация с други институции, граждански структури и администрации на общинско, областно и национално ниво; гъвкава и адаптивна структура; взаимодействие с гражданското общество в управлението.

Гражданите имат все по-големи очаквания към институциите, свързани с подобряване качеството на предоставяното обслужване и гарантиране на по-висок стандарт на живот на населението, както и осигуряване на повече публичен контрол върху тяхната дейност.

Необходима е администрация, която да е в състояние още на ранен етап да анализира и дефинира възникващи проблеми в обществото, да предлага мерки за тяхното разрешаване и да ги осъществява успешно.

Анализът показа, че е необходимо още да се работи за тяхната мотивираност и ангажираност за постигането на стратегическите цели на общината.

Повишаването на капацитета на общинската администрация по отношение на планирането, изпълнението и отчитането на стратегически програми и проекти се фокусира главно върху Структурните фондове на ЕС.

В тази връзка е необходимо повишаване капацитета на общинската администрация за планиране, изпълнение и мониторинг на публични политики, базиран на данни чрез провеждане на практически обучения.

Прозрачното и ефективно управление на процесите в Община Никола Козлево е ключов елемент за изграждане на обществено доверие, насърчаване на сътрудничеството, стимулиране на иновациите и подобряване управлението на публичните средства.

Анализът на административния капацитет на Общинска администрация дава представа за областите, в които има нужда от специално внимание и грижа, за да се изгради администрация с висока степен на образование, професионална компетентност и ясно изразени личностни качества на служителите в нея.

От направеното специализирано проучване сред администрацията на община Никола Козлево се очертаха следните основни слабости и съответно картина в какво направление е необходимо да се работи за изграждане на компетентна, инициативна администрация, способна да повиши жизнения стандарт на жителите на Общината.

Образованието на екипа е ключово за компетентността на даден служител.

По степен на образование:

Като кметовете, които са изборни длъжности :10% с висше образование, 63% са със средно образование и 27% с основно образование.

По отношение на степен на образование: на обща администрация

47% са с висше образование, степен магистър;

13% са с висше образование, степен бакалавър;

40% са със средно образование

По отношение на степен на образование: на специализираната администрация

10% са с висше образование, степен магистър;

17% са с висше образование, степен бакалавър;

67% са със средно образование и

6% са с основно образование

Въз основа на специална анкета, направена само сред общинска администрация:

- 70% от общинска администрация нямат завършени допълнителни курсове за повишаване на капацитета;
- 20% не могат да опишат какви са конкретните им функции за заеманата длъжност;
- 35% смятат, че нямат нужда от обучение за изграждане на личностни качества;
- 30% имат нужда от специализирано обучение, свързано с повишаване на професионалната компетентност;
- 25% имат нужда от специализирано обучение за ефективно справяне с възраженията;
- 20% имат нужда от изграждане на умения за говорене и презентиране пред аудитория;
- 15% имат нужда от умения за изграждане на лидерски качества и умения за работа в екип.

За по-ефективна работа на общинска администрация е необходимо провеждане на специализирани обучения, свързани с:

- ***Мотивацията на кадрите в състава на Общинска администрация;***
- ***Компютърна грамотност, работа с офис пакет - особено за кметовете по населени места;***

- ***Стимулиране на повишаване на образователната степен;***
- ***Специализирани обучения за изграждане на личностни качества и комуникационни умения;***
- ***Стимулиране на самообразование и самоусъвършенстване;***
- ***Въвеждане на система за атестация.***

В "Стратегията за развитие на електронното управление (ЕУ) в Република България 2014–2020 г.", визията за електронно управление в страната до 2020 г. е развита в няколко пункта:

- Въведени ефективни бизнес модели в работата на администрацията – от рутинни дейности, към услуги за гражданите и бизнеса;
- Изградена цифрова администрация, структурирана в съответствие със съвременните управленски технологии и постиженията на информационните и комуникационните технологии;
- Осъществена оперативна съвместимост на национално ниво – от фрагментирани и затворени, към интегрирани и технологично независими решения;
- Изграден механизъм за координирано планиране и реализиране на всички инициативи за развитие на електронното управление;
- Осигурено предоставяне на административни услуги през единния портал на електронното управление по всяко време, от всяко място и чрез различни устройства.

Основните стратегически цели на документа са свързани с предоставянето на качествени, ефективни и леснодостъпни електронни услуги за гражданите и бизнеса, трансформирането на администрацията в цифрова посредством интеграция на информационните процеси, популяризирането и участието. Стратегията е основата, върху която се разработват секторните и общински стратегии за е-управление. Предвижда се секторни стратегии да се разработят и изпълнят за образованието, здравеопазването, културата, земеделието, полицията, митниците, регионалното развитие и благоустройството, общините и др.

Все още е-управлението в страната не е изградено напълно и не обхваща всички услуги, предлагани от публичната администрация. Платформата, представляваща единен сайт на българските институции – egov.bg, обединява сайтовете на различни ведомства и дава възможност за по-лесен достъп до всички активни е-услуги, които предлага публичната администрация в страната, но тя също е в процес на разработване и се допълва въвеждането на системи за управление на качеството, със специален акцент върху европейската Обща рамка за самооценка (CAF).

- 13.79% от администрациите нямат система за документооборот;
- 15.69% от администрациите нямат система за правно-информационни услуги;

- 31.03% от администрациите не са въвели система за управление на човешките ресурси;
- 3.97% от администрациите нямат система за труд и работна заплата;
- 3.62% от администрациите нямат електронна счетоводна система;
- 43.45% от администрациите нямат система за управление на база данни;
- 55.86% от администрациите нямат WEB базирани системи за управление на документи, потоци и съдържание.

Законът за електронно управление изисква от административните органи при предоставяне на електронни административни услуги, еднократно събиране на данни и тяхното многократно използване и произтичащото от това задължение административните органи да не изискват документи от граждани, информация за които е налична в административен орган. В Държавната агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ) са предприети мерки за запознаване и осигуряване на предпоставки за спазване на нормативната уредба от администрациите, както и осъществяване на контролни функции за повишаване на предоставянето и насърчаване на използването на ЕАУ.

Въвеждането на система за измерване удовлетвореността на потребителите е част от мерките за подобряване на административното обслужване. Чрез нея се получава информация за оценката, която дават потребителите на извършените административни услуги и се установява връзка между тях и администрацията.

Наредбата за административното обслужване, предвиждаща проучването и измерването на удовлетвореността на потребителите да се извършва периодично, но не по-малко от веднъж годишно

7. АНАЛИЗ НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО

Първите исторически данни за населението в този край получаваме от гръцките историци Херодот (484-425г.пр.н.е. и Тукидид (460-425г.пр.н.е.). Те съобщават, че отвъд Хемус (Стара планина) са живели гетите, едно от най-големите тракийски племена. Около средата на V в.пр.н.е. гетите влизат в границите на Одриското царство.

Днешните земи, на които са разположени селата от община Никола Козлево, са свързани с времето на тракийското племе ГЕТИ, Римската империя, следи от времето на Първата българска държава със столица Плиска, с османското владичество и съвременната история.

Шуменска област е забележителен преди всичко като район, който е бил център на политически и духовния живот на Първата българска държава от нейното създаване и развитие до процъфтяването и упадъка й. Хилядолетия по-рано тук е имало живот, за който свидетелстват много недвижими културни ценности. Към най-ранните НКЦ се отнасят пещерите и селищните могили. Пещерите са естествени закътани скални

навеси или пещери, в които е намерил убежище първият обитател на този край още около 3000 г.пр.н.е.

Селищните могили са от същата епоха. По повърхността на могилите има изобилни културни останки: късове от мазилки на колиби и пещи, оръдия на труда от камък, кремък и кост, фрагменти от най-различни по техника и предназначение съдове, хромели, кости от животни и др.

От досегашните проучвания на могилите в този район е установено, че много от тях произхождат от каменно-медната епоха. Проучванията на пещерите и селищните могили дават ценни сведения за най-ранния период на човешкото общество в този край на нашата страна (от 3000 до 1800г. пр.н..) и установяват връзки с племената живели отвъд Дунава, в Тракия и Мала Азия.

По своя характер и епоха обектите са разпределени в следните групи:

-Недвижими културни ценности от праисторията- пещери, селищни могили, селища на открито, некрополи (от 3000 до 1800г. пр.н.е.)

-Недвижими културни ценности от тракийската епоха - селища, крепости, некрополи (от края на второто хилядолетие пр.н.е. до II-I в.пр.н.е.)

-Недвижими културни ценности от античната и късноантичната епоха- селища градове, крепости, вили, каптажи, светилища, мостове, пътища, некрополи и др. (от I до VIв.)

-Недвижими културни ценности от ранното и късното средновековие- селища, крепости, езически храмове, църкви, манастири, некрополи, мостове и др. (от VII до XVв.)

-Надгробни могили.

Археологическо културно наследство

На територията на община Никола Козлево са открити 89 археологически обекта, от които 65 са с категория национално значение, 23 от тях са с местно значение и един обект без посочена категория.

От направения анализ на информацията за културното наследство открито в Община Никола Козлево, можем да систематизираме следните археологически обекти: Тракийски селища, антични селища, средновековни селища, могили и могилни насипи, средновековна крепост, селищни и надгробни могили, землено укрепление, тракийски и антични некрополи, пещи, църкви, вила Рустика, кариера за добив на керамика и култови ями.

Във фондовете на Регионален исторически музей(РИМ) Шумен се съхраняват движими културни ценности (ДКЦ) от проведените археологически проучвания на обекти:

Пещи за производство на битова керамика и Средновековна крепост в землището на с. Каравелово;

Могилен некропол в м. Казан чеир с. Пет могили;

Средновековно селище м. Бадалъците в с. Хърсово.

Списъкът с регистрираните археологически паметници е публикуван в "Каталог на археологическите паметници на Шуменски окръг" и "Материали за картата на Средновековната българска държава", като включва обектите, преминали пререгистрация в Археологическата карта на България - АКБ (от 2010 г. Тече пререгистрация на всички археологически паметници на територията на Република България.

Съгласно разпореждане на МС №1711 от 22.10.1962г. всички селищни и надгробни могили, както и отбранителните валове са обявени за Паметници на културата с национално значение.

Съгласно Чл.146 ал.3 от Закона за културното наследство (ЗКН) Недвижимите и движимите археологически обекти имат статут на културни ценности с категория съответно национално значение или национално богатство до установяването им като такива по реда на този закон.

В списъка на недвижимите културни ценности НКЦ с категория "Национално значение" съгласно на ЗКН е Землено укрепление с. Вълнари, м. "Асар Хендек", 2 км южно, ДВбр. 46/ 1970 г.

В резултат на проведени теренни проучвания е установено заличаване, разораване и неоткриваемост на голяма част от археологическите обекти, определени като такива на територията на община Никола Козлево.

Списък на обектите, за които има GPS координати:

1. Могилен насип - с.Вълнари

Обект НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен.

Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен: Географски координати WGS 84: B=43° 37' 34.90" L=27° 13' 28.10"

2. Могилен насип - с.Вълнари

Обект НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Теренно проучване 2015 г. Обектът се намира на около 1,5км източно от с. Вълнари. Могилата попада в поземлен имот с №000316 по КВС. Географски координати WGS 84: B=43°36' 11.90" L=27°14' 22.50"

3. Пещи за производство на битова керамика- с. Каравелово

Обект НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен, регистриран в АКБ с рег.№10001891. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен: Географски координати WGS 84:B=43°33'13.70", L=27°17'37.40"

4. Средновековна крепост- с.Каравелово

Обект НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен, регистриран в АКБ с рег.№10001893. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен: Географски координати WGS 84:B=43° 33' 06,30" L=27° 17' 59,90"

5. Надгробна могила- с. Красен дол

Обект НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен, регистриран в АКБ с рег.№10001893. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен: Географски координати WGS 84:B=43° 30' 01.30" L=27° 15' 00.50"

6. Селищна могила в двора на Митю Стойков-с. Красен дол

Обект НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84:B=43° 30' 30.30" L=27° 16' 01.90"

7. Надгробна могила - с. Никола Козлево

Обект НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен, регистриран в АКБ с рег.№10001155. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен: Географски координати WGS 84:B=43°34'00.14" L=27°12'16.40"

8. Надгробна могила 1 - с. Пет могили
9. Надгробна могила 2- с. Пет могили
10. Надгробна могила 3- с. Пет могили
11. Надгробна могила 4- с. Пет могили
12. Надгробна могила 5- с. Пет могили
13. Надгробна могила 6- с. Пет могили
14. Надгробна могила 7- с. Пет могили

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектите се намират на около 300м южно от селото и попадат в ПИ № 000410 по КВС с НТП - овощна градина, общинска частна собственост.

Обектите са локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен: Географски координати WGS 84:B=43°33'27.65" L=27°21'01.50"

15. Вила Рустика - с. Пет могили

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84: B=43°33'38.70" L=27°18'25.00"

16. Могилен некропол - с. Пет могили

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84:B=43°33'49.90" L=27°18'20.60"

17. Могилен насип - с. Пет могили

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84:B=43°33'40.80" L=27°21'33.20"

18.Могилен насип - с. Пет могили

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84:B=43° 33' 32.20" L=27° 20' 35.80"

19.Могилен насип - с.Пет могили

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84: B=43°34'08.3" L=27°20'44.70"

20.Надгробна могила - с. Ружица

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен, регистриран в АКБ с рег.№10001156. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен: Географски координати WGS 84: B=43°33'47.84" L=27°09'29.20"

21.Могилен насип - с. Ружица

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84: B=43° 33' 24.20" L=27° 09' 11.90"

22.Селищна могила - с. Хърсово

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84:B=43°30'31.80" L=27°12'48.2"

23.Могилен насип -с. Цани Гинчево

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84: B=43°37'49.7" L=27°16'54.6"

24.Могилен насип -с. Цани Гинчево

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84: B=43°37'42.7" L=27°15'33.3"

25.Могилен насип -с. Цани Гинчево

Обекти НКЦ от списъка, предоставен от РИМ-Шумен. Обектът е локализиран със следните координати предоставени от РИМ-Шумен:
Географски координати WGS 84: B=43°37'35.0" L=27°15'33.8"

От общо 89 обекта на археологическото културно наследство, са открити и

проучени 25 обекта, 53 обекта не са локализирани и не са открити при направеното теренно проучване на база представените описания, а 11 обекта са унищожени. Голяма част от археологическите ценности са разположени в неурбанизираните територии.

По селища археологическите обекти са разпределени както следва:
с. Вълнари - 4 обекта;
с. Каравелово - 3 обекта;
с Красен дол - 4 обекта;
с. Крива река - 7 обекта;
с. Никола Козлево - 6 обекта;
с. Пет могили - 10 обекта;
с. Ружица - 8 обекта;
с. Хърсово - 7 обекта;
с. Църквица - 8 обекта.

Художествено културно наследство

Художественото културно наследство в Община Никола Козлево се състои от един обект: Църква "Св. Параскева" - с. Хърсово

Историческо културно наследство

От предоставения списък на РИМ-Шумен, на територията на Община Никола Козлево има 17 обекта - възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885г., 1912-1913г., 1915-1918г., 1944-1945г.

Архитектурно-строително културно наследство

По данни на НИНКН архитектурно-строителното културно наследство на Община Никола Козлево е представено от два обекта: къщи намиращи се в с. Никола Козлево, които при теренно проучване не са открити.

ИЗВОДИ

Обектите на археологическото наследство са със сравнително ниска степен на проученост, което има огромно значение за формиране на политики за устойчиво развитие;

Археологическите културни ценности са застрашени от бавна физическа деградация, причинена от природни фактори (изветряване, ерозия и др.), от липса на редовни консервационно-реставрационни дейности, от лошокачествени намеси, от иманярски набези;

Липсва стратегия и визия за устойчивото развитие на културното наследство в Община Никола Козлево;

Туристическата инфраструктура в общината не е развита;

Земеделската дейност не е отчитала наличието на археологически недвижими културни ценности на територията на Общината, в резултат на което голяма част от тях са увредени или унищожени- заличаване на могили и селища;

В повечето случаи археологическите обекти, въпреки своето ключово значение и културна стойност- представляват непривлекателна гледка.

8. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕЛИЩНАТА МРЕЖА И ЖИЛИЩНИЯ СЕКТОР

Жилищният фонд в община Никола Козлево се характеризира със старо строителство, като 58% от жилищните сгради са с гредоред. Една от основните причини за изключително малкия брой новопостроени сгради през последните 30 години са ниските доходи на населението, високата безработица, свитият пазар на труда, липсата на инвеститори, ниската квалификация на работната ръка и миграцията на населението.

Таблица 47. Жилищни сгради в община Никола Козлево

ЖИЛИЩНИ СГРАДИ КЪМ 31.12.2019 Г. ПО ПЕРИОДИ НА ПОСТРОЯВАНЕ В ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО				
				(Брой)
Община, населени места	**Жилищни сгради общо**	**Периоди на построяване**		
		1991 - 2000 г.	**2001 - 2010 г.**	**от началото на 2011 г.**
Общо	**2422**	**18**	**12**	**-**
с. Векилски	110	-	1	-
с. Вълнари	441	8	7	-
с. Каравелово	155	-	1	-
с. Красен дол	67	-	-	-
с. Крива река	159	2	2	-
с. Никола Козлево	296	2	-	-
с. Пет могили	475	2	-	-
с. Ружица	131	-	-	-
с. Хърсово	168	1	-	-

с. Цани Гинчево	189	1	-	-
с. Църквица	231	2	1	-

Източник: Отдел „Статистически изследвания“ – Шумен

Таблица №48. Жилищни сгради и жилища по показатели

ЖИЛИЩНИ СГРАДИ И ЖИЛИЩА КЪМ 31.12.2019 Г. В ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО		
		(Брой)
Община		**Жилищни сгради / жилища**
Жилищни сгради общо		**2422**
Жилищни сгради по конструкция		
	панели	9
	стоманобетон	4
	тухлени с бетонна плоча	282
	тухлени с гредоред	1399
	други	728
Жилища по форма на собственост		
	държавни или общински	26
	частни - на юридическо лице	14
	частни - на физическо лице	2434
Жилища по брой на стаите		
	едностайни	37
	двустайни	483
	тристайни	925
	четиристайни	640
	петстайни	270
	шест и повече стаи	119
	Жилища на 1000 човека от населението	391,02
	Среден брой лица на едно жилище	2,56

Източник: Отдел „Статистически изследвания“ – Шумен

9. АНАЛИЗ НА ВРЪЗКАТА НА ОБЩИНАТА СЪС СЪСЕДНИТЕ ТЕРИТОРИИ ИЗВЪН АДМИНИСТРАТИВНИТЕ Й ГРАНИЦИ, КОИТО ИМАТ ПОТЕНЦИАЛ ДА ВЛИЯЯТ ВЪРХУ РАЗВИТИЕТО НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА И ТЕРИТОРИИТЕ В РАМКИТЕ НА ОБЩИНАТА

През общината преминават 4 пътя от Републиканската пътна мрежа на Република България с обща дължина 47,888 км:

- Път III-207 (о.п. Шумен – Девня) – Ветрино – Калоян-Векилски- Кочмар-Тервел-Алеково-(о.п. Силистра- о.п. Дулово) от км 29+000 до км 35+900. Дължина 6,900 км.
- Път III-701 (о.п. Шумен – Девня) – Секулово – Тодор Икономово- Никола Козлево – Хърсово-Стоян Михайловски – Нови пазар –(о.п. Шумен –Девня) от км 23+300 до км 43+500. Дължина 20,200 км.

- Път III-2073 Векилски – Пет могили – Никола Козлево от км 0+000 до км 9+341, дължина 9,341 км и от км 9+341 до км 12+753, дължина 3,412 км.
- Път III-2075 (Векилски – Кочмар) – Орляк –Зърнево – Цани Гинчево – Никола Козлево от км 8+932 до км 16+967. Дължина 8,035 км.

Съседни общини на Никола Козлево са:

-на юг – община Нови пазар;

-на запад – община Каолиново;

-на североизток – община Тервел, област Добрич;

-на югоизток – община Вълчи дол, област Варна;

Общината остава сравнително далече от основни транспортни коридори, което до голяма степен ограничава възможностите за привличане на инвестиции и потенциала за реализацията на по-сериозни инфраструктурни проекти в региона.

Община Никола Козлево поддържа активни канали за комуникация с администрациите на съседните общини и винаги е демонстрирала готовност за сътрудничество и партньорство за реализация на съвместни проекти от всякакво естество.

10. SWOT-АНАЛИЗ

За целите на стратегическата част на ПИРО, SWOT-анализът е разработен по основни сектори на социално-икономическата система на общината – стопански сектор, човешки ресурси, инфраструктурно развитие и опазване на околната среда.

Такава детайлизация на SWOT-анализа ще позволи по-реалистичното формулиране на визията и приоритетите на ПИРО, както и голямата конкретизация на отделните дейности и мерки в него.

Наличието на едни и същи силни страни в SWOT – анализа на различните стопански сектори ще е индикатор за това, че общината през новия планов период трябва да се стреми да се възползва максимално от тези силни страни, за постигане на т.нар. мултипликационен ефект, който е в основата на интегрирания подход в регионалното и пространствено планиране. Това означава още, че общината приоритетно трябва да насочва ограничените си ресурси именно в посока засилване на силните страни, както и към преодоляване на слабите страни, разкрити чрез секторните SWOT – анализи, особено ако е открита повторяемост на тези слаби страни в тях. Известно е правилото на SWOT- матрицата, че силни страни, съчетани с благоприятни възможности, са предпоставка за постигането на по-голям ефект от планираните дейности; силни страни, в съчетание със заплахи от околната среда, са в състояние в голяма степен да намалят, да компенсират неблагоприятните последствия. И обратното: Слаби страни, съчетани с благоприятни възможности в средата, значително

ще намалят очаквания ефект от предприеманите мерки. Най-лошата ситуация обаче би била, ако се съчетаят слаби страни със заплахи от средата. Тогава се получават и най-големите загуби, т.нар. мултипликационни „дефекти“.

SWOT – анализ на стопански сектор

Силни страни	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Благоприятно географско положение	3.1
2. Добри природно-климатични условия за развитие на земеделие	4.6
3 Екологично чиста природа	4.9
4. Обновена техническа база в земеделието	4.0
5.Наличие на производствен опит и традиции в селското стопанство	4.5
6.Голям относителен дял на обработваемата земя, нисък дял на ерозиралите земи	4.3
7.Развита транспортна инфраструктура (жп гара, автомобилен транспорт и комуникации)	3.5
8.Наличие на природни забележителности и исторически и архитектурни паметници, които правят общината атрактивна за различни форми на туризъм	2.7
9. Добри условия за инвестиции-наличие на свободни и евтини терени за строителство, трудови ресурси, изградена инфраструктура и комуникации).	4.5
10.Добри транспортни връзки между населените места.	4.6

Слаби страни	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Голям брой маломерни имоти и разпокъсана собственост	4.0
2. Незадоволителна образователно-квалификационна структура на заетите лица	4.3
3. Монокултурно растениевъдство	4.1

4. Влошени демографски показатели	4.8
4. Липса на преработващи предприятия	4.6
6. Липса на иновации в земеделието	4.0
7. Малки по размер животновъдни стопанства	4.3
8. Разрушени хидромелиоративни мрежи и съоръжения	4.0
9. Ниска производителност на труда	4.2
10. Дефицит на предприемаческа култура, знания и умения	4.4
11. Ниски доходи на голяма част от населението	4.6
12. Липса на крупни инвеститори/работодатели	4.5
13. Липса на активна политика за привличане на инвеститори в местната икономика	4.2
14.Липса на специализирано земеделско училище на територията	4.7
15. Обезлюдяване на малките населени места	4.9
16.Липса на значими транспортни коридори	4.7

Възможности	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Подобряване на условията за кредитиране в икономиката	3.5
2. Промените на ОС политика на ЕС, насърчаващи зеленчукопроизводството и трайните насаждения	4.1
3. Възстановяване на традициите в овощарството и зеленчукопроизводството	4.3
4. Възстановяване и развитие на модерно поливно земеделие	3.7
5. Развитие на алтернативно/биологично земеделие	4.1
6. Развитие на културно-исторически, рекреационен и еко туризъм	3.8
7. Привличане на външни инвестиции на базата на свободни и евтини терени за строителство, трудови ресурси, изградена инфраструктура и комуникации	4.2
8. Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с модернизация на производството и повишаване конкурентоспособността на местната икономика	4.6

9. Провеждане на насърчителна държавна политика по отношение на МСП и земеделието	4.3
10. Макроикономическа стабилност, устойчиви стойности на валутен курс и сравнително ниска инфлация	3.8
11. Привличане на съфинансиране от външни източници за решаване на проблеми на територията чрез развитие на формите на публично-частно партньорство	3.6

Заплахи	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Риск от природни бедствия и лоши климатични условия	3.5
2. Интензивни деструктивни промени в демографската ситуация на територията	4.8
3. Силна външна конкуренция и фалиране на дребните селскостопански производители	4.0
4. Затруднен достъп до финансов ресурс и неадекватна държавна политика в областта на земеделието	3.9
5. Липса на достатъчно инвестиции от страна на производителите	3.9
6. Слабата и недостатъчно активна намеса на държавата за подпомагане на селското стопанство	4.3
7. По-висока субсидирана подкрепа за земеделие в съседни страни, извън ЕС	4.2
8. Засилване на конкуренцията от страна на европейски стоки и услуги	4.1
9. Непокриване на ветеринарно-санитарните изисквания за производство на животновъдна продукция	4.3

От SWOT- анализа на стопанския сектор е видно, че Община Никола Козлево не разполага с голям набор от уникални, безспорни и силно въздействащи предимства (силни страни), на които безусловно да разчита. Това е така, защото такива силни страни са характерни за специфични общини с благоприятно местоположение или наличието на значими природни, исторически или културни обекти. Това предполага

координирани и непрестанни усилия на местно ниво, с които тези възможности да се подсилват и мултиплицират, както и интензифициране на връзките на общината със съседните ѝ територии, извън нейните административни граници, имащи потенциал да влияят върху развитието на населените места и териториите в рамките на общината..

На практика, водещите силни страни са тези, свързани с развитието на земеделието и еко туризма. Това ще са и лостовете, които трябва максимално да се използват в плановия период 2021-2027 г.

Най-съществените слаби страни, за отстраняването на които трябва да се работи много методично, са: «Незадоволителна образователно-квалификационна структура на заетите лица», «Липса на крупни инвеститори/работодатели», «Обезлюдяване на малките населени места», „Ниски доходи на населението“, „Влошена демографска характеристика“ и др.

Идентифицираните възможности са вече добре познати и общината и местните заинтересовани страни са демонстрирали, че при определени условия биха могли да се възползват от наличието им, напр. «Диверсификация на селското стопанство», «Развитие на еко туризъм», «Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с модернизация на производството и повишаване конкурентоспособността на местната икономика» и др.

Заплахите визират преди всичко сериозни макроикономически негативни събития, от които общината може да се предпази само в партньорство на регионално или национално ниво. Особено сериозна е заплахата от: продължаваща «по-висока субсидирана подкрепа за земеделие в съседни страни, извън ЕС», «природни бедствия и лоши климатични условия» и «непокриване на ветеринарно-санитарните изисквания за производство на животновъдна продукция».

SWOT- анализ на сектор човешки ресурси

Силни страни	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Наличие на образователна инфраструктура и материална база	4.2
2. Наличие на свободна и евтина работна ръка	4.0
3. Наличие на междуетнически диалог	4.0

Слаби страни	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 –**

	маловажен фактор)
1. Намаляване на броя на заетите лица	4.2
2. Увеличаване на дела на безработните и зависимите от социална подкрепа	3.9
3. Тенденция за формиране на устойчива структурна безработица в общината	4.3
4. Ниско образователно равнище на населението и отсъствие на квалифицирани човешки ресурси (нисък дял на придобилите висше и средно образование спрямо средните стойности за областта и по-висок дял на лицата с основно и начално образование)	4.6
5. Трайно негативни демографски тенденции	4.6
6. Ниско развита община по показател индекс на човешко развитие	4.4
7.Недостатъчно въвличане на обществеността при решаването на въпроси от общинско значение	3.8

Възможности	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Достъп до европейско финансиране на проекти и програми за развитие на човешките ресурси	4.1
2. Бурно развитие на информационно-комуникационните технологии	4.5
3. Развитие на системите за дистанционно обучение	3.5
4. Подобряване на образователното равнище на малцинствата и социално-слабите	3.4
5. Интензивно развитие на местния административен капацитет и потенциал	4.0
6. Участие в програми за обучение на работното място, програми за професионално обучение	3.8
7. Оптимизиране на образователната система спрямо потребностите на пазара на труда	4.5

Заплахи	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 –**

	маловажен фактор)
1.Задълбочаване на демографските проблеми	4.9
2.Нарастващо отчуждаване между публичните институции и гражданите, политическа апатия и неразвито гражданско съзнание	4.7
3.Влошаване на образователната и професионална структура на заетите по отношение на новите технологии	4.6
4.Обедняване и маргинализиране на малцинствените групи	4.5

От направения SWOT анализ на човешките ресурси могат да се направят следните изводи:

 Силните страни с подобаваща тежест и устойчивост са малко;

 Известна стабилност в тази сфера осигурява преди всичко „Наличие на образователна инфраструктура и материална база“

Слабите страни са преобладаващи и изключително сериозни. Сред тях с най-голяма тежест се очертават: „Трайно негативни демографски тенденции“, „Тенденция за формиране на устойчива структурна безработица в общината“ и „Ниско образователно равнище на населението и отсъствие на квалифицирани човешки ресурси“.

Възможностите са сериозен потенциал за растеж ако бъдат използвани: „Бурно развитие на ИКТ“ и „Оптимизиране на образователната система спрямо потребностите на пазара на труда“.

В условията на намаляващо население и трудова сила двигател за разширяване на границите на производствените възможности и увеличаване потенциала за създаване на допълнителна стойност е подобрената ефективност на човешкия потенциал. Трансформацията и ефективността на човешкия капитал зависи от развитието на качествено образование, по-ефективно обвързване с нуждите на пазара на труда, нова система за ранно професионално ориентиране и развитие, така и от целенасочени усилия за повишаване на качеството и модернизация на средното образование, като цяло в контекста на процеса на дигитализация, развитие капацитета на учителите и въвеждане на по-ефективни форми на обучение.

Факторът „образовано население” следва да се постави като основополагащ за развитието на района, заедно с другите политики за социално-икономическо и инфраструктурно развитие, доколкото те са взаимосвързани.

И двете идентифицирани заплахи са много сериозни и минимизирането на

последствията трябва да бъдат резултат на мащабна и резултатно ориентирана политика в редица сфери на общественото развитие.

SWOT- анализ на сектор развитие на инфраструктурата и опазване на околната среда

Силни страни	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Развита транспортна инфраструктура	4.4
2. Балансирана (компактна) селищна мрежа	4.1
3. Добра транспортна свързаност между общинския център и съставните села	4.3
4. Осигуреност с питейна вода на населението.	4.4
5. Добро състояние на атмосферния въздух, почвите и повърхностните води	4.7
6. Съхранена разнообразна природа	4.5

Слаби страни	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Липса на канализация в населените места и на пречиствателна станция за отпадни води	3.7
2. Амортизирана урбанизирана среда (занемарено благоустройство, незавършено строителство на обекти, особено в малките населени места)	3.7
3. Незадоволително състояние на третокласната и четвъртокласната пътна мрежа	4.1
4. Амортизирани хидромелиоративни съоръжения	3.7
5. Незадоволително състояние на инфраструктурата на здравеопазването	4.2

Възможности	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Изградена високоскоростна интернет свързаност	4.6
2. Подобряване осигуреността на общинска администрация с устройствени схеми и стратегически планови документи	3.7

3. Въвеждане на съвременни технологии, позволяващи реализацията на мерки за енергийна ефективност	3.8
4. Подобряване на свързаността със съседните общини	3.7
5. Подобряване на техническата инфраструктура	4.1
6. Подобряване на туристическата инфраструктура	4.2
7. Повишаване на инвестиционната активност за използване на алтернативни енергоизточници – слънчева енергия, вода, както и природен газ	4.3

Заплахи	**Оценка(5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор)**
1. Промяна в националната политика за финансиране на инфраструктурата, която да лиши общината от достъп до финансов ресурс	3.1
2. Забавяне на процеса на децентрализация на управлението в страната	3.4
3. Намаляване на субсидиите и целевите трансфери от централния бюджет за общината	4.1
4. Пренебрегване на грижите към природното и културно-историческо наследство, благоустройството и инфраструктурните мрежи поради липса на достатъчно ресурси за поддържането им.	4.5

От направения SWOT анализ в областта на инфраструктурата и околната среда се оформят следните изводи:

Качеството на отделните елементи на инфраструктурата е задоволително, но все още далеч от съвременните показатели. Високо са оценени като силни страни осигуреността на населението с питейна вода, както и доброто състояние на важни екологични компоненти на жизнената среда: състояние на атмосферния въздух, почвите и повърхностните води.

В същото време състоянието на третокласната и четвъртокласна пътна мрежа е сравнително лошо и значителни участъци от нея се нуждаят от рехабилитация. Наличната енергийна инфраструктура също се нуждае от реконструкция. Водопреносната система в голямата си част е амортизирана и е причина за загуби на питейна вода и за влошаване на нейното качество. Канализационна система не е

изградена. Налице са проблеми с нерегламентираните сметища, опазване на чистотата в населените места, благоустрояването и озеленяването им.

По отношение на възможностите се очертава известен скептицизъм, като това преди всичко се дължи на сериозния финансов и времеви ресурс, който е необходим за съществена промяна в състоянието на жизнената среда. Във връзка с това с най-висока тежест от заплахите е оценена и опасността от намаляване на субсидиите и целевите трансфери от централния бюджет за общината.

11. ВЗАИМОВРЪЗКИ НА АНАЛИЗА С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ ХОРИЗОНТАЛЕН СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА РАЙОНИТЕ НА НАЦИОНАЛНО НИВО ОТ НАЦИОНАЛНИЯ ЦЕНТЪР ЗА ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ

Хоризонталният социално-икономически анализ на районите на национално ниво от Националния център за териториално развитие е изготвен за нуждите на:

а)Оперативна програма за регионално развитие и други програми, финансирани със средства от ЕСИФ;

б) Националната стратегия за регионално развитие на Република България;

в) Регионалните планове за развитие на районите от ниво 2;

г) Националната концепция за пространствено развитие;

д) Регионалните схеми за пространствено развитие на район от ниво 2 за периода след 2020 г.

Основната цел на анализа е насочена към подобряване на интеграцията между секторните политики в полза на регионалното развитие и икономическия растеж и обвързването им с националното пространство. Социално-икономическият анализ на районите поставя основите на секторните анализи по отношение на общите параметри на развитие, но не може да ги замени.

Извършеният анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на Община Никола Козлево във връзка с подготовката на Плана за интегрирано развитие на общината през плановия период 2021 – 2027 г., показва силни взаимовръзки с проведения през 2019 г. хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво от Националния център за териториално развитие.

Тези взаимовръзки могат да се открият по отношение на:

1. Тематичния обхват на хоризонталния социално-икономически анализ на районите на национално ниво и тематичния обхват на анализа на икономическото,

социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Никола Козлево.

Тематичният обхват на хоризонталния социално-икономически анализ покрива основни тематични направления на ПИРО: икономическо развитие; демографски анализ; инфраструктурно развитие; развитие на социалната сфера и човешките ресурси (образование, здравеопазване, социални услуги, заетост и безработица, пазар на труда); инвестиции; култура и културно наследство; екологично състояние и рискове, административен капацитет;

2. Методологията и методиката на извършване на социално-икономически анализ на районите на национално ниво и анализа на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Никола Козлево;

3. Основните източници на достоверна информация и данни за разработване на двата анализа;

4. Времевия обхват на анализите;

5. Резултатите и изводите от извършения социално-икономически анализ на районите на национално ниво и анализа на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Никола Козлево.

Налице е единство или сходство в основните изводи от двата анализа:

1. Демографската ситуация не предполага оптимистични прогнози. Демографската ситуация в страната и в общината се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението, намаляваща раждаемост и задържащо се високо равнище на общата смъртност, отрицателен естествен и механичен прираст. Влошен е общият коефициент на възрастова зависимост. Неблагоприятни са тенденциите в структурата на населението, като това в трудоспособна възраст (между 15 и 64-годишна възраст) намалява значително, а абсолютният и относителен дял на населението на възраст над 65 години нараства. Поради намаляване на раждаемостта в абсолютни стойности намалява населението до 14 годишна възраст, което води до намаляване на броя на учениците и налага закриването на отделни учебни заведения. Наложителна е реорганизация на системата за предучилищно и училищно образование, като се осигури равен достъп до образование за всички и се предотврати отпадането на децата от училище. Основен фактор за дела на отпадналите ученици както в страната, така и в общината е наличието на трайно емигриращи и сезонно работещи в чужбина семейства;

2. Неравномерното разпределение на населението по области в страната и по населени места в Община Никола Козлево ще продължи. Ако не се вземат спешни мерки за осигуряване на заетост и подобряване на условията на живот, ще се ускорят процесите на обезлюдяване на малките населени места;

3. Пазарът на труда в страната и в общината показва известно подобрение. Налице е тенденция за нарастване на коефициента на икономическа активност и на коефициента на заетост както за страната като цяло, така и за община Никола Козлево. Коефициентът на безработица намалява. Ситуацията през 2020г. с пандемията COVID 19 доведе до влошаване на тези показатели, но това ще бъде влияние с временен ефект. Тенденцията със застаряването на населението обаче рефлектира върху размера и качеството на трудовите ресурси. Застаряването на работната сила в условия на динамичен пазар на труда с постоянно променящи се изисквания към квалификацията и професионалните умения на заетите, поражда необходимостта от насърчаване на ученето през целия живот. Сравнително ниски са стойностите на показателя население на възраст 25-64 години с висше образование, като за Община Никола Козлево те са по-ниски както спрямо този показател за страната, така и за Североизточен район като цяло;

4. Степента на регионално развитие зависи изключително от развитието на градовете. В конкретния случай определящо за развитието на Община Никола Козлево е развитието на общинския център. Никола Козлево обаче е слабо урбанизирана община и попада в групата общини, които според Закона за регионалното развитие са обект на целенасочена подкрепа. В тези райони общините и населените места се обезлюдяват с по-бързи темпове, задълбочават се негативните демографски тенденции, затруднява се функционирането на пазара на труда, на системите на здравеопазването, образованието и социалните услуги. Населението в тези райони с неговите демографски характеристики е по-уязвимо и по-застрашено от бедност и от по-голям риск от социално изключване;

5. Здравеопазването трудно преодолява системните си слабости. Сериозен проблем в здравеопазването е отдалечеността на отделни малки населени места от мястото на предлагане на медицинска помощ (първична, специализирана, болнична, спешна и неотложна). Повишаването на здравната култура, особено сред малцинствените групи, които се характеризират с ограничен достъп до здравни услуги, е сериозно предизвикателство;

6. Социалната система покрива широк спектър от услуги, предоставени в общността и в специализирани институции за нуждаещите се групи от населението и ориентирани към пълноценно удовлетворяване на потребностите им в среда, по-близка до домашната;

7. Инвестициите в спортна инфраструктура са инвестиции в здравето на нацията;

8. Културните прояви и културните институции са с богати традиции, а ролята на културата като фактор за подобряване качеството на живота и за постигане на устойчиво развитие непрекъснато нараства. Читалищата, като призната обществена културна институция, имат специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните културни ценности;

9. Културното наследство е основен извор на национална идентичност. Характерно за културата в районите на България и в Община Никола Козлево е нейното многообразие, проявяващо се в недвижимите и движимите културни ценности, в „нематериалното културно наследство". Сравнително малко са реализираните проекти за реставрация, адаптация и социализация на археологическите и природни забележителности;

10. Техническата инфраструктура е структуроопределяща за териториалното развитие. Доизграждането на автомагистралите ще осигури по-рационална пространствена организация на транспортната мрежа, а за Община Никола Козлево от голямо значение за ускоряване на социално-икономическото развитие ще има подобряването на междуобщинската транспортна инфраструктура. Въпреки съществените усилия за подобряване на енергийните характеристики на сградите - частни и публични, все още разхищението на енергия в сградния фонд в страната и в общината е много голямо. В програмите за енергийна ефективност е необходимо да се залагат мерки не само за подобряване на енергийните характеристики на сградите, но и за подобряване на ефективността на сградните инсталации. Сериозен проблем за страната и за общината е високото ниво на загуби на вода, което показва неефективно използване и разхищение на ресурсите от питейна вода, дължащо се преди всичко на амортизацията на водопреносната мрежа. Процесът на отвеждане и пречистване на отпадъчните води изостава;

11. Широколентовият достъп до интернет е един от основните инструменти за подобряване на икономическото и социално благосъстояние на населението и за преодоляване на териториалните дисбаланси в страната и в общината. Разпространението на широколентовия достъп позволява и прави лесно достъпни икономическите и социалните ползи от информационните и комуникационните технологии (ИКТ), свързани и с преодоляване на пречките в разстоянието и развитието, особено на по-отдалечените населени места;

12. Компонентите на околната среда са в относително добро състояние;

13. Територията на страната и на общината се отличават с голямо биоразнообразие, защитени зони и защитени територии;

14. Климатичните промени и природните бедствия заплашват да се превърнат в реална пречка пред икономическото и социално развитие на регионите и на общината;

15. Предимства и неусвоен потенциал съществуват в почти всички сектори на социално-икономическия живот на страната и на община Никола Козлево, и др.

Наличието на тези взаимовръзки показва общия характер и важността на разкритите проблеми както на регионално, така и на общинско равнище. планиране. Това потвърждава необходимостта от единен подход и съгласуване на стратегическите планови документи на всички равнища – национално, регионално и местно, за тяхното най-ефективно разрешаване през плановия период 2021 – 2027 г.

ЧАСТ II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г

ВИЗИЯ:

Да превърнем Община Никола Козлево от изостанал селски район в развиващ се район с добри икономически, социални и екологични условия в населените места, с оптимална среда за развитие на бизнеса и за пълноценна реализация на човешкия фактор.

чрез: интегрирано развитие на местната икономика, на техническата и на социалната инфраструктура; опазване на околната среда; създаване на условия за пълноценна реализация на човешкия фактор и осмисляне живота на всички жители и особено на младите хора; ефективна местна администрация и финансов мениджмънт.

Стратегически цели:

Стратегическа цел I: Развитие на конкурентноспособна местна икономика;

Стратегическа цел II: Изграждане на ефективна техническа инфраструктура за постигане на устойчиво развитие;

Стратегическа цел III: Осигуряване на необходимата среда за развитие на човешките ресурси в общината;

Стратегическа цел IV: Повишаване ролята на местната власт за ускоряване развитието на общината.

На посочените стратегически цели съответстват следните ***основни приоритети*** на ПИРО, насочени към потенциала за развитие на община Никола Козлево:

Приоритет 1. Растеж на икономиката на общината и постигане на конкурентоспособност, намаляване на безработицата и подобряване стандарта на живот на хората;

Приоритет 2. Развитие на инфраструктурата като фактор за стабилизиране на икономическите и социалните процеси в населените места на общината;
Приоритет 3. Развитие на социалната сфера, на човешките ресурси и подобряване на жизнената среда;
Приоритет 4. Изграждане на ефективна и прозрачна администрация и финансов мениджмънт в Община Никола Козлево

В съответствие с използването на интегрирания подход за планиране на регионалното и пространственото развитие, стратегическите цели и приоритетите в ПИРО са съгласувани и предвиждат взаимодействието с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на общината, залегнали в Общия устройствен план за развитие на територията.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево е разработен като част от общата система от стратегически документи, установена със законодателните разпоредби и в рамките на националната политика за регионално развитие и е в унисон с предвижданията на Националната концепция за пространствено развитие и другите секторни политики в страната.

Целите и приоритетите на ПИРО са определени в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие на по-високите нива, като са обвързани с постигането на конкретни резултати за територията на община Никола Козлево. Те отразяват местните потенциали за развитие и са съсредоточени върху решаването на конкретните проблеми на общината. Приоритетите, дефинирани в ПИРО, логически произтичат от аналитичната част на документа, като са фокусирани върху конкурентните предимства на общината. Всеки от приоритетите е свързан със съответна стратегическа цел и представлява по-краткосрочна и конкретна цел, която води до постигането на по-общата стратегическата цел.

Основните приоритети на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021– 2027 г. се декомпозират на конкретни мерки и дейности за тяхното постигане.

Първи основен приоритет: **Растеж на икономиката на общината и постигане на конкурентоспособност, намаляване на безработицата и подобряване стандарта на живот на хората**

Конкретните мерки/дейности по първи основен приоритет са следните:

Мярка	**Дейност**
1.1. Привеждане на плановия процес и на стратегическите планови документи на	

общината в съответствие с приоритетите на ЕС, на страната и на СИРП	
1.2. Поддържане на регулационните планове, кадастралните и специализираните карти за устройствено планиране на територията на Община Никола Козлево	
1.3. Изработване на общ и подробни устройствени планове с оглед преодоляване липсата на съгласуваност между устройственото и стратегическото планиране на територията	1.3.1. Изработване на ОУП 1.3.2. Изработване на подробни УП
1.4.Поетапно изработване на многослойна географско-информационна система (ГИС модел), като инструмент за пространствен анализ	
1.5.Провеждане на политика за привличане на нови инвестиции за развитие на икономиката на общината	
1.6.Съдействие на бизнеса за поддържане и създаване на нови работни места	
1.7. Провеждане на регулярни срещи на ръководството на общината с представители на бизнеса при изготвяне на инвестиционните програми	
1.8.Подобряване на публично – частното партньорство във всички сфери на социално-икономическия живот	
1.9. Изготвяне и разпространение на информационни материали, ориентирани към потенциални инвеститори, промотиращи общината и възможностите за инвестиции	
1.10. Разработване на Инвестиционен профил на Община Никола Козлево и представянето му на Интернет-сайта на общината	
1.11.Подпомагане на животновъдството чрез доразвиване на обособената зона за отглеждане на животни в Община Никола Козлево	
1.12. Предоставяне на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд за развитие на говедовъдство, овцевъдство и козевъдство	

1.13. Подкрепа на фермерите за увеличаване площите на трайните насаждения	
1.14. Подкрепа на фермерите за разширяване на площите за оранжерийно и полско зеленчукопроизводство	
1.15. Осигуряване на терени за постоянни и временни пчелини на пчеларите	
1.16. Подкрепа на фермерите за увеличаване на добивите от единица площ в резултат на прилагане на модерни земеделски практики	
1.17. Съдействие на фермерите за провеждане на обучения за стимулиране на биологичното земеделие	
1.18. Съдействие на фермерите за разширяване на площите, предназначени за развитие на биологично земеделие	
1.19. Осигуряване на необходимите площи в общинския пазар за реализация на земеделската продукция	
1.20. Подкрепа на фермерите в общината за организиране на обучения относно европейските изисквания и стандарти в животновъдството и условията за реализация на животновъдната продукция на пазарите на Общността	
1.21. Организиране, съвместно с Областна дирекция по безопасност на храните – Шумен, на информационна кампания за въвеждане и сертифициране по HACCP на фермите в общината	
1.22. Идентифициране на подходящи общински сгради и терени за стопанска дейност с възможности за продаване, отстъпване на право на строеж, даване под наем или концесия, както и предоставяне за безвъзмездно ползване	
1.23. Институционална и логистична подкрепа за разширяване на съществуващи и разкриване на нови производства	
1.24. Разработване на дългосрочна общинска стратегия за устойчиво развитие на туризма	

1.25. Изграждане и функциониране на туристически информационен център в с. Никола Козлево	
1.26. Разработване на годишни програми за развитие на туризма и създаване на консултативен съвет по туризъм към кмета на община Никола Козлево	
1.27. Създаване на нови туристически обекти, услуги и продукти	
1.28. Обособяване на пространството около язовира до с. Каравелово като атрактивна зона за туризъм, отдих, спорт и културни мероприятия	
1.29. Ремонт и възстановяване на храма „Свето Рождество Богородично” - с. Красен дол и включването му като подходящ обект за туризъм	
1.30. Разширяване на легловата база на туризма в общината	
1.31. Разработване на проекти по общински, национални и Оперативни програми на ЕС с туристическа насоченост, в т.ч. и на съвместни проекти относно туризма с други общини	
1.32. Рекламиране на туристическите продукти на общината на туристически борси и изложения. Включване на туристически обекти и събития в туристически маршрути на други общини	
1.33. Взаимодействие и членство на общината в туристически организации и сдружения за управление на туристическия район	
1.34. Представяне на културното, историческо и археологическо наследство чрез атракции и средствата на новите технологии.	
1.35. Издаване на категорийна символика – Удостоверение и табела на категоризирани туристически обекти	

1.36. Разработване на рекламни материали за туристическите обекти и събития в общината	
1.37. Обособяване на зона за туризъм, отдих и културни мероприятия в местността „Чибуклията“ край с. Хърсово	
1.38. Обособяване в с. Никола Козлево на зона за прилагане на интегриран подход	
1.39. Осигуряване на широколентов достъп до Интернет	
1.40. Партньорство с общините Каолиново, Венец, Нови пазар и Каспичан за учредяване на Местна инициативна група	

Втори основен приоритет: **Развитие на инфраструктурата като фактор за стабилизиране на икономическите и социалните процеси в населените места на общината**

Конкретните мерки и дейности по втори основен приоритет са следните:

Мярка	**Дейност**
2.1.Изграждане и подмяна на водопроводи в населените места	
2.2. Подобряване на енергийната ефективност на административна сграда на община Никола Козлево	
2.3. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Батак", с. Пет Могили	
2.4. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Хан Крум", с. Пет Могили	
2.5. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Васил Левски", с. Никола Козлево	
2.6. Поетапна рехабилитация на улични мрежи и тротоари в населените места със съпътстваща подмяна на водопроводната мрежа по тях, съгласно годишните инвестиционни програми	
2.7. Обособяване на места за паркиране встрани от главни улици	
2.8. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Васил Коларов", с. Вълнари	
2.9. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Цар Калоян", с. Вълнари	

2.10. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ана Маринова", с. Хърсово	
2.11. Основен ремонт на ул. "Братя Драганови", с. Никола Козлево	
2.12. Основен ремонт на ул. "Чолаковка" /участък II/, с. Никола Козлево	
2.13. Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти	
2.14. Основен ремонт Общински път SHU1060 /III -7005, Изгрев/ Тъкач – Сини вир – Граница общ. (Каолиново-Никола Козлево) – Крива река /III - 701/ - от км. 14+800 до км. 15+400	
2.15. Ремонт и оборудване на читалища в общината	
2.16.Ремонт и модернизация на общински сгради – здравни участъци	
2.17. Реконструкция и рехабилитация на общински път SHU2101/III- 701 Тодор Икономово – Хърсово/Никола Козлево – Ружица – Хърсово/III-701, в община Никола Козлево.	
2.18.Текущ ремонт и поддръжка на сградата на общината	
2.19. Подмяна водопроводни тръби ул. "Братя Драганови", с. Никола Козлево	
2.20. Подмяна водопроводни тръби ул. "Дочо Михайлов", с. Никола Козлево	
2.21. Подмяна водопроводни тръби ул. "Чолаковка", с. Никола Козлево	
2.22. Подмяна водопроводни тръби ул. "Жеко Овчаров", с. Никола Козлево	
2.23. Аварийно-възстановителни дейности на джамия, с. Църквица	
2.24. Ремонт на ДГ "Зорница", с. Никола Козлево	
2.25. Проектиране на улици в с. Църквица: ул. "Кирил и Методий", ул. "Ленин", ул. "Вела Пискова", ул. "Ивайло" и ул. "Дружба"	

2.26. Проектиране на улици в с. Вълнари - ул. "Гр. Узунов"	
2.27.Модернизация на отоплителните системи в кметствата	
2.28.Изграждане на улично осветление, където липсва такова, в населените места на общината	
2.29.Надграждане на системата за видеонаблюдение на територията на общината и осигуряване свързаността й с РУ на МВР – Каолиново	
2.30. Проектиране на улици в с. Пет могили: ул. "Ленин", ул. "Васил Левски", ул. Шейново, ул. „Н. Вапцаров" и ул. "Борис I"	
2.31. Проектиране на улици в с. Цани Гинчево: ул. „Иван Вазов“ и ул. "Марица"	
2.32. Проектиране на улици в с. Крива река: ул. "Явор", ул. "Тича" и ул. "Дунав"	
2.33. Периодична подмяна на уличното осветление с енергоспестяващи осветителни тела	
2.34.Приемане на годишни програми за ограничаване на рисковете от бедствия и аварии	
2.35.Разработване на дългосрочна енергийна програма на Община Никола Козлево за период 2021–2027 г.	
2.36. Изпълнение на проекти по енергийна ефективност	2.36.1.Изпълнение на проекти за саниране на обществени сгради 2.36.2.Изграждане на съвременни отоплителни системи
2.37. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ленин" в с. Църквица	
2.38. Реконструкция и рехабилитация на ул."Вела Пискова" в с. Църквица	
2.39. Реконструкция и рехабилитация на ул." Ивайло" в с. Църквица	
2.40. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Дружба" в с. Църквица	

2.41. Изграждане на възобновяеми източници на електрическа енергия в района на с. Никола Козлево , с. Вълнари и с. Хърсово	
2.42. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ана Маринова"/участък 2/, с. Хърсово	
2.43. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Иван Вазов", с. Цани Гинчево	
2.44. Реконструкция и рехабилитация на ул. "Марица“, с. Цани Гинчево	
2.45. Ремонт на Здравна служба с. Никола Козлево	
2.46. Поддържане проводимостта на речните легла, включително в 500-метровата зона след язовирите	
2.47. Поддържане и експлоатация на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, отводнителни системи и полета, отводнителни помпени станции (ОПС)	
2.48. Ежегодни пролетни и есенни технически прегледи на хидротехническите съоръжения, приключващи с изготвяне на протоколи, в които се набелязват ремонтните и инвестиционни работи за следващата година	
2.49. Изготвяне на анализ на техническото състояние на всяка язовирна стена веднъж на три години	
2.50. Изготвяне и проиграване на аварийни планове на язовирни райони и обособяване на аварийни складове, оборудвани с необходимите техника и материали	
2.51. Изграждане на съвременни системи за оповестяване	
2.52. Ликвидиране на потенциално опасни язовири, чието техническо състояние не позволява по-нататъшната им експлоатация	
2.53. Изграждане и поддържане на дъждовна канализация	

2.54. Изграждане на канализационна система в с. Никола Козлево, с. Вълнари и с. Цани Гинчево.	
2.55. Изграждане на ПСОВ, обслужваща селата Никола Козлево, Вълнари и Цани Гинчево	
2.56. Въвеждане на алтернативни технологии за пречистване на битови отпадъчни води в малките населени места	
2.57. Изграждане на 3бр. проучвателни ядкови сондажа и 2 пункта за мониторинг в поземлен имот с идентификатор № 77582.0251 в землището на с.Хърсово	

Трети основен приоритет: **Развитие на социалната сфера, на човешките ресурси и подобряване на жизнената среда**

Конкретните мерки и дейности по трети основен приоритет са следните:

Мярка	**Дейност**
3.1.Участие на общината в програми, насочени към осигуряване на заетост на продължително безработни лица	3.1.1.Осигуряване на обучение за продължително безработни лица в общината 3.1.2.Осигуряване на работни места за временна заетост на участниците в обученията
3.2.Осигуряване на облекчен достъп до медицински услуги на всички жители на общината	3.2.1.Създаване на условия за профилактични прегледи по населени места с изнесени центрове 3.2.2. Изготвяне на график за осъществяване на профилактични прегледи с превантивна цел по селата от общината, съгласувано с МБАЛ – гр. Шумен 3.2.3.Осигуряване на медицински специалисти в здравните кабинети и в детските градини и училища
3.3.Провеждане на информационни и разяснителни кампании за повишаване на здравната култура на населението и превенция на хронични и епидемиологични заболявания	

3.4.Осигуряване на целодневно медицинско обслужване на деца и ученици в детските градини и училищата	
3.5.Включване на подрастващите в здравно-профилактични и образователни програми за подобряване на здравната, половата и общата култура	
3.6.Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от придобиване на образователен ценз с оглед бъдещата реализация на младежите от общината	
3.7.Подкрепа от страна на Общината за повишаване на квалификацията и привличане на млади учители в общинската образователна система	
3.8.Съдействие от страна на Общината за активно ангажиране на родителите и местната общност в изграждането на привлекателна и безопасна училищна среда	
3.9.Подкрепа от Общината на целодневната организация на обучение и възпитание	3.9.1.Организационно и логистично подпомагане на училищата за поетапното разширяване на целодневната ангажираност на учениците до 7 клас 3.9.2.Приемане на ежегодни програми за извънучилищни дейности
3.10.Подобряване на условията на обучение и спорт в учебните заведения ва общината	
3.11.Обогатяване на библиотечния фонд на училищата и читалищата в общината	
3.12.Създаване на дарителски фонд с участието на общината, бизнеса, НПО и др. за стимулиране на талантливи деца	

3.13.Изготвяне на програма и план за ограничаване броя на децата, които са необхванати и/или отпадат от училище	
3.14.Разработване и провеждане на активни политики за обхващане на всички деца в детските градини на общината	
3.15.Подкрепа от страна на Общината за пълноценно личностно развитие на подрастващите	3.15.1.Създаване на младежки клубове по места 3.15.2.Осигуряване на целогодишен достъп до спортни съоръжения за масов спорт и игра на децата и младежите
3.16.Активизиране работата на социалните работници в областта на образованието и здравеопазването на територията на общината	
3.17.Разработване на мерки за мотивиране на млади специалисти и семейства да работят и живеят в общината	
3.18.Разработване на политики за подобряване на социалния статус на рисковите групи	
3.19.Подпомагане на социално слаби граждани	
3.20.Изготвяне на карта на потребностите от социални услуги	
3.21.Участие на общината в програми и проекти със социална насоченост	
3.22.Обсъждане с НПО, граждани, заинтересовани лица и институции, на възможности за разкриване на нови социални услуги	
3.23.Подобряване на качеството и разширяване на услугата Домашен	

социален патронаж, в населените места на общината	
3.24.Изготвяне на база данни за лица с тежки увреждания, за включване в бъдещи проекти или включване на съответна услуга за финансиране като държавно делегирана дейност	
3.25.Разработване и провеждане на активни политики за интеграция на етническите общности	
3.26.Отпускане на безвъзмездна финансова помощ от общината на родителите при раждане на деца	
3.27.Развитие на жилищната политика, насочена към социално слаби граждани	3.27.1.Усъвършенстване на регламента и правилата при ползване на общински жилища 3.27.2.Поддържане на изградената материална база за настаняване на лица, пострадали от бедствия и аварии
3.28.Изграждане на детски площадки в населените места	
3.29.Изграждане на кътове за отдих и игри на открито	
3.30.Благоустрояване на централната част и на паркови територии в населените места	
3.31. Поддържане в добър вид на християнските и мюсюлмански гробищни паркове	
3.32.Поддържане и модернизация на спортните бази на територията на общината	
3.33.Кандидатстване по европейски програми за развитие на спорта в общината	
3.34.Разширяване дейността на спортните клубове с деца и юноши.	
3.35.Финансово подпомагане развитието на масов детско –	

юношески спорт и участието в турнири	
3.36.Подкрепа за спорта в училищата и обхващане на всички възрастови групи	
3.37.Финансиране на дейности от ежегодния Спортен календар	
3.38.Изграждане на мини футболно игрище в с. Никола Козлево	
3.39.Изграждане на зона за спорт, включваща фитнес на открито в с. Никола Козлево	
3.40.Изграждане на зона за отдих при язовир Каравелово.	
3.41.Разработване на дългосрочни програми за развитие на културното наследство в общината: джамията в с.Църквица, църква "Св.Параскева" – с.Хърсово, храм „Свето Рождество Богородично” - с. Красен дол, Храмът „Св. Вмчк Димитър“ с. Никола Козлево	
3.42.Обогатяване на изложбите на характерни носии и принадлежности в селата на общината	
3.43.Ежегодно подпомагане дейността на културните институции, чрез финансиране на културния календар на община Никола Козлево	
3.44.Стимулиране дейността на читалищата в малките населени места на общината	3.44.1.Ежегодна оценка на потребностите на читалищата по обективни критерии 3.44.2.Справедливо разпределяне на субсидията за дейността им 3.44.3.Включване на читалищата в проекти за подобряване на тяхната ефективност и материално-техническа база

3.45.Подкрепа от страна на общината за пълноценна интеграция и социализация на учениците от различните малцинствени групи	
3.46.Насърчаване активното участие на младите хора в превантивни програми и кампании за намаляване на престъпността, насилието и зависимостите	
3.47. Разширяване участието на млади хора в дейности, заложени в Общинския културен календар, Общинския спортен календар, младежка, клубна и читалищна дейност	
3.48.Разработване на политики за превенция на социалното изключване на хората в неравностойно положение и за активизиране на гражданското общество за толерантност и съпричастност към тях	
3.49.Разработване на политики за преодоляване на изолацията на маргинализираните групи и интегрирането им в обществото	
3.50.Провеждане на общинска образователна и здравна политика, ориентирана към етническите малцинства	
3.51.Осъществяване на програми за превенция на всички форми на насилие и подкрепа на жертвите на насилие	

Четвърти основен приоритет: **Изграждане на ефективна и прозрачна администрация и финансов мениджмънт в Община Никола Козлево**

Конкретните мерки и дейности по четвърти основен приоритет са следните:

Мярка	**Дейност**
4.1. Повишаване капацитета на общината за използване на европейски фондове	
4.2. Включване на гражданите, бизнеса и НПО в процеса на планиране на проектите	
4.3. Оптимизиране на системата за управление на финансовите и материални ресурси на общината	
4.4. Подобряване на контрола и гарантиране на прозрачност при изразходване на публичните средства	
4.5 Повишаване събираемостта на местните данъци и такси	
4.6. Прилагане на гъвкави форми за повишаване приходната част на бюджета	
4.7. Облекчаване административното обслужване на бизнеса	
4.8.Поетапно преминаване към електронно управление	
4.9.Подобряване качеството на административно обслужване на гражданите и бизнеса	
4.10. Разработване на програми за обучение на общинските служители, които изпреварващо да посрещат нуждите от обучение на персонала	
4.11. Повишаване ефективността на екипната работа на общинските служители	
4.12. Оптимизиране на системата на заплащане на общинските служители, съобразена с квалификацията и периодичното оценяване на резултатите от труда	

4.13. Изграждане на партньорства с организации на гражданите и на бизнеса	
4.14. Разработване на стратегия за управление на общинската собственост	
4.15. Ежегодно изготвяне и приемане на годишни програми за управление и разпореждане с имотите – общинска собственост	
4.16. Развитие на базисната инфраструктура на общинската собственост за подобряване на икономическия климат в общината	
4.17. Придобиване на нови имоти, свързани с подобряване и разширяване на общинската инфраструктура с пряко обществено значение	
4.18.Ежегодно застраховане на публичните и частни общински имоти с максимална икономическа ефективност на имущественото застраховане	
4.19. Подобряване качеството на осъществяваните услуги от общинските предприятия, при гарантиране на социална поносимост и реинвестиции в активите	
4.20. Ежегодна подготовка на оптимизирани годишни планове за ползване на дървесина от общинския горски фонд на община Никола Козлево	
4.21. Поддръжка на общинската дълготрайна декоративна растителност	
4.22. Ежегодно разработване и организиране на изпълнението на Годишен план за защита на горските територии на общината от пожари	

4.23. Разработване съвместно с ветеринарните власти на Общинска програма за контрол върху кучешката популация на територията на общината	
4.24.Осъществяване на контрол при изпълнението на дезинсекции, дератизации и дезакаризации в общината	
4.25.Изграждане на система за непрекъснат мониторинг върху изпълнението на ПИРО	
4.26.Въвеждане на цялостно управление на качеството на дейността на общинска администрация – Никола Козлево, вкл. чрез системи за управление на качеството	
4.27. Създаване на нови публично-частни партньорства в областта на публичните услуги и туризма	
4.28. Обогатяване на интернет страницата на общината с информация за младежки проекти, програми, обучение, стажуване, конкурси, мобилност на младите хора и др. възможности за развитие	
4.29.Популяризиране на доброволчеството в общината	
4.30. Подобряване на съвместната работа на общинска администрация с Българската православна църква, Мюфтийството и другите официални религии	4.30.1. Ремонт и поддържане на съществуващите духовни храмове в селата 4.30.2. Подкрепа и взаимодействие с Варненска и Великопреславска света митрополия и Районно мюфтийство Шумен 4.30.3.Съдействие за извършване на консервационни и реставрационни дейности на стенописите в църквите
4.31.Разнообразяване и обогатяване на културния календар	

4.32. Организиране на местни културни празници и инициативи, свързани с местните обичаи и традиции	
4.33.Участие на общината в съвместни културни мероприятия с партньорски организации в страната и в чужбина	
4.34. Увеличаване броя на спечелените проекти и относителния дял на привлечените средства от ЕС за съхраняване и развитие на културно-историческото наследство, традициите и занаятите	
4.35. Сключване на договори за партньорство с други общини в страната и в чужбина	
4.36. Интегриране с други общини в страната и в чужбина за разработване на съвместни проекти за икономическо развитие, туризъм, културно сътрудничество, екология и др.	

ЧАСТ III. ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Комуникационната стратегия като управленска категория включва всички инструменти и процеси, които помагат да се достави правилното послание към точните хора по максимално ефективен начин. Съставни части на всяка комуникационна стратегия са: целева аудитория; цел на комуникационната стратегия; принципи на стратегията; комуникационно послание; форми и канали на комуникация.

Целева аудитория на Комуникационната стратегия е населението на община Никола Козлево. Комуникационната стратегия трябва да повиши информираността на целевата аудитория за визията, целите, приоритетите и мерките на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г.

Основната цел на Комуникационната стратегия е да стимулира съпричастността и участието на населението на Община Никола Козлево и на структурите на гражданското общество, развиващи дейност на нейната територия, при разработването, приемането и изпълнението на ПИРО за периода 2021 – 2027 г. Едновременно с това е насочена и към подкрепа за изграждане на облик на Община Никола Козлево като активна страна в провеждането на политики за усъвършенстване на териториалното и пространствено развитие и формирането на позитивни нагласи към дългосрочното стратегическо планиране. Комуникационната стратегия се разработва в помощ на развитието и поддържането на ефективни взаимоотношения с гражданите и техните сдружения; неправителствените организации; външните инвеститори; бизнеса, който развива своята дейност на територията на общината; на осигуряването на информация, необходима за идентифициране на възникващи проблеми, повишаване нивото на разбиране, генериране на подкрепа за инициативите на местната власт за успешната реализация на ПИРО.

Комуникационното послание е, че ПИРО се разработва в интерес на всички групи от населението, за да се превърне Община Никола Козлево в развиващ се район с добри икономически, социални и екологични условия в населените места, в привлекателно място за живот, работа и почивка, с оптимална среда за развитие на бизнеса и за пълноценна реализация на човешкия фактор, и че само с широката обществена подкрепа и участие тази цел може да бъде постигната.

Основните принципи на комуникационната стратегия са: публичност и създаване на условия за провеждане на дебат; предоставяне на балансирана и обективна информация на целевата аудитория; осигуряване на възможност гражданите да изразяват своите очаквания и предложения; защита на обществения интерес; изграждане на съпричастност в населението и структурите на гражданското общество към проблемите на общината и мотивирането им за участие в нейното управление; прозрачност и информираност; ефективност на дейностите по стратегията.

Форми на комуникация при осъществяване на комуникационната стратегия са публични дискусии, презентации, фокус-групи, онлайн срещи, а основни комуникационни канали са интернет -страницата на общината и чрез кметствата по места.

Съгласно Закона за регионалното развитие, основни принципи, на които се основава провеждането на държавната политика за регионално развитие, са принципите на партньорство, публичност и прозрачност на всички нива, при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката за изпълнение на плановите документи. В съответствие със закона, основен принцип при разработването на Плана за интегрирано развитие на Община Никола

Козлево2021-2027 г. е принципът на партньорство, а чрез осигурената информация и публичност се гарантира неговият успех и широка обществена подкрепа.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. се разработва, обсъжда и съгласува със заинтересуваните органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината. Главната цел на действията за прилагане на принципа на партньорството е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на изработването и изпълнението на ПИРО за очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на неговата реализация.

Реалното участие на икономическите и социални партньори на Общината във всички етапи на разработване, изпълнение, наблюдение, оценка и актуализация на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. се препоръчва като задължително условие за успешната му реализация, защото:

1. Партньорите могат да имат важни знания в определена икономическа и социална сфера на развитие, която може да бъде слабо позната на общинските служители, които не са се сблъсквали често с конкретните проблеми;

2. Партньорите контролират капитала и човешките ресурси;

3. Партньорите са заинтересовани от развитието на своята община, защото икономическият растеж в общината означава и увеличение на техните доходи;

4. Участието на партньорите при подготовката, съгласуването, обсъждането и контрола на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на ПИРО;

5. Чрез участието на партньорите, ПИРО се обогатява както с друга гледна точка, освен тази на местната власт, така и с инструментите на гражданското общество, които се основават на прякото участие на гражданите и техните организации в управлението на общината.

Поддържането на изградените вече ефективни партньорства ще даде възможност в процеса на изпълнение да се постигне по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепи потенциалът за разкриване на нови пътища към привличането на средства.

Участието на обществеността в процесите по разработване, наблюдение, оценка и актуализация на ПИРО може да създаде благоприятни очаквания за бързото икономическо и социално развитие на община Никола Козлево. Положителните икономически очаквания могат да увеличат преките инвестиции и да увеличат въздействието на обществената политика.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. се разработи чрез прилагане на принципа на партньорство. Това включи информиране на всички заинтересовани страни. Даде се възможност за изразяване на мнения и представяне на предложения, както чрез формални и неформални работни срещи с по-тесен кръг участници, така и чрез работа във фокус-групи и организиране на публични дискусии със социалните и икономически партньори и гражданското общество.

Обменът на мнения и информация се състоя и чрез провеждане на анкети, вземане на интервюта, допитвания и отзиви, с кметовете и кметските наместници в населените места в общината, с общинските съветници, с представители на общинската администрация, на бизнеса, на образователните и социални институции, на неформални структури на гражданското общество, с граждани.

Спазването на принципите на партньорство и осигуряване на информация и публичност се осъществяват чрез следните конкретни действия:

1. Представяне в подходяща форма на информация за предвижданията на Плана за интегрирано развитие за периода до 2027 г., за ролята на гражданите и на бизнеса по отношение определянето на приоритетите за развитие на общината и реализацията им и очакваните резултати в икономическата, социалната сфера, в областта на човешките ресурси, на инфраструктурата и околната среда;

2. Фокусиране на вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проекти на тази основа в публичния сектор, насочени към подобряване на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса;

3. Разясняване на конкретните задачи, които стоят пред Кмета, Общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и гражданското общество за осигуряване на висока ефективност при изпълнението на ПИРО;

4. Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране на развитието на общината, за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност за общината;

5. Привличане на вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за реализация на ПИРО.

Основната цел на прилагането на принципите на информираност и публичност във връзка с ПИРО е да се повиши обществената осведоменост, както и прозрачността относно прилагането на мерките за местно развитие. Осигуряването на нужната информация и публичност е основна предпоставка за успешното разработване и

изпълнение на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г.

В началния етап на разработване на Плана обществеността беше приканена да споделя предложения за разработването на ПИРО в писмен вид, както и да присъства на организираните открити обсъждания на Плана от работната група по неговото изработване.

За целта на сайта на Общината бяха публикувани съответни съобщения, информиращи обществеността за стартирането на процеса на планиране, анкетна карта за предварително проучване на актуалните икономически, социални, инфраструктурни проблеми и проблемите на човешките ресурси в общината и за нагласите на жителите на общината за визията, основните цели и приоритети на ПИРО. Чрез кметовете по места бяха осъществени контакти с бизнеса, образованието, културата и гражданското общество. Резултатите от проведената анкета, допитванията, предварителните обсъждания са документирани и са на разположение на ръководството на общината и на работната група за последващи анализи, корекции и допълнения към ПИРО, като отворен стратегически планов документ за следващите 7 години.

Такъв подход трябва да се следва и при актуализирането и усъвършенстването на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. Възможностите на модерните телекомуникационни средства могат успешно да се използват в процеса на приобщаване на партньорите и широката общественост към приоритетите и целите на ПИРО. Откритите обсъждания на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. във всеки етап от неговото изпълнение могат да бъдат обявявани в пресата, самият ПИРО и неговите изменения да бъдат публикувани в Интернет-страницата на общината и други местни публични институции.

Основна отговорност за осигуряване на информация и публичност на процеса на разработване, съгласуване, актуализиране и изпълнение на ПИРО, имат Кметът на общината и Общинският съвет, в съответствие с техните компетенции. Но във всички етапи ще участват и ще се разпределят отговорности между всички групи партньори: териториални и местни административни структури на изпълнителната власт, икономически и социални партньори, НПО, граждански сдружения, широка общественост, като в зависимост от етапа, нивото на съучастие ще бъде в различна степен. Ще се прилагат и трите форми на взаимодействие между посочените групи: информиране, консултиране и съгласуваност, ангажираност и активно участие.

В процеса на изпълнение на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са годишните доклади и междинната оценка, както и последващата оценка

след края на периода на действие на ПИРО. Те ще бъдат изготвени и обсъдени при спазване и изпълнение на основните форми на взаимодействие за осъществяване на партньорства и осигуряване на публичност: информиране, консултиране и съгласуваност, и с активно участие на всички заинтересовани страни. Ще се публикуват на Интернет-страницата на Общината.

Важен фактор са действията на партньорите в процеса на реализация на Плана за избягване на потенциалните екологични рискове. В етапите на наблюдение и оценка на ПИРО е желателно активно участие на местните и регионалните екологични власти за своевременно координиране и комуникиране при разрешаване на потенциални „конфликти" между икономическото развитие на общината и околната среда.

ЧАСТ IV. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ – ПРИОРИТЕТНИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ:

ПИРО като стратегически документ интегрира регионалното и пространственото развитие и служи за определяне на актуалните потенциали за развитие на общината и населените места, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз.

В тази връзка определянето на приоритетни зони за развитие и прилагането на интегриран подход и сътрудничество с други общини и държавата при реализиране на потенциалите за развитие на общината ще доведе до повишаване благосъстоянието на общността и икономическото развитие на региона.

За реализирането на тази цел Община Никола Козлево ще насочи своите усилия за обособяването на такава зона за въздействие, чрез изграждането на

ЗОНА – ЦЕНТРАЛНАТА ЧАСТ НА СЕЛО НИКОЛА КОЗЛЕВО - ЗОНА С ПРЕОБЛАДАВАЩ СОЦИАЛЕН ХАРАКТЕР

1. Общи положения

Планът за интегрирано развитие на общината е пресечната точка на регионалното и устройственото планиране. Планът трябва да се разглежда като „микс" от териториално устройство – предвиждания и планове за социално-икономическо

развитие в тяхната комбинация и органична цялост. Става дума за мерки за подобряване на жилищната среда и на селищното планиране, които да бъдат съчетание от едната и от другата група решения.

Това означава, че мерките за социалната, икономическата и екологичната сфера трябва да бъдат определени и гарантирани със съответната устройствена основа.

Обобщеният извод, направен по отношение на тези територии с преобладаващо обществено предназначение, че те са относително хомогенни и с тенденция към обезличаване.

Зоната - **централната част на село Никола Козлево - зона с преобладаващ социален характер** е определена след сравнителен анализ между 11 аналогични зони във всички села на територията на община Никола Козлево.

2. Мотиви за избор на зоната

• Зоната представлява селска територия с преобладаващи обществено - обслужващи функции, с комплексни проблеми на застрояването, обитаването, транспортното и обществено обслужване, и незадоволително състояние на техническата инфраструктура;

• Зоната е със сграден фонд от различни типове жилищни и административни сгради с потребност от обновяване;

• Като местоположение село Никола Козлево се намира в западно-централния район на общината, в близост до с. Вълнари и е еднакво отдалечено от с. Цани Гинчево, с. Хърсово и с. Пет могили, което го прави средищен център за тези населени места;

• В сравнение с останалите села от общината, с. Никола Козлево има задоволителни демографски показатели. Това е причината в селото да функционира детска градина и средно училище;

• В близост е с Общинския център на община Каолиново;

• Липсват социални услуги за включване на изолирани/маргинални социални групи;

• Наличие на изградени и благоустроени елементи на обществено - обслужващата среда – обществени пространства, улично и алейно осветление, паркове и детски площадки;

• Във връзка път с. Никола Козлево – с. Тодор Икономово (община Каолиново), зоната ще бъде пресечна точка на пътнико- и товаропотока между Община Никола Козлево и община Каолиново;

• Лошото състояние на системите на техническа инфраструктура, улични, тротоарни и алейни настилки.

3. **Териториален обхват**

Зоната за интегрирано развитие: – централен площад на селото - е с концентрация на обществено – обслужващи сгради – Читалище, Кметство, магазини, заведения и други.

Територията е с преобладаващи обществени функции и няма концентрация на жилищни сгради, което обуславя ниската населеност.

4. Изводи от направения предварителен анализ

• С изключение на някои слаби опити за преструктуриране зоната може да се характеризира като такава с потенциал;
• Следва да се реализира идеята за зона за забавление и отдих;
• Остър е проблемът с местата за отдих и с парк за отдих. Площадните пространства в определена степен са занемарени;
• Културно – развлекателните обекти са със затихващи функции. Промяната на предназначението на тези сгради ще „облагороди" сегашния облик на центъра;
• Актуални по отношение на сигурността са развитието на видеонаблюдението и осветеността на района;

Приемствеността и последователността за стратегическото планиране и развитие за зоната формират приоритетните за разрешаване следните въпроси:
• Благоустрояване и подобряване на пешеходното движение;
• Подобряване качеството на живот в населеното място и региона, вкл. общественото обслужване, образователната, социална и здравна инфраструктура.

5. Мерки за преодоляване на приоритетните проблеми - обобщени предложения и идеи за инвестиционни проекти

1. Обособяване на пешеходна зона, благоустрояване и озеленяване на околните пространства;
2. Изграждане на паркова среда с места за отдих и забавления.

ЧАСТ V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ

Както е известно, интегрираният подход е един от новите моменти в регионалното и пространствено планиране през плановия период 2021 – 2027 г.

Интегрираният подход в стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие изисква да се търси и да се отчита не само локалният ефект от отделните мерки в Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. , но и да се държи сметка за възможния и съзнателно търсен мултипликационен ефект от тези мерки. Мултипликационният ефект е:

1. Интегрален;

2. Синергетичен, т.е. по-голям от сумата на ефектите от отделните мерки, ако последните биха се провеждали поединично, без връзка и взаимодействие с другите мерки;

3. Метричен и неметричен, като качествените ефекти в крайна сметка могат да доведат до подобряване и на метричните резултати от функционирането на социално-икономическата система;

4. Постоянно нарастващ, умножаващ се ефект. Реализиран в една сфера, винаги води след себе си пряко или косвено, до съответни ефекти и в други, по-близки или по-далечни, по-пряко или по-непряко свързани с конкретната сфера подсистеми. Макар да са относително самостоятелни, икономическата, социалната и инфраструктурната системи на територията на общината, процесите на реализиране на мерките в тези системи функционално се преплитат помежду си, зависят едни от други, предопределят се едни други. Така подобряване качеството на човешките ресурси и на инфраструктурата ще доведе до ускоряване развитието на икономиката; развитието на икономиката, от своя страна, ще позволи подобряване на инфраструктурата, повишаване качеството на човешките ресурси и мотивация на хората да останат и да работят в общината, повишавайки нейната привлекателност като предпочитано място за живот, труд и отдих. С подобен мултипликационен ефект ще бъдат и мерките, насочени към опазване и подобряване на околната среда.

Независимо от това, че всяка от посочените сфери има своите собствени цели, приоритети и бюджети, при интегрирания подход за развитие трябва да се държи сметка как тези институционално отделни елементи си въздействат взаимно. Принципът на интегрирания подход следва да бъде водещ при разработването на стратегическия раздел на ПИРО и съответно да бъде прилаган по отношение на всяка част от неговата структура.

Всичко това налага, както при формулирането, така и при изпълнението на мерките и дейностите в стратегическата част на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г., представени в Програмата за реализация на ПИРО, съзнателно да се търсят, да се разкриват и да се развиват интеграционните връзки на всички равнища, както вътре в общината, така и в нейната обвързаност с други територии, извън нейния обхват.

Програмата за реализация на Плана за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021 – 2027 г. е представена в **ПРИЛОЖЕНИЕ № 1.**

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г. представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на общината, докато Програмата за неговата реализация има

оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектите/проектните идеи за постигане целите на развитието. Програмата за реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г има за задача, на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, залегнали в ПИРО, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализацията му, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на ПИРО.

Основните структурни елементи на Програмата са мерките и проектите/проектните идеи по съответните приоритети на ПИРО. Програмата за реализация на ПИРО има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично, в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на ПИРО, с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението му и постигане целите и приоритетите за развитие.

Програмата за реализация на Плана за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021 – 2027 г. съдържа Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на Програмата (**ПРИЛОЖЕНИЕ №1А**).

Индикативният списък е изготвен по образец, регламентиран в Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. от м. март на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Индикативният списъкът с проекти, които са от по-голяма важност за развитието на общината и за постигане целите на ПИРО е неразделна част от Програмата за реализация, тъй като проектите по своята същност могат да представляват мерки, съвкупност от мерки или част от мерки за реализация на отделните приоритети. В този смисъл, включените в Приложение №1А проекти по съответните мерки могат да фигурират и в Приложение №1.

Условието за включване на конкретни проекти или проектни идеи в Приложение №1а е, че общината съвместно с партньорите са преценили, че:

а) съответният проект е от особена важност за развитието на общината и следва да бъде реализиран приоритетно и

б)съответният проект има известна степен на проектна готовност.

В тази връзка е възможно на етапа на изготвяне на ПИРО общината да няма готовност със списък съгласно приложение №1А, но той може да бъде добавен по-късно, при актуализация на Програмата за реализация на ПИРО. Индикативният списък с проекти може да бъде актуализиран, като нови проекти се включват при

спазване на принципа на партньорство, чрез съответните мерки от комуникационната стратегия.

Съгласно Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. от м. март на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Програмата за реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. съдържа и Индикативна финансова таблица (**ПРИЛОЖЕНИЕ №2**). Индикативната финансова таблица представлява обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г. и описва финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението на ПИРО. Ресурсите за реализацията на ПИРО включват всички планирани средства за реализацията на идентифицираните за развитието на общината мерки и проекти/проектни идеи. В този смисъл Индикативната финансова таблица включва в прогнозен план пълния обем на финансовите ресурси (собствени и привлечени) за инвестиции, текущи разходи, средства, получени като безвъзмездни помощи, субсидии (трансфери) или друг вид публични и частни средства и разходи, които ще бъдат реализирани на територията на общината и ще допринасят за развитието й през периода до 2027г., в съответствие с приоритетите и целите на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г.

Следва да се има предвид, че общата сума на посочените финансови ресурси, включително по отделните приоритети, е индикативна и може да претърпи корекции в зависимост от възприетите подходи и степента на изпълнение на приоритетите, промените в пазарните условия, необходимостта от гъвкаво управление и оптимизиране на предвидените средства, чрез преразпределение между отделните приоритети на базата на аргументирани промени в предвидените мерки и проекти.

Програмата за реализация на ПИРО и приложенията към нея подлежат на периодична актуализация с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране.

ЧАСТ VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

Измененията в климатичните фактори – глобалното затопляне, природните бедствия, рисковите територии и зони, дават отражение и върху разработваните концепции и стратегии за пространствено планиране, върху управлението на водите, земята и природните ценности.

Стратегическите документи в областта на околната среда на национално ниво поставят общи цели и редица изисквания, свързани с изменението на климата и адаптация към климатичните промени, които следва да бъдат съобразени с характерните особености и проблеми на всеки регион, област и община. През 2019 г. Правителството на РБългария одобри Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие, като на национално ниво разработването на стратегията е залегнало в Закона за ограничаване изменението на климата. Документът очертава стратегическата рамка и приоритетите по отношение на адаптацията към изменението на климата до 2030 г. Целта е да се намали уязвимостта на страната спрямо последиците от изменението на климата и да се подобри капацитетът за адаптация на екологичните, социалните и икономическите системи към въздействията на изменението на климата. Националната стратегия за адаптация към изменението на климата обхваща девет сектора - „Селско стопанство“, „Гори“, „Биологично разнообразие и екосистеми“, „Води“, „Енергетика“, „Транспорт“, „Градска среда“, „Човешко здраве“ и „Туризъм“. Част от документа е и разработеният План за действие, в който са определени целите и приоритетите за подобряване на капацитета за адаптация. В плана детайлно са разписани дейности за всеки от секторите, в това число необходим финансов ресурс, очаквани резултати, отговорни институции за тяхното прилагане. За първи път в България е изготвен и макроикономически анализ, в който са оценени социално- икономическите последици от въздействията от изменение на климата. Изчисленията показват, че ако не се предприемат действия, изменението на климата ще окаже негативно влияние във финансово отношение, като е възможно да ликвидира икономическия растеж на страната до 2050 г.

Адаптирането на подходите в планирането към измененията на климата в община Никола Козлево ще осигури запазването на екологичния комфорт в урбанизираните територии и намаляването на рисковете от природни бедствия - хидроложки, метеорологични, геофизични и биологични природни явления и бедствия.

В Община Никола Козлево през 2020 г. е направена екологична оценка на Общия устройствен план, която определя доколко и по какъв начин процесите на регионалното и пространствено развитие влияят върху състоянието на околната среда и качеството на живот на територията на общината, какви са основните проблеми,

свързани с изменението на климата и възможните мерки за тяхното решаване, какви дейности и съответно – ресурси ще бъдат необходими за това през съответния период на планиране.

Доколкото Общият устройствен план е документ с дългосрочна визия за развитие за 15-20 години напред, а Планът за интегрирано развитие на общината е с хоризонт 7 години, може да се приеме, че анализите, оценките, прогнозите и мерките в Доклада за екологична оценка на ОУПО относно ограничаване изменението на климата, адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия, са актуални и по отношение на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за плановия период 2021 – 2027 г.

Макар да не се предвижда разработване на предварителен доклад за екологична оценка на ПИРО, следва да се отбележи, че в съответствие с действащата нормативна уредба, при изпълнението на всяка от мерките в Плана за интегрирано развитие на общината, свързана с реализация на инвестиционни проекти, за които е задължителна ОВОС, такава ще бъде извършвана преди икономическата оценка, финансиране и стартиране на съответните обекти.

В Доклада за екологична оценка на ОУПО анализът на текущото състояние на околната среда е направен по основни компоненти: въздух; води; почви; ландшафт; биологично разнообразие – растителност, животински свят, защитени зони и защитени територии; отпадъци; вредни физични фактори. В този доклад са предвидени редица адекватни мерки за ограничаване изменението на климата, както и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия. Предвидените мерки са съобразени основно с:

1. Директивите на ЕС в областта на околната среда;
2. Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и Плана за действие;
3. Целите и приоритетите на програмите на Националния доверителен екофонд и Третия национален план за действие по изменение на климата, предвиждащи намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори;
4. Закон за защита при бедствия;
5. Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030;
6. Областния план за защита при бедствия на Област Шумен;
7. Общинския план за защита при бедствия, аварии и катастрофи на община Никола Козлево;
8. Общинската програма за опазване на околната среда на община Никола Козлево;
9. Общинската Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Никола Козлево 2015–2020 г;

10. Общинската Програма за насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници и биогорива за периода 2014-2020 г.;

11. Плана за енергийна ефективност на Община Никола Козлево за периода 2014-2024 г.

Предвидените мерки в Плана за интегрирано развитие на общината са напълно съобразени с набелязаните в Доклада за екологична оценка на ОУПО мерки за ограничаване изменението на климата, както и с мерките за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия.

Освен че всички мерки в ПИРО, косвено са съобразени и хармонизирани с набелязаните в Доклада за екологична оценка на ОУПО мерки за ограничаване изменението на климата, както и с мерките за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия, в ПИРО са набелязани и конкретни мерки в тази насока, с което се слага допълнителен акцент върху важността на проблема за ограничаване изменението на климата, за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия.

Тези мерки са:

1.17. Съдействие на фермерите за провеждане на обучения за стимулиране на биологичното земеделие;

1.19. Съдействие на фермерите за разширяване на площите, предназначени за развитие на биологично земеделие;

1.20. Подкрепа на фермерите в общината за организиране на обучения относно европейските изисквания и стандарти в животновъдството и условията за реализация на

животновъдната продукция на пазарите на Общността

1.22. Организиране съвместно с Областна дирекция БАБХ – Шумен на информационна кампания за въвеждане и

сертифициране по HACCP на фермите в общината

2.2. Подобряване на енергийната ефективност на административна сграда на община Никола Козлево

2.27.Модернизация на отоплителните системи в кметствата;

2.33. Периодична подмяна на уличното осветление с енергоспестяващи осветителни тела;

2.34. Приемане на годишни програми за ограничаване на рисковете от бедствия и аварии

2.35. Разработване на дългосрочна енергийна програма на община Никола Козлево за период 2021–2027 г.

2.36.1.Изпълнение на проекти за саниране на обществени сгради;

2.36.2.Изграждане на съвременни отоплителни системи;

2.41. Изграждане на възобновяеми източници на електрическа енергия в района на с. Никола Козлево , с. Вълнари и с. Хърсово

4.18. Ежегодно разработване и организиране на изпълнението на Годишен план за защита на горските територии на общината от пожари;

ЧАСТ VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО

Ефективната реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево през 7-те години на неговото действие изисква способност за адаптация към променящите се характеристики на общината и на околната нормативно-правна, икономическа и социална среда. За да бъде ПИРО основа за разработване на стратегическите документи и през последващия планов период, е необходимо той да е актуален и в края на 2027 г. Това определя нуждата от разработване на система за наблюдение и оценка на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г.

Целта на системата е да се определи степента на изпълнение на планираните цели, да се проследи съответствието на ПИРО с променящите се условия и да се аргументира нуждата от неговата актуализация.

Системата за наблюдение и оценка на ПИРО включва следните основни компоненти:

- Системата от индикатори за наблюдение;
- Системата на докладване, форми и начини за осигуряване на информация;
- Актуализация.

Основните задачи на системата за наблюдение и оценка на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. , са:

1. Осигуряване на необходимата информация за извършване на наблюдението, оценката и актуализацията на ПИРО, в т.ч. – определяне на източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на необходимата информация;

2. Приложение на системата от индикатори на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. ;

3. Определяне на съответните звена, които трябва да осъществяват необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на ПИРО;

4. Регламентиране на функциите на тези звена и последователността на извършваните дейности във времето;

5. Осигуряване на пълноценна координация и взаимодействие на участващите структури в този процес;

6. Успешно публично представяне на резултатите от наблюдението, оценката и актуализацията на ПИРО.

Източниците на информация за наблюдение и оценка на регионалното развитие се определят в Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие.

Наблюдението, оценката и актуализацията на Плана за интегрирано за развитие на Община Никола Козлево 2021– 2027 г се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, Агенция по заетостта към МТСП, АПИ, Дирекция регионална служба по заетостта – гр.Варна, Дирекция Бюро по труда-гр. Нови Пазар, Информационния портал за европейските фондове в България, данни от отделни фирми и лични стопанства в общината, както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. При извършването на специфични тематични наблюдения и оценки ще се включат и резултати от анкетни проучвания за мнението и настроенията на населението, живеещо в общината.

Основни участници в процесите на наблюдение, оценка и актуализация на Плана са Общинският съвет на Община Никола Козлево, Кметът на общината, специализираните дирекции в местната администрация, различните институции, осигуряващи необходимата информация и заинтересованите страни – представители на областната администрация, неправителствения сектор, частния сектор, образователните и културни институции, професионалните общности, заедно с отделните жители на общината. Кметовете и кметските наместници в селата също са част от системата за наблюдение, оценка и актуализация на ПИРО. Те наблюдават осъществяването на общите дела на общинското развитие в рамките на селищата и осигуряват информация за състоянието и тенденциите в развитието на техните землища.

Обвързването на изброените звена в единна система за взаимодействие позволява всеобхватно наблюдение на ПИРО и точна оценка на неговия прогрес и на ограничаващите го фактори.

Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението и оценката на ПИРО се осигурява от бюджета на Община Никола Козлево.

В съответствие с чл. 23 на Закона за регионалното развитие, Кметът на общината:

1.организира изработването на Плана за интегрирано развитие на общината и го внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;

2. ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината;

3. представя Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от Общинския съвет;

4. осигурява публичност и прозрачност на Плана за интегрирано развитие на общината, както и на действията по реализацията му.

Съществена функция на Кмета е планиране на вътрешна организационна структура, където детайлно са разпределени задълженията на специализираните дирекции в общината, поддържащи процеса по наблюдение на ПИРО.

В съответствие с чл. 23 на Закона за регионалното развитие Общинският съвет:

1. обсъжда и приема Плана за интегрирано развитие на общината по предложение на Кмета на общината;

2. контролира осигуряването на съответствие на Общия устройствен план с Плана за интегрирано развитие на общината;

3. одобрява Годишните доклади за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината по предложение на Кмета на общината.

За реализацията на Плана за интегрирано за развитие на Община Никола Козлево 2021 –2027 г. се извършва междинна оценка в средата на периода на неговото действие. Междинната оценка е ключов инструмент за оценка на изпълнението на ПИРО и представлява логическо продължение на предходните годишни доклади. Изводите на междинната оценка водят до евентуална актуализация на ПИРО.

Междинната оценка включва:

1. оценка на първоначалните резултати от изпълнението;

2. оценка на степента на постигане на съответните цели;

3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;

4. изводи и препоръки за изпълнението на ПИРО.

През периода на действие на ПИРО могат да се извършват допълнителни тематични оценки и оценки за специфични случаи, по преценка на общинските органи за управление.

За изпълнението на ПИРО се извършва последваща оценка на въздействието, не по-късно от една година след изтичането на периода на неговото действие.

Последващата оценка включва:

1. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;

2. оценка на общото въздействие;

3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;

4. изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Планът за интегрирано за развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. е отворена система и може да се актуализира. Веднъж приет, той би трябвало да остане относително “твърд” в стратегическата си насоченост и цели, но отворен и гъвкав – по отношение на мерките, дейностите и проектите, които ще се изпълняват.

Системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Плана за интегрирано за развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. има за крайна цел

да повиши ефективността и ефикасността на използваните материални, финансови и човешки ресурси за постигане на желаните резултати и въздействие.

Избраните индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. отговарят на изискванията на "Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството от м. март 2020 г., а също така отразяват и спецификата на района.

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО за периода 2021-2027 г. са посочени в Матрица на индикаторите (ПРИЛОЖЕНИЕ № 3).

Избраните индикатори са:

- ***Конкретни*** – ясни са за разбиране и лесни за събиране и обобщаване на информацията;
- ***Измерими*** - за тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде агрегирана достатъчно информация и количествени данни;
- ***Достъпни*** - има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена;
- ***Адекватни*** - обосновани и подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- ***Обвързани са с времето*** - на базата на периодична информация, позволяват сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на наблюдение на напредъка и постигането на целите.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г., както и Списъка на общите индикатори, съгласно проектите на Регламенти на ЕС за периода 2021-2027 г.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ПИРО, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

Индикаторите за наблюдение обхващат физическите характеристики (параметри) по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като стойностите им могат да бъдат абсолютни или относителни.

За целите на ПИРО са използвани два вида индикатори: за продукт и за резултат.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Най-общо индикаторите за продукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките, а индикаторите за резултат – по отношение на целите.

Индикаторите за резултат се формулират само по отношение на целите. Индикаторите за продукт не е задължително да се формулират за всяка отделна мярка, дейност или проект –включването на индикатори по отношение на мерките зависи от конкретната ситуация.

ЧАСТ VIII. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА, СЪГЛАСНО УСЛОВИЯТА НА ЧЛ. 32 ОТ ЗИД НА ЗРР

Съгласно Чл. 32, ал.1 на Закона за регионалното развитие, едновременно с разработването на ПИРО се извършва екологична оценка или се преценява необходимостта от извършване на екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда. Такава оценка на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. не се налага, по съображения, представени в част VI. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия. Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. е рамков документ и не съдържа инвестиционни предложения, попадащи в обхвата по приложение №1 към чл.92, т.1 и приложение№2 към чл.93, ал.1 т. 1 и 2 от ЗООС и/или други инвестиционни предложения с предполагаемо значително въздействие върху околната среда.

Съгласно Чл. 32, ал. 2, на Закона за регионалното развитие, по преценка на кметовете на общини, като компетентни органи за разработването на ПИРО, може да се извършва предварителна оценка за социално-икономическото им въздействие.

Предварителната оценка за социално-икономическо въздействие е изготвена успоредно с подготовката на проекта на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. Тя съдържа:

1. Оценка на структурата и съдържанието на плановия документ;
2. Оценка на вътрешната и външна съгласуваност на ПИРО, в 4 поднаправления:

а) Съответствие между анализа на социално-икономическото развитие и SWOT анализа;

б) Съответствие между идентифицираните проблеми в аналитичната част и предвидените цели, приоритети и мерки в стратегическата част на ПИРО;

в) Външна съгласуваност с принципите и целите на европейската и националната регионални политики и с документите от по-високо ниво;

3. Оценка на въздействието на ПИРО върху процесите на социално-икономическо развитие на община Никола Козлево;
4. Оценка на финансовите въздействия на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г.;
5. Оценка за реалистичност, приложимост и изпълнимост на документа:

а) Оценка на реалистичността на целите и индикаторите за измерване на резултатите;

б) Оценка на реда и начина за наблюдение, оценка, прилагане принципа на партньорство и публичност.

Общ преглед на структурата и съдържанието на плановия документ

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево е разработен като средносрочен документ за периода 2021-2027 г., с помощта на който се определят визията, стратегическите цели и приоритетите за развитието на общината, както и мерките/дейностите и ресурсите за неговата реализация. Основната цел е ПИРО да бъде практическо средство и методическо ръководство за управление на общината с участието на всички заинтересовани страни в рамките на местното развитие - общинска администрация, неправителствени организации и частен бизнес.

В структурно отношение Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021– 2027 г. съдържа две основни части: Аналитична и Стратегическа.

Аналитичната част обхваща обща характеристика на общината, задълбочен анализ на икономическото състояние на общината, на развитието на социалната сфера и на човешките ресурси, на инфраструктурното развитие, на екологичното състояние, на административния капацитет на общинската администрация, на културно-историческото наследство, на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор, на връзката на общината със съседните територии извън административните и граници,

на влиянието на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение, предвидени за реализация на територията на общината. В тази част е разработен секторен SWOT-анализ и са изяснени взаимовръзките на резултатите от аналитичната част с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво от Националния център за териториално развитие.

Стратегическата част на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021– 2027 г. включва разделите: Цели и приоритети за развитие на община Никола Козлево за периода 2021 - 2027 г.; Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО, при спазване на принципите на партньорство и осигуряване на информация и публичност; Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини - приоритетни зони за въздействие**;** Индикативен списък на важни за общината проектни идеи с проектобюджети и оптимален график на изпълнение; Обща оценка на необходимите ресурси за реализация на ПИРО; Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие; Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия.

Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО:

Основни компоненти на стратегическата част на ПИРО са визията, стратегическите цели, основните приоритети, и конкретните мерки и дейности за постигане на целите и приоритетите на ПИРО. Целите и приоритетите на ПИРО са определени в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие на по-високите нива, като са обвързани с постигането на конкретни резултати за територията на община Никола Козлево. Те отразяват местните потенциали за развитие и са съсредоточени върху решаването на конкретните проблеми на общината. Приоритетите, дефинирани в ПИРО, логически произтичат от аналитичната част на документа, като са фокусирани върху конкурентните предимства на общината. Всеки от приоритетите е свързан със съответна стратегическа цел и представлява по-краткосрочна и по-конкретна цел, която води до постигането на по-общата стратегическата цел.

Между визията, стратегическите цели, приоритетите на ПИРО и конкретните мерки и дейности има добре изразена връзка, така че изпълнението на мерките и дейностите естествено ще доведат до реализация на стратегическия документ през периода 2021-2027 г.

В Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г са включени ***4 стратегически цели и 4 основни приоритета***, както следва:

Стратегическа цел I: Развитие на конкурентоспособна местна икономика;

Стратегическа цел II: Изграждане на ефективна техническа инфраструктура за постигане на устойчиво развитие;

Стратегическа цел III: Осигуряване на необходимата среда за развитие на човешките ресурси в общината;

Стратегическа цел IV: Повишаване ролята на местната власт за ускоряване развитието на общината.

На посочените стратегически цели съответстват следните ***основни приоритети*** на ПИРО, насочени към потенциала за развитие на община Никола Козлево:

Приоритет 1. Растеж на икономиката на общината и постигане на конкурентоспособност, намаляване на безработицата и подобряване стандарта на живот на хората;

Приоритет 2. Развитие на инфраструктурата като фактор за стабилизиране на икономическите и социалните процеси в населените места на общината;

Приоритет 3. Развитие на социалната сфера, на човешките ресурси и подобряване на жизнената среда;

Приоритет 4. Изграждане на ефективна и прозрачна администрация и финансов мениджмънт в община Никола Козлево.

Към Приоритет 1 са включени 40 мерки; към Приоритет 2 – 57 мерки; към Приоритет 3 – 51 мерки; към Приоритет 4 – 36 мерки.

Формулираните мерки и дейности към отделните приоритети са логически обвързани с идентифицираните в аналитичната част на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. проблеми и нужди на целевата територия. По този начин с реализацията на ПИРО ще се постигне желаното положително въздействие в социално- икономическото развитие на общината и ще се подобри текущото й състояние.

В общото структуриране на стратегическата част на разработения План за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. не се наблюдават повторения или застъпване на части от целите, приоритетите и мерките.

В плановия документ е включена Програма за реализация на ПИРО (Приложение № 1), включваща индикативен бюджет и източници на финансиране, както следва: Републикански бюджет, Общински бюджет, средства от Европейските фондове, Национални програми, частни инвестиции и други привлечени средства.

Предвидените действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО отговарят на изискванията, заложени в Методическите указания за разработване и

прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството от м. март 2020 г.

Прилагането на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност между Общинската администрация, бизнеса, неправителствените организации и други заинтересовани лица е реализирано при разработването на плановия документ, чрез проведени анкети, допитвания, интервюта, работа във фокус групи и обществени обсъждания.

Изводът, който се налага е, че Планът за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021 – 2027 г. е добре структуриран, съдържателен и отговаря на всички нормативни изисквания за разработването на този вид планови и стратегически документи.

Вътрешна и външна съгласуваност

Съответствие между анализа на социално-икономическото развитие и SWOT анализа

Анализът на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите е достатъчно подробен и задълбочен и е разработен по основни сектори на социално-икономическата система на общината – стопански сектор, човешки ресурси, инфраструктурно развитие и опазване на околната среда. Такава детайлизация на SWOT-анализа позволява реалистично формулиране на визията и приоритетите на ПИРО, както и по-голяма конкретизация на отделните мерки и дейности в него.

Наличието на едни и същи силни страни в SWOT – анализа на различните стопански сектори е индикатор за това, че общината през новия планов период трябва да се стреми да се възползва максимално от тези силни страни, за постигане на т.нар. мултипликационен ефект, който е в основата на интегрирания подход в регионалното и пространствено планиране. Това означава още, че общината приоритетно трябва да насочва ограничените си ресурси именно в посока засилване на силните страни, както и към преодоляване на слабите страни, разкрити чрез секторните SWOT – анализи, особено ако е открита повторяемост на тези слаби страни в тях.

SWOT- анализът е изпълнен в съответствие със стандартната методология, според която силните и слабите страни са резултат от влиянието на вътрешни фактори, а възможностите и заплахите - на външни фактори. В ПИРО успешно са изведени силните и слабите страни, възможностите и заплахите въз основа на резултатите от анализа на социално-икономическата среда, който е пълен и задълбочен.

Изведените водещи силни страни в SWOT- анализа на стопанския сектор са свързани с развитието на земеделието, туризма и промишлеността. Това ще са и лостовете, които трябва максимално да се използват в плановия период 2021-2027 г.

Водещите проблеми на общината, посочени в квадранта „Слаби страни“ на SWOT-анализа, за отстраняването на които трябва да се работи много методично, са : «Незадоволителна образователно-квалификационна структура на заетите лица», «Липса на крупни инвеститори/работодатели», «Обезлюдяване на малките населени места», „Ниски доходи на населението“, „Влошена демографска характеристика“ и др.

Основните възможности за развитие на община Никола Козлево, обобщени в SWOT- анализа на стопанския сектор, са: «Диверсификация на селското стопанство», «Развитие на културно-исторически, рекреационен и еко туризъм», «Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с модернизация на производството и повишаване конкурентоспособността на местната икономика» и др.

Изведени са и следните потенциални заплахи за бъдещето на общината, както следва:

1. Интензивни деструктивни промени в демографската ситуация на територията;
2. Силна външна конкуренция и фалиране на дребните селскостопански производители;
3. Затруднен достъп до финансов ресурс и неадекватна държавна политика в областта на земеделието;
4. Слабата и недостатъчно активна намеса на държавата за подпомагане на селското стопанство;
5. Липса на достатъчно инвестиции от страна на производителите;
6. По-висока субсидирана подкрепа за земеделие в съседни страни, извън ЕС;
7. Риск от природни бедствия и лоши климатични условия;
8. Засилване на конкуренцията от страна на европейски стоки и услуги;
9. Непокриване на ветеринарно-санитарните изисквания за производство на животновъдна продукция.

Изведените водещи силни страни в SWOT- анализа на сектор „Човешки ресурси“, са:

1. Наличие на образователна инфраструктура и материална база
2. Наличие на свободна и евтина работна ръка;
3. Наличие на междуетнически диалог.

Водещите проблеми на общината, посочени в квадранта „Слаби страни“ на SWOT- анализа, са „Ниско образователно равнище на населението и отсъствие на квалифицирани човешки ресурси“, „Трайно негативни демографски тенденции“,

„Увеличаване на дела на безработните и зависимите от социална подкрепа“, „Ниско развита община по показател индекс на човешко развитие“, „Тенденция за формиране на устойчива структурна безработица в общината“.

Основните възможности за развитие на община Никола Козлево, обобщени в SWOT- анализ на човешките ресурси са сериозен потенциал за растеж, ако бъдат използвани. Сред тях водещо място имат: „Бурно развитие на ИКТ“, „Оптимизиране на образователната система спрямо потребностите на пазара на труда“, „Достъп до европейско финансиране на проекти и програми за развитие на човешките ресурси“ и „Участие в програми за обучение на работното място, програми за професионално обучение“.

В резултат на секторния SWOT- анализ, са изведени следните потенциални заплахи за бъдещето на общината, свързани с развитието на човешкия фактор:

1. Задълбочаване на демографските проблеми;

2. Влошаване на образователната и професионална структура на заетите по отношение на новите технологии;

3. Нарастващо отчуждаване между публичните институции и гражданите, политическа апатия и неразвито гражданско съзнание;

4. Обедняване и маргинализиране на малцинствените групи.

Изведените водещи силни страни в SWOT- анализа на *сектор* „Развитие на инфраструктурата и опазване на околната среда“, са: „Добро състояние на атмосферния въздух, почвите и повърхностните води“, „Съхранена разнообразна природа”, „Развита транспортна инфраструктура“, „Добра транспортна свързаност между общинския център и съставните села“.

Водещите проблеми на общината, посочени в квадранта „Слаби страни“ на SWOT-анализа, са: „ Незадоволително състояние на третокласната и четвъртокласната пътна мрежа“, „Амортизирана урбанизирана среда“, „Незадоволително състояние на инфраструктурата на здравеопазването“, „Липса на канализация в населените места и на пречиствателна станция за отпадни води“, „ Амортизирана урбанизирана среда“.

Основните възможности за развитие на община Никола Козлево, обобщени в SWOT-анализа на сектор „Развитие на инфраструктурата и опазване на околната среда, са: “Подобряване на техническата инфраструктура“, „Въвеждане на съвременни технологии, позволяващи реализацията на мерки за енергийна ефективност“, „Повишаване на инвестиционната активност за използване на алтернативни енергоизточници“, „Изграждане на високоскоростна интернет свързаност“

В резултат на секторния SWOT- анализ, са изведени следните потенциални заплахи за бъдещето на общината, свързани с развитието на инфраструктурата и опазването на околната среда:

1. Промяна в националната политика за финансиране на инфраструктурата, която да лиши общината до достъп до финансов ресурс;

2. Пренебрегване на грижите към природното и културно-историческо наследство, благоустройството и инфраструктурните мрежи поради липса на достатъчно ресурси за поддържането им;

3. Намаляване на субсидиите и целевите трансфери от централния бюджет за общината;

4. Забавяне на процеса на децентрализация на управлението в страната.

Дефинираните цели в стратегическата част на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. са насочени към намаляване на слабите страни и преодоляване на заплахите. Те имат за цел развитие и оползотворяване на наличния потенциал и възможностите, които предоставя средата.

Целите са определени в съответствие с "Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството от м. март 2020 г., като е приложена комбинацията от метода на еквивалентността и метода на конверсията.

Целите и приоритетите са съгласувани от гледна точка на спецификата на района, възможностите за интегрирано развитие и връзката на общината със съседните територии извън административните и граници, с потенциал да влияят върху развитието на населените места и териториите в рамките на общината. Планирани са действия за развитие на потенциала и уникалните конкурентни предимства на общината за преодоляване на наличните дефицити, в съответствие с извършения анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

Съответствие между идентифицираните проблеми в аналитичната част и предвидените цели, приоритети и мерки в стратегическата част на ПИРО

Ситуационният анализ на общината е структуриран тематично в тринадесет параграфа, включени в Част I. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Никола Козлево.

В параграф „Обща характеристика на общината" е направен анализ на местоположението и географските особености на община Никола Козлево, на природно- ресурсния потенциал - релеф, почви, климат, води и полезни изкопаеми, защитени зони, защитени територии и биоразнообразие. Местоположението на общината е анализирано от гледна точка на предимствата и ограниченията за развитие.

Структурата на природния комплекс е разгледана достатъчно подробно, като са описани релефа, климата, почвите и водните ресурси.

В анализа е намерила място оценката на компонентите на природната среда, защитените зони, територии и техните най-важни характеристики. Сравнителните природно-географски предимства на общината и тяхното ефективно използване и усвояване са от важно значение за устойчивото и балансирано развитие на територията.

В параграфа „Селищна система и урбанизация“ е направена характеристика на селищната система и на урбанистичната структура на общината и са представени общите характеристики на малките населени места в общината, синтезирани на базата на анкетно проучване, допитване и доклади на кметовете и кметските наместници в селата.

В общата характеристика на общината е включен анализ на етническия състав и вероизповедания на населението и на историческата обвързаност на общината с други територии.

В параграфа „Състояние на местната икономика“ е направен анализ на състоянието на водещите отрасли - селско стопанство, промишленост, търговия и услуги, строителство, транспорт, складиране и пощи.

Направена е оценка на финансовите и застрахователни дейности и състоянието инвестициите и инвестиционната политика на общината през предходния планов период 2014 – 2020 г.

В параграфа „Развитие на социалната сфера и човешките ресурси“ е направена демографска характеристика на общината, на пазара на труда, заетостта и безработицата.

Динамиката и структурата на човешките ресурси са представени чрез анализа на основни демографски фактори като брой население, разпределение по населени места, полово-възрастова структура, образователно равнище, естествен прираст, механичен прираст, безработица и трудова заетост, благосъстояние и жилищна политика. Направените изводи отразяват правилно демографската ситуация в общината и са свързани с продължаващите процеси на влошена възрастова, образователна и професионална структура на населението и наличието на все още над средното за страната равнище на безработица. Тези изводи са от особена важност за демографската рамка на реализация на ПИРО.

Отчетени са факторите, повлияващи икономиката на общината, произтичащи от членството на България в ЕС. Икономиката на общината е показана в нейното развитие и структура. Направена е обща характеристика на общинската икономика и са изведени основните тенденции в развитието.

Подробният икономически анализ по отделни сектори описва последователно структурата и тенденциите в развитието на селското и горското стопанство, промишлеността, търговията и услугите, туризма. Анализът на всеки отделен сектор изяснява мястото на сектора в развитието на общината, посочени са характерните тенденции и проблеми на съответния отрасъл.

Извършен е секторен анализ на образованието - образователна структура и образователна инфраструктура; на здравното обслужване, на социалната инфраструктура и социални услуги и на спорта в общината.

В третата част на ситуационния анализ на ПИРО е анализирано инфраструктурното развитие, свързаност и достъпност на територията, в следните направления : транспортна инфраструктура - пътна мрежа, транспортна мрежа и транспортно обслужване; водоснабдяване; енергийна инфраструктура и енергийна ефективност; телекомуникационна инфраструктура. Оценено е екологичното състояние и рисковете за околната среда и населението на общината от антропогенната дейност на хората и обективните природни фактори. Приведени са подробни данни, подкрепящи направените изводи. Изводите, направени на база анализа, подчертават отсъствието на вредни за околната среда процеси, липсата на сериозни промишлени източници на замърсяване на околната среда. Това, заедно с благоприятните климатични условия, е фактор за развитие на земеделие, растениевъдство и животновъдство, както и на интегриран културно-исторически, селски, еко туризъм, ловен туризъм и др.

Отделено е специално внимание на административния капацитет на общинската администрация за реализация на Плана за интегрирано развитие на общината за периода 2021– 2027 г.

В аналитичната част на ПИРО е направена оценка на културно-историческото наследство в общината и е акцентувано на елементите на градското културно наследство.

В аналитичната част на ПИРО е направена връзката на общината със съседните територии извън административните й граници, с потенциал да влияят върху развитието на населените места и териториите в рамките на общината, и е оценено влиянието на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение, предвидени за реализация на територията на общината.

За целите на стратегическата част на ПИРО, е извършен SWOT-анализ, който е разработен по основни сектори на социално-икономическата система на общината – стопански сектор, човешки ресурси, инфраструктурно развитие и опазване на околната среда. Такава детайлизация на SWOT-анализа позволява по-реалистичното

формулиране на визията и приоритетите на ПИРО, както и по- голямата конкретизация на отделните мерки и дейности.

В края на аналитичната част на ПИРО са изследвани взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво от Националния център за териториално развитие.

В така представения ситуационен анализ са обхванати основните статистически данни, моментното състояние и главните тенденции в развитието на всеки един от анализираните сектори. Направени са важни изводи, които са отправни точки за извършването на SWOT- анализа и формулирането на приоритетите за развитие. Планирани са действия за развитие на потенциала и конкурентните предимства на общината за преодоляване на посочените дефекти, въз основа на анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

Стратегическата част на ПИРО е в съответствие с аналитичната и между двете има тясна и ясно изразена връзка и зависимост. Предвидените цели, приоритети и мерки в стратегическата част на ПИРО са насочени към решаване на проблемите и задоволяване на идентифицираните в анализа нужди на целевата територия и нейното население. В дългосрочен аспект изпълнението на ПИРО трябва да доведе до икономическо съживяване на района, намаляване на безработицата, ръст на доходите и жизнения стандарт, преодоляване на демографската криза, подобряване на инфраструктурите и др. положителни въздействия.

Външна съгласуваност с принципите и целите на европейската и националната регионални политики и с документите от по-високо ниво

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г. е разработен съгласно изискванията на Закона за регионално развитие / в сила от 31.08.2008 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 март 2020 г. и Правилника за неговото приложение, съгласно които той е неразделна част от системата документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие.

Оценката на съответствието установява наличие на логическа съгласуваност на предложените цели, приоритети и мерки/дейности и висока степен на обвързаност с основните цели и приоритети на разработените стратегически документи на национално ниво, попадащи във времевия хоризонт на ПИРО, като: Националната концепция за пространствено развитие 2013 – 2025 г. (актуализация 2019 г.), Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022 г., и Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен регион на планиране за периода 2021 – 2027 г. Освен това, Планът изцяло е съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи,

свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастъра и имотния регистър за територията на общината.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево е разработен и в съответствие с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и с изискването този документ да допринася в максимална степен за постигането на цел 5 на кохезионната политика: „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. е разработен също в съответствие с Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството от м. март 2020 г., определящи унифицирани процедури за изработване, оценка, одобряване и прилагане на плановете за интегрирано развитие на община.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. има характер на отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия.

Реализирането на разработените в Плана за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021-2027 г стратегически цели ще доведе до:

- Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – привличане на инвестиции, намаляване на безработицата, по-висока заетост, доходи и жизнен стандарт;

- Развитие на конкурентоспособна местна икономика;

- Съхраняване на демографския потенциал и осигуряване на необходимата среда за развитие на човешките ресурси в общината;

- Развитие на инфраструктурата като фактор за стабилизиране на икономическите и социалните процеси в населените места на общината;

- Подобряване на средата на обитаване – по-добра вътрешна свързаност между населените места в общината, подобрена инфраструктура, достъпни здравни, социални и образователни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно- историческото наследство;

- Повишаване на ролята на местната власт за ускоряване развитието на общината;

- Изграждане на ефективна и прозрачна администрация и финансов мениджмънт в община Никола Козлево.

В Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. ясно са очертани възможностите за преодоляване на различията между градските и селските тип общини и предпоставките и условията за оптимизиране на функциите на

общинския център, който ще играе все по-важна роля за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и устойчивото развитие на общината. Изпълнението на приоритетите, мерките и дейностите, предвидени в ПИРО ще допринесат за изпълнение на целите на Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.

В Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. е постигната съгласуваност с принципите и целите на европейската регионална политика свързани с конвергенция, регионална конкурентоспособност и заетост и териториално сътрудничество.

При формулирането на целите в стратегическата част на ПИРО са отчетени особеностите на района за планиране и основните направления на европейската регионална политика.

По този начин реализацията на Плана за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021-2027 г. и постигането на неговите стратегически цели директно ще допринесе за реализацията на регионалните, национални и европейски цели, дефинирани в плановите и стратегически документи от по-високо ниво.

Оценка на въздействието на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. върху процесите на социално-икономическо развитие на общината

Като цяло, аналитичната част на ПИРО дава относително пълна картина за текущото състояние на социално-икономическото развитие на Община Никола Козлево към края на 2019г. Плановият документ е балансиран както по отношение на обхвата, структурата и съдържанието, така и по отношение на обема и представената статистическа информация.

Общата оценка на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. в частта анализ на социално-икономическото развитие е следната:

- изследвани са главните аспекти на местното развитие;
- откроени са основните приоритети и проблеми, което е позволило обвързването и обобщаването им в анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите;
- отразени са специфични области като икономическо развитие, конкурентоспособност, развитие на човешките ресурси, заетост и безработица;
- не са налични противоречия между текстове в отделните раздели, отразени са взаимовръзките между отделните сектори;

представената статистическа информация е актуална, като са използвани данни на НСИ, Главна дирекция „Грао“, ТСБ – Нови пазар и данни от други достоверни местни източници –общинска администрация и др. официални местни институции.

На база на извършения анализ на социално-икономическото състояние на общината и предвид заложените в Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението може да се направят съответните изводи за въздействието на документа. Стойностите на ключовите индикатори позволяват да се сравнят и преценят очакваните социални и икономически ефекти и въздействия от реализацията на ПИРО.

Ако Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. и заложените в него мерки и конкретни проекти станат реалност, по безспорен начин може да се твърди, че както социалните, така също икономическите и екологичните показатели на Община Никола Козлево до края на плановия период (2027 г.) ще регистрират ръст, доближаващи я до стандартите за устойчиво развиваща се територия, в която на населението е осигурен по- висок жизнен стандарт и доходи, по-добри обществени услуги, по-уютна жизнена и околна среда.

Очакваните положителни въздействия върху социално-икономическото развитие на общината са следните:

- Икономически растеж, чрез оптимално използване на всички разполагаеми в общината ресурси. Развитие на селскостопанското производство, леката и хранително-вкусовата промишленост, логистиката, туризъма и съпътстващите дейности и услуги;

- Преодоляване на демографската криза - увеличаване на раждаемостта, намаляване на емиграцията и привличане на нови жители на територията на общината, повишаване броя на населението, броя на учениците в училище и броя на децата в детските градини до 2027г.;

- Намаляване на безработицата, повишаване коефициента на заетост и коефициента на икономическа активност;

- Постигнато по-високо качество на административни, образователни, здравни и социални услуги;

- Подобряване инфраструктурата на общината;

- Увеличаване дела на обработваемата земеделска земя и залесените горски площи;

-Развитие на културата, културните институции и традиции, на спорта и младежките дейности;

- Повишаване на енергийната ефективност и увеличаване дела на ВЕИ;

- Увеличаване дела на населението с подобрено водоснабдяване, третиране на отпадъчните води и осигурен широколентов достъп до интернет;

- Ремонтирани пътища, улици, площади и обновен общински сграден фонд;
- Увеличаване на доходите на населението, и др. положителни въздействия.

При определяне на приоритетите за развитие на Община Никола Козлево успешно е постигната връзка с набелязаните стратегически цели, като всеки един от тях допринася за постигането им и ще окаже определено положително социално-икономическо въздействие върху целевата територия и нейното население. Идентифицираните основни проблеми, потенциал и предимства в развитието на Община Никола Козлево са позволили да се определят приоритети, които да доведат до едно балансирано и устойчиво развитие с оптимален ефект през следващите седем години.

Като цяло, формулираните стратегически цели, приоритети, мерки и дейности, както и финансовата им обвързаност чрез индикативен бюджет позволяват да се направи извода, че успешното изпълнение на ПИРО ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрение на качеството на живот в Община Никола Козлево в края на плановия период.

Набелязаните приоритети и мерки, с които трябва да се постигне визията и стратегическите цели в стратегическата част на ПИРО са уместни от гледна точка на стимулирането на икономическия и социален живот в района.

Анализът на социално-икономическото въздействие на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. показва, че той може да даде значителен тласък на икономиката на общината през периода 2021-2027 г. и да доведе до решаване на демографските и социални проблеми в община Никола Козлево.

Очакванията са, чрез реализацията на заложените мерки и дейности в дългосрочен период да се разшири обхватът на местната икономика и усвои потенциалът и за създаване на работни места, генериране на доходи и повишаване на жизнения стандарт, което да доведе до повишаване на равнището и развитие на човешкия капитал.

В Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. са отразени конкретни количествени очаквания по отношение на индикаторите за мониторинг и това дава възможност да се прецени очакваното социално-икономическо въздействие на ПИРО и да се установи точно дали то ще оправдае изразходването на планираните финансови ресурси.

Оценка на финансовите въздействия на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г.

Предвидените финансови средства за реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. са съобразени със социално-икономическото и инфраструктурно развитие на общината, което през новия програмен период ще се осъществява под комбинираното влияние на две групи фактори - стимулиращи и задържащи развитието и. От друга страна, разпределението между необходимите финансови средства по отделните приоритети е премерено чрез значимостта и капиталоемкостта на отделните дейности.

Финансовите ресурси за изпълнение на ПИРО са представени в индикативния бюджет в Приложение № 1. Изразът „Не е приложимо“, както и празните клетки в индикативния бюджет за някои мерки и дейности означават, че или за тези мерки индикативен бюджет към момента на разработване на ПИРО не може да бъде определен, или че изпълнението на тези мерки ще се включи в обхвата на служебните задължения на общинските служители в Община Никола Козлево. При обоснована необходимост от допълнително заплащане, както и от други разходи, свързани с тези мерки, като източник на финансиране ще се използва общинският бюджет или одобрени разходи по проектите, изпълнявани от общината.

В Програмата за реализация на ПИРО на Община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 : описание на предвидените мерки и дейности **(**Приложение № 1), финансовите ресурси са детайлизирани в достатъчна степен по мерки, проекти и дейности, по години и срокове за реализация и прогнозни източници за финансиране.

В стратегическата част на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. са посочени основните източници на финансови средства, които условно могат да се обособят в следните групи – Общинско финансиране, Външно публично финансиране и Частно финансиране.

Необходимите финансови ресурси по отделни приоритети, и общо за целия ПИРО, са обобщени в Приложение № 2 – Индикативна финансова таблица, и детайлно описани в Приложение № 1. В Приложение № 2 е направено аргументираното уточнение, че поради смесения характер на финансирането по отделни мерки, определянето на относителния дял на финансовите ресурси по източници на финансиране ще се извършва текущо, в процеса на реализация на ПИРО в рамките на плановия период 2021 -2027 г.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027 г. предвижда най- големи инвестиции за реализиране на Приоритет 2 „Развитие на инфраструктурата като фактор за стабилизиране на икономическите и социалните процеси в населените места на общината“.

На второ място по обем на предвидените инвестиции е Приоритет 1 „Растеж на икономиката на общината и постигане на конкурентоспособност, намаляване на

безработицата и подобряване стандарта на живот на хората", като основната част от финансовите средства ще бъдат с източник фондове на ЕС и Републикански бюджет.

На следващо място по обем на предвидените средства е Приоритет 3 „Развитие на социалната сфера, на човешките ресурси и подобряване на жизнената среда", а на четвърто -Приоритет 4 „Изграждане на ефективна и прозрачна администрация и финансов мениджмънт в община Никола Козлево".

За реализация на мерките и дейностите по всички приоритети на ПИРО основната част от финансовите средства ще бъдат с източник фондове на ЕС и Републикански бюджет. От разпределението на публичните разходи в бюджета на Община Никола Козлево по функции е видно, че тя няма финансов капацитет за самостоятелно финансиране на голямата част от мерките и дейностите в ПИРО.

В бюджета няма възможност и за заделяне на много средства за разработване, управление, изпълнение и съфинансиране на проекти и дейности от ПИРО. Трудностите пред общината в голяма степен ще са при осигуряването на собственото финансиране. Един европейски проект изисква доста голям собствен ресурс да бъде реализиран преди средствата по него да бъдат възстановени. Собственият финансов принос на бенефициентите в повечето случаи е задължителен и ще се движи в различни граници, според финансиращата програма.

Това налага общините да осигуряват самостоятелно съответния процент от средствата за съфинансиране от други източници. В тази връзка Община Никола Козлево трябва да има готовност за структуриране на едно сложно финансиране, което да обезпечи реализирането на икономически рентабилни проекти. Важно е, че в ПИРО се отделя внимание и върху реализиране на проекти чрез публично-частни партньорства (ПЧП), което е модерен и алтернативен начин за финансиране. Неговите форми, структуриране и механизми са нормативно уредени със Закона за концесиите в сила от в сила от 01.01.2018 г.

От гледна точка на ресурсите, Планът за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021-2027 г. е много голяма финансова програма, годишните разходи по която в отношение към БВП са доста високи. ПИРО предвижда големи инвестиции в инфраструктурата и растеж на икономиката на общината, постигане на конкурентоспособност, намаляване на безработицата и подобряване стандарта на живот на хората, и по-малки по размер разходи за развитие на социалната сфера, на човешките ресурси и подобряване на жизнената среда, както и за изграждане на ефективна и прозрачна администрация и финансов мениджмънт в община Никола Козлево.

За изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021-2027г. следва да се търсят източници на средства извън общинския

бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, ПУДООС, Програми на българските министерства и други. Като алтернативи за съфинансиране на проекти могат да се ползват краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет.

Допълнителен механизъм за финансиране се осигурява чрез предлаганите мерки и средства от централния бюджет за реализация на дейности в „районите за целенасочена подкрепа" (общини с влошено социално-икономическо състояние), сред които попада и община Никола Козлево, съгласно действащото национално законодателство за регионалното развитие (ЗРР).

Оценка за реалистичност приложимост и изпълнимост на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г.

Оценка на реалистичността на целите и индикаторите за измерване на резултатите

Реализацията на ПИРО на Община Никола Козлево през плановия период 2021 – 2027 г. е обвързано с постигането на четири основни стратегически цели, на които съответстват 4 приоритета.

Заложените приоритети отразяват изчерпателно специфичните конкурентни предимства на общината за планиране на нейното развитие за периода 2021-2027 г и водят до постигане на стратегическите цели и реализиране на дългосрочната визия за развитие на общината.

Като цяло заложените цели в Плана за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021-2027 г. са реалистични и изпълними, насочени към решаване проблемите и нейното население, съобразно наличните ресурси, потенциал и възможности за привличане на инвестиции.

За измерване на степента на изпълнение и постигане целите на ПИРО е изградена добре структурирана система от индикатори.

Системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Плана за интегрирано за развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г. има за крайна цел да повиши ефективността и ефикасността на използваните материални, финансови и човешки ресурси за постигане на желаните резултати и въздействие.

Избраните индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. отговарят на изискванията на "Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерството

на регионалното развитие и благоустройството от м. март 2020 г., а също така отразяват и спецификата на района.

Избраните индикатори са:

- ***Конкретни*** – ясни са за разбиране и лесни за събиране и обобщаване на информацията;
- ***Измерими*** - за тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде натрупана достатъчно информация и количествени данни;
- ***Достъпни*** - има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена;
- ***Адекватни*** - обосновани и подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- ***Обвързани са с времето*** - на базата на периодична информация, позволяват сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на наблюдение на напредъка и постигането на целите.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г., както и Списъка на общите индикатори, съгласно проектите на Регламенти на ЕС за периода 2021-2027 г.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ПИРО, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

За целите на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г. са използвани два вида индикатори: за продукт и за резултат.

Избраните индикатори за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Избраните индикатори за резултат ще отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на изпълнение ще се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното,

икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това за общия просперитет на региона.

Наличието на добре подбрани индикатори позволява да се изгради ефективна система за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. Те са конкретни, ясно формулирани, добре подбрани, лесно измерими.

Заложените целеви стойности за всеки индикатор са адекватни на ситуацията и възможностите за развитие на общината, което от своя страна е гаранция за реалистичност и приложимост на ПИРО.

Оценка на реда и начина за наблюдение, оценка, прилагане принципа на партньорство и публичност

Механизмите за оценка и наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г се позовават на действащите нормативни документи, методически указания и добри практики от предишния програмен период 2014-2020 г.

В стратегическата част на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г са уточнени основните компоненти на системата за наблюдение и оценка на ПИРО и нейните основни задачи. Системата за наблюдение включва предмета на наблюдението, участниците в този процес, източниците на информация, реда и начина за наблюдение, оценка и прилагане принципа на партньорство и публичност.

Предмет на наблюдение на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. е изпълнението на целите и приоритетите, заложени в ПИРО.

Основни участници в процесите на наблюдение, оценка и актуализация на Плана са Общинският съвет на Община Никола Козлево, Кметът на общината, специализираните дирекции в местната администрация, различните институции, осигуряващи необходимата информация и заинтересованите страни – представители на областната администрация, неправителствения сектор, частния сектор, образователните и културни институции, професионалните общности, заедно с отделните жители на общината. Кметовете и кметските наместници в селата също са част от системата за наблюдение, оценка и актуализация на ПИРО. Те наблюдават осъществяването на общите дела на общинското развитие в рамките на селищата и осигуряват информация за състоянието и тенденциите в развитието на техните землища.

В документа, на базата на нормативните изисквания, залегнали в Закона за

регионалното развитие и Правилника за неговото прилагане, изчерпателно са описани ролята и отговорностите на Общинския съвет и на Кмета на общината по отношение управлението на ПИРО, в т.ч. по отношение на реда и начина за наблюдение, оценка, прилагане принципа на партньорство и публичност.

Източниците на информация за наблюдение и оценка на регионалното развитие са определени в Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. Наблюдението, оценката и актуализацията на Плана за интегрирано за развитие на Община Никола Козлево 2021– 2027 г се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, Агенция по заетостта към МТСП, АПИ, Дирекция регионална служба по заетостта - Варна, Дирекция Бюро по труда-гр. Нови пазар, информационния портал за европейските фондове в България, данни от отделни фирми и лични стопанства в общината, както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. При извършването на специфични тематични наблюдения и оценки ще се включат и резултати от анкетни проучвания за мнението и настроенията на населението, живеещо в общината.

Обвързването на изброените звена в единна система за взаимодействие позволява всеобхватно наблюдение на ПИРО и точна оценка на неговия прогрес и на ограничаващите го фактори.

За изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027г. се извършват междинна и последваща оценка. Оценката предоставя информация за ефективността от провежданата общинска политика. Тя осигурява на управлението механизми за контрол чрез информация за разходите и за резултатите, подпомага съответните органи на местното самоуправление да преценят въздействието от изпълнението на ПИРО, да го подобрят като го преосмислят от гледна точка на заложените цели и приоритети и възможностите за тяхното реализиране. Чрез оценката се изяснява и ефектът от планираните дейности, тя може да подобри също така и прозрачността в процеса на прилагане на ПИРО и да насърчи повишаването на отговорността на местната власт пред широката общественост.

Резултатите от наблюдението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади, които съдържат информация за:

-общите условия за изпълнение на ПИРО и в частност - промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво;

-постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО въз основа на индикаторите за наблюдение;

-действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г ;

-заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ПИРО осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка.

Положителен момент при формулиране на механизмите за изпълнение на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г е препоръчителното създаване на специална експертна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО.

Механизмът за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност може да се разгледа в следните аспекти:

В процеса на изготвянето на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г е разработен чрез прилагане на принципа на партньорство, който включва и информиране на всички заинтересовани страни. Дадена е възможност за изразяване на мнения и представяне на предложения чрез формални и неформални работни срещи с по-тесен кръг участници, осъществяване на широко консултиране чрез организиране на обществено обсъждане, в т.ч. и чрез интернет, участие във формални структури за планиране със състав, основан на принципа на партньорството – местна власт, социални и икономически партньори, гражданско общество и др. Обменът на мнения и информация е осъществен и чрез провеждане на анкети, фокус-групи, допитвания и справки с широк кръг участници. Проведени са консултации и предварителна съгласуваност с ангажиране и активно участие на представители на заинтересованите страни.

По време на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г.

В процеса на изпълнение на ПИРО основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са годишните доклади и междинната оценка, както и последващата оценка след края на периода на действие на ПИРО. Те ще бъдат изготвени и обсъдени при спазване и изпълнение на основните форми на взаимодействие за осъществяване на партньорства и осигуряване на публичност - информиране, консултиране и съгласуваност, активно участие на всички заинтересувани страни. Те ще се публикуват на страницата на Община Никола Козлево в интернет.

В рамките на всеки проект, предвиден за изпълнение до 2027 г. ще бъдат предвидени мерки и адекватни действия за информиране и публичност, в т.ч. периодични информационни кампании сред целевите групи.

Поддържането на изградените вече ефективни партньорства ще даде възможност в процеса на изпълнение да се постигне по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепи потенциалът за разкриване на нови пътища към привличането на инвестиции и допълнителни финансови средства.

Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. Чрез тях той се обогатява както с друга гледна точка, освен тази на местната власт, така и с инструментите на гражданското общество, които се основават на прякото участие на гражданите и техните организации в местното самоуправление.

Осигуряването на необходимата и своевременна информация и публичност на процеса на разработване, актуализиране, съгласуване и изпълнение на ПИРО се осъществява от Кмета на Община Никола Козлево и Общинския съвет в съответствие с техните компетенции.

В процеса на наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г следва да се осигурява участието на граждани, физически и юридически лица като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Предизвикателството, което е на дневен ред пред общинското ръководство и общинската администрация е да бъдат осъществени необходимите стъпки за непрекъснатото информиране и въвличане на социално-икономическите партньори и заинтересованите страни в ефективното изпълнение, наблюдението и оценката на ПИРО.

Информираността на гражданите и обществената подкрепа са от особено значение за успешното реализиране на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 –2027 г и за осигуряването на интегрирано устойчиво местно развитие.

Заключение

Общото заключение от Предварителната оценка на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г е, че документът е разработен в съответствие с нормативната база и по-конкретно Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане и Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-

2027 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството от м. март 2020 г.

Документът отговаря на националната политика в областта на регионалното развитие и съответства на Европейската регионална политика.

Общите цели на Плана за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г. са насочени към постигане на висок и устойчив икономически растеж, висок жизнен стандарт, устойчиво и балансирано развитие при съхраняване на природната и развитие на селищната среда. Като цяло целите на ПИРО са оправдани предвид реалните условия;

Връзките между избраните приоритети и цели са кохерентни и добре развити.

От гледна точка на ресурсите, Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027 г. е ресурсоемък и максимално наситен, но като цяло е реалистичен и изпълним. Бюджетните ресурси на Община Никола Козлево са ограничени и е необходимо ежегодно да се прави преглед на мерките и дейностите, включени в ПИРО и да се преоценява тяхната приоритетност и възможности за реализация.

Индикаторите като цяло са адекватни и измерими, като дават възможност за по-всеобхватна и задълбочена оценка на изпълнението, макар да са свързани със събирането на голям обем информация.

Планът за интегрирано развитие на Община Никола Козлево 2021-2027 г. има характер на отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия.

На разработения План за интегрирано развитие на Община Никола Козлево2021 – 2027 г. основателно може да се даде висока оценка. Той може да бъде реално работещ инструмент, позволяващ на общинското ръководство да взема оптимални управленски решения, които да са в унисон с формулираната визия на общината: „ ***Да превърнем Община Никола Козлево в развиващ се район с добри икономически, социални и екологични условия в населените места, с оптимална среда за развитие на бизнеса и за пълноценна реализация на човешкия фактор.“***

Приложение № 1

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 :ОПИСАНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

ПРИОРИТЕТ	**МЯРКА**	**Дейност/ Проектна идея[1]**	**Кратко описание**	**Територия/зона за прилагане на интегриран подход (зона на въздействие)[2]**	**Индикативен бюджет (лв)**	**Източник на финансиране**	**Срок за изпълнение**	**Административна структура (звено в общината), отговорно за реализация на мярката**
<u>Първи основен приоритет:</u> **Растеж на икономиката на общината и постигане на конкурентноспособност, намаляване на безработицата и подобряване стандарта на живот на хората**								
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
I.	1.1.		Привеждане на плановия процес и на стратегическите планови документи на общината в съответствие с приоритетите на ЕС, на страната и на СИРП	Цялата територия	Не е приложимо [3]	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
I.	1.2.		Поддържане на регулационните планове, кадастралните и специализираните карти за устройствено планиране на територията на община Никола Козлево	Цялата територия		Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
I.	1.3.		Изработване на общ и подробни устройствени планове с оглед преодоляване липсата на съгласуваност между устройственото и стратегическото планиране на територията					Общ.администрация
		1.3.1.	Изработване на ОУП	Цялата територия	143 000,00	МРРБ Общ. бюджет	2021	Общ.администрация

		1.3.2.	Изработване на подробни УП	Цялата територия		Общ. бюджет Привл. сред-ства	2021-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.4.		Поетапно изработване на многослойна географско-информационна система (ГИС модел), като инструмент за пространствен анализ	Цялата територия		Общ. бюджет Привл. сред-ства	2021-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.5.		Провеждане на политика за привличане на нови инвестиции за развитие на икономиката на общината	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.6.		Съдействие на бизнеса за поддържане и създаване на нови работни места	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет Привл. сред-ства	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.7.		Провеждане на регулярни срещи на ръководството на общината с представители на бизнеса при изготвяне на инвестиционните програми	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.8.		Подобряване на публично – частното партньорство във всички сфери на социално-икономическия живот	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет Привл. сред-ства	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.9.		Изготвяне и разпространение на информационни материали, ориентирани към потенциални инвеститори, промотиращи общината и възможностите за инвестиции	Цялата територия	11 000,00	Общ. бюджет проект	2021-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.10.		Разработване на Инвестиционен профил на община Никола Козлево и представянето му на Интернет сайта на общината	Цялата територия	4 000,00	Общ. бюджет проект	2021-2023	Общ.адми-нистрация
I.	1.11.		Подпомагане на животновъдството чрез доразвиване на обособената зона за отглеждане на животни в община Никола Козлево	Цялата територия		Проект Общ. бюджет	2021 -2023	Общ.адми-нистрация

I.	1.12.		Предоставяне на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд за развитие на говедовъдство, овцевъдство и козевъдство	Цялата територия	Не е прило-жимо	Не е прило-жимо	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.13 .		Подкрепа на фермерите за увеличаване площите на трайните насаждения	Цялата територия	Не е прило-жимо	Земед. произво дители	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.14		Подкрепа на фермерите за разширяване на площите за оранжерийно и полско зеленчукопроизводство	Цялата територия	Не е прило-жимо	Земед. произво дители	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.15.		Осигуряване на терени за постоянни и временни пчелини на пчеларите	Цялата територия	Не е прило-жимо	Земед. произво дители	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.16.		Подкрепа на фермерите за увеличаване на добивите от единица площ в резултат на прилагане на модерни земеделски практики	Цялата територия	Не е прило-жимо	Земед. произво дители	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.17.		Съдействие на фермерите за провеждане на обучения за стимулиране на биологичното земеделие	Цялата територия			2021 -2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.18.		Съдействие на фермерите за разширяване на площите,предназначени за развитие на биологично земеделие	Цялата територия	Не е прило-жимо	Земед. произво дители	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.19.		Осигуряване на необходимите площи в общинския пазар за реализация на земеделската продукция	с. Никола Козлево	13 000,00	Общ.бю джет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.20.		Подкрепа на фермерите в общината за организиране на обучения относно европейските изисквания и стандарти в животновъдството и условията за реализация на животновъдната продукция на пазарите на Общността	Цялата територия		Общ.бю джет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.21.		Организиране съвместно с Областна дирекция БАБХ – Шумен на информационна кампания за въвеждане и сертифициране по НАССР на фермите в общината	Цялата територия	Не е прило-жимо		2021-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.22.		Идентифициране на подходящи общински сгради и терени за стопанска дейност с възможности за продаване, отстъпване на право на строеж, даване под наем или концесия, както и предоставяне за безвъзмездно ползване	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	2022-2027	Общ.адми-нистрация

I.	1.23.		Институционална и логистична подкрепа за разширяване на съществуващи и разкриване на нови производства	Цялата територия	Не е прило-жимо	Проект Общ. бюджет	2022 -2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.24.		Разработване на дългосрочна общинска стратегия за устойчиво развитие на туризма	Цялата територия		Общ. бюджет Привл. сред-ства	2021 -2022	Общ.адми-нистрация
I.	1.25.		Изграждане и функциониране на туристически информационен център в с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	128 000,00	Проект Общ. бюджет	2023 -2025	Общ.адми-нистрация
I.	1.26.		Разработване на годишни програми за развитие на туризма и създаване на консултативен съвет по туризъм към кмета на община Никола Козлево	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.27.		Създаване на нови туристически обекти, услуги и продукти	Цялата територия	83 000,00	Проект Общ. бюджет	2022-2025	Общ.адми-нистрация
I.	1.28.		Обособяване на пространството около язовира до с. Каравелово като атрактивна зона за туризъм, отдих, спорт и културни мероприятия	Язови-ра до с. Караве-лово	32 300,00	Проект Общ. бюджет	2021 -2026	Общ.адми-нистрация
I.	1.29.		Ремонт и възстановяване на храма „Свето Рождество Богородично” - с. Красен дол и включването му като подходящ обект за туризъм	храм „Свето Рождество Богоро-дично”	34 500,00	Съвмес-тен про-ект с Църков-но нас-тоят.	2022-2025	Общ.адми-нистрация
I.	1.30.		Разширяване легловата база на туризма в общината	Цялата територия	Не е прило-жимо	Частни пред-приема-чи	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.31.		Разработване на проекти по общински, национални и Оперативни програми на ЕС с туристическа насоченост, в.т.ч.и на съвместни проекти относно туризма с други	Цялата територия	Не е прило-жимо	Проекти	постоянен	Общ.адми-нистрация

			общини					
I.	1.32.		Рекламиране на туристическите продукти на общината на туристически борси и изложения. Включване на туристически обекти и събития в туристически маршрути на други общини.	Извън терито-рията	45 000 ,00	Проекти	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.33.		Взаимодействие и членство на общината в туристически организации и сдружения за управление на туристическия район	Извън терито-рията	22 000,00	Проекти Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.34.		Представяне на културното, историческо и археологическо наследство чрез атракции и средствата на новите технологии.	с. Никола Козлево	478 000,00	Проекти Общ. бюджет	2022-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.35.		Издаване на категорийна символика – Удостоверение и табела на категоризирани туристически обекти	Цялата територия	100 000,00	Проект Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.36.		Разработване на рекламни материали за туристическите обекти и събития в общината	Цялата територия	23 000,00	Проекти Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация
I.	1.37.		Обособяване на зона за туризъм, отдих и културни мероприятия в местността „Чибуклията“ край с. Хърсово	с. Хърсово	46 000,00	Проекти Общ. бюджет	2022-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.38.		Обособяване в с. Никола Козлево на зона за прилагане на интегриран подход	с. Никола Козлево	198 000,00	Проекти Общ. бюджет	2022-2027	Общ.адми-нистрация
I.	1.39.		Осигуряване на широколентов достъп до Интернет	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2022	Общ.адми-нистрация
I.	1.40.		Партньорство с общините Каолиново, Венец, Нови пазар и Каспичан за учредяване на Местна инициативна група	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
Втори основен приоритет: **Развитие на инфраструктурата като фактор за стабилизиране на икономическите и социалните процеси в населените места на общината**								
II.	2.1.		Изграждане и подмяна на водопроводи в населените места	Цялата територия		Проект	текущо	Общ.адми-нистрация

II.	2.2.		Подобряване на енергийната ефективност на административна сграда на община Никола Козлево	с.Никола Козлево	307 669,00	Общ. бюджет	2021-2022	Общ.администрация
II.	2.3.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Батак", с. Пет Могили	с. Пет Могили	333 642,00	Проект	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.4.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Хан Крум", с. Пет Могили	с. Пет Могили	297 293,00	Проект	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.5.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Васил Левски", с. Никола Козлево	с.Никола Козлево	244 980,00	Проект Общ. бюджет	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.6.		Поетапна рехабилитация на улични мрежи и тротоари в населените места със съпътстваща подмяна на водопроводната мрежа по тях, съгласно годишните инвестиционни програми	Цялата територия		Инв.програми	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.7.		Обособяване на места за паркиране встрани от главни улици	Цялата територия		Общ. бюджет	2022-2027	Общ.администрация
II.	2.8.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Васил Коларов", с. Вълнари	с. Вълнари	157 610,00	Проект	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.9.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Цар Калоян", с. Вълнари	с. Вълнари	114 637,00	Проект	2021-2022	Общ.администрация
II.	2.10.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ана Маринова", с. Хърсово	с. Хърсово	233 283,00	Проект	2021-2022	Общ.администрация
II.	2.11.		Основен ремонт на ул. "Братя Драганови", с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	119 400,00	Прокт Общ. бюджет	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.12.		Основен ремонт на ул. "Чолаковка" /участък II/, с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	137 200,00	Прокт Общ. бюджет	2021-2022	Общ.администрация

II.	2.13.		Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти	Цялата територия		Привл. сред-ства Общ. бюджет	2022-2027	Общ.адми-нистрация
II.	2.14.		Основен ремонт Общински път SHU1060 /III -7005, Изгрев/ Тъкач – Сини вир – Граница общ. (Каолиново-Никола Козлево) – Крива река /III - 701/ - от км. 14+800 до км. 15+400	Каолиново-Никола Козлево	243 647,00	Прокт Общ. бюджет	2021-2024	Общ.адми-нистрация
II.	2.15.		Ремонт и оборудване на читалища в общината	Цялата територия		Проект Общ. бюджет	2022-2026	Общ.адми-нистрация
II.	2.16.		Ремонт и модернизация на общински сгради – здравни участъци	Цялата територия		Проект Общ. бюджет	2021-2026	Общ.адми-нистрация
II.	2.17.		Реконструкция и рехабилитация на общински път SHU2101/III- 701 Тодор Икономово – Хърсово/Никола Козлево – Ружица – Хърсово/III-701, в община Никола Козлево.	Каолиново-Никола Козлево	4112 447,00	Проект Общ. бюджет	2021-2024	Общ.адми-нистрация
II.	2.18.		Текущ ремонт и поддръжка на сградата на общината	с. Никола Козлево		Проект Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация
II.	2.19.		Подмяна водопроводни тръби ул. "Братя Драганови", с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	25 510,00	Общ. бюджет	2021-2024	Общ.адми-нистрация
II.	2.20.		Подмяна водопроводни тръби ул. "Дочо Михайлов",с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	25 510,00	Общ. бюджет	2021-2024	Общ.адми-нистрация
II.	2.21.		Подмяна водопроводни тръби ул. "Чолаковка", с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	25 510,00	Общ. бюджет	2021-2024	Общ.адми-нистрация
II.	2.22.		Подмяна водопроводни тръби ул. "Жеко Овчаров", с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	25 510,00	Общ. бюджет	2021-2024	Общ.адми-нистрация

II.	2.23.		Аварийно-възстановителни дейности на джамия с. Църквица	с. Църквица	126 126,00	Общ. бюджет	2021-2022	Общ.адми-нистрация
II.	2.24.		Ремонт на ДГ "Зорница" с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	503 673,00	Проект Общ. бюджет	2022-2024	Общ.адми-нистрация
II.	2.25.		Проектиране на улици в с. Църквица: ул. "Кирил и Методий", ул. "Ленин", ул. "Вела Пискова", ул. "Ивайло" и ул. "Дружба"	с. Църквица	10 100,00	Общ. бюджет	2022-2023	Общ.адми-нистрация
II.	2.26.		Проектиране на улици в с. Вълнари - ул. "Гр. Узунов"	с. Вълнари	5 050,00	Общ. бюджет	2022-2023	Общ.адми-нистрация
II.	2.27.		Модернизация на отоплителните системи в кметствата	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2024	Общ.адми-нистрация
II.	2.28.		Изграждане на улично осветление, където липсва такова, в населените места на общината	Цялата територия		Проект Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
II.	2.29.		Надграждане на системата за видеонаблюдение на територията на общината и осигуряване свързаността й с РУ на МВР – Каолиново	Цялата територия	55 000,00	Общ. бюджет	2021-2025	Общ.адми-нистрация
II.	2.30.		Проектиране на улици в с. Пет могили: ул. "Ленин", ул. "Васил Левски", ул. “Шейново”, ул. “Н. Вапцаров" и ул. "Борис I"	с. Пет могили	10 100,00	Общ. бюджет	2022-2023	Общ.адми-нистрация
II.	2.31.		Проектиране на улици в с. Цани Гинчево: ул. “Иван Вазов” и ул. "Марица"	с. Цани Гинчево	5 050,00	Общ. бюджет	2022-2023	Общ.адми-нистрация
II.	2.32.		Проектиране на улици в с. Крива река: ул. "Явор", ул. "Тича" и ул. "Дунав"	с. Крива река	5 050,00	Общ. бюджет	2022-2023	Общ.адми-нистрация
II.	2.33.		Периодична подмяна на уличното осветление с енергоспестяващи осветителни тела	Цялата територия		Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация

II.	2.34.		Приемане на годишни програми за ограничаване на рисковете от бедствия и аварии	Цялата територия	Не е приложимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
II.	2.35.		Разработване на дългосрочна енергийна програма на община Никола Козлево за период 2021–2027 г.	Цялата територия	Не е приложимо	Общ. бюджет	2021	Общ.администрация
II.	2.36.		Изпълнение на проекти по енергийна ефективност	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.		2.36.1.	Изпълнение на проекти за саниране на обществени сгради	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.		2.36.2.	Изграждане на съвременни отоплителни системи	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.37.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ленин" в с. Църквица	с. Църквица	120 000,00	Общ. Бюджет РБ	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.38.		Реконструкция и рехабилитация на ул."Вела Пискова" в с. Църквица	с. Църквица	120 000,00	Общ. Бюджет РБ	2024-2023	Общ.администрация
II.	2.39.		Реконструкция и рехабилитация на ул." Ивайло" в с. Църквица	с. Църквица	120 000,00	Общ. Бюджет РБ	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.40.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Дружба" в с. Църквица	с. Църквица	120 000,00	Общ. Бюджет РБ	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.41.		Изграждане на възобновяеми източници на електрическаенергия в района на с. Никола Козлево , с. Вълнари и с. Хърсово	с. Никола Козлево с.Вълнари с.Хърсово		Бизнеса	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.42.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ана Маринова"/участък 2/, с. Хърсово	с. Хърсово	40 000,00	Общ. Бюджет	2021-2023	Общ.администрация

II.	2.43.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Иван Вазов", с. Цани Гинчево	с. Цани Гинчево	101 000,00	Общ. Бюджет	2021-2022	Общ.администрация
II.	2.44.		Реконструкция и рехабилитация на ул. "Марица”, с. Цани Гинчево	с. Цани Гинчево	100 000,00	Общ. Бюджет	2021-2022	Общ.администрация
II.	2.45.		Ремонт на Здравна служба Никола Козлево	с.Никола Козлево	189 822,00	Проект Общ. бюджет	2021-2023	Общ.администрация
II.	2.46.		Поддържане проводимостта на речните легла, включително в 500-метровата зона след язовирите	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.47.		Поддържане и експлоатация на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, отводнителни системи и полета, отводнителни помпени станции (ОПС)	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.48.		Ежегодни пролетни и есенни технически прегледи на хидротехническите съоръжения, приключващи с изготвяне на протоколи, в които се набелязват ремонтните и инвестиционни работи за следващата година	Цялата територия	Не е приложимо	Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.49.		Изготвяне на анализ на техническото състояние на всяка язовирна стена веднъж на три години	Цялата територия	Не е приложимо	Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.50.		Изготвяне и проиграване на аварийни планове на язовирни райони и обособяване на аварийни складове, оборудвани с необходимите техника и материали	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.51.		Изграждане на съвременни системи за оповестяване	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.52.		Ликвидиране на потенциално опасни язовири, чието техническо състояние не позволява по-нататъшната им експлоатация	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
II.	2.53.		Изграждане и поддържане на дъждовна канализация	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация

II.	2.54.		Изграждане на канализационна система в с. Никола Козлево, с. Вълнари и с. Цани Гинчево.	с.Никола Козлево, с.Вълнари с. Цани Гинчево		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
II.	2.55.		Изграждане на ПСОВ, обслужваща селата Никола Козлево, Вълнари и Цани Гинчево	с.Никола Козлево, с.Вълнари с. Цани Гинчево		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
II.	2.56.		Въвеждане на алтернативни технологии за пречистване на битови отпадъчни води в малките населени места	Цялата територия		Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
II.	2.57.		Изграждане на 3бр. проучвателни ядкови сондажа и 2 пункта за мониторинг в поземлен имот с идентификатор № 77582.0251 в землището на с.Хърсово	с.Хърсово	45 000,00	Проекти Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация

Трети основен приоритет: **Развитие на социалната сфера, на човешките ресурси и подобряване на жизнената среда**								
III.	3.1.		Участие на общината в програми, насочени към осигуряване на заетост на продължително безработни лица					
III.		3.1.1.	Осигуряване на обучение за продължително безработни лица в общината	Цялата територия		Проект и Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация
III.		3.1.2.	Осигуряване на работни места за временна заетост на участниците в обученията	Цялата територия		Проект	постоянен	Общ.адми-нистрация
III.	3.2.		Осигуряване на облекчен достъп до медицински услуги на всички жители на общината					
III.		3.2.1.	Създаване на условия за профилактични прегледи по населени места с изнесени центрове	Цялата територия		Проект и Общ. бюджет	постоянен	Общ.адми-нистрация

III.		3.2.2.	Изготвяне на график за осъществяване на профилактични прегледи с превантивна цел по селата от общината, съгласувано с МБАЛ – гр. Шумен	Цялата територия	Не е приложимо	МБАЛ и джипита	постоянен	МБАЛ и джипита
III.		3.2.3.	Осигуряване на медицински специалисти в здравните кабинети и в детските градини и училища	Цялата територия	Не е приложимо	Общ. Бюджет	2021-2023	Общ.администрация
III.	3.3.		Провеждане на информационни и разяснителни кампании за повишаване на здравната култура на населението и превенция на хронични и епидемиологични заболявания	Цялата територия	Не е приложимо	Общ. Бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.4.		Осигуряване на целодневно медицинско обслужване надеца и ученици в детските градини и училищата	Цялата територия	Не е прило жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.5.		Включване на подрастващите в здравно-профилактични и образователни програми за подобряване на здравната,половата и общата култура	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.6.		Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от придобиване на образователен ценз с оглед бъдещата реализация на младежите от общината	Цялата територия	Не е прило -жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.7.		Подкрепа от страна на Общината за повишаване на квалификацията и привличане на млади учители в общинската образователна система	Цялата територия	Не е прило -жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.8.		Съдействие от страна на Общината за активно ангажиране на родителите и местната общност в изграждането на привлекателна и безопасна училищна среда	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.9.		Подкрепа от Общината на целодневната организация на обучение и възпитание					
III.		3.9.1.	Организационно и логистично подпомагане на училищата за поетапното разширяване на целодневната ангажираност на учениците до 7 клас	Цялата територия		Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.		3.9.2	Приемане на ежегодни програми за извън училищни дейности	Цялата територия	Не е прило -жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация

III.	3.10.		Подобряване на условията на обучение и спорт в учебните заведения ва общината	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.11.		Обогатяване на библиотечния фонд на училищата ичиталищата в общината	Цялата територия		Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.12		Създаване на дарителски фонд с участието на общината, бизнес, фондации и др. за стимулиране на талантливи деца	Цялата територия		Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.13.		Изготвяне на програма и план за ограничаване броя на децата, които са необхванати и/или отпадат от училище	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация, Заинтересовани институции
III.	3.14.		Разработване и провеждане на активни политики за обхващане на всички деца в детските градини на общината	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация, Заинтересовани институции
III.	3.15		Подкрепа от страна на Общината за пълноценно личностно развитие на подрастващите					
III.		3.15.1.	Създаване на младежки клубове по места	Цялата територия		Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.		3.15.2.	Осигуряване на целогодишен достъп до спортни съоръжения за масов спорт и игра на децата и младежите	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.16.		Активизиране работата на социалните работници в областта на образованието и здравеопазването на територията на общината	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
III.	3.17.		Разработване на мерки за мотивиране на млади специалисти и семейства да работят и живеят в общината	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет /проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.18.		Разработване на политики за подобряване на социалния статус на рисковите групи	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация

III.	3.19.		Подпомагане на социално слаби граждани	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	ОбС Общ.адми-нистрация
III.	3.20.		.Изготвяне на карта на потребностите от социални услуги	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	2022-2027	Общ.адми-нистрация
III.	3.21.		Участие на общината в програми и проекти със социална насоченост	Цялата територия	Не е прило-жимо	Проекти	постоянен	Общ.адми-нистрация
III.	3.22.		Обсъждане с НПО, граждани, заинтересовани лица и институции, на възможности за разкриване на нови социални услуги	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.адми-нистрация
III.	3.23.		Подобряване на качеството и разширяване на услугата Домашен социален патронаж, в населените места на общината	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.адми-нистрация
III.	3.24.		Изготвяне на база данни за лица с тежки увреждания, за включване в бъдещи проекти или включване на съответна услуга за финансиране като държавно делегирана дейност	Община	Не е прило-жимо	Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.адми-нистрация
III.	3.25.		Разработване и провеждане на активни политики за интеграция на етническите общности	Община	Не е прило-жимо	Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.адми-нистрация
III.	3.26.		Отпускане на безвъзмездна финансова помощ от общината на родителите при раждане на деца	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	ОбС Общ.адми-нистрация
III.	3.27.		Развитие на жилищната политика, насочена към социално слаби граждани					
III.		3.27.1.	Усъвършенстване на регламента и правилата при ползване на общински жилища	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	2021-2022	Общ.адми-нистрация
III.		3.27.2.	Поддържане на изградената материална база за настаняване на лица, пострадали от бедствия и аварии	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.адми-нистрация
III.	3.28.		Изграждане на детски площадки в населените места	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.адми-нистрация

III.	3.29.		.Изграждане на кътове за отдих и игри на открито	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.30.		Благоустрояване на централната част и на паркови територии в населените места	Цялата територия		Общ. бюджет проект	2022-2024	Общ.администрация
III.	3.31.		Поддържане в добър вид на християнските и мюсюлмански гробищни паркове	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.32.		Поддържане и модернизация на спортните бази на територията на общината	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.33.		Кандидатстване по европейски програми за развитие на спорта в общината	Цялата територия		Проекти	постоянен	Общ.администрация
III.	3.34.		Разширяване дейността на спортните клубове с деца и юноши	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.35.		Финансово подпомагане развитието на масов детско – юношески спорт и участието в турнири	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.36.		Подкрепа за спорта в училищата и обхващане на всички възрастови групи	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.37.		Финансиране на дейности от ежегодния Спортен календар	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.38.		Изграждане на мини футболно игрище в с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	110 000,00	Общ. бюджет проект	2022-2027	Общ.администрация
III.	3.39.		Изграждане на зона за спорт, включваща фитнес на открито, в с. Никола Козлево	с. Никола Козлево	41 000,00.	Общ. бюджет проект	2022-2023	Общ.администрация
III.	3.40.		Изграждане на зона за отдих при язовир Каравелово.	с. Каравелово		Проект	2022-2024	Общ.администрация

III.	3.41.		Разработване на дългосрочни програми за развитие на културното наследство в общината: джамията в с.Църквица, църква "Св.Параскева" – с.Хърсово, храм „Свето Рождество Богородично” - с. Красен дол, Храмът „Св. Вмчк Димитър“ с. Никола Козлево	с.Църквица с.Хърсово с. Красен дол, с. Никола Козлево		Общ. бюджет проект	2022-2024	Общ.администрация
III.	3.42.		Обогатяване на изложбите на характерни носии и принадлежности в селата на общината	Цялата територия		Общ. бюджет /проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.43.		Ежегодно подпомагане дейността на културните институции, чрез финансиране на културния календар на Община Никола Козлево	Цялата територия		Общ. бюджет /проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.44.		Стимулиране дейността на читалищата в малките населени места на общината					
III.		3.44.1.	Ежегодна оценка на потребностите на читалищата по обективни критерии	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет /проект	постоянен	Общ.администрация
III.		3.44.2.	Справедливо разпределяне на субсидията за дейността им	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет /проект	постоянен	Общ.администрация
III.		3.44.3.	Включване на читалищата в проекти за подобряване на тяхната ефективност и материално-техническа база	Цялата територия		Проекти	постоянен	Общ.администрация
III.	3.45.		Подкрепа от страна на общината за пълноценна интеграция и социализация на учениците от различните малцинствени групи	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.46.		Насърчаване активното участие на младите хора в превантивни програми и кампании за намаляване на престъпността, насилието и зависимостите	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.47.		Разширяване участието на млади хора в дейности, заложени в Общинския културен календар, Общинския спортен календар, младежка, клубна и читалищна дейност	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация

III.	3.48.		Разработване на политики за превенция на социалното изключване на хората в неравностойно положение и за активизиране на гражданското общество за толерантност и съпричастност към тях	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.49.		Разработване на политики за преодоляване на изолацията на маргинализираните групи и интегрирането им в обществото	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.50.		Провеждане на общинска образователна и здравна политика, ориентирана към етническите малцинства	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
III.	3.51.		Осъществяване на програми за превенция на всички форми на насилие и подкрепа на жертвите на насилие	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
<u>Четвърти основен приоритет:</u> **Изграждане на ефективна и прозрачна администрация и финансов мениджмънт в община Никола Козлево**								
IV.	4.1.		Повишаване капацитета на общината за използване на европейски фондове	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.2.		Включване на гражданите, бизнеса и НПО в процеса на планиране на проектите	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.3.		Оптимизиране на системата за управление на финансовите и материални ресурси но общината	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.4.		Подобряване на контрола и гарантиране на прозрачност при изразходване на публичните средства	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.5		Повишаване събираемостта на местните данъци и такси	Цялата територия		Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.6.		Прилагане на гъвкави форми за повишаване приходната част на бюджета	Цялата територия		Общ. бюджет	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.7.		Облекчаване административното обслужване на бизнеса	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация

IV.	4.8.		Поетапно преминаване към електронно управление	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.9.		Подобряване качеството на административно обслужване на гражданите и бизнеса	Цялата територия		Общ. бюджет проект	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.10.		Разработване на програми за обучение на общинските служители, които изпреварващо да посрещат нуждите от обучение на персонала	Цялата територия		Общ. бюджет проект	2021-2027	Общ.администрация
IV.	4.11.		Повишаване ефективността на екипната работа на общинските служители	Цялата територия		Общ. бюджет проект	2021-2027	Общ.администрация
IV.	4.12.		Оптимизиране на системата на заплащане на общинските служители, съобразена с квалификацията и периодичното оценяване на резултатите от труда	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
IV.	4.13.		Изграждане на партньорства с организации на гражданите и на бизнеса	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация
IV.	4.14.		Разработване на стратегия за управление на общинската собственост	Цялата територия		Общ. бюджет проект	2024-2027	Общ.администрация
IV.	4.15.		Ежегодно изготвяне и приемане на годишни програми за управление и разпореждане с имотите – общинска собственост	Цялата територия	Не е прило-жимо	Не е прило-жимо	постоянен	Общ.администрация
IV.	4.16.		Развитие на базисната инфраструктура на общинската собственост за подобряване на икономическия климат в общината	Цялата територия		Общ. бюджет проект	2021-2027	Общ.администрация
IV.	4.17.		Придобиване на нови имоти, свързани с подобряване и разширяване на общинската инфраструктура с пряко обществено значение	Цялата територия		Общ. бюджет проект	2021-2027	Общ.администрация
IV.	4.18.		Ежегодно застраховане на публичните и частни общински имоти с максимална икономическа ефективност на имущественото застраховане	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.администрация

IV.	4.19.		Подобряване качеството на осъществяваните услуги от общинските предприятия, при гарантиране на социална поносимост и реинвестиции в активите	Цялата територия		Общ. бюджет проект	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.20.		Ежегодна подготовка на оптимизирани годишни планове за ползване на дървесина от общинския горски фонд на община Никола Козлево	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.21.		Поддръжка на общинската дълготрайна декоративна растителност	Цялата територия	78 000,00	Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.22.		Ежегодно разработване и организиране на изпълнението на Годишен план за защита на горските територии на общината от пожари	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.23.		Разработване съвместно с ветеринарните власти на Общинска програма за контрол върху кучешката популация на територията на общината	Цялата територия		Общ. бюджет проект	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.24.		Осъществяване на контрол при изпълнението на дезинсекции, дератизации и дезакаризации в общината	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.25.		Изграждане на система за непрекъснат мониторинг върху изпълнението на ПИРО	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.26.		Въвеждане на цялостно управление на качеството на дейността на общинска администрация – Никола Козлево, вкл.чрез системи за управление на качеството	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.27.		Създаване на нови публично-частни партньорства в областта на публичните услуги и туризма	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.28.		Обогатяване на интернет страницата на общината с информация за младежки проекти, програми, обучение, стажуване, конкурси, мобилност на младите хора и др. възможности за развитие	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.29.		Популяризиране на доброволчеството в общината	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.30.		Подобряване на съвместната работа на общинска администрация с Българската православна църква, Мюфтийството и другите официални религии					

IV.		4.30.1.	Ремонт и поддържане на съществуващите духовни храмове в селата	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.		4.30.2.	Подкрепа и взаимодействие с Варненска и Великопреславска света митрополия и Районно мюфтийство Шумен	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.		4.30.3.	Съдействие за извършване на консервационни и реставрационни дейности на стенописите в църквите	Цялата територия	Не е прило-жимо	Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.31.		Разнообразяване и обогатяване на културния календар	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.32.		Организиране на местни културни празници и инициативи, свързани с местните обичаи и традиции	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.33.		Участие на общината в съвместни културни мероприятия с партньорски организации в страната и в чужбина	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.34.		Увеличаване броя на спечелените проекти и относителния дял на привлечените средства от ЕС за съхраняване и развитие на културно-историческото наследство, традициите и занаятите	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.35.		Сключване на договори за партньорство с други общини в страната и в чужбина	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация
IV.	4.36.		Интегриране с други общини в страната и в чужбина за разработване на съвместни проекти за икономическо развитие, туризъм, културно сътрудничество, екология и др.	Цялата територия		Общ. бюджет	2021-2027	Общ.адми-нистрация

[1] Мярката и дейността съвпадат, когато мярката включва само 1 дейност. Различни дейности и проектни идеи се посочват само в случай на комплексни мерки, които се осъществяват чрез повече от 1 дейност

[2] Посочва се дали съответната мярка ще се осъществява само на територията на определена зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие), в друга територия извън зоните или на цялата територия на общината. В случай, че мярката ще се реализира в приоритетна зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие) се посочва само наименование/номер на зоната

[3] Изразът „Не е приложимо“, както и празните клетки означават, че или за тези мерки индикативен бюджет към момента на разработване на ПИРО не може да бъде определен, или че изпълнението на тези мерки ще се включи в обхвата на служебните задължения на общинските служители в община Никола Козлево.

При обоснована необходимост от допълнително заплащане , както и от други разходи, свързани с тези мерки, като източник на финансиране ще се използва общинският бюджет или одобрени разходи по проектите, изпълнявани от общината.

Приложение № 1А

Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в Плана за интегрирано развитие на община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г.[1]

Прио-ритет	Мяр-ка	Проекти	Проектна готовност	Индика-тивен срок на изпъл-нение (месеци)	Общ индикативен бюджет на проектната идея (в лв.)	Допълнителна информация
II.	2.2.	Подобряване на енергийната ефективност на административна сграда на община Никола Козлево	Има готовност		307 669,00	
II.	2.3.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Батак", с. Пет Могили	Има готовност		333 642,00	Проект
II.	2.4.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Хан Крум", с. Пет Могили	Има готовност		297 293,00	Проект
II.	2.5.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Васил Левски", с. Никола Козлево	Има готовност		244 980,00	Проект Общ. бюджет
II.	2.8.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Васил Коларов", с. Вълнари	Има готовност		157 610,00	Проект
II.	2.9.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Цар Калоян", с. Вълнари	Има готовност		114 637,00	Проект
II.	2.10.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ана Маринова", с. Хърсово	Има готовност		233 283,00	Проект

[1] Поради статуса на проектите: В готовност за изпълнение, Чакащ одобрение, В готовност за кандидатстване и изпълнение, на този етап не е възможно да бъде определен индикативен срок на изпълнение, общ индикативен бюджет на проектната идея и общ индикативен бюджет на всички проекти

II.	2.11.	Основен ремонт на ул. "Братя Драганови", с. Никола Козлево	Има готовност		119 400,00	Прокт Общ. бюджет
II.	2.12.	Основен ремонт на ул. "Чолаковка" /участък II/, с. Никола Козлево	Има готовност		137 200,00	Прокт Общ. бюджет
II.	2.14.	Основен ремонт Общински пътSHU1060 /III -7005, Изгрев/ Тъкач – Сини вир – Граница общ. (Каолиново-Никола Козлево) – Крива река /III - 701/ - от км. 14+800 до км. 15+400	Има готовност		243 647,00	Прокт Общ. бюджет
II.	2.17.	Реконструкция и рехабилитация на общински път SHU2101/III- 701 Тодор Икономово – Хърсово/Никола Козлево – Ружица – Хърсово/III-701, в община Никола Козлево.	Има готовност		4112 447,00	Проект, Общ. бюджет
II.	2.19.	Подмяна водопроводни тръби ул. "Братя Драганови" с. Никола Козлево	Има готовност		25 510,00	Общ. бюджет
II.	2.20.	Подмяна водопроводни тръби ул. "Дочо Михайлов"с. Никола Козлево	Има готовност		25 510,00	Общ. бюджет
II.	2.21.	Подмяна водопроводни тръби ул. "Чолаковка" с. Никола Козлево	Има готовност		25 510,00	Общ. бюджет
II.	2.22.	Подмяна водопроводни тръби ул. "Жеко Овчаров" с. Никола Козлево	Има готовност		25 510,00	Общ. бюджет
II.	2.23.	Аварийно-възстановителни дейности на джамия с. Църквица	Има готовност		126 126,00	Общ. бюджет

II.	2.24.	Ремонт на ДГ "Зорница" с. Никола Козлево	Има готовност		503 673,00	Проект Общ. бюджет
II.	2.37.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ленин" в с. Църквица	Има готовност		120 000,00	Общ. Бюджет РБ
II.	2.38.	Реконструкция и рехабилитация на ул."Вела Пискова" в с. Църквица	Има готовност		120 000,00	Общ. Бюджет РБ
II.	2.39.	Реконструкция и рехабилитация на ул." Ивайло" в с. Църквица	Има готовност		120 000,00	Общ. Бюджет РБ
II.	2.40.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Дружба" в с. Църквица	Има готовност		120 000,00	Общ. Бюджет РБ
II.	2.42.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Ана Маринова"/участък 2/, с. Хърсово	Има готовност		40 000,00	Общ. Бюджет
II.	2.43.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Иван Вазов" с. Цани Гинчево	Има готовност		101 000,00	Общ. Бюджет
II.	2.44.	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Марица с. Цани Гинчево	Има готовност		100 000,00	Общ. Бюджет
II.	2.45.	Ремонт на Здравна служба Никола Козлево	Има готовност		189 822,00	Проект Общ. бюджет

Приложение № 2

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Период 2021 - 2027	Собствени средства – Общински бюджет	Отн. дял (%)	Републикан-ски бюджет	Отн. дял (%)	Средства от ЕС	Отн. дял (%)	Други източници	Отн. дял (%)	ОБЩО
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Приоритет I									**1 360 800,00**
Приоритет II									**8 079 819,00**
Приоритет III									**151 000,00**
Приоритет IV									**78 000,00**
ОБЩО									**9 669 619,00**

Забележка:

Към момента на съставяне на ПИРО, графи 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8 и 9 остават празни, тъй като не могат да бъдат попълнени с точност,поради следното:

1. В Приложение № 1 - Програма за реализация на ПИРО на община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 : описание на предвиденитемерки и дейности, е уточнено, че: „*празните клетки означават, че или за тези мерки индикативен бюджет към момента на разработване на ПИРО не може да бъде определен, или че изпълнението на тези мерки ще се включи в обхвата на служебните задължения на общинските служители в община Никола Козлево. При обоснована необходимост от допълнително заплащане , както и от други разходи, свързани с тези мерки, като източник на финансиране ще се използва общинският бюджет или одобрени разходи по проектите, изпълнявани от общината“.* Следователно за тези мерки и дейности към момента на разработване на ПИРО не са предвидени съответни суми и последните не участват в графи 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9 и 10 на настоящото Приложение №2;
2. Почти за всички мерки/ проекти, заложени в ПИРО, се предвижда смесено финансиране – от общинския бюджет, от републиканския бюджет, от проекти по оперативните програми и от други източници, като предварително не е определен процентът на съучастие. Следователно, и в настоящото Приложение № 2 не може да се отграничат сумите и относителния дял

насобствените средства, на средствата от републиканския бюджет, на средствата от ЕС и на средствата от други източници;

3. За проектите в готовност за кандидатстване и изпълнение , с които общината ще кандидатства по различни оперативни програми и фондове през плановия период 2021-2027 г., (Приложение № 1а) не е определен индикативен бюджет.

Определянето на точния размер на сумите и относителният им дял за графи 2; 3;4;5;6;7;8 и 9 ще се извършва текущо, в процеса на реализация на ПИРО в рамките на плановия период 2021 -2027 г.

Приложение № 3

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НАОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Индикатори за продукт					
Приоритет, мярка	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Период на отчитане**	**Целева стойност**
Приоритет I.					
Мярка 1.1.	Приведени стратегически планови документи в съответствие с приоритетите на ЕС, на страната и на СЦРП	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	3
Мярка 1.2	Поддържани регулационни планове, кадастрални и специализирани карти за устройствено планиране	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	12
Мярка1.3.1.	Изработен ОУП	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1
Мярка 1.3.2.	Изработени подробни УП	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	12
Мярка 1.4.	Изработена многослойна географско-информационна система (ГИС модел)	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 1.5.	Разработена политика за привличане на нови инвестиции	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 1.6.	Нараснал брой на работните места	%	ТСБ – Шумен	1 г.	7
Мярка 1.7.	Проведени срещи на ръководството на общината с представители на бизнеса	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	5
Мярка 1.8.	Увеличен брой ПЧП	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	4
Мярка 1.9.	Изготвени видове информационни материали	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	4
Мярка 1.10.	Разработен Инвестиционен профил на община Никола Козлево	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	1

Мярка 1.11.	Разширена зона за отглеждане на животни	дка	Община Никола Козлево	3 г.	5
Мярка 1.12.	Увеличена площ на пасища, мери и ливади за подпомагане на стопанствата	%	Община Никола Козлево	4 г.	20
Мярка 1.13.	Увеличена площ на трайните насаждения	%	Община Никола Козлево	5 г.	15
Мярка 1.14.	Увеличена площ за оранжерийно и полско зеленчукопроизводство	%	Община Никола Козлево	4 г.	20
Мярка 1.15.	Увеличена площ за постоянни и временни пчелини	%	Община Никола Козлево	4 г.	20
Мярка 1.16.	Увеличени добиви от единица площ на зърнени култури	%	Община Никола Козлево	4 г.	10
Мярка 1.17.	Проведени обучения	Бр.	ПГСС	3 г.	3
Мярка 1.18.	Увеличени площи за биологично земеделие	%	Община Никола Козлево	5 г.	20
Мярка 1.19.	Увеличена площ за реализация на земеделска продукция	%	Община Никола Козлево	4 г.	20
Мярка 1.20.	Проведени обучения	Бр.	ПГСС	3 г.	3
Мярка 1.21.	Проведена информационна кампания	Бр.	Областна дирекция БАБХ - Шумен	4 г.	2
Мярка 1.22.	Определени подходящи сгради	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	3
Мярка 1.23.	Увеличен брой производства	%	Община Никола Козлево	5 г.	20
Мярка 1.24.	Разработена общинска стратегия	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1
Мярка 1.25.	Изграден туристически информационен център	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1
Мярка 1.26.	Разработени годишни програми и създаден консултативен съвет по туризма	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	1
Мярка 1.27.	Създадени нови туристически продукти	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	2
Мярка 1.28.	Увеличен брой туристи	%	Община Никола Козлево	4 г.	20

Мярка 1.29.	Увеличен брой туристи	%	Община Никола Козлево	4 г.	20
Мярка 1.30.	Разширена леглова база	%	Община Никола Козлево	4 г.	40
Мярка 1.31.	Разработени проекти	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	2
Мярка 1.32.	Брой участия	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	2
Мярка 1.33.	Брой членства	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	2
Мярка 1.34.	Брой атракции	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	4
Мярка 1.35.	Брой удостоверения и табели	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	6
Мярка 1.36.	Видове рекламни материали	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	4
Мярка 1.37.	Увеличен брой туристи	%	Община Никола Козлево	4 г.	20
Мярка 1.38.	Увеличен брой ползватели	%	Община Никола Козлево	4 г.	20
Мярка 1.39.	Повишена интернет скорост	%	Община Никола Козлево	2г.	30
Мярка 1.40.	Проведени срещи и кампании	Бр.	Община Никола Козлево	7 г.	10
Приоритет II.					
Мярка 2.1.	Изградени и подменени водопроводи	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	x[1]
Мярка 2.2.	Спестена енергия	%	Община Никола Козлево	4 г.	7%
Мярка 2.3.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1
Мярка 2.4.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1
Мярка 2.5.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1

Мярка 2.6.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	7 г.	x
Мярка 2.7.	Обособени места за паркиране	Бр.	Община Никола Козлево	7 г.	10
Мярка 2.8.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.9.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.10.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.11.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.12.	Ремонтирана улица	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.13.	Изградена инфраструктура	Бр.	Община Никола Козлево	7 г.	x
Мярка 2.14.	Ремонтиран път	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.15.	Ремонтирани и оборудвани читалища	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	x
Мярка 2.16.	Ремонтирани и модернизирани сгради	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	x
Мярка 2.17.	Ремонтиран път	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.18.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.19.	Подменен водопровод	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.20.	Подменен водопровод	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.21.	Подменен водопровод	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.22.	Подменен водопровод	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.23.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола	2 г.	1

			Козлево		
Мярка 2.24.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.25.	Извършено проектиране	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.26.	Извършено проектиране	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.27.	Модернизирани отоплителни системи	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 2.28.	Изградено улично осветление	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 2.29.	Камери за видеонаблюдение	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 2.30.	Извършено проектиране	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.31.	Извършено проектиране	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.32.	Извършено проектиране	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.33.	Подменено улично осветление	Бр.	Община Никола Козлево	7 г.	х
Мярка 2.34.	Приети годишни програми за ограничаване на рисковете	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.35.	Разработена дългосрочна енергийна програма	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1
Мярка 2.36.1.	Увеличен дял санирани сгради	%	Община Никола Козлево	5 г.	50
Мярка 2.36.2.	Изградени отоплителни системи	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	6
Мярка 2.37.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	1
Мярка 2.38.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	1
Мярка 2.39.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	1

Мярка 2.40.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	1
Мярка 2.41.	Изградени нови ВЕИ	Бр.	Община Никола Козлево	7 г.	3
Мярка 2.42.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.43.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.44.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.45.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 2.46.	Поддържани речни легла	Бр.	Община Никола Козлево	7г.	х
Мярка 2.47.	Поддържани съоръжения	Бр.	Община Никола Козлево	7г.	х
Мярка 2.48.	Извършени технически прегледи	Бр.	Община Никола Козлево	7г.	7
Мярка 2.49.	Изготвен анализ	Бр.	Община Никола Козлево	7г.	7
Мярка 2.50.	Изготвени аварийни планове	Бр.	Община Никола Козлево	3г.	6
Мярка 2.51.	Изгрдени системи за оповестяване	Бр.	Община Никола Козлево	6г.	5
Мярка 2.52.	Ликвидирани опасни язовири	Бр.	Община Никола Козлево	3г.	1
Мярка 2.53.	Изградени дъждовна канализации	Бр.	Община Никола Козлево	5г.	5
Мярка 2.54.	Изградени канализационни системи	Бр.	Община Никола Козлево	6г.	3
Мярка 2.55.	Изграждане на ПСОВ, обслужваща селата Никола Козлево, Вълнари и Цани Гинчево	Бр.	Община Никола Козлево	6г.	3
Мярка 2.56.	Въведени на алтернативни технологии за пречистване на битови отпадъчни води	Бр.	Община Никола Козлево	7г.	х

Мярка 2.57.	Изградени проучвателни ядкови сондажи и пункт за мониторинг	Бр.	Община Никола Козлево	2г.	1
Приоритет III.					
Мярка 3.1.1.	Осигурено обучение	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	5
Мярка 3.1.2.	Осигурени работни места	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.2.1.	Проведени прегледи	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.2.2.	Изготвени графици	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	х
Мярка 3.2.3.	Осигурени специалисти	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	х
Мярка 3.3.	Проведени кампании	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 3.4.	Осигурени училища	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	х
Мярка 3.5.	Програми с подрастващи	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.6.	Проведени кампании	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.7.	Привлечени млади учители	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.8.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 3.9.1.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 3.9.2.	Приети програми	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	1
Мярка 3.10.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	х
Мярка 3.11.	Увеличен библиотечен фонд	%	Община Никола Козлево	3 г.	20
Мярка 3.12.	Създаден фонд	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	1

Мярка 3.13.	Изготвена програма и план	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	1
Мярка 3.14.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	х
Мярка 3.15.1.	Създадени брой клубове	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.15.2.	Брой съоръжения за целогодишен достъп	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.16.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.17.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.18.	Разработени политики	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.19.	Подпомогнати граждани	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.20.	Изготвена карта	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	1
Мярка 3.21.	Осъществени участия	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 3.22.	Проведени обсъждания	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 3.23.	Разширен обхват на услугата	%	Община Никола Козлево	3 г.	20
Мярка 3.24.	Изготвена база данни	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 3.25.	Разработена политика	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 3.26.	Отпуснати помощи	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	х
Мярка 3.27.1.	Усъвършенстван регламент	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	1
Мярка 3.27.2.	Извършен ремонт	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	х
Мярка 3.28.	Изградени детски площадки	Бр.	Община Никола	3 г.	х

			Козлево		
Мярка 3.29.	Изградени обекти	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 3.30.	Благоустроени централни части и паркове	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 3.31.	Поддържани гробищни паркове	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 3.32.	Модернизирани бази	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 3.33.	Брой проекти	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	3
Мярка 3.34.	Нови дейности в клубовете	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	3
Мярка 3.35.	Отпуснати финансови средства	Лв	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 3.36.	Нараснал брой участници	%	Община Никола Козлево	3 г.	20
Мярка 3.37.	Финансирани дейности	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	х
Мярка 3.38.	Изградено игрище	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1
Мярка 3.39.	Изградена зона за спорт	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	1
Мярка 3.40.	Изградена зона за отдих	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 3.41.	Разработени програми	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	4
Мярка 3.42.	Обогатени изложби	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 3.43.	Отпуснати финансови средства	Лв	Община Никола Козлево	1 г.	х
Мярка 3.44.1.	Извършени оценки	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	х
Мярка 3.44.2.	Изработена система за разпределение на средства	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	1

Мярка 3.44.3.	Участие в проекти	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	2
Мярка 3.45.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 3.46.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 3.47.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 3.48.	Разработена политика	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	1
Мярка 3.49.	Разработена политика	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	1
Мярка 3.50.	Разработена политика	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	1
Мярка 3.51.	Разработена програма	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	1
Приоритет IV.					
Мярка 4.1.	Брой проекти	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 4.2.	Брой проекти	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 4.3.	Оптимизирана система	Бр.	Община Никола Козлево	6 г.	1
Мярка 4.4.	Подобрена система	Бр.	Община Никола Козлево	6 г.	1
Мярка 4.5.	Повишена събираемост	%	Община Никола Козлево	3 г.	10
Мярка 4.6.	Приложени форми	Бр.	Община Никола Козлево	6 г.	х
Мярка 4.7.	Оптимизирана система	Бр.	Община Никола Козлево	6 г.	1
Мярка 4.8.	Внедрена система	Бр.	Община Никола Козлево	7 г.	1
Мярка 4.9.	Разработена система за контрол	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1

Мярка 4.10.	Разработени програми	Бр.	Община Никола Козлево	4 г.	х
Мярка 4.11.	Оптимизирана система на екипна работа	Бр.	Община Никола Козлево	6 г.	1
Мярка 4.12.	Оптимизирана система на заплащане	Бр.	Община Никола Козлево	6 г.	1
Мярка 4.13.	Изградени партньорства	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.14.	Изработена стратегия	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	1
Мярка 4.15.	Приети годишни програми	Бр.	Община Никола Козлево	7 г.	7
Мярка 4.16.	Развита инфраструктура	%	Община Никола Козлево	7 г.	10
Мярка 4.17.	Придобити нови имоти	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.18.	Застраховани имоти	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	х
Мярка 4.19.	Подобряване на качеството на услугите	%	Община Никола Козлево	7 г.	10
Мярка 4.20.	Подготвени планове	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	1
Мярка 4.21.	Подържани паркове	Бр.	Община Никола Козлево	6 г.	6
Мярка 4.22.	Разработени планове	Бр.	Община Никола Козлево	1 г.	1
Мярка 4.23.	Разработена програма	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 4.24.	Изградени партньорства	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.25.	Изградена система	Бр.	Община Никола Козлево	2 г.	1
Мярка 4.26.	Въведена система	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 4.27.	Създадени нови ПЧП	Бр.	Община Никола	6 г.	х

			Козлево		
Мярка 4.28.	Обогатена страница	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	1
Мярка 4.29.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.30.1.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.30.2.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.30.3.	Осъществени инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.31.	Нови инициативи	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 4.32.	Организирани празници	Бр.	Община Никола Козлево	3 г.	х
Мярка 4.33.	Брой участия	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.34.	Брой проекти	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.35.	Сключени договори	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х
Мярка 4.36.	Брой проекти	Бр.	Община Никола Козлево	5 г.	х

[1]Целева стойност не може да бъде определяна предварително, поради липса на информация за измеренията на потребностите от съответната мярка през плановия период

Индикатори за резултат

Стратегическа цел	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност
Стратегическа цел 1 Развитие на конкурентноспособна местна икономика	1. Обем на произведената продукция 2. Приходи от дейността 3. Печалба 4. Добавена стойност 5. Обем ДМА 6. Приходи от туризъм	Хил. лв Хил. лв Хил. лв Хил. лв Хил. лв Хил. лв	НСИ, Общината НСИ, Общината НСИ, Общината НСИ, Общината НСИ, Общината	1 г. 1 г. 1 г. 1 г. 1 г. 1 г.	60 220 81 370 5 750 21 200 42 920 480	64 740 90 700 8 390 26 670 45 260 770
Стратегическа цел 2 Изграждане на ефективна техническа инфраструктура за постигане на устойчиво развитие	1.Увеличаване дължината на пътищата: а) в отлично състояние б) в добро състояние 2.Подновена водопроводна мрежа 3.Изградени нови ВЕИ 4.Осигурен широколентов интернет	 км км бр.	 Общината Общината Общината	 4 г 4 г. 7 г.	 10,2 21,4 3	 12,4 23,2 6
Стратегическа цел 3	1. Подобрено здравеопазване		Общината	3		
Осигуряване на необходимата среда за развитие на човешките ресурси в общината	2. Осигурена заетост на работната сила 3. Развита образователна система 4. Развитие на културата, културните институции и спорта 5. Развитие на социалната инфраструктура и социалните услуги 6. Съхранена природна среда		Общината Общината Общината Общината Общината	3 г. 4 г. 4 г. 4 г. 7 г.		

Стратегическа цел 4 Повишаване ролята на местната власт за ускоряване развитието на общината	1. Повишаване на административниякапацитет 2. Подобрено качество наадминистративните услуги 3. Електронно управление 4. Разширяване на партньорството с бизнеса и организациите на гражданскотообщество		Общината Общината Общината Общината	4 г. 3 г. 4 г. 3 г.		

Приложение № 4

ИНФОРМАЦИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ УЧАСТИЕТО НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО ПРЕЗ 2014 г. – 2020 г. В ПРОЕКТИ ПО РАЗЛИЧНИТЕ ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ И СЪС СУБСИДИЯ ОТ РЕПУБЛИКАНСКИ БЮДЖЕТ

№	НАИМЕНОВАНИЕ НАПРОЕКТА	ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТА	СТОЙНОСТ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
ПРИКЛЮЧЕНИ				
1.	„Ремонт за енергийна ефективност на ЦДГ с. Пет могили, община Никола Козлево“	Подобряване цялостния облик на външната и вътрешна среда в ДГ „Радост“, изпълнение на енергоспестяващи мерки.	87947,87лв.	Проект „Красива България“/51% съфинансиране от Община Никола Козлево
2.	„Реконструкция вътрешна водопроводна мрежа на с. Църквица – ниска зона клон 2”	Подмяна на амортизирана вътрешна водопроводна мрежа в с. Църквица.	233675,26	Финансиран е с Решение на УС на ПУДООС - Протокол № 1/05.03.2014 г по ЗДБРБ за 2014 г., Договор № 9995/2014
3.	„Допълнително водоснабдяване на с. Ружица, община Никола Козлево”	Осигуряване на алтернативен водоизточник за допълнително водоснабдяване на с. Ружица.	890 456,86	Финансиран е съгласно Споразумение с МРРБ № РД-02-30-32 от 20.05.2014 г.

4.	„Изработване на проект на Общ устройствен план на община Никола Козлево””	Извършване на процедурата по изготвяне на ОУП, включваща следните етапи: - Изготвяне на задание за проектиране; - Изготвяне на предварителен проект на ОУП и Екологична оценка, която е задължителна част от проекта; - Провеждане на обществено обсъждане на роекта. - Изготвяне на Окончателния проект на Общият устройствен план; - Утвърждаване на ОУП от ОС.	92 152.28 лв.	Министерство на регионалното развитие
5.	“Рехабилитация и реконструкция на народно читалище „Отец Паисий – 1956“, с. Пет могили”	Извършване на рехабилитация и реконструкция на НЧ „Отец Паисий – 1956“. Подобряван, развитие и обогатяване на културния живот в с. Пет могили, запазване на обичаите и традициите на местната общност.	491 000.32	Междуведомствена та комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет
6.	„Възстановяване на улица "Георги Димитров" в село Крива река, Община Никола Козлево, участък от път SHU1060 до площада включително“	Възстановяване на участък с дължина 525,95 м., в т.ч. цялостно асфалтиране, подмяна на бордюри и тротоарна настилка.	396 292.08лв.	Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет
7.	„Ремонт на Народно читалище „Просвета – 71963 г.” – с. Цани инчево, общ. Никола Козлево”	Изпълнение на енергоспестяващи мерки и извършване на ремонтни дейности за осигуряване нормалното функциониране на НЧ „Просвета – 1963“и осигуряване на подходяща среда за развитие на културен живот за местното население.	99890,00	Проект „Красива България“ “/51% съфинансиране от Община Никола Козлево

8.	„Ремонт на Детска градина „Здравец“, с. Църквица“	Извършване на ремонт за енергийна ефективност на сградата на ДГ „Здравец“, включващ външна и вътрешна изолация, ремонт на покрив и подмяна на дограма.	96632,00лв.	Проект „Красива България“ “/51% съфинансиране от Община Никола Козлево
9.	„Ремонт на ОУ „Св. Климент Охридски“ - с. Пет могили	Изпълнение на енергоспестяващи мерки и извършване на ремонтни дейности за осигуряване нормалното функциониране на ОУ „Св. Климент Охридски“и осигуряване на подходяща образователна среда за местното население.	114547,00лв.	Проект „Красива България“
10.	„Аварийно-възстановителни дейности на читалище "Пробуда - 1906", с. Никола Козлево“	Извършване на цялостен основен ремонт на най-голямото читалище на територията на Община Никола Козлево - "Пробуда - 1906" в с. Никола Козлево, в т.ч. внедрени мерки за енергийна ефективност и ремонт на зрителска зала.	256448,64лв.	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към министерския съвет
11.	„Осигуряване проводимостта на речното легло на р. Хърсовска (дере), с. Каравелово“	СМР и почистване на коритото на на р. Хърсовска (дере) и изграждането на стоманобетонно трапецовидно корито в урбанизираната територия на село Каравелово.	687298,76лв.	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към министерския съвет
12.	”Дом в парка – с. Ружица” Договор №9550/06.06.2014 г.	Формиране на положително обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда. Изграждане на детска площадка и място за отдих в с. Ружица.	9867,91лв.	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)

13.	„Природен кът – с. Цани Гинчево” Договор №10450/15.06.2015г.	Формиране на положително обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда. Изграждане на детска площадка и място за отдих в с. Цани Гинчево.	7920,00	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)
14.	”Зелен кът в с. Вълнари” Договор №11015/09.06.2016г.	Формиране на положително обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда. Изграждане на детска площадка и място за отдих в с. Вълнари.	8125,20лв.	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)
15.	”Детски кът – с. Пет могили” Договор № 11088/10.06.2016 г.	Формиране на положително обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда. Изграждане на детска площадка и място за отдих в с. Пет могили.	9716,11	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)
16.	”Зелен кът - с. Крива река” Договор №12245/20.06.2018г.	Формиране на положително обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда. Изграждане на детска площадка и място за отдих в с. Крива река.	9996,00	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)
17.	”Кът за отдих – с. Никола Козлево” Договор №11982/04.06.2018г.	Формиране на положително обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда. Изграждане на детска площадка и място за отдих в с. Никола Козлево.	9980,00	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)
18.	„Детски кът сред природата – с. Вълнари” Договор №12610/10.05.2019г.	Формиране на положително обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда. Изграждане на детска площадка и място за отдих в с. Вълнари.	9984,00	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)

19.	”Спорт в парка – с. Пет могили” Договор №13534/19.06.2020г.	Формиране на положително обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда. Изграждане на фитнес на открито в с. Пет могили.	9979,20	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)
20.	BG05M9OP001-2.002-0153 „Община Никола Козлево в помощ за независим живот"	Общата цел на проекта е подобряване качеството на живот и на достъпа до интегрирани услуги за социално включване на хората с увреждания и хората над 65 г. в невъзможност за самообслужване, живеещи на територията на община Никола Козлево, чрез откриването на нов Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда. Проектът цели създаване на условия за постигане на независимост и социална интеграция на възрастните хора и хората с увреждания, живеещи на територията на община Никола Козлево. Специфични цели на проекта: - да се подобри достъпа до основни здравни и социални услуги, както и да се предприемат комплексни действия в посока осигуряване на дългосрочна грижа в общностната среда, чрез обособени кабинет за лечебна физкултура, кабинет за трудотерапия, оказване на психологическа подкрепа, предоставяне на услугата "личен асистент" и др., предлагани в "Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда - община Никола Козлево"; - осигуряване на реална възможност за връщането на пазара на труда на лицата, които полагат грижи за близките си с увреждания чрез предоставяне на услугата "личен асистент" на 76 потребителя; - всички единадесет населени места от територията на	499 981,28	ОП РЧР

		община Никола Козлево да бъдат обхванати в процеса на предлагане на интегрирани социални услуги на целевата група;		
21.	BG05M2OP001-3.002-0016 „Бъдещето днес – образование и интеграция”	Общата цел на проекта е: Повишаване броя на успешно интегрираните чрез образователната система ученици от етническите малцинства в община Никола Козлево. Конкретните цели на проекта са: - Засилване на мотивацията на ученици и родители за участие в образователния процес; - Ограничаване броя на учениците в риск от отпадане или преждевременно напускане на образователната система; - Повишаване качеството на образованието в училища, в които се обучават интегрирано ученици от различни етноси; - Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства; - Преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход. Общата и конкретните цели са директно обвързани с очакваните резултати от изпълнението на предвидените по проекта дейности.	325 617,90	ОП НОИР
22.	BG05M9OP001-2.010-0278 „Създаване на заетост в общинско предприятие „Социални дейности“ на Община Никола Козлево“	Главната цел на проекта е да се осигури достъп до заетост и възможност за социално включване и професионална интеграция на лица от уязвими групи на пазара на труда, чрез създаване на ново общинско предприятие (ОП) „Социални дейности“. Специфични/Конкретни цели: - Психологическо подпомагане, мотивиране на безработни лица и осигуряване на възможности за заетост и социално включване;	390 400,50	ОП РЧР

		- Придобиване на трудови навици от рискови групи и успешна професионална реализация; - Подобряване стандарта на живот на уязвими групи безработни лица и техните семейства; - Намаляване на високата безработица и подобряване качеството на живот в община Никола Козлево.		
23.	27/07/2/0/00480 „Ремонт, оборудване и обзавеждане на СУ “Цанко Бакалов Церковски” - с. Никола Козлево, общ. Никола Козлево”	Общата цел на проекта е да доведе до развитие и обогатяване на културния живот, запазване на обичаите и традициите на българския народ – разширяване на знанията на населението и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата. Проектът има следните специфични цели: - Повишаване на енергийната ефективност на образователната инфраструктура и намаляване на разходите за отопление. - Поддържане и удължаване на експлоатационната годност на материално-техническата база на СУ “Ц. Б. Церковски”. - Осигуряване на безопасност и оптимални условия за провеждане на занятията на учениците в училище. - Осигуряване на равен достъп на всички групи от обществото (уязвими групи, деца и др.) до качествена образователна инфраструктура в с. Никола Козлево. - Подобряване на физическата инфраструктура и повишаване конкурентоспособността на с. Никола Козлево за задържане на младия, предприемчив и по-добре образован човешки ресурс като се намалят емиграционните процеси на млади семейства, породени от лоши образователни възможности.	809 264,15	ПРСР

24.	27/07/2/0/00495 "Реконструкция и рехабилитация на общински път SHU2101/III – 701, Тодор Икономов – Хърсово/Никола Козлево – Ружица – Хърсово/III-701, в община Никола Козлево"	Обща цел на проекта е да се подобри качеството на живот в община Никола Козлево чрез реконструкция и рехабилитация на съществуващата общинска пътна инфраструктура, за да се подобри достъпа до основни услуги за населението, повишаване на икономическата активност и стимулиране устойчивото развитие на общината. Конкретните цели на проекта са: - Подобряване мобилността на населението и повишаване привлекателността и качеството на живот, чрез подобряване условията за безопасно и комфортно движение на територията на общината и възстановяване на нормалното експлоатационно състояние на пътните настилки; - Подобряване на достъпа и осигуряване на равен достъп на всички жители на населените места до основни услуги на населението, чрез подобряване на физическото състояние на инженерната инфраструктура; - Осигуряване на адекватни условия за мобилност на работна сила и развитие икономиката на територията на общината; - Преодоляване на проблема с изолираността и ниското ниво на обществените услуги в района като предпоставка за подобряване на жизнения стандарт и повишаване привлекателността на района.	3 463 408,68	ПРСР
25.	BG05M9OP001-2.018-0036 „Община Никола Козлево за равен достъп до социално-икономическа интеграция и образование“	Реализиране на цялостна визия за създаване на траен модел за сътрудничество с участието на всички институции на територията на Община Никола Козлево с цел изпълнение на комплексни мерки и прилагането на интегриран подход за повишаване качеството на живот, социалното включване и намаляване на бедността, осигуряване на достъп до образование и обучение и	634 593,46	ОП РЧР; ОП НОИР

		постигане на трайна интеграция на най-маргинализираните общности, вкл. ромите. Специфичните цели на проекта са: - Подпомагане интеграцията на пазара на труда на маргинализираните групи на територията на Община Никола Козлево. - Подобряване на достъпа до социални и здравни услуги за маргинализираните групи на територията на Община Никола Козлево; - Развитие на местните общности на територията на Община Никола Козлево и преодоляване на негативните стереотипи; - Оказване на подкрепа за социално включване чрез осигуряване на достъп до образование и обучение.		
26.	BG06RDNP001-7.001-0095-C02 „Рехабилитация и реконструкция на улици от общинска пътна мрежа на територията на община Никола Козлево, област Шумен“	Подобряване на транспортната инфраструктура на с. Вълнари, с. Хърсово, с. Пет могили, с. Никола Козлево, община Никола Козлево, област Шумен чрез реконструкция и рехабилитация на улична мрежа и тротоари в общината. Осигуряване на достъпност на населението до основни обществени услуги. Очакваните резултати от подпомагането се изразяват в създаването и обновяването на малки по мащаби публична и техническа инфраструктура, която от своя страна да доведе до създаването на оптимална жизнена среда на селските райони, опазването на околната среда, създаването на достъпност и развитие на икономиката и образованието. Реализацията на проекта ще допринесе за: - Подобрено здравно и социално обслужване, вследствие на подобрената мобилност на населението до институциите; - Намаляване на времето за пътуване до	1 142 351,21	ПРСР

		административните, културните и спортни институции в общинския център; - Повишаване на сигурността и комфорта при пътуване; - Осигуряване на по-добър достъп до образователни услуги; - Осигуряване на по-добър и бърз достъп до работното място на икономически активното население; - Осигуряване на по-добри транспортни условия за местния бизнес и туризма; - По-добри условия за външни инвестиции и бизнес инициативи.		
27.	BG06RDNP001-7.008-0023-C01 "Подобряване на енергийната ефективност на административна сграда на община Никола Козлево"	Общата цел на проекта е свързана с повишаване на енергийната ефективност в сградата на Общинска администрация Никола Козлево, като дейност носител на висок икономически, социален и екологичен ефект. Мерките ще имат и допълнителен ефект, тъй като ще осигурят рентабилна експлоатация на обществената сграда, което ще позволи устойчиво да продължи управлението и поддръжката им. Конкретните цели на проекта са: • Подобряване комфорта на обитаване в обществената сграда и постигане на нормативно определените параметри на средата за отопление и осветление; • Оптимизиране на бюджетните разходи в резултат на постигнатите икономии на енергия от изпълнените енергоефективни мерки, спрямо нормативно определените за предходни периоди; • Удължен експлоатационен срок на публичната инфраструктура и на техните инсталации и съоръжения; • Намаляване въглеродните емисии и парникови газове;	610 476,95	ПРСР

		• Подпомагане постигането на устойчиво енергийно развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Република България.		
28.	BG06RDNP001-7.004-0002-C01 „Ремонт, оборудване и обзавеждане на ДГ „Зорница“, с. Никола Козлево, общ. Никола Козлево“	Общата цел на проекта е да насърчи социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони. Ограничаването на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването на селските райони като Община Никола Козлево. Проектът има следните специфични цели: - Повишаване на енергийната ефективност на образователната инфраструктура и намаляване на разходите за отопление; - Поддържане и удължаване на експлоатационната годност на материално-техническата база на ДГ „Зорница“; - Осигуряване на безопасност и оптимални условия за провеждане на занятията с децата в градината; - Осигуряване на равен достъп на всички групи от обществото (уязвими групи, деца и др.) до качествена образователна инфраструктура в с. Никола Козлево; - Подобряване на физическата инфраструктура и повишаване конкурентоспособността на с. Никола Козлево за задържане на младия, предприемчив и по-добре образован човешки ресурс като се намалят емиграционните процеси на млади семейства, породени от затруднени подготвителни образователни възможности	537 606,48	ПРСР

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ НИКОЛА КОЗЛЕВО, ОБЛАСТ ШУМЕН
с. Никола Козлево, пл. „23-ти Септември“ № 5, тел.: 05328 20-82
www. nikolakozlevo.bg, e-mail: obs@nikolakozlevo.bg

РЕШЕНИЕ № 86 **ПРЕПИС**

По протокол № 13 от 26.08.2021г.

Относно: Отмяна на Решение № 43 по Протокол № 6 от 25.03.2021г. и приемане на План за интигрирано развитие на Община Никола Козлево.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА, чл.13, ал.4, чл.24,т.1 от Закона за регионално развитие, и чл. 21, ал.1 от Правилник за прилагане на Закон за регионално развитие,

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ РЕШИ:

1. Отменя Решение № 43 по Протокол № 6 от 25.03.2021г., с което е приет „План за интигрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027г.

2. Приема „План за интигрирано развитие на Община Никола Козлево 2021 – 2027г.

3. Възлага на Кмета на Общината да представи одобрения план за интегрирано развитие на община Никола Козлево пред Областния съвет за развитие Шумен, в срок до три месеца от неговото приемане;

4. Възлага на Кмета на Общината да публикува одобрения план за интегрирано развитие на община Никола Козлево и решението на общински съвет за неговото приемане на страницата на общината в интернет и на портала за обществени консултации на Министерския съвет;

От общо 11 присъствали с 11 гласа „за“; 0 глас „въздържал се“ и 0 гласа „против

Решението е прието на заседание на общински съвет Никола Козлево, проведено на 26.08.2021г. Протокол № 13, т 1 от дневния ред, и е подпечатано с официалния печат на общинския съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :.....п.....
/Нурай Ферудин Реджеб/

Снел преписа:.....
/Е. Юмерова/